AGNES TELL.

EN ÄKTENSKAPS-HISTORIA.

----------- SVENSKT ORIGINAL. ----------- STOCKHOLM. ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

STOCKHOLM. HÖRBERGSKA BOKTRYCKERIET, 1861.

Förord till den elektroniska utgåvan

Denna roman av Rosa Carlén utgavs anonymt. Detta exemplar tillhör Cornell University Library och har scannats av Google Books. Det anpassades och OCR-tolkades för Projekt Runeberg i november 2014 av Bert H.

Fërsta Kapitlet.

Hur går det med Herz's koncertslycke ?" — frågade min far, som var älskare af svår och krånglig musik och hade en serskild passion för nämnde kompositör.

Fastän detta icke var händelsen med mig, ville jag dock göra min far till viljes och slog upp pianot. I detsamma föll ett litet sam-manrulladt nothäfte på golfvet. Det hade legat på tangenterne ocli jag igenkände en viss maznrka, som jag dansat med en viss person på en viss^bal,,jag mycket väl mindes, ty det var m| den balen och under den dansen, som jàpfcfer första gången fick höra att jag var en engel och litet derutöfver.

Min far, som aldrig glömde att vara kavaljer, till och med vis à vis sin dotter, uppfångade och uppvecklade den lilla rullen. Jag spratt till och en flammande rodnad for öfver mitt ansigte, då ur rullen föll ett omsorgs-4

fulll sammanlagdt bref. Jag visste ej om det hade utanskrift till mig, men jag vet, att min far visade mig den godheten alt låta mig sjelf upphämta det.

Han kastade endast en half blick derpå och yttrade lugnt: "Jag förstår, Agnes! Du ger mig ditt förtroende när tid blir", hvarpå han skonsamt lemnade både mig och Herz.

Det första jag företog mig var att efterse brefvets datum. Det var skrifvet under gårdagen och hade förmodligen legat i pianot sedan dess. Det var mer än oförsigtigt och kunde ej förklaras på annat sätt, än att han visste, det jag brukade spela för mig sjelf alla förmiddagar.

Jag såg ej på underskriften. Jag hade ej sett stilen förr; men jag var ej okunnig om brefskrifvaren. Jag inneslöt mig i mitt kabinett. Jag satte mig bredvid det lilla rosenträdet, hans första och enda gåfva, jag drog en nödvändig suck och läste sedan: t "Agnes!

"Tillgif mig från börjar^ll jag så tilltalar er! — Kan ni tro, att jag en tel timma suttit med pennan i hand, endasVÄr att jag ej vetat huru jag skulle börja.

"Älskade Agnes!" — hade jag sagt så, hade ni säkert utan vidare uppmärksamhet kastat en sådan djerfhet ifrån er. "Fröken Tell!" — då hade ni säkert tänkt: hvad kan han önska? och jag ville ej ett ögonblick lemna er i tvif-5

vel om mina önskningar. Tillgif mig derföre, alt jag sagt: Agnes!... Agnes, deri ligger allt. Det år det enda, del är början och det är slutet af allt hvad jag säger och allt hvad jag sagt, så länge jag lefvat; ty jag lefde ej, förr än jag såg och hörde Agnes.

"Jag ber er änn' en gång: tillgif mig! Jag vet ej, hur man skall nalkas eller fånga denna svårfattade dufva. Jag

förstår er 'icke. Ni är det underbaraste af allt skapadt. Hur kunde ni ock likna något vanligt, ni Agnes!

"Skall jag behöfva säga er allt hvad ni är för mig, ni, som är min sol om dagen, min dröm om natten, som uppslukat alla mina minnen, som strålar i alla mina förhoppningar, ni, som är sammanfattningen af allt det skönaste, det ädlaste, det heligaste, — ni, som är Agnes sjelf!

"Ni undvek mig i går. Jag hade ej skrifvit, om ej detta tvingat mig. Jag måste träffa er, jag måste ha ett svar. Hvad innebär ert undvikande och hvad innebär mycket annat? Jag förstår er icke — jag upprepar det — men jag måste göra det, jag måste träffa er utan vittnen. Jag väntar er i paviljongen klockan sju.

"Jag skickar detta på vår mazurkas toner och förböner.

F. v. ZP6

När försummar väl en qvinna att gråta? Hon gråter af motgång, hon gråter af inedgång, bon gråter af hårdhet, hon gråter af vekhet, i sorg och i glädje, i lycka och olycka, i tid och i otid. Derföre grät jag älven nu. Del var egentligen intet rörande i hvad jag här erfor. Jag visste förut att en förklaring måste ske; men jag grät likvisst och det icke måttligt heller. Jag fuktade i ordets egentliga mening det lilla rosenträdet med mina tårar och aldrig ville de tryta mig. Jag kunde icke stäfja mig och företog mig till slut att ordentligt snyfta. Och så ängslades jag outsägligt, att min far skulle komma in. Del dröjde också icke länge innan jag tyckte mig höra hans steg. Jag hade icke mod att vända detta förtviflade utseende emot honom, utan lutade milt hufvud ut genom det öppna fönstret.

Jag såg honom icke, han talade icke heller till mig; jag visste ej om han gått ut igen; i alla händelser flödade tårarne fortfarande. Efter några minuter hörde jag honom åter; men ännu kunde jag icke se på honom, bibehöll fortfarande min ställning, stödjande mig mot fönsterposten och med ansigtet i mina händer. Jag var lika olycklig i alla fall, och han kunde ju gerna tala först. Han gjorde det emellertid ändå icke. Del förvånade mig. Jag visste icke, hvad jag skulle göra. Jag ville ej möta hans blick; men bjöd slutligen till att7

snyfta fram orden: "Ack pappa! säg ingenting; det är blott barnsligheter."

Han lade då sin arm omkring mitt lif, slöt mig fast till sitt bröst; men då jag vände mitt hufvud för att luta mig deremot, igenkände jag först att det — icke var min far.

Snabbare än tanken, stod jag vid den motsatta dörren. Mina tårar voro i ett ögonblick försvunna och jag kunde icke återhålla ordet "ni?"

Han betraktade mig något förvånad, men med ett lyckligt leende.

Jag tänkte då, att den häftighet, jag visat, kanske berättigade till andra föreställningar, än ett lugnt beteende skulle gjort. Jag gick derföre fram och ämnade säga något afvisande, då han på det sjelfkäraste af alla sina sjelfkära sätt, i det han åter ville draga mig till sig, förekom mig och med beundransvärdt deltagande sade : "Jag förstår, Agnes! Er far ..."

Jag drog mig åter med häftighet undan och eftersade: "Min far? Jag förstår er icke..."

"Låtom ^oss då antaga att vi ingendera förstå någonting — det är heller icke så lätt att förstå er, har jag ju sagt," — och dervid betraktade han skälmskt och retsamt brefvet, som jag för tillfället olyckligtvis fästat mellan skärpet — "Nej, vi veta naturligtvis iugenting. Låt mig då i stället få börja att göra er en fråga, Agnes!" — tillade ban, med tonvigt på detta sista ord, och ville med ett8

utseende af fullkomlig eganderätt taga min hand.

Jag kunde icke haft en bättre bundsförvandt än i detta gränslösa sjelfförtroende.

"Tillåt mig," sade jag, "att innan ni talar vidare, göra er uppmärksam på, att ingenting ger anledning att aflägga de vanliga titlarne. Var god fortsätt, om ni behagar, kammarjunkare von Zellsings!"

"Fröken Tell! — efter ni önskar täla högtidligt — hvarföre detta sätt? Jag tror mig icke på något vis hafva gått

ogrannlaga tillväga. Jag har vördnadsfullt ulbedt mig ett ord af er vid en viss tid. Hade jag åtminstone ej kunnat förtjena ett svar, om ock afseende?"

"Ni förslår utan tvifvel grannlagenheten bättre än jag. Jag vill ej bedönlä-, hvad ni förtjenar eller icke", sade jag uppt-etad.

Han syntes allvarsam och nu först, liksom inseende att mitt sätt ändå ej var något anlaget, yttrade han: "Jag ser, ni är densamma som i Söndags. Jag måsle väl erkänna, det var. förmätet af mig, alt vilja tolka dessa tårar, hvilkas spår ni icke kan dölja. Jag ber således änn' en gång, ber ödmjukt, om ni så vill, att ni ger mig, om icke mer, åtminstone en upplysning: Agnes! eller fröken Tell! — allt, hvad ni behagar — men .. . hvad har vållat detta?"

"Att jag ej svarade på er skrifvelse?"9

"Jag menade nu ej egentligen det. Men låt vara: jag är nöjd till en början att få förklaring på något."

"Först och främst var det icke något att besvara och för det andra fick jag detta bref för omkring en halftimma sedan."

En blixt af tillfredsställelse lyste härvid åter i hans ögon och ban fästade på mig en blick, på en gång tillitsfull och orolig, glömde hvad ban först velat veta och yttrade fned en alltför bevekande ton: "Säg mig riu: hvarför dessa daggperlor i edra ögonfransar?"

"Kammarjunkare Zellsings! Ingen annan än ni skulle kunnat göra en sådan fråga. Om jag skulle ega något husligt bekymmer, lärer ni icke ha någon rält alt tränga er in deri."-"Nå väl, jag skall erkänna äfven detta, jag skall vara ännu mera saktmodig, jag vill gerna vara allt för er, Agnes! Och låt mig då, utan vidare omvägar, få göra er den fråga, jag utbedt mig. Jag vill förbigå ert besynnerliga sätt — ni skall kanske på samma gång äfven belysa det. Svara mig blott, Agnes! älskar ni mig, eller — är detta för mycket begärdt? — vill ni älska mig, vill ni tillhöra mig?"

Jag svarade icke. Han fortsatte: "Ni är för ung, Agnes!" — härvid forskade han djupare i mina ögon. — "Ni tror er ej kunna besvara den första frågan. Den10

andra vet ni ej hvad ni vill göra med. Är det ej så?"

Han kan fortsätta, tänkte jag. Mera ville jag höra.

"Agnes! Ni svarar icke?--Men det är

rät t" — tillade han med en half sack: "Förhasta er ej. Om ni ännu icke skulle dela den känsla, ni ingifvit — om ni ännu ej kan det, så lyssna till den, som längre lefvat och erfarit, huru hjertat kan förändras. Tro mig: denna känsla skall födas i sinom tid, den skall söka sitt ursprung, den skall uppgå i min, — huru ock" nu edra unga år förneka det. — Agnes! ni har ännu icke tillhört mig, ni känner icke kraften och förmågan af en sådan själs passion, som min; och icke heller känner ni de uppoffringar, hvaraf denna känsla är mäktig. Ni vet ej huru mycket jag ville och äfven skulle kunna göra för mitt lifs föremål. Ack Agnes! Jag skulle lägga verlden till hennes fotapall, jag skulle smycka henne rikare än någon drottning, om hon älskade det; dock hellre ville jag ega henne i en hydda, så trång och så låg, att der endast fanns rum för henne och mig. Men framför allt och öfver allt, skulle jag älska henne med all jordens kärlek, all hinmielens tillbedjan."

Han tystnade och fästade sina varma blickar på mig nästan fordrande, men jag kunde ändock ej säga något. Det var mig en svår stund. Jag hopknäppte mina händer, jag vän-11

de mig ifrån honom och jag anropade tyst himlen om hjelp. Jag drog en djup suck. Han sade ännu en gång: "Agnes?"

"Jag har så svårt att tala, kammarjunkare Zellsings!"

Mot sin vana misstydde han icke dessa ord. Han säg bestört ut och yttrade sakta:

"Skulle ni icke kunna älska mig?"

Jag kunde ej längre undgå att svara. Jag bad ännu en gång ett högre väsende leda mina ord och framstammade slutligen:

"Jag vill ej besvara detta sista; men jag säger: jag — vill — ej — tillhöra er !n

Jag sade dessa ord med ansträngning. Då jag uttalat dem, kände jag mig genast lugnare.

Han hade troligen märkt den strid i mitt inre, som dessa ord kostade mig; ty han

tvcktes hafva fått vida mera mod, då han åter * »

i sin skämtsamma ton yttrade: "Låt mig åtminstone änn' en gång säga er denna sanning, som så ofta framkallat, ett leende öfver edra läppar: Agnes! ni är ett barn!"

"Gerna, kammarjunkare Zellsings! Det har ni tusende gånger sagt."

"Och jag vill lika ofta upprepa det; ty deri ligger milt lifs förhoppningar."

"Skall jag numera behöfva säga er, att ni icke alls bör hysa några sådana?"

Efter detta förnyade afslag hoppades och önskade jag att han velat gå.

Han gick också, men fram till det lilla1Z

rosenträdet, tog min hand och förde mig dit. lian talade om vår första bekantskap, han på-minte mig om många stnnder vi egt tillsammans både under tystnad och ord; ban vidrörde, men med yttersta grannlagenhet, huru jag en och annan gång gifvet ett rodnande medgifvande; han talade med förtröstan, men dock icke med sitt vanliga sjelflortroende, och slöt ännu en gång: "Agnes, vill ni ej försöka att älska mig?"

Jag var öfvermiggifven. Jag tyckte, när jag en gång bestått profvet, det vara ett olycksaligt öde att jag återigen skulle nödgas förklara mig, och jag visste ej hvad jag ville göra. Allt hvad jag kuude yttra var endast: "Jag kan icke, kammarjunkare Zellsings! Jag bör ej."

Han smålog — vemodigt, tyckte jag — och sade med mindre tillförsigt: "Låt oss då tala allvarsamt, Agnes! — Ni skall ju ge 111ig del förtroende, jag bedt er om, om icke mera. Hvarföre är ert afslag så oåterkalleligt? — hvarföre kan, hvarföre bör ni ej älska mig?"

Jag begrundade länge, om jag skulle besvara denna sistø fråga och kom till det resultatet, att det kanske vore rått.

"Om jag svarar er härpå, kammarjunkare Zellsings! må ni icke missförstå mig. Ni säger sjelf, att jag är ett barn, att mitt hjerta ej vaknat; och ni har rätt. Men skall jag nu vara fullt uppriktig, så är det äfven för erlü

egen skull, på det ni må veta hvad ni har att rätta er efter, då ni en annan gång kommer i samma förhållanden som nu."

"Verkligen? — Det är välmenande, fröken Tell! men sannerligen icke nödvändigt." "Ni vill då att jag tiger?" "Nej för all del! — Ehuru det ej torde bli mig till den nytta ni antyder på, så ber jag er ändock: fortsätt!"

"Det kan äfven bli till nytta för henne ... om ... ett kommande lif i någon qvinnas ögon kan utplåna ett framfaret. Men det är möjligt, ty de torde finnas, besynnerligt nog, de qvinnor, som nöja sig med en så bräcklig lycka."

"Bräcklig lycka" och "ett framfarit lif" — nu blir ni verkligen hemlighetsfull."

"Jag menar kammarjunkare Zellsings! — men jag upprepar först ännu en gång: tänk härvid icke på mig! -— att när ni härnäst kommer att erbjuda * er hand och ert hjerta, ni uppriktigt omtalar att detta hjerta — —" "Vidare, fröken Tell!" "Nej, nu har jag kommit af mig." "Detta hjerta — sade ni —•" "Skall jag behöfva upplysa er om hvad jag menar? Behöfs mer än att erinra om edra egna ord häromdagen angående de förändringar qvinnan är underkastad?"

vNt skall om tio år vara dubbelt så skön, som ni nu är, Agnes!""Det var ej mig vi talade om, och jag menade i alla fall ni got annat."

"Nå, låt oss således återvända till detta andra och den der unga damen, ni skapade, hon som kanske skulle vilja mottaga den "bräckliga lyckan" vid min hand trots "det framfarna," endast jag underrättade henne, att mitt hjerta — sade ni..."

"Jag har ju sagt, att jag sjelf ej rikligt hade det klart för mig."

"Jag ber något deråt! Det var ju tillika för hennes bästa."

"Nå väl — det är sannt. Säg då den flickan att liksom det förflutna ej får angå henne, äfven framtiden är oviss, ty ert hjerta kan icke endast förändra föremål. .. ."

"Ni vet dock, Agnes! att jag hitintills älskat endast er."

"Så mycket nödvändigare att säga den der kommande flickan, att ni en tid inbillade er att ert hjerta tillhörde mig."

"En högst ogrundad inbillning, Agnes! — Är det icke så?"

"Visserligen mer ogrundad än mycket annat, men dock icke så alldeles."

"Nå, ni erkänner det. Gör då hvad ni kan för den stackars flickan, befria henne från dessa svartsjuka olyckor — Ni vet hur det skulle gå till —"

"Nej! jag är ej nog menniskovän, att sjelf söka faran för att spara andra."15

"Skulle sådana faror finnas äfven för er? Nu är ni besynnerlig, fröken Tell! — Gud vet! Ni måste visst önska, att jag skall erkänna mig i vara någon slags Don Juan eller dylikt?"

"Sä löjligt det vore af er, att erkänna något sådant!"

"Ja verkligen, min fröken!"

"Jag visste det. Det är ock detsamma. Ni är ej heller skyldig mig någou bigt. Jag har. sagt er, hvad jag har att säga. Låt oss då tala om något annat."

"Jag ber er ännu en gång, låt oss tala allvarsamt och jag skall bigta. Jag förslår att onda tungor ha varit framme. Det är väl den der dödliga förolämpningen man gjort så mycken aflar af, den der brutna förlofningen med en flicka, som min far så godt som tvingade på mig. Han skulle dock nu tusen gånger lacka mig, om han finge er i ersättning."

"Jag kan icke ens för hans skull rubba milt ord."

"Ni anser det då så mankerande, Agnes! att jag öfvergifvit en flicka, den jag sjelf aldrig gifvit mig till, för alt vända mig till er?"

"Nej, kammarjunkare Zellsings! Jag var den liden i fulla fägringen af mina elfva år och kunde visst icke finna det mankerande."

Han bet sig i läppen, såg nu alls icke mild ut och sade något om, att jag tagit en fruktansvärd reda på data och år.46

\

Jag log åt hans förbittring. Vid minnet af alla de lättsinniga drag, jag fått reda på de senaste dagarne, kände jag mig ytterligt harmsen och tyckte just det gjorde honom godt.

Han återtog: "Ni är en besynnerlig ung flicka, fröken Tell! — Jag undrar verkligen huru långt ni kan vilja komma."

"Jag försäkrar er icke en bit längre! Jag har kommit just dit jag ville. Innan vi började detta samtal, visste jag att ännu i denna stund ert hjerta var deladt emellan mig och en qvinna, som jag blygs att tänka på — och jag har nu hört er, straxt efter sedan ni gjort mig en förklaring, hyckla, hyckla så utomordentligt, som ingen mer än ni kunde

göra. Men jag skall erkänna, att någon bigt var ni naturligtvis icke skyldig mig. — Ni ville ingenting förstå; och det är detsamma. Förstå nu blott, kammarjunkare von Zellsings! alt jag änn' en gång upprepar mitt sista ord: jag vill icke tillhöra er."

"Ett öppet språk, fröken Tell!"

"Het bör nu icke längre missförstås."

Han kom åter bort till mig; men jag yttrade allvarligt och bestämdt:

"Jag ber att vi nu få sluta. Vi ha inlet vidare att säga hvarandra. Om ni vill stanna här för att tala om väderleken, skall jag försöka vara en så äniabel värdinna, som möjligt. Men om ni fortsätter detta, då måste17

jag lemna er." — Jag lade banden på dörrlåset.

"Ett enda ord, min fröken! Ni får| ej handla så hastigt. Jag har försökt sätta mig in i edra tankar. Säg mig, hur kan ni väl vara så romantisk och söka en sådan der paradisisk fullkomlighet? Hvar tror ni er väl kunna linna en man, som lefvat ett fjerdedels sekel utan att hafva sett någon qvinna före er?"

"Det låter sig väl icke göra, eftersom han förmodligen sett både mor och systrar."

"Jag förslår, det är nu ni, som ingenting vill förslå. Nåväl, lef i er gyldene dröm om en sådan man. Ack, oskuldsfulla barn! ni är blott sexton år."

"Jag skall be' min far komma hit och hålla er sällskap." — Och ännu en gång tog jag i dörrlåset.

"Fröken Tell! ert sista ord, betänk: sista ord! Det är vigtigt — skulle ni icke ställa det på framtiden?"

"Jag svarar er endast" — sade jag trotsigt — "för nöjet, att änn' en gång få upprepa nej! och tusen gånger nej!"

"Det är verkligen löjligt" — yttrade han med sammanbitna tänder — "Ni afslår med denna säkerhet mig?" — han reste sig upp — "Vet då, att om ni ock skulle vara den första qvinna, jag älskat, ni sannerligen icke är den första jag vunnit.*

Han helsade vid dörren och var försvunnen.48

Jag stod qvar på min plats en god stund. Jag tänkte på att jag nu sett honom i hans rätta dager. Jag kände mig stolt och tillfreds med mig sjelf. Jag darrade visst något, men jag log åt hans nederlag och gick derpå in till min far, att öppet omtala det jag gifvit bort min första korg till — kammarjunkaren Fritz von Zellsings.Andra Capitlet.

Jag hade upplefvat sexton vårar, då den tilldragelse inträffade, som är skildrad i förra kapitlet.

Hitintills hade lyckans sol spridt sin blidaste glans öfver mitt lif.

Endast ett enda moln hade bortskymt den, men del var också af den allvarsamma natur, att det länge kastade en skugga af vemod öfver min ungdom. Jag menar förlusten af min mor, som dog då jag var endast åtta år gammal, men hvars älskliga bild ännu står så lefvande framför mig, som om jag sett henne i går.

Hon var bördig från Norrige och min far var ännu endast en förhoppningsfull kadett, då han fängslades af den fagra fjällblomman och i sin ordning fängslade henne. Han hade knappt hunnit få sina löjtnantsepåletter innan han hemförde henne såsom brud till sitt fädernesland. Kort förut hade han köpt Elidala, vårt ännu varande hem, den skönaste af alla de många sköna klenoder, som så tjusande20

bryta den i allmänhet ödsliga enformigheten af Sveriges vestra kust. Sjelf hade han ingenting och det var således troligen hemgiften, som nedlades i egendomen; ty den rika köpmansdottern från Drammen förde med sig mycket af denna verldens goda, liksom hon medförde skönhet och behag i sällspord grad, efter hvad alla försäkrade och ej minst ifrigt min gamla sköterska Gertru, hvars eldröda stickmössa vittnade 0111 hennes börd från min mors hemland, liksom hennes svaghet för mig vittnade om hennes hängifvenhet för allt hvad min mor tillhörde.

Om för öfrigt min mor medförde i sitt nya hem just de tomtar, som förmå att fästa lyckan vid den husliga härden,

tillkommer icke. mig att bedöma. Jag forskar i alla fall förgäfves i det förflutna efter anledningen till de undertryckta suckar från detta djupa veka väsende, som så ofta nådde mig, utan att jag då reflekterade dertill. Att emellertid tiden före och tiden efter äktenskapet icke alldeles harmonierade med hvarandra, tror jag mig nu kunna väl förstå. "Det var den tiden ..." — så hörde jag tusen gånger min mor med ett hämmadt uttryck afdela sitt lif. Och att den tiden inför hennes minne stod såsom en herrlig men försvunnen tid, märktes alltför väl på alla dessa lifliga skildringar af min fars bild från den samma tiden, en bild, som saknade intet af de ridderliga behag, hvarmed en ung21

romantisk tärna gerna utrustar sitt hjertas utkorade.

För min del fann jag min far ännu kunna räkna sig dessa egenskaper till godo; och älskade och saknade jag min mor med allt det djup, hvaraf mitt hjerta i grunden var mäktigt, så beundrade jag deremot min far med allt det ytliga lättsinne, som genom en något åsidosatt uppfostran blifvit min andra natur.

Då jag säger att min uppfostran blifvit åsidosatt, menar jag dermed icke den intellektuela bildningen och de brokiga talanger, som skola pryda nutidens unga damer och dem jag egde till och med i hög grad, utan den moraliska bildningen; tv i afseende derå fick jag, synnerligast, efter min mors död, växa upp fri och utan tukt som vildblomman bland våra berg.

I hvad mån sådant kan ursäkta mitt lifs förvillelser, får en annan än jag bedöma. Det säkra är, att straflel icke uteblef och att jag redan nu kände en försmak af dess bitterhet, då jag, enligt hvad förut är berättadt, med mera skenbart än verkligt hjeltemod afslog en förbindelse, som dock alltsedan badsejouren förra året utgjort det hemliga föremålet for så många tjusande drömmar. Ty fastän ingenting fanns hos kammarjunkaren von Zellsings, som bort kunna anslå en renhjertad qvinna med fasta moraliska grundsatser, hade han än-22

då slagit an på mig så djupt, att endast lidandets dop kunde helt och hållet utplåna ur mitt hjerta hans hild, skön visserligen i det yttre, i högre grad än jag någonsin skådat, men af samma skönhet, som torde utmärka fallets engel.

Att jag förkastade hans kärlek, kom således olyckligtvis icke af brist på deladt tycke, icke eller af moralisk styrka; ty från första början kände jag hans föregående vandel, utan alt det hindrade mig att tjusas af hans personlighet; det kom nästan endast och allenast af harm öfver hans trolöshet äfven mot mig, den jag nyss förut genom en tillfällighet kommit att upptäcka, och hvilken gått derhän alt han, efter alt redan hafva visat mig en i ögonen fallande uppmärksamhet, börjat en kärlekshandel med en flicka af alltför låg bildningsgrad och samhällsställning, att hon ens sjelf kunde tänka på en laglig förbindelse.

Jag var ännu under inflytande af denna harmkänsla, då jag inträdde till min far för att meddela honom hvad som passerat ; och jag märkte väl att han hörde mig med hemligt nöje, ehuru han bemödade sig att tala i likgiltig ton.

"Det fägnar mig, Agnes!" — sade han — "att du icke lät någon dårskap få hand med dig. Han hade icke förtjent det minsta lappri af dig, och du har handlat på ett sätt med denne inbilske herre, att icke ens sjelfva er-23

farenheten kunde gjort det bättre. Jag skulle haft svårt att lägga band på din böjelse och önskar nu endast, att slippa anledning till så mycken fruktan för din skull en gång till."

"Åh! det slipper nog pappa", svarade jag med en ofrivillig suck, ty det vårdslösa sätt, hvarpå min far talade om min tillbedjare, retade min stolthet och mildrade min förra harm.

"Inga suckar nu, Agnes!" yttrade min far och kysste mig på pannan. "Vi ha haft nog af dem dessa dagar. Nu har du sjelf afgjort ditt öde ; och jag vet att min dotter ser det stolt i ansigtet. Jag kände ej denne man först han kom hit, men jag har på senare tider lärt känna, att la mindre skulle kunna skapa en hustrus lycka."

"Jag tror det," sade jag, ånyo undertryckande ett djupare andedrag" och vi skola nu lemna honom, pappa! Jag känner honom äfven."

"Gör du det, Agnes? Om jag vetat det, så hade jag ej behöft att vara så orolig som jag varit. Men, som sagdt, vi

lemna honom — som jag hoppas för alltid — och skola i stället tänka på något, som kan vara angenämare. Du mins att jag för några veckor sedan skref till vår Norrske anförvandt. Jag har just nu fått hans svar. Se här är det."

Och med dessa ord räckte han mig ett «l>ref, som, öfversatt på mitt eget tungomål, lydde så;24

"Högtärade vän och frände!

Brefvet och löftet har jag mottagit med stor förnöjelse. Norehjem vill känna sig stolt att få herbergera den ärade gästen.

Min serskilda välkomsthelsning till lilla dottren — Agnes heter hon ju?

Hvad skola vi roa den fina fröken med? Det är en fråga som oroar mig. Våra Qäll torde vara henne för höga och dalarne för vilda. Vi få försöka att befolka salarne i stället.

Den bestämda dagen skall jag hafva äran möta i Kristiania.

Med sann högaktning och vänskap,

Ole Björnstaad.7'

Sedan jag noggrannt genomläst detta lilla korta bref, återtog min far:

"Det skall intressera dig att se din moders land, och är Ole Björnstaad sina förfäder lik, så lär gästfrihet och välfägnad icke tryta hans gäster."

"Känner pappa hans fru?" — frågade jag likgiltigt.

"Jag tror knappt han har någon ännu?" svarade min far och tillade skämtsamt: "För alla händelser är det väl att du har en korg mindre i behåll. Norehjelm må du tro, min flicka! är ingenting att försmå, och är mannen» sådan, som ynglingen lofvade — du vet hanK.

var marskalk på vårt bröllop —- så duger nog egaren också."

Det behöfdes icke mera, än detta min fars utan tvifvel välmenande, men i mitt tycke högst malplacerade skämt om en ny friare, för att med ens förjaga allt mitt tillkonstlade lugn, och jag skyndade, utan att svara, upp på mitt rum.

Här bröt den länge återhållna stormen lös och jag egnade den afskedade älskaren så varma tårar, att jag slutligen, i ett ögonblick af sans, med bäfvan frågade mig sjelf, om jag ångrade milt afslag.

Men nej! det gjorde jag dock icke. Jag kände att jag till och med i denna upprörda stund skulle handlat på samma sätt. Men just den omständigheten, att jag ej kunde ångra mig, endast ökade min smärta, emedan den utestängde allt hopp och framhöll den obevekliga nödvändigheten af att allt oss emellan må* ste vara oåterkalleligen slut. Jag anklagade mitt öde, som fört i min väg denne rikt begåfvade man, utan alt tillåta mig att älska honom. Jag anklagade försynen, som gifvit honom alla kärlekens vapen, då den ej jemväl gifvit honom ett trofast hjerta.

Han bade varit min första känsla, min första rosiga morgondröm; och en aning sade mig, att jag aldrig vidare skulle drömma den drömmen. Icke underligt då, att jag sörjde

Agne* Tell. 226

och att tanken på den norrske lafidtjunkaren, som min far så ogrannlaga framhållit såsom ersättning, skulle plåga mig liksom hela den föreslagna resan.

Den senare blef emellertid beslutad och dagen var redan bestämd.

Det var qvällen förut, en varm och stilla sommarqväll. Jag gick ut för att taga farväl af mitt kära Elfdala och alla mina favoritplatser. Vemodig ströfvade jag omkring från berså till berså och stannade slutligen nere vid elfven under skuggan af de gamla susande alarne. Detta var min allrakäraste älsklingsplats. Derifrån såg jag på ena sidan, inbäddadt bland päronträden, det gulrappade boningshuset med sitt gammalmodigt brutna tak, och från den andra det gyllne korset på den lilla sockenkyrkan och idegranen som gungade sin mörka krona öfver min

mors graf. Jag tänkte på henne med mera saknad än någonsin; jag anropade hennes ande alt bedja godt för mig, så alt jag snart, rätt snart kunde fa följa henne till det bättre landet och jag inbillade mig att jag i den smekande vindfläkt, som for förbi, hörde hennes stämma svara mig med det ljufva sjunkande tonfall, jag så väl mindes.

Nattens dagg hade redan fuktat gräsmattan, der jag låg försjunken i dessa vemodsfulla svärmerier, då jag såg Gertrus mössa nalkas; och med en afskedssuck så djup, som om jag för alltid och ej endast för några vec-27

kor skulle skiljas från milt kära barndomshem och dess minnen, följde jag den gamla tjenarinnan in, för att i en orolig sömn stärka, mig till morgondagens färd.

Innan Gertru gick ifrån mig, frågade jag om hon något kände till Norehjem och familjen Björnstaad.

"Nej, aldrig ett solgränd!" svarade hon, "men nog vet jag att det är folk som duger allihop." Just som hon tog i dörren, tillade hon för sig sjelf: "Det kunde just anstå min fröken det. Gud gifve't!"Tjpeåjc Kapitlet,

Tidigt morgonen derpå stod vår beqväma, ehuru något tunga resvagn för dörren.

"Farväl fröken!" sade Gertru till afsked ocli upprepade nu helt högt hvad hon endast anförtrott sig sjelf aftonen förut: "Det kunde just anstå min fröken det. Gud, gifve't!"

Utan att bekymra mig om hvad hon dermed menade, omfamnade jag den kära trogna vännen, och så tågade vi utaf. Besan hade, efter hvad jag tyckte, kunnat göras både angenämare och snabbare sjöledes- men min far hade nu en gång fått smak för landsvägen, och det var med mycken möda han gaf efter för min önskan att åtminstone från Fredriks-hall la färdas på ångbåt.

Också var det redan sent på aftonen då vi sågo under oss den lilla alltför täcka staden. Många gånger förut hade jag sett den, men aldrig hade den förefallit mig så mystiskt anslående, som denna qväll, öfvergjuten af månens fantastiska glans. Men trött af resan gick jag snart till kojs på ångaren och vak-29

nåde ej förrän vi morgonen derpå redan gungade på öppna Nordsjön. Och gungade gjorde det med besked, så att sjöfärden blef långt ifrån angenäm och jag tusen gånger önskade att min fars resplan blifvit föredragen. Jag höll mig dock tapper nog, men hade väl slutligen dukat under, om icke i det mest kritiska ögonblicket fartyget från Dröback styrt in i den trängre fjorden och mina alla sinnen fängslats af den hänförande uppenbarelsen af .Norriges hufvudstad. Medgifvas måste ock alt om man mångenstädes kan skåda stoltare palatser, serdeles mera vördnadsbjudande katedraler, högre fjäll, saftigare grönska, väldigare vågor på en blåare och vidsträcktare hafsyta, det helgjutna i Kristianias harmoniska behag ej är lätt att öfverträffa.

Åtminstone var jag ytterligt hänförd ; och hänförelsen minskades ingalunda deraf att det var min mors land, jag nu beträdde. Det var annars ej min natur att lätt exalteras. Men nu frågade jag min far oupphörligt, huru vi kunnat lefva så länge, utan alt hafva sett detta.

Min far smålog med mycken förnöjelse, men hade icke tid att alt egna sig åt natur-betraktelser, ty vi nalkades Toldbodbryggan och den vanliga, ångfartygs-oredan började med högljudda helsningar till höger och venster mellan passagerarne och deras bekanta i land, lifliga frågor kors och tvärs, trängsel och skuff-ningar och ett fikande efter landgången, som30

var vådligt för lif och lemmar. "Ser pappa någon, som välkomnar oss?" frågade jag.

"Ännu icke! Dessutom är det ju en omöjlighet att igenkänna en trettio års man på en Ijortonårig pojke. Han lär väl få ta' reda på

oss först."

"Jojo men!" svarade dervid alldeles invid oss en temligen sträf, men ingalunda obehaglig röst; och då jag vände mig om, såg jag en storväxt man, som redan på ett vådligt kraftigt sätt skakade min fars hand och derefter, vändande sig till mig, yttrade med en viss farbrorslon: "Och detta är din dotter? Jag såg det genast. En afbild af sin mor. . . stora flickan. .. . Välkommen kusin Agnes! vi få ju säga så?" — Ett trofast handslag och en hjerllig blick åtföljde orden.

Jag tackade lika hjertligt för uppriktigheten i hans välkommen, men kände mig brydd vid tanken, bur jag skulle titulera honom. Han var min mors kusin, skulle således heta onkel, men del ordet fastnade mig i halsen, jag vet ej hur det kom sig.

Liksom om han märkt mitt brvderi och

tf

ville inge mig mod, gaf han mig en blick full af godhet och beskydd, gjorde sig vänligt underrättad om mina besvärligheter under resan och tröstade mig med att jag, innan vi började en ny färd, skulle få hvila ut i hans hus i staden. Derefter, liksom om jag nu ej31

hade mera att göra anspråk på, vände han sig uteslutande till min far.

Då alla affärer ombord voro uppgjorda, satte vi oss upp i hans vid gatan väntande equipage med spann, och jag kunde ej underlåta att anmärka det allt var mer smakfullt, än man beskrifvit för mig detta lands elegans. Min far fann sig äfven nöjd dermed, efter hvad jag väl märkte, och tog tillfället i akt att prisa hästarne, såsom någonting utomordentligt, hvilket vår värd syntes icke illa upptaga.

Från hästarne öfvergingo herrarne till de gamla tidernas minnen och personer, men ingenting nämndes om de ännu lefvande medlemmarne af Björnstaad-familjen, så att jag icke kunde få reda på den vigtiga frågan, om vår vard var gift eller ej. Utan att derföre vidare lyssna till deras samtal, drog jag mig in i vagnen, kastade mig beqvämt mot hörnet och tog en allmän öfversigt af Ole Björnstaad.

Allraförst anmärkte jag att han var en nian af jättelika dimensioner och icke alls såg illa ut. Han hade små uttrycksfulla grå ögon, tjockt gråbrunt hår, och ett något mörklagt ansigte med temligen irreguliera drag. Hela hans utseende hade uttrycket af detta något, som ovilkorligen imponerar på mängden och skulle förmå den att vid gemensam fara välja honom till ledare. Då han talade, antogo hans ögon, hans drag öfver munnen, hela hans väsende någonting godmodigt, jag vill äfven säga :s*

någonting barnsligt. Nan erfor i hans närhet en viss känsla af på en gång trygghet och godlynthet. Men skuggpartier saknades ej heller, ly med all denna godmodighet och enkla hjertlighet fanns hos honom någonting styft och positivt, som ej serdeles behagade mig. Jag vill väl icke egentligen säga, att det var något af den stenrike köpmannen, den myndige patronen, herrskaren öfver mångfaldiga själar — eller hvad man vill tänka sig lör en stormakt i denna genre. Det var väl icke egentligt så, men nog syntes den skäligen starkt utpräglade sig hvad man kal

mig delta första intryck, Ule Björnstaad! Du har i alla fall ett utseende, som, en gång sedt, icke gerna förbises, icke för dess skönhet, den Sr hvarken fulländad eller regelbunden, ulan för . . . ja! det få vi afgöra, då vi komma längre fram i tiden.

Sådan jag här tecknat Ole Björnstaad, föreföll han mig emellertid, då jag i vagnen satt midtemot honom. Och jag hade gerna velat bifoga ännu elt litet drag, om vi ej, just som mina iakttagelser hunnit hit, stannat utanför ett gammalt besynnerligt hus, sådant man nu för tiden sällan far se, vid Möllergaden.

Det var nästan alldeles fyrkantigt, beklädt med gull Holländskt tegel, två våningar högt och med hvarjehanda konstiga utsprång, hvilka gåfvo det ett högeligen pittoreskt utseende.53

Det såg visserligen putsadt och vårdadt ut; men föreföll ändock öfvergifvet, hvilket kanhända kom sig deraf att det begagnades endast tillfälligtvis af familjen då den någon gång var inne i staden på små gästbesök.

För detta redogjorde vår värd i korthet, medan vi sträfvade uppför den branta stentrappan och kommo genom åtskilliga irrgångar in i en bra nog mörk sal med en mängd mörknade porträtter i ekramar, föreställande hela Björnstaadska ättelängden.

Då vi nu voro under Ole Björnstaads eget tak, fann jag tiden vara inne att fråga efter hans fru, som jag bestämde mig alt antaga såsom en afgjord verklighet, men han vände sig i detsamma till en inträdande betjent och frågade,

om madame Björnstaads askar kommit från modehandlerskan ännu.

Då denne gaf ett negativt svar, såg jag ett märkbart uttryck af förargelse i hans ögon, i det han* befallde betjenten att underrälla modehandlerskan att vi skulle resa om en halftimma och att nämnda dame hade att ställa sig derefter ; hvarefter han för sig sjelf mumlade något om "Dæveln och dame-kommis-sioner."

Aha! — sade jag för mig sjelf och var efter denna upplysning fullkomligt förvissad att ban var en äkta man af gammal dato.

För att kunna ostörd hvila en stund efter resans mödor, erbjöds mig etl serskildt litet34

mm, som såg mera inbjudande ut än den mörka sälen och der jag fann allt, som behöfdes för en fruntimmers-toilelle; men som jag insåg att det skulle undgå min värds blick, om jag besvärade mig med något upphjelpan-de af min yttre person, brydde jag mig ej derom, utan sjönk ned i divanen och började en serie af betraktelser.

Är detta då den Olof ßjörnstaad, jag tänkt mig? — Är detta den der utråkade typen för en äkta man; är det någonting tråkigt och typ-artadt alls hos denne person? Är det framförallt den vördnadsvärde familjefadren ?

Jag erfor en känsla liksom om jag känt mig bedragen öfver alt det både var och icke var så. Han var hvarken tråkig eller trivial och aldraminsl någon stående typ. Men både vördnadsvärd och äkta man var han väl dock, åtminstone det senare.

Var han då verkligen det? Bra besynnerligt i så fall att ej med ett orfl vidröra en sådan skatt, som sin hustru. Men äktenskapet är kanske ej lyckligt? Jag hade ju redan selt prof derpå, då det var fråga om fruns kommissioner, ty hvilken annan än en fru kan bringa en man så ur lynne för några askars skull. Ja, det är klart alt han är gift. Och nu undrade jag om frun och jag skulle bli goda vänner, jag undrade om hon var ung, mycket ling, brunett eller blond, stor eller liten, glad eller allvarsam, spirituell eller all-55

daglig — jag uàdrade allt möjligt tills jag allramest undrade, om det dock icke var alldeles omöjligt att af denne man sluta till hurudan hans fru var, hvilket dock så lätt låter sig göra med många andra.

Så småningom slötos mina ögon, men efter omkring tio minuters halfslummer spratt jag till med en viss oro, att jag kanske dröjt längre, än vår myndige värd tyckte om. Jag såg på min klocka, lugnade mig, men fann dock tid att hålla mig i ordning.

Då jag fick ögonen på min nattsäck, tänkte jag alt jag väl alltid kunde egna äfven eu äkta man en ren krage åtminstone; och detta gaf så småningom signal till andra små reparationer, så alt jag slutligen lyckades lå mig ett utseende så fraicht som möjligt. "Pappa märker det nog", sade jag; "för öfrigt kan det vara alldeles detsamma."

Jag ställde nu mina steg mot dörren, ännu en gång i en afgjord afsigt, att, så snart jag funnit herrarne, göra några förbindliga frågor till min värd rörande madame Björnstaad, då ödet gaf mig fullkomlig klarhet i saken.

I detsamma jag öppnade ena dörren till salen såg jag en ung man i uniform i beråd alt försvinna genom den motsatta. Men han hörde mina steg och inträdde åter. Han grann-skade mig en sekund med tydligt intresse — när granskade ej en löjtnant ett ungt fruntimmer med intresse? — gick derpå emot mig,56

i det han med en viss blygsam ledighet tog sig friheten förmoda hvem jag var, tryckte hjertligt min hand, presenterade sig såsom Ole Björnslaads nevö, Even Björnstaad, löjtnant i Hans Kongl. Svenska och Norrska, — nej! Norrska och Svenska majestäts tjenst.

Jag helsade artigt igen på den unge mannen och började tala något om natur och belägenhet.

Han sade mig att för honom var denna natur ingenting. Att ban deremot mycket hört talas om Sverige och dess hufvudstad och komplimenterade hit och dit öfver mitt hemlands öfverlägsna behag.

"Ni bor således här?" sade jag.

"Nej, Gudilof! icke i detta andenäste. Jag har endast besökt min onkel. Det är en af hans favorilegenheter att bebo delta hus."

"Ni bor i staden likväl och icke på No-rehjcm hos er onkel ?"

Det var verkligen förhållandet, men nu skulle man snart ditut att betyga sina föräldrar sin vördnad, hvilka voro på besök der under ett par månader.

"Såå!" sade jag, "vi få således lära känna två slägtfamiljer. En tur för oss."

"Nej, ingen mer än mina föräldrar, hvad jag vet" — förklarade den unge mannen.

"Jag räknar äfven Olof Björnstaads egen familj!" sade jag. "Ty dea är äfven för oss fullkomligt obekant."57

Utta ènkel bar tagen familj mer ån sin halfsyster," upplyste löjtnanten.

"Det var väl icke han, som blef enkling för ett àr sedan? — jag vill påminna mig ha hört något sådant."

"Det var då någon oskyld med samma narün. Min onkel har aldrig varit gift och lär aldrig blifva det, tänker jag."

Jag såg på min klocka och utbad mig fö veta, hvar herrarne kunde uppehålla sig.

De voro troligen i lilla rökrummet innanför salongen, förmodade han, och sedan han beledsagat mig till salongsdörren, lemnade haa mig, emedan han måste uträtta något, innan hans onkel reste, dock tröstade han mig med att ban nog skulle återkomma för att taga afsked.

I salongen, som var ett ljust och vackert rum, stod ett dukadt bord midt på golfvet, dignande under förfriskningar, som kunde varit tillräckliga att bespisa de femtusen män. Och i detsamma jag öppnade dörren, kom vår värd emot mig, han, som således hvarken var, både varit eller skulle bli någon äkta man.

Med en välkomnande uppsyn frågade ban mig buru jag kunnat få reda på honom utan Mi lokalkännedom.

"Jag har gjort en bekantskap belt oförmodadt", sade jag.

"Att det var oförmodadt vill jag tro; ty det fir icke lått om bekantskaper här i huset."38

"Det var en brorson till Olof Björnstaad", tillade jag.

"Jaså Even?" — uttalades i en mindre behagligt öfverraskad ton, hvarefter ban med litet gäckeri frågade huru jag redt mig från ett sådant äfventyr, hvarvid han såg på mig med en blick, som tydligt gaf tillkänna, att han trodde mig vara omkring tolf år eller något derunder.

Denna förmodan tilltog synbart ju mer detaljeradt han tog notis om mig, ty under det jag redogjorde för mitt sammanträffande med den unge löjtnanten, brydde han sig ej om att höra på ett enda ord, ulan endast betraktade mig med yttersta noggranhet, och afbröt mig slutligen med följande anmärkning: "Bara mamma! — upp i dagen sin mor!" — och slöt efter en stund godhetsfullt: "Fick vi någon hvila?"

"Agnes!" ropade härvid min far, som i rummet bredvid låg utsträckt beqvämt på soffan. "Agnes! kom hit och låt mig se på dig."

Men min värd, som tycktes finna sig mer och mer road utaf min person, förklarade att han sjelf ville se på mig, tog särskildt mitt lillfinger i skärskådande och upplyfte det med en viss aktsamhet, i det ban förklarade att det var det minsta finger och den kostligaste lilla flicka, ban någonsin sett. Då min far ännu en gång förnyade sin önskan att se mig, nöp han mig, alltid med samma aktsamhet, i39

örat och yttrade i stigande förlrolighet: "att det var ingenting att se på."

Jag gick in till min far, som hviskade till mig: "Tänk, att han var ingen äkta man ändå!"

"Jag vet det," svarade jag. "Jag har fått reda på allt af hans unga brorson. Men vill pappa låta inig veta hvad jag skall kalla honom. Jag känner mig litet brydd dermed; han är ju så gammal."

"Barn!" sade min far, "han är ju en ung man, ser du väl. Föröfrigt tyckte jag ban genast låt dig veta det på ångbåten. Du säger naturligtvis du."

Detta föll sig alls icke så naturligt för

mig.

Då jag åter visade mig i salongen, hade bordet blifvit ännu ytterligare belastadt. Värden tillkännagaf för min far, att det väntade honom, och framsatte, med en ganska tillbörlig men hos honom löjlig chevaleresk rörelse, en stol åt mig, satte sig sedan sjelf bredvid och undrade hvad man här kunde hitta på, som skulle smaka en så fin "dame".

Hade Olof Björnstaad någonsin någonting gemensamt med verldsmannen, så var det då han satt vid öfra ändan af sitt bord. Åldrig kunde någon med mera aplomb ådagalägga detta slags värdskap och under bela måltiden betraktade jag med oblandadt nöje honom och40

hans bord. Min far visste att till fullo äfven på annat sätt profitera deraf.

Vi hade redan slutat måltiden och sista glaset af gammalt spanskt vin skulle tömnias, då Olof Björnstaad med bekymrad min vände sig till min far och yttrade:

"Hon äter således aldrig?"

"Agnes? Nej!" — sade min far — "Unga damer nu för tiden lefva aldrig af något materielt. Det har ständigt förundrat mig, huru de lifnära sig."

"Hon är i allt sin mor" — fortsatte min värd, adresserande sig till min far på delta obesvärade sätt, som om jag alls icke funnits med. "Det bör vara kärt för dig min bror! Hon är bara ändå mer .. . jaha!" — tillade han betydelsefullt — "det är hon."

"Jag förstår!" — svarade min far — "Men du må icke tro hon är något sådant barn heller. Hon skrattar åt dig, kära bror! Jag håller icke för otroligt, att hon anser dig redan som en gammal björn."

"Är det så?" — frågade Olof Björnstaad, mindre oroad af denna föreställning än han borde blifvit. "Är jag en björn, bästa kusin Agnes?"

"Hvad vet jag?" — sade jag — "jag har ingen björn sett. Men om man får rätta sig efter föreställningen, så är ...." -

"Vidare ? — rent språk!"

"Hon hakar sig, det märker jag, på hvad41

bon skall kalla dig" — yttrade min far

— "Agnes finner för nödvändigt att & såg* onkel."

"Men uppgjorde vi ej den affären genast ?"

— frågade värden förvånad.

"Så föreföll äfven mig, men fruntimren vilja ha en noggrann reda i allting. Nu tror jag du kan ordentligt ià bekräftad denna punkt, Agnes! på samma gång vi i detta glas för sista gången tacka vår värd!"

Men det gick icke an att här slå någonting tillsammans, utan först måste tömmas en särskild skål för duskapet, hvilket sålunda blef osvikeligt stadfästadt.

Jag bröt genast isen, hvilket alltid är bäst, kallade honom ofta du, för att komma i gång dermed, och frågade honom sedan om vi hade långt att resa.

"Några timmars väg ; och huru skall det väl gå med en sådan stackare som varit uttröttad förut. Tror du dig verkligen stå ut dermed?" — frågade han allvarsamt och såg på mig som om han väntat, att en så bräcklig vara snart kunde vara sönder. Då vi skulle resa betedde han sig på samma sätt. Hak ordnade kuddarne i vagnen med den omständligaste omsorg, tillsade kusken att köra försigtigt i backarne, nickade uppmuntrande åt mig och lät piskan smälla. Men vi hejdades af ett hastigt uttaladt: "Förlåt mig, min onkel!"42

"Du Even? Behagar du någonting?" — och åter hade jag för mig det der stående draget af myndighet.

"Endast att en passant la taga afsked af min onkel," svarade den unge mannen med en blick på mig och en på min far, hvarpå följde en knapphändig presentation, några ord allmänt och några ord inkognito emellan onkeln och nevön.

"Jag har den äran att kanske på Söndagen komma ut", slöt den sednare, mer som en hemställan, än såsom ett faktum.

"Jag finner naturligt att du vill helsa på dina föräldrar", sade onkeln. "Jag behöfver ej säga dig huru mycket de värdera din uppmärksamhet. Var det något vidare, Even?"

Till svar bugade sig löjtnanten med en viss spotsk ödmjukhet och tycktes vilja derefter adressera sig till mig, men onkeln gaf ett otåligt tecken åt kusken, och löjtnanten hann med möda rädda sig undan de kringrullande hjulen.

"En hygglig ung man!" sade min far."

"En temeligen vidlyftig seigneur att ta reda på," sade Olof Björnstaad, men återigen med sin gamla godmodighet; och derpå lemnade vi blixtsnabbt både seigneuren och Kristiania.Fjerde kapitlet

Jag gaf efter för Olof Björnstaads enträgna hemställan alt jag skulle luta mig beqvämt in i vagnshörnet och glömma alt jag var resande. Sålunda har jag föga minne af denna färd.

Jag påminner mig dock, synnerligast under slutet af resan, ett jemnt monotont samtalande om fördelen af täckdikning och vattenledningar, om skogshushållning, arrendatorer och husmän, om mergel och guano och dy- -likt hvarjehanda vida öfver mina fatlningsgåfvor.

Men jag reste mig slutligen upp vid det jag hörde Olof Björnstaad yttra: "Se så! nu komma vi inom mina landamären." Jag såg ut genom vagnsfönstret och upptäckte en kyrka med spetsigt torn, höjande sig emellan några mörka furor, och att vägen krökte förbi ett utsprång af branta klippor, hvarefter den genom en oändlig allé sänkte sig nedåt ett i denna trakt ovanligt slättland mellan gula stubbåkrar, gröna ängar och en enslig koja här och der. Jag har aldrig haft smak för det44

natursköna af gränslösa ängar och stubbåkrar och lutade mig derföre åter tillbaka i vagnen, till dess min uppmärksamhet fästades af ett hastigt inträdande mörker. Jag ansträngde mina synorganer till del yttersta och fann alt vi voro inne i en lummig skogspark. Återigen hade vi en utskjutande hvass bergsvägg, hängande så hotande öfver vägen, atl jag med en viss oro önskade oss vara förbi -, och när vi lyckligt passerat, hade jag framför mig hvad som väl kunde förtjena en liten föregående oro — Olof Björnstaads hem.

På en bred terrass låg den vackra byggnaden med sin af stenpelare uppburna balkong, liksom uthuggen ur bergväggen, hvilken uppsteg bakom densamma till en höjd, som syntes förlora sig i molnen. På södra sidan, derifrån vi anlände, var en park med lummiga löfträd och på den norra en hög ocli allvarlig furuskog. Facaden vette åt hafsbug-ten, hvars oroliga vågor bröto sig emot en skroflig klippvägg, som i flera afsatser höjde sig terassformigt, till dess den sammansmälte med de konstgjorda terrasserne närmast byggnaden, hvilka voro så breda, att hvardera med sina blomsteranläggningar och fruktträd kunde gälla för en hel trädgård.

Då vi anlände, öppnades den stora' ekpor-ten liksom af sig sjelf, och ehuru jag uppfångade en skymt af en lång betjent, som i väntande ställning stod i den matt upplysta för-45

stugan, var det helt visst till en belt annan person, troligen en intim vän, som vår värd adresserade sig med en ton af så innerlig värma, att jag aldrig knnnat tro honom mäktig deraf. Jag vände mig nyfiken och såg en stor raggig Newfoundländare. Jag har alltid älskat dessa djur. Jag helsade derföre vänligt i förbifarten och sänkte min band i hans grofva ragg. Men ban visade mig en ursinnig tandrad, drog sig bakom sin herre med ett hotfullt morrande och ville synbarligt icke formera någon nyare bekantskap. Välden tycktes häraf nästan besvärad. "Jag har aldrig sett honom dum förr", sade han. "Blygs, Père noble! Nu var du en hund."

En bred präktig trappa med gallerverk af jern i filigrams-arbete sträckte sig upp&t och förbi den i öfre förstugan vakthafvande negerstatyn, som höll en lampa af slipad kristall i sin massiva bronshand, inkommo vi genom en

rymlig tambur in i ett stort nästan fyrkantigt förmak med hvälfdt tak, djupa fönsternischer samt tjocka karmosinröda sidengardiner. Breda trymåer gåfvo en mångdubblad storlek åt rummet och återkastade ljusskenet från den antika kronan i taket samt visade i all sin prakt de gammalmodiga, ordentligt grupperade, spegelglatta möblerna. Intrycket af det hela var ståtligt, men af en kall st&t.

"Se här," sade Olof Björnstaad med viss vigt, i det han förde mig fram till ett herrskap,46

som satt på exposition i soffan. "Se bär Agnes Tell, Thora Hellevigs dotter! Och det är min svägerska" — tillade han med mindre vigt — "min svägerska konsulinnan Björnstaad, min bror Kristen Björnstaad och" — återigen med mycken vigt — "här är min syster Otta!" Min far presenterades endast för konsulinnan. De öfriga voro gamla bekanta påstods det, ehuru min far sedan försäkrade att ban längesedan glömt deras tillvaro.

Konsulinnan Jakobina Björnstaad, föddFan-drem, var en rask munter fru, trettioåtta år gammal, med något i sitt sätt, som visade alt hon icke log illa upp, om man ansåg henne för lio år yngre; föröfrigt rörlig och högljudd, med starka drag, mörk hy och buskiga ögonbryn, hvilka i det närmaste möttes öfver näsan, der de funnit för godt att utveckla sig såsom ett par försvarliga mustascher, hvilka hennes kön beklagligen icke annorlunda medgaf. Hon hade dessutom en höghvälfd barm och närmade sig i längd och öfriga dimen-sjoner så mycket som möjligt Olof Björnstaad sjelf. Klädd mera i kostym än toilette, kunde hon misstänkas för att vara en förklädd dragon och såg ut att kunna kommendera ett regemente, ehuru hon, efter hvad man påstod, nöjde sig med att kommendera endast Kristen, sin slaf och äkta hälft.

Att kommendera denna Kristen var för öfrigt ingen svår konst, alt döma af hans still-47

samma och anspråkslösa utseende. From beskedlighet var hufvuddraget i hans stora får-ansigte och med sina små svarfvade ben och en måge, rund som en ärt, liknade ban en treflig nötknäppare.

Mången jemförde dessa följeslagare på det äkta lifvets ocean med tremastaren, som flyger fram med svällande segel och fladdrande vimplar, och den lilla julien, som troget gungar i kölvattnet. Det var dock icke alltid så fullt träffande, ty om ock Kristen under vanliga förhållanden försvann bakom Jakobinas segel, så framgled ban dock alltid sjelfständigt, då man nalkades bordet.

Han hade nemligen, vid sidan af den äkta kärleken, troget bevarat sitt ungdomstycke för ett godt bord och ett godt glas. Alltid tystlåten, var han vid bordet alldeles förstummad och fyllde sedigt och stilla sin lilla rotunda. Talade han någon gång, så skedde det blott för att gifva tillkänna sitt gillande af hvarje tänkbar åsigt, som yttrades. Och så skred han, i fullkomligt själslugn och nöjd med sin lott, genom verlden.

På spillrorna af en fordom temligen stor förmögenhet lefde delta äkta par i en liten småstad under det konsulinnan alltid stod i underhandling, som dock ej ville blifva något af, om att hyra en våning i Kristiania för vintern.

"Och här är min syster Otta!" hade Olof48

sagt; och jag vet ej hvarföre jag kfinde ea rysning i detsamma.

Hon var numera ingen skönhet — han var tre år äldre in Olof — men hon var lång, smärt och välväxt. Hon hade fin hy och temligt regelbundna anletsdrag. Ur de gråbruna ögonen lyste stundom en eld, som vittnade om en med våld undertryckt lidelse och kring hennes mun sväfvade ett drag af stolthet, som föreföll serdeles obehagligt. Jag vill ej neka, att jag tyckte hon såg dyster och svår ut, men hennes drägt var deremot så mycket behagligare. Hon bar en hvit kjol af nederländskt sitz, beströdd med små gredelina stjernor och en tätt åtsnörd kofta af samma slags tyg med vida ärmar och garneringar. På det uppstrukna blonda håret hade hon en liten mössa af spetsar, med en egea sorts kulle af små rosetter. Halsen omslöts af en fint veckad krage, under hvilken en tang guldkedja nedföll på bröstet.

Såsom husets värdinna bad hon mig vara välkommen och erkände mig med en viss fort»-iighet såsom en kär slägting, gaf mig derefter en kall kyss på pannan, behagade kasta en blick på min far och tycktes hemställa till honom sjelf, om det skulle bli någon ytterligare förtrotighet utaf.

Icke alldeles på samma sätt gick konsn-linnan tillväga.

Det var hon, som i första ögonblicket, re*49

Jan innan Otta hunnit göra sin värdighet gällande, omslöt mig med sina fasta armar och adresserade till mig en mängd högljudt och vänligt diverse.

"Jag kan ej vänta så länge, Otta!" sade hon under dennas stela omfamning. "Låt mig se dig kära barn! Det gläder mig, att du inträdt i vår familj och stör enformigheten. Se här min man! Du har väl mycket hört talas om oss, förmodar jag? — Hvad del kära barnet ser varmt ut" — tillade hon allt i ett andetag. "Var god min söta! Kom och sätt er här bredvid mig i denna sköna kanapéen."

Efter dessa ord fallade hon min hand, vände sig till sin man och sade med mer trygg tillförsigt, än mången fru skulle egt. "Är hon icke däjelig Kristen?"

"Hon är, som du säger, Jakobina, mycket däjelig" — bekräftade hennes man med en förnöjd min, och konsulinnan slog honom med barnsligt behag med sin långa urkedja och befallde honom att förhålla sig stilla.

Jag kände alt jag rodnade vid detta naiva smicker, helst då jag såg Ottas blick fästad på mig med en viss förundran, som närmade sig — skall jag väl säga det — en viss beundran, dock ulan att innebära nöje.

"Del skall roa mig, Otta!" fortfor konsulinnan på sitl obesvärade sätt. "Det skall roa mig, så snart Ole blifver ledig från löjtnanten

Agne» Tell. 350

der, alt fråga honom, om han äfven kan fö skäl alt anmärka något mot detta utseende. Hvad tror du väl? — för min del har jag alllid funnit alt brunetter besegra äfven de mest granntyckta (konsulinnan var nära nog svart). Men du svarar ej, svägerska?"

"Ole har träffat Even och har helsningar" — upplyste Otta — "Gud vet om du icke äfven har bref."

Jakobina nickade alt aili detta var henne kärt, men frågade icke vidare derefter, utan frågade i stället mig med lifligt intresse, om jag sett hennes dyre Even.

"Ja! jag träffade honom, men helt flygtigt", upplyste jag.

"Förlåt en mors bryderi, men säg mig, lilla vän! hvad tycker ni väl? Jag tror — säg sjelf — Even har sina partier?"

"Even har sina partier" — upprepade av-tomatiskt hennes man.

"Stilla Krislen! det var ej dig jag vände mig till," sade hans hälft lugnt afvisande. "Even är i alla händelser hvad icke mången förut varit, — han är endast aderton år."

"Ja! det är verkligen förvånande" — sade jag — "när man ser hans mor."

"Min söta! hvem kan hjelpa alt man kommit så tidigt ut i lifvet" — sade Jakobina och lät mig veta något om att det var ett obevakadt barnhjerta, som Kristen tillegnat sig af hennes familj. "Ja, ett barn tillegnade du51

dig" — fullföljde hon tankfullt med hufvudet nedsänkt i den höghvälfda harmen. "Eltbarn!"

— Och Kristen medgaf detta, likasom allt annat.

Innan jag varit tillsammans en halftimma med denna älskvärda dam, hade hon berättat mig allt om sin slägt och dess förhållanden.

"Det var" — sade hon hemlighetsfullt, dock så att hennes man hörde det — "egentligen min första afsigt att göra Kristen der till min svåger; och min syster Räcka skulle äfven fullkomligt bra passat för honom, men hvad som är gjordt är gjordt, och då jag nu är gift med honom, har jag beslutat antaga honom så länge såsom hufvud för vår familj. Han har äfven sina momanger och talanger, min Kristen, men är icke en man som för till torgs, det är saken. Och till er ka njag ju säga det, som nu är en kär anförvandt, alt jag hoppas det Even en dag skall bli ett

ännu bättre hufvud."

"Det skall han" — sade hennes man fromt

— "Even skall bli ett bättre hufvud."

"Stilla Kristen!" — fortfor hans fru —

"Männerna äro då alllid till afbrott, lilla våp! Kom ihåg det" — bifogade hon med en skälmskt ungdomlig blick, som sväfvade åt bela den manliga personalen i rummet. "Eljest må ni tro, att vi alla äro godt folk här och ni skall aldrig kunna finna ett angenämare värdfolk och en bättre taffel. Här finns ingen52

småaktighet. Vi äro alla bildade och älska hvarandra inbördes. Men jag ser här er far, kära lilla vän! — han är då en ganska vacker man och påminner mig om min bror Severin Fandrem. Löjtnant Tell! jag gläder mig ofantligt åt er bekantskap, hoppas fa min plats vid er sida i afton; jag ser Otta vinka oss till matsalen."

Min far uttryckte äfven sin hugnad öfver delta hopp; och en betjent tillkännagaf i delsamma, alt bordel var serveradt.

- "Kristen!" — sade härvid Jakobina till sin man i ett litet afsides, som dock nådde mitt öra. — "Kristen! tänk på din familj och förblif medveten i främmande sällskap."

Kristen gaf ej annat löfte än alt upprepa slutorden och vi spatserade parvis ut i matsalen. Olof hade bjudit mig armen, min far antog sig ganska riktigl konsulinnan och med dem följde en jagande konversation. Det var till en början delta brödralands storartade natur, dess fjäll, dess vildhet, dess skogar, dess romantik, dess dalar, dess allt, som talar till själen och inbillningen. I hänförd lyrisk ton utbredde sig min far först öfver de sköna vyer, som frapperat under hitresan, derefter om landels framtida slorhet och storartade män i allmänhet och stora qvinnor i synnerhet. Man gick äfven långt tillbaka, till Ynglinga-tiden och Ynglinga-sagan, till Göther och Qväner och Lappar och Hyperborèer, till Hagbart och Signe,53

till Orvar Odd (den salige eller lefvande, vet jag inte} och Harald. Hårfager och Olof Trygg-vason och Ormen långe (hvarvid jag tänkte på Olta).

Olof hade önskat, i det han förde mig lit till bordet, att jag icke måtte vara för mycket trött af resan och ännu mer af hans pratsjuka svägerska, som synbarligen icke var hans favorit.

Jag tror ej Jakobina hade några sympatier för honom heller, men hon älskade hans "taffel", som äfven visade höjden af all slags lyx och öfverflöd. Der fanns bouillon och porter att börja med, der fanns stekta njurar, kalkon, gåslefverpastej, franska champignoner och Oud vet hvad för rara saker, som tillika serverades på veritabelt äkta, kinesiskt porslin.

Jag vet ej om delta var Olofs svaghet; bestämdt såg jag alt det var Ottas. Hon tyck-les ock småningom mer uppmjukad af alla de vackra fraser min far ställde till henne. Del låg i min fars sält några reminiscenser från fordom. Han höll oratoriska tal till vår värdinna, kärnfulla till värden, bombastiska till Jakobina, pompösa till hela Norrige; och Jakobina var uppenbarligen upplöst af förtjusning.

"Vi skola icke urarta" — yttrade denna dam — jag ber: ett glas Sherry!"

"Hvad, ett glas Sherry till? — Ni vore värdig en plats bland de gamla Göther," — sade min far. "Er skål, madame!"54

Jakobina mottog glaset med en blick, som uttryckte alt både det ocb komplimangen behagade henne.

"Kristen Björnstaad!" — sade hon sedan vänd till sin man. "År du icke medvelen om din ställning? Glöm ej måtta i allt!"

"Målla i allt!" — upprepade Kristen och tömde i etl afsides ett fylldt glas, sedan Jakobina åter fördjupat sig i Norriges gamla minnen.

Emellertid egnade sig min värd nästan uteslutande åt mig och visade mig mycken artighet. Han skulle sjelf

servera mig allting, emedan det eljest blef ingenting al — sade ban. Men midtemot oss salt Olta med elt medlidsamt uppmanande till sin bror, att han icke skulle "plåga det stackars barnet".

Det var tydligt äfven Père Noble's tanka. Han reste sig på sina bakben, sträckte sitt kolossala hufvud mellan våra tallrickar, lade en deciderad tass på Olofs ann, blinkade mot honom och visade med elt åsklikl murrande märkbara symptomer till en despotisk svartsjuka.

Det roade Olof att visa mig sin makt öfver honom. Han tog del stora hundhufvudet i sin egen stora hand och yttrade med upp-lyfladt finger: "Père Noble! Du glömmer dig — helsa på vår gäst."

Och Père Noble gaf< sig med en fnysning, i det ban lade sitt hufvud i milt knä och suckade i sömnigt välbefinnande.55

Den förundrade mig ej heller, dessa stora herrars vänskap för hvarandra. Det fanns en besynnerlig likhet dem emellan, såda» man ofla nog finner emellan hunden och hans herre. Äfven i det yttre hade Père Noble mycket af Olof, men troligen ännu mera i kraft och en oböjlig vilja. Han fick dock i lid ge vika och vår vänskap var nu grundad.

Efter måltidens slut försvann Père Noble, med de öfrige herrarna, inåt vårdens rum, der jag dock icke var sen att uppsöka dem för att göra mig med ens hemmastadd. De hade slagit sig ned i det såkallade bibliotheket, ett vackert rum, utan jemförelse det trefliga-ste i huset, mycket enkelt möbleradt, med bokhyllor, byster och några fa målningar. En vas med utvalda blommor stod på ett stort bord, som var fullt af papper, och bredvid vasen brann en lampa med klar liflig låga. Genom en stor glasdörr såg man vid dager terrassen utanför med dess smakfulla anläggningar och många praktväxter.

Min far och Olof sutto i soffan, båda tysta och båda betraktande mig. Jag närmade mig i det min far sade: "Kom hit till oss, Agnes!" Olof sade icke något, men gjorde rum emellan dem på soffan åt mig. Han tog åter på samma aktsamma och roade sätt notis om mig, strök mig på håret och sade åter till min far: "En sådan flicka! Jag har icke sett någon sådan förr, min bror!"56

Min far tycktes lika road, han, och svarade, att han var temligt nöjd med sin flicka.

Jag tyckte detta vara ett mycket besvärande och barnsligt pjoller och sysselsatte mig med att betrakta en stor tobaksask i form af en kinesisk mandarin, som stod på bordet framför soffan.

"Tillåter du alt vi göra en uppvaktning hos den der kinesen?" — frågade Olof.

"Nej! Tvertom sätter jag dig på ett proP — sade jag. "Du har att välja emellan kinesen och mig."

Valet var tyvärr snart gjordt.

Otta kom nemligen i detsamma sjelf in med långa turkiska pipor. Min far komplimenterade henne nästan ömt. Hon tycktes oåtkomlig derför, men upptog med synbart ' välbehag de uppmuntrande ord, som Olof belönade henne med, och visade öfverhufvud i sitt sätt inot honom en viss undergifven mildhet, som myckel kontrasterade mol hennes vanliga skarpa väsende. Hon fördjupade sin hand i brödrens tjocka hår och jag insåg med en slags oro, som jag ej kunde reda, all det fanns ett band af slarkasle tillgifvenhet emellan dessa så fullkomligt olika syskon.

"Seså! gå nu din väg" — sade Olof efter en stund. "Vår lilla fröken här säger, att hon öfverger oss, när vi börja röka — var då värdinna, Otta! och gör något för din gäst,"57

Otta tycktes återigen förisad, var återigen samma metalliska personlighet, men vid en betydelsefull blick utan ord från hennes bror, fogade hon sig stolt och bjöd mig armen på en promenad genom våningen.

Det var så besynnerligt att gå vid denna arm. Den höll sig alls icke intill min. Nej, jag kände icke ens beröringen deraf och ändå kände jag en smygande iskyla från handleden upp till axeln. När vi passerade förmaket, uppehöll oss Jakobina med några ord till min förmån, frågade mig, huru gammal jag var, och då jag upplyste det, gjorde hon i sin tur den svårlösta slutsatsen att jag var nära två år yngre än Even. "Huru besynnerligt!" — sade Jakobina

och drog en moderlig suck.

Delta tycktes äfven Otta med en viss med-görlighet böjd alt erkänna, men då Jakobina, med sin förmåga från det ena till det andra, ville börja en detaljerad beskrifning öfver fägringen vid olika åldrar, till exempel emellan sexton och trettioåtta år, då drog Otla mig undan och vi spatserade vidare.

"Tycker du om blommor?" sade hon, när vi hunno till en stängd dörr, och tillade för första gången med ett vänligt småleende:

"Det är väl naturligt. Kom, skall du få se min blomstersal!"

Växter af de mest olika slägter och färger fyllde det stora rummet. Somliga stodo tillsammans i pikant kontrasterande grupper.58

Andra, i sig sjelfva nog, strålade i ensam skönhet mellan mörka lagrar och cypresser.

"Detta var ett dansruin i de gamles tid"

— upplyste värdinnan — "här har aldrig varit dans sedan. Men jag mins väl den första féte, som gafs här. Balen öppnades af din mor, då sexton år, och en min äldre bror, som nu är död. Jag minns det väl, ehuru jag då var nästan bara barnet. Hon var mycket vacker, din mor, och du är äfven något lik henne, dock icke så mycket, som Ole säger."

"Jag önskade jag vore det," svarade jag med rörelse. "Men min Gud så underbart! har min mor dansat här, en ung skön tärna?

— Ack, säg mig — jag vet så litet om min mors ungdom — var hon ej äfven mycket älskvärd?"

Otta skakade sitt hufvud och svarade skarpt: "Det är möjligt! fråga någon annan om del."

Jag kände mig slagen af detta afvisande sätt, som jag ej väntat. Hon hade en stund förut synts mig så tillgänglig, att jag vågat litet mer förtrolighet. Nu var hon åter lika obehaglig och jag företog mig att undersöka blommorna.

"Det var en god idé af er" — sade jag efter en stund, "alt förvandla balrummet till ett orangeri. Det tillhör blommorne nu som då; och hvem vet; kanske äro de nuvarande69

gästerne lika själfulla, som de förra. Man kan bli spökrädd, men äfven poetisk här."

"Det är kanske en lätt sak vid dina år," sade hon. "Här är eljest ingen poetisk och minst den, som gjort rummet till ett orangeri. Det är Oles idé."

"Jaså! Olof älskar då blommor?"

"Hur sade du?" — frågade hon förvånad.

Jag upprepade min fråga och hon yttrade med skärpa: "Jag känner ej till seden i ditt land; men Ole var din mors syskonbarn. Du kände kanske ej till slägtförhållandena."

"Jo" — svarade jag, kanske äfven något skarpt, — "det gjorde jag."

"Du må ursäkta mig!" sade hon. "Jag föreställde mig — men det var dumt —* endast för att Ole Björnstaad kunde vara din farfar."

"Det tror jag icke, icke ens att han kunde vara min far", svarade jag lugnt. "Han är ju trettioett och jag sexton år. Annars kan jag upplysa er, att man iakttager dylika former i mitt land vida samvetsgrannare än här, och Olof har haft all möda att förmå mig bryta deremot. Jag är rätt lycklig emellertid att ej behöfva det i afseende å er. Jag tackar er hjertligt, om jag lar säga tante."

"Säg hvad du behagar", svarade hon. "Det skulle icke förvåna mig om min bror ville afgöra denna sak äfven för mig."

"Men det tillåta vi honom icke."60

"Hur du behagar, säger jag ju. Du är kanske sömnig, stackars barn!" — och dermed tog hon min arm på det gamla okännhara sättet.

Det blef snart ett allmänt godnatt-tagande. Olof tryckte varmt min hand, bad mig sofva snällt och Otta beledsagade mig sedan till milt eget rum.

"Hvad utsigten måtte vara vacker härifrån!" utropade jag, då jag såg ut öfver terrasserna, i det jag lyftade en flik af gardinen.

"Utsigten är öfverallt vacker på Nprehjem" — sade hon — "det är till och med namnkunnigt derför. Men jag skall icke uppehålla dig — godnatt! Måtte du sofva lugnt och godt den första natten under vårt Iak." Hon talade med en godhetsfull artighet, drog sig närmare, böjde sig ned och tryckte på min panna en tvillingskyss till den, hon gaf mig då jag kom.Feøaf© Kapitlet.

Solen var uppe, himlen var klar och foglarne sjöngo utanför mitt fönster. Morgonen var leende och ingjöt i min själ en friskare anda, än jag på länge erfarit. Jag klädde mig skyndsamt — och jag hoppades att få ostörd göra min morgonpromenad.

Med sakta steg gick jag utför trappan och ned i trädgårds-terrasserna. Det var trenne sådane, af hvilka den yttersta förlorade sig i den brant nedstupande klippan mot fjorden. Jag stadnade på den andra afsatsen, der det entoniga plasket från en vattenkonst fängslade mitt öra, och der jag slog mig ned under ett gammalt kastauieträd. Det väldiga trädets djupa skugga, ställets afskildhet, det fallande vattnets enformiga ljud gåfvo denna plats ett eget och drömmande behag.

Högt ofvan mig hade jag det mäktiga fjället, djupt under mig den vida hafsfjorden, så vidare den lummiga parken med det lilla ljusröda lusthuset, vänligt lysande mellan de slokande björkarne. Och öfverst på terrassen62

den ståtliga byggnaden, hvars arkitektur, om den ock ej förflyttade åskådareus inbillning till de belastade borgarnes hemlighetsfulla tider, dock i sin solida enkelhet fullkomligt harmonierade med den allvarliga naturen rundt omkring.

Detta oskattbara herresäte var Ole Björnstaad ensam egare till. Det hade tillhört hans möderneslägt; och sedan hans far, då enkling med två barn, tillegnat sig dåvarande patronens enda dotter, blef det hans föräldrars residens. Olof var enda barnet i detta äktenskap och hade nu sedan tio år varit myndig innehafvare af detta, jemte mångfaldiga andra lika aktningsvärda vedermälen af möderneslåg-tens betydelse.

Denna betydelse hade nu öfvergått till honom sjelf; ty Olof Björnstaad ansågs, efter hvad jag snart fick höra, såsom ortens mest betydande man och såsom den bästa typ för de norrska proprietärerne. För min del fann jag honom vara något ännu mer; ty han var — hvad dessa sällan äro — en verklig gentleman, fast i den norrska landtjunkareskruden. Sina egendomar förvaltade han sjelf, men lät sig icke alltför mycket fängslas af sitt yrkes besvär och vedermödor. Han visste mer än vanligt plär vara hos dessa landtpetroner at| njuta af sina fördelar, ty han hade rest mycket och med eftertanka; och detta i före* ning med hans bestämda väsende hade vä) bi-63

dragit att alstra den höga opinionen om honom, högst kanhända inom hans eget hus. Han var nemligen der både i sin egen och sin omgifnings föreställning temligen ofelbar, ehuru jag från början inbillade mig att ban hade skäligen ensidiga åsigter i hvarjehanda, hvilka icke tålde för mycken motsägelse, om men skulle stå väl hos honom.

Bland hans praktiska intressen utmärkte sig särskildt det för förädlande af den förträff-* liga norska hästracen. Detta ansåg ban som en sak, hvilken rörde statens väl, och ingen ifrågasatte heller det patriotiska syftemålet med hans hästinstitut, ehuru jag anar, att han derjemte satte något värde på alt kunna briljera med de yppersta vagns- och ridhästar i trakten vida omkring.

Dock saknade hans tidsfördrif ingalunda äfven en ädlare anstrykning, ty han var en bokligt bildad man och hade till och med i berömvärd ihärdighet genomströfvat en hel verld af romaner, hvilka nu i guldpressade band fyllde ena väggen i biblioteket. Mången ville veta att det var genoni detta romanstudium, som den annars praktiske

mannen fått vissa romaneska fordringar på kärlek, hvilka omöjligen kunde realiseras i denna verlden» Och det var en allmänt antagen sals och således ej endast hans brorsons påfund, att Ole Björnstaad var omöjlig att fånga, ehuru många mödrar gjort ganska aktningsvärda försök64

för sina döttrar. Men han hade varit oböjlig alltigenom och efter hvarje afslagen attack blifvit oåtkomligare än någonsin och med mer än vanlig sjelfbehaglighet lekt med den öfverdådigt tunga och preliösa knippa af pitscbaf-ter och urnycklar, som vid en tjock guldkedja välde fram ur västfickan och slamrande förkunnade en man, den der icke hade ondt om hvad som klingade.

Jag satt nu med blicken lastad på hans ståtliga herresäte och tänkte på dessa iakttagelser, då jag tyckte mig höra det der nyss omförmälta slamret, hvarföre jag såg upp, men märkte ingen annan än Père Noble, som genom en vänlig fnysning gaf sin närvaro tillkänna. I fullt förlitande på att vara ensam med min raggiga vän började jag en vanlig hund-kommunikation.

"Kom hit, käraste Père Noble!" sade jag. "Kom hit gubben! och lägg hufvudet i mitt knä! så ja, Père Noble! jag tror det smakar det. Hvar har du din herre, är det en god herre han har, gossen min?"

Père Noble spetsade öronen, gläfste till med en bejakande nickning och vände sig på samma gång som jag emot "min herre" sjelf, som småleende lyssnat på mina ord.

"Säg sjelf!" — yttrade han skämtsamt — "nog är han, i Père Nobles och i sin egen tanka, god som guld, men vi begge äro kanske något partiska. Hvad tror du sjelf?"65

Jag smålog. Det löpte många tankar genom min själ. I alla fall fann jag denna mans sätt ganska trefligt och sade honom alt hur god han än var, så var han knappast god nog för det förtjusande Norehjem, som jag till och ined skulle sätta öfver sjelfva Elf-dala, endast jag ej för mycket saknade den kära elfven, som gifvit det sitt namn."

"Elfven ?" — upprepade han — "Hvad är det för märkvärdigt med en elf?"

"Del märks att du aldrig sett en sådan. Annars skall jag upplysa, att ingenting på jorden kan jemföras med dess snöhvita näckrosor, dess behagfulla bugter, dess stilla sorl, dess ..."

"Hör man på! — afbröt han mindre artigt — "Har man redan hunnit tiden för elfvens ljufva sorl. Hur gammal var det du var, Agnes?"

"Jag har två gånger redan omtalat att jag snart är sjutton år."

"Åh, för tusan, det var sannt! Förlåt mig, min stora verldserfarna dam. — Jaså sexton, nej, snart sjutton år. Nå jag medger, då kan man ha anspråk på att vara hunnen till: elfvens sakta sorl — var det icke så?"

"Jo, det var så", svarade jag. "Men jag tycker i alla fall rätt mycket om delta vattenfall, äfvensom fjällarne der uppe och fjorden och mycket annat. Herrn till Norehjem har66

nog sjelf sina poetiska ingifvelser, det syns på ordnandet här. Det är mycket lyckadt."

"Det fägnar mig att du tycker sà och jag förlåter derföre alt du anser mig poetisk, något som kanske jag sjelf skulle uteglömt vid min karakteristik. Kom med mig upp på öfre terrassen, så skall jag uppsöka den vackraste rosen, värdig att pryda.... Dina sjutton år, med sitt ljufva sorl, la fylla meningen."

Han hjöd mig armen, afbröt en till hälften iilslagen mossros och fästade den vid venstra sidan i milt hår och såg ganska lifvad ut. "Den der tar sig ej illa ut. Vi få höra hvad far säger. Jag Iror ban är något svag för oss, är det inte så? Se här min kära bror", tillade han då min far nalkades oss. "Hur ser hon ut nu? Är det någonting, så är hedern min."

Min far log med ett eget leende, kysste mig på pannan och erkände att Olof Björn-staad hade hedern.

Vid frukosten, som var dukad under det gamla kastanieträdet, uppenbarade sig Otta, som beklagade med sedig långsamhet att jag varit så tidigt uppe, att hennes kammarjungfru ej hunnit vara till någon tjenst, bad mig att jag öppet måtte tillkännagifva mina önskningar och ursäkta denna första försumlighet.

"ingen skada skedd!" — ropade konsulin-nan — "då hon haft så godt ombud. Nå jag må säga: Att Ole sjelf fästat flickan i67

blommans hår, blomman i flickans hår, ville jag säga! Har Ole verkligen gjort det? — ingen saknad då af jungfruhjclp, min bästa! — och se hvilken charmant färg! — Var god löjtnant Tell! ett ägg till. Den vackraste niossrosen i bela trädgården se'n! Och den har Ole verkligen sjelf fästad! Har du det Ole ?"

"Ja, min kära svägerska! — som del tycks skulle kanske svägerskan sjelf vilja ha något förskönande?"

"Ole! skulle du vilja sätta en ros i mill hår ?" — sade Jakobiua och nedfällde ögonen.

Han gick verkligen efter en ros, den slör-sla och rödaste som fanns, och fästade den öfverst på Jakobinas hjessa, der den tronade som en tuppkam.

Jakobina tackade belt förtjust, vände sig till sin man och frågade "om han mindes den dag, han första gången bekransade hennes lockar och tog dem ur hennes familj?"

Kristen sade att han mindes det, "och ett vackert svart hår var det då, Jakobina!" tillade han.

Härpå svarade Jakobina ingenting, men hon räckte förtjusande ett lilltinger åt sin man, lade andra handen öfver hjertat och åstadkom genom det lilla guldhjertat på en lillfingers ring, som hon slog mot urkedjan, en klang, den hon alllid lät höra vid dekonlenanserandc tillfällen.

"Och ett charmant svart bår är det ännu,"68

sade min far artigt, hvarvid Jakobina blef än mera förvirrad och begärde ett glas Sherry.

Efter frukosten föreslog Jakobina en för-middagsridt, hvilket förslag upptogs med allmänt bifall. Alla skulle deltaga deri utom Otta, som undskyllde sig med hushållsbestyr.

Oaktadt alla försäkringar om min skicklighet, lemnades dock åt mig ett djur med utseende af lammets oskuld. Men det var af alla det vackraste, ett högt mjölkhvitt sto; och Olof yttrade någonting som visade, att han hade reda på jagtpartiet* i Frithiofs saga.

"En stjerna pà en vårsky" — upprepade Jakobina smäktande, och föll i detsamma, understödd af min far och Kristen, ned på sin gula kamp med den solida kraft alt det stackars kreaturets rygg dignade och alla fyra benen voro nära att knäckas.

Sjelf hade Olof en vilde af yppersta race, kolsvart och gnäggande, som med mycken svårighet fördes fram till trappan. Han liade icke väl satt foten i stigbygeln förrän djuret kastade sig åt sidan med vilda satser och piskade luft och jord med sina framfötter. Men ryttaren satt fastvuxen i sadeln, som en cen-taur.

Vi satte af i kort galopp i trenne led. Jakobina och min far ställde sig i spetsen. Om andra ledet blef mycket krus. Kristen och Père Noble läto dock slutligen öfvertala sig alt taga försteget, och Olof och jag69

skulle sålunda bilda sista ledet. Men jag sprängde snart fore honom, närmade mig Kristen och vann Père Nobles erkänsla, som med förnöjelse tog plats bredvid sin herre.

Kristen och jag började ett långt samtal om hummer och engelsmän, kabiljo och fisktillförseln i Bergen, och jag fann att denna person var alls icke stum, bara man gaf honom ro att tala. Men så snart Olof red fram och ville blanda sig i samtalet, blef Kristen genast förseglad igen.

Min värd försökte åtskilliga gånger att tillegna sig min uppmärksamhet, men jag var så road af det nyfödda lifvet hos Kristen, att jag egnade mig ensamt åt min uppväckte Lazarus och lät den myndige värden passera förbi, hvilket icke skedde utan en viss häftighet.

Min värd besvärade eller rättare bevärdigade mig heller icke vidare med någon uppmärksamhet under bortfärden, utan tog min far obarmhertigt från Jakobina och började ett underhållande samtal om mossodlingar och andra lika agronomiska och intressanta ämnen.

"Kan ni tänka er något mera prosaiskt i jemförelse med min svåger?" yttrade Jakobina i det bon red fram till min sida. "Jag säger er, lilla vän! alt om det i denna stund stod min familj till buds och äfven mig att välja mellan bröderna, jag säger er, alt jag ingen momang skulle tveka. Lyckligtvis är70

det då en sanning, att han aldrig tänker gifta sig. Arma qvinnohjerta eljest!"

Jag sade icke Jakobina att jag delade hennes tankar, men jag gjorde det likvisst i delta ögonblick, förargad öfver alt Olof så hastigt öfvergifvit mig och glömt allt det vackra han skulle visa oss för de välsignade mossodlin-garne. Det är ändå en tråkig och prosaisk man i botten, — sade jag för mig sjelf — jag finner honom afgjordt icke behaglig längre.

Emedlertid hade vi hunnit till en plats, som Jakobina mycket rekommenderat. Hon hade en sublim utsigt i perspektiv — sade hon och lät, då min far gratiöst förklarade, att den, soin stod under hennes ledning, alltid hade sublima perspektiver, sitt lillfingershjerta pingla, i det hon skakade den stora busken af fjädrar på sin hatt, så att flägten deraf nådde oss i eftertruppen.

Anlända till en brant skogshöjd stego vi ned från hästarne och fortsatte vägen till fots, genom ett särdeles besvärligt snår. Men mödan belönades rikeligen, ty då vi kommo upp på öfversta kullen visade sig det storartade skådespelet af ett norrskt vattenfall. I den breda mörka afgrunden mellan de lodrätt stupande klippväggarne, på hvilka växte endast klibbig mossa, skummade och fräste de mot dess hårda väggar sönderpiskade vågorne, som samlade ur en mängd källor på bergspetsen här blifvit hopträngde. Sedan vattnet uttömtIi

sitt fåfänga raseri emot den känslolösa klippväggen, samlades det i en nedanför liggande solig dal till en stilla och fridfull insjö, bekransad af vajande hängbjörkar. Jag hade ännu icke sett ett nordiskt vattenfall i en sådan prakt. Jag intogs af häpnad och beundran och njöt med bela min förmåga af det herrliga skådespelet.

Sedan vi dröjt deruppe så länge den skarpa luften tillät, anträddes återfärden i en annan riktning, hvarigenom utsigten öppnades åt den lilla vackra kyrkan, som stod liksom på vakt vid början af alléen fram till Norehjem och hvars smärta tornspira skarpt aftecknade sig mot den ljusa himlen.

Vår väg kom visserligen icke förbi kyrkan, men på min yttrade önskan att på närmare håll få se huru de döda hvilade i detta land, erböd sig Olof att följa mig, under det *de andra fortsatte raka vägen hem.

"Här, Agnes!" — sade min följeslagare varmt och enkelt och förde mig till en af-skiljd plats på kyrkogården. "Här under dessa kors och tårpilar är mina förfäders hvilorum. Den blommande kullen der är min mors ' hem. Hon skulle nog gerna velat se dig Agnes! och hon gör det nog nu."

"Ack, Olof", — svarade jag, tacksam för en så hjertlig tanke. — "Det är mycket vän* ligt af dig att säga så; men hur skall jag kunna hoppas det?"72

"Hon älskade din nior mycket och talade ofta om att hon velat se hennes barn. Din mor tillbragte en stor del af sin ungdom här, som du hört, och det var en verkelig skötesorg inom huset, då hoii skulle ge sig af till främmande land, hvarifrån hon heller aldrig återvände."

Jag' blef glad att höra honom så tala om min mor och bad honom beskrifva henne för mig. Han gjorde det äfven med den finaste uppfattning af alla de älskvärda drag, jag förut hört omtalas och med en vördnad för hennes minne, som gjorde mig innerligen godt och hvarvid jag erfor en känsla af ljuf men vemodig glädje.

Det blef en lång tystnad, när han slutat. Jag visste att han såg på mig, men det var ingen blick, som besvärade. Jag kunde möta den, när jag ville, och jag undvek den heller icke. Han tycktes mig nu så helt annorlunda efter detta samtal om dë hädangångne och jag kände mig obehagligt stämd vid minnet af det orättvisa omdöme jag så nyss fällt öfver honom.

"Du blir vemodig, Agnes!" sade ban och -steg upp. "Detta är icke heller någon plats att länge stanna på för dig. Du skall vara ung och glad; och det är du?" — tillade han, mera som en fråga.

"Jag tror icke jag är det så mycket, som73

mina àr vanligen fordra", svarade jag. "Jag är dock nöjd."

"Det låter undergifvet det der", sade han i sin vanliga ton och såg in i mina ögon. "Dina ögon föra dock ett hurtigare språk. De säga utan förbehåll att du är ung och glad och lycklig!"

"Det är väl du äfven, Olof?"

"Intresserar det dig att veta? Låt mig då begagna dina egna ord: Jag är nöjd. Jag har hittills icke begärt något mer af verlden. Kanske derföre att jag aldrig varit ung i vanlig mening, ty jag har aldrig egt denna ålders förmåga att oförbehållsamt njuta af lifvet och dess illusioner. Men som jag deremot eger förmåga alt vara sådant förutan, så har jag varit nöjd."

"Då kan du ännu säkrare hoppas att bli det hädanefter" — sade jag — "sedan den ålder inträdt, då man vet att uppskatta den verkliga verldens förmåner framför inbillningens."

Han hoppades det också, "ehuru han väl icke hunnit någon så fruktansvärd ålder heller" —- och tillkännagaf att hvad han sagt afsåg den tid, som hade varit. Ingen kunde ansvara för hvad som kunde komma — tillade ban, og min hand och frågade, om han fick göra ,mejJ ett sådant litet ting hvad ban ville.

"Nej det får du visst inte", svarade jag

\

skämtsamt och försökte draga min hand ur hans.

Men han höll den utan möda, sä länge jag sträfvade att la den fri. Först då jag blifvit öfvertygad om min vanmakt lemnade han den ocli yttrade: "Vi skola besegra henne först — en sådan liten envis hand!"

Då vi kommo hem, stod Otta på trappan, kastade en lång genomträngande blick på sin bror, en hastig men sylhvass på mig; och så slutade första förmiddagen på Norehjem.Sjette kapitlet.

Jag hade icke länge varit på Norehjem innan jag gjorde en bekantskap, som roade mig mycket. Det var Ottas lilla beskäftiga kammarjungfru, en person af icke så ringa betydenhet, emedan hon var den enda, som hos den stränga matmodren njöt förmånen af ett förtroligare närmande. Lilla Margit var dock ingalunda något aftryck af sin herrskarinna. Hon var uppfostrad i konsulinnans familj och hade endast sedan tre år varit Ottas ögonsten, ett förhållande som ej lät förklara sig på annat sätt, än genom kontrasternas dragningskraft. Margit var sjutton år, mycket frispråkig, mycket nyfiken, mycket kokett och mycket tillgänglig.

Hon inträdde till mig alla morgnar med en ursägtande nigning, en allt öfverfarande blick och en förfrågan om hon ej fick hjelpa till vid toiletten.

Jag brukade aldrig biträde härvid och hade derföre hitintills afböjt hennes tjenstaktighet, men denna morgon ovanligt trött kastade jag76

en blick på den fylliga rödlälta flickan, senil hade den sällsammaste mössa jemte ett par ögon att köpa fisk med, och frågade henne om hon hade någon vana att hjelpa till med toiletten.

"Vana? — å bevars — Man hade nu i tre år varit hos jungfru Otta sjelf, dessutom hade man varit med madame Björnstaad i Bergen och varit mycket använd af madame och andra unga damer der"; hvarpå Margit framsatte en stol under stigande meddelanden, i det den knubbigaste lilla hand började med alt upplösa mina flätor.

"Ack, se hvilket gudomligt hår! Jag måste tro det är mörkare än mitt, som löjtnant Even säger skall vara kastanjebrunt; — han tål inte ljust hår, och det är riktigt märkvärdigt, tv hvad löjtnant Evens eget hår angår, så får jag säga att det har ingen färg alls och är det minsta jag tycker om hos honom. Begagnar fröken pomada?"

"Nej tack, — endast vatten."

"Det är hvad jag också alltid säger löjtnant Even. Om han bara hade vallén, men att i sitt ljusa hår ha en mängd

oljor och pomador — det är alldeles märkvärdigt af en sådan ung eljest utmärkt herre — förlåt, fröken känner väl löjtnant Even? Han kommer annars hit i dag."

"Vill du vara snäll, Margit, och ge mig det der etuiet."77

"Det är väl det här? I alla fall år det alldeles märkvärdigt med en sådan ung herre, och ehuru löjtnant Even är så gentil, (jag säger gentil emedan, då jag var hos konsulin-nan, var jag ute i verlden och hade något förstånd på en gentil karl} så vill jag icke gå den minsta vänskap tillmötes, förr än han äfven vet att lägga sig till skägg, som kunde anstå en försvarare."

"Fästa nu de här brnna banden, Margit!"

"Det blir gudomligt! Löjtnant Even tycker alltid om att ett fruntimmer har mörka färger. Det bryter mest, säger löjtnant Even. Och hvad den här gråa orleansklädningen vidkommer, så har han lusen gånger sagt: Det är en nobel färg Margit! Se en annan skulle då aldrig se om man ginge i säck och aska eller ginge som jungfru Otta sjelf och aldrig kan man få en enda blick en gång. Och Gud vet endast, hvarför vissa menniskor inga ögon fatt. Riktigt märkvärdigt är det ändå, att någon kan ha sådana egenheter, då man för sina penningar, ty Gud skall veta inte för någonting annat, kunde få så många rika och förnäma fruntimmer till madamer, man ville ha. Skall jag nu snöra fröken?"

"Nej lack, jag begagnar ej korsette. Nu behöfver jag ingenting mer. Är herrskapet samladt i stora förmaket ?"

"Ingen var der, när jag gick. Det tros78

att löjtnant Even kommer på förmiddagen och konsulinnan satt uppe på sitt rum."

Härefter neg Margit och påstod det vore märkvärdigt roligt, om hon kunde blifva använd någon mera gång.

Jag kände mig ganska muntrad af Margits språksam het och gick snart ner i förmaket, der vi brukade samlas om förmiddagarne.

"Skall man låta vänta på sig så länge", sade min värd som mötte mig i förstugan och räckte mig handen — "sjusofverska!"

"Förlåt mig! Har ni kanske frukosterat? Jag är ej hungrig. Jag har haft sällskap af Margit. Jag är mycket road af henne."

"Hon synes mig vara en närgången snärta och du får visst hålla henne på afstånd, Agnes!"

"Hon är mycket påpasslig och villig" — sade jag — "hvad gör det att hon språkar litet — det far hon gerna. Hon har underrättat mig, alt din brorson kommer i dag. Jag börjar verkligen, på Margits goda omdöme, intressera mig att odla hans bekantskap."

"Jag anser troligt, att Even också motsvarar Margits sympatier och du torde finna tjen-ligast att hålla på afstånd äfven min herr brorson, som, på förhand sagdt, har ett mycket ridderligt sinne och vet att uppskatta ett par vackra ögon.... Nå! nå! — icke som det skulle vara en konst, som ej en och hvar kunde lära sig .. . Hvad nu ? . .. vi rodnar, tror jag."79

"Det är bra elakt alt påstå, att jag rodnar, då jag ej kan begripa hvad jag skall hitta på att rodna för."

"Hvad vet jag? — En ung ridderlig löjtnant är ändå något", — svarade han retsamt och aflägsnade sig under tillkännagifvande att fruntimren väntade mig i salongen.

Der fanns dock ingen, hvaremot jag hörde röster från kabinettet, dit jag alltså ämnade inträda, men fängslades af följande utrop från Jakobina:

"Ja, jag tillstår att jag är sjelf fallen från skyarne. Hon har eröfrat honom — det säger jag och det vore en löjlighet att motsäga."

Jag ville hvarken lyssna eller gå in, utan började slamra med några böcker på ett bord nära intill dörren för att

väcka de samtalandes uppmärksamhet, men det hjelpte ej, ty konsulinnan fortfor till svar på något yttrande af Otla:

"Ack kära vän! — inte är han väl så gammal — unga karlen!"

"Är ban inte gammal, då han är dubbelt så gammal?" svarade Otta. "Min bror har aldrig varit barnslig, det vet du, och jag skulle just vilja veta, hvarföre ban skulle bli det på gamla dar!"

"Är det någon förmögenhet?" yttrade Jakobina efter en paus.

"Skulle kanske min bror äfven se på nå-80

got sådant?" — utbrast Otta, ännu mer förnärmad.

"Nej Otta! Jag tänkte något annat, har tänkt menade jag."

Otta återtog i en ton af gryende intresse och saktmod: "Hvad förmögenheten angår, så är det utan tvifvel ett mycket solidt hus. Det var det första köpmanshus i Drammen och du kan sjelf se på arrangementerne i öfrigt. Och det måste jag medge, att för den, som behöfde söka sig ett parti...."

"Tysl, tyst, det är mycket aflägset" — tillstod Jakobina. "Men du kan kanske förstå en mor. — Jag är öfvertygad all hvarken min familj eller jag sjelf skulle kunna hitta en kärare liten menniska för Even. Och alt jag vore tillfredsställd med mig sjelf, att bidraga till gossens känslor, som har ett varmt hjerta och i allt bräs på min familj, finner ..

Men här utstod jag ej att höra mera, Jag smög mig ut igen, gick upp på mitt rum och tillbringade der förmiddagen i stor förtrytelse. Ser jag väl ut, som jag skulle låta ta' mig på hyllan? var del första jag frågade mig. Ser jag ut, som om jag skulle tillåta andra att bestämma mig för den eller den inbillska herrn? Föröfrigt hade ju ingen utmärkt mig. Jag var sannerligen van vid vida varmare uppmärksamhet; och det var mycket hårdt att få uppbära fiendskap och obehag för en eröfring, som jag icke kunde smickra mig med att ha81

gjort. Om jag dock gjort det? ... Men nej! det hade jag ej Han behandlade mig ju som ett barn, mindre än ett barn, och det bemödade han sig till och med att uppenbart visa. Det brydde jag mig i alla fall icke om, men hvad jag brydde mig mycket om, det var att Otta skulle känna sig så förnärmad af den af-lägnaste antydning på en förbindelse emellan mig och hennes bror, helst en sådan förbindelse måste blifva allt annat än afundsvärda Ty stackars hans hustru!... Komme hon ej under mannens, nog komme hon åtminstone under svägerskans herravälde. Han ansåg ju sin syster som ett mönster för fulländade qvinnor och det var ej längre 'sedan än i går, som han sade mig:

"Du skall aldrig afskräckas af Ottas yttre — hennes värde ligger ej på ytan — men, tro mig, det är en präktig själ!"

Jag afbröts i mina betraktelser öfver allt det onda, den präktiga själen kunde åstadkom* ma i ett äktenskap, af Margit, som tillkännagaf att löjtnant Even var kommen, och att herrskapet var samladt att gå in till middagsbordet.

Gud låte mig nu inte rodna igen! — var min sista önskan, i det jag gick ner för trappan, ty det föreföll mig ängsligt att möta alla dessa menniskors blickar, planer och meningar.

Då jag öppnade dörren till matsalen, hade bela sällskapet samlats, till mitt emottagande,82

Jakobina med sin son vid armen, skyndade emot mig på halfva vägen — den senare helsande med ganska intagande artighet. Såvidt var det godt och väl, men då jag kastade en blick omkring mig, brände mig plötsligt en olidelig värme ända till hårfästet, ty alla de blickar jag mötte förargade mig.

Ur Jakobinas ögon strålade en småleende ursäkt för mina purprade kinder. Otta smålog äfven, för första gången, i det hon lade , handen på min axel, undrande hvar jag varit hela dagen.

Olofs blick uttalade precist detsamma, som hans vanliga meningsfulla: "Jo! Jo!" och den unge herrn framför mig

hade detta sjelfbehag-liga leende, som påminte mig om förflutna tider.

O, huru gerna jag velat uppoffra mig för en fallucka under golfvet om det varit möjligt! Men det fanns ännu en blick qvar och det var min fars. Den uttryckte hvarken löje, torrolighet eller tillfredsställelse. Missnöjd och förvånad såg han ut och missnöjd förblef ban under bela middagen, som dock snart genom konsulinnans högljudda munterhet blef lik alla andra middagar i detta gästfria hus.

Efter måltiden steg Jakobina bullersamt upp, bjöd mig förtroligt armen och vi aflägsnade oss, lemnande herrarne.

"Det är en ganska vacker dag i dag, min söta! sade hon. .Låt oss sätta oss här under kastanjen och språka förtroende en stund. Det83

rigtigt gläder oss alla att se litet ungdom upplifva detta gamla döda ställé. Even är så lycklig och smickrad att la göra er bekantskap, min kära! — Men se der ha vi den kära gossen! — Jag trodde, min dyre Even! du salt inne bland herrarne, men jag mins: du har icke din onkels vanor. Jag omtalar för vår lilla vän här, att detta hus är litet dödt i allmänhet; men när man fått förstärkning af två unga själar ... kära lilla, förlåt mig! jag ser att jag glömt min sticka deruppe --

Och Jakobina, som sökte och sökte, glömde, huru det var, äfven sig sjelf deruppe.

Löjtnant Even var mycket lik sin far, men med ett mera spirituell uttryck. Han hade dessutom gullgult lockigt hår, ett par blygt rodnande skuggningar på öfverläppen, en fin fruntimmers-profil och ögon, som voro en sämre upplaga af hans onkels, samt kunde i det hela vara rätt passabel. För öfrigt förstod han — efter hvad jag snart erfor — att med smak säga åtskilliga saker, som icke alltid m$d smak låta sig sägas, ty efter en vandring genom Kristianias alla högre kretsar och de ffàrrska skönheternas blomsterfält, magert nog åftèr hvad han påstod, försummade han ej att frikostigt öfverströ min egen person med vackra komplimanger, som för tillfället just icke misshagade mig.

: Dock blef jag rätt glad, då jag fick se84

Olof i dörren, att komma undan den unge brorsonen. Jag tyckte mig dessutom ba liksom en räkning ouppgjord med min värd sedan middagen.

"Nå", sade Olof, som bjudit mig sin arm till en promenad. "Nå, hvad tycks om den unga löjtnanten? — Jag tror ban kan underhålla."

"Det kan han visst. Han är oklanderligt lifvande; men i trots deraf--"

"Men i trots deraf kan man icke undgå att rodna för sitt lilla tycke — jo jo?"

"Du är mycket elak nu, Olof! Och så var du äfven på förmiddagen. Hvad kan man väl hjelpa, att man icke hunnit den förstenade ålder, då all förlägenhet är förbi. Uppriktigt taladt, jag vet att jag rodnar för allting eller ingenting; men bry mig ej derför! — Det är verkligen obehagligt ändå. Du kan ju förstå..."

"Jag vill bjuda till att förstå", svarade ban med leende retsamhet. "Var derföre trygg och rodna så mycket du vill. Jag skall bluuda."

Vi fortsatte promenaden till en plats, som min värd förbehållit sig att sjelf visa mig. Det var en djup håla, ett slags jättegryta, men större än dem jag så ofta beundrat i min hemtrakt, urhålkad i den klippvägg, som lodrätt stupade ned i hafvet. Framför oss hade vi den omätliga hafsytan, blodfärgad af den nedgående solen, och öfver oss granitber-85

get, med del ena väldiga blocket utskjutande öfver det andra, hotande att i hvarje ögonblick nedstörta och begrafva oss i bergets innersta.

En sådan tanke föll mig äfven in, då vi satt oss på stenbänken inne i grottan och jag rigtade blicken på det utskjutande klippstycket.

"De falla icke", sade Olof då han uppfattade uttrycket i mina blickar. "Så hafva de hängt sedan verldens skapelse

och hänga nog till verldens ända. Men du tycker kanske ej om denna plats. Jag skall visa dig en gladare."

"Nej, nej! här är gudomligt stort och skönt, — tycker du ej detsamma?"

"Det är min favoritplats, men aldrig har jag funnit den så skön som nu och jag tycker .mig höra den bergtagna prinsessan säga detsamma inne i berget."

"Är någon prinsessa bergtagen här? Berätta mig hennes historia l"

"Den är för sorglig och skulle göra dig melankolisk "

"Hon fick således ej sin hjertas kär?"

"Åjo, till slut, men efter stora och oerhörda pröfningar."

"Det gör ingenting, endast de fingo hvarandra. Strid måste föregå segren. Den stilla lyckan måste få största värde efter ett föregående äfventyrligt lif."

"Så länge man är ung och hoppfull — ja! Men..."86

"Jag vet inte hvarför man ej kan hoppas vid alla åldrar", afbröt jag. "Det tänker jag göra, tills intet hopp mer är ouppfylldt."

"Och deri gör du rätt Agnes! Men den som redan tillryggalagdt en god del af sitt lif utan att se någon enda förhoppning uppfylld, hvad vill du han skall hoppas på? Ge mig något sådant du, om du kan! Jag skulle icke ha emot att hafva dig att tacka derför."

"Olof, du talar så allvarsamt att jag måste tro att det är ditt eget hf du menar."

"Ja visst; men låt höra: skulle du vilja skänka mig nå^ot att hoppas på?"

"Det kommer an på hvad det vore?"

"Den der lilla ringen till exempel?"

"För att hänga och pingla bland alla de der förskräckliga berlockerna. — Nej, visst icke!"

"Nå den lilla handen då! — Jag har förut en gång yttrat min önskan att få disponera den. Mån tro hon är lika envis, om jag gör det en gång till?"

"Det är min öfvertygelse att hon det är, Olof! Och du gör rättast att ej ha några planer med den, om du ej vill lida nederlag."

"En allt för stor obetydlighet att lida någonting alls för! Men nu faller det mig ändå in alt få låna deri obetydligheten på en stund. Tag hit den!"

"Nej."

"Säg icke nej! — Jag önskar del nu. Jag87

ber dig derom! — Förstår du icke att jag ber dig?"

"Att få min hand? —Nej! det far du ej!"

"Då tar jag den" — sade ban med en blick, som icke behagade mig.

"Gör det, Olof, om du behagar!"

"Agnes?"

"Tag den, om det behagar, dig!" — upprepade jag trotsigt; men han gjorde det ej.

Han kastade istället på mig en besynnerlig blick, steg upp och föreslog att vi skulle gå vidare. Vi gjorde det och återvände hem i helt annan sinnesstämning, än då vi gingo bort. Och den stämningen fortfor hela dagen.

Morgonen derpå möttes vi vid frukostbordet. Min värd var kall och artig, men ingenting vidare, och jag böljade

känna mig besvärad.

Ja, besvärad var jag dessa dagar, ty ehuru han i de öfrigas sällskap var förekommande emot mig, såsom i början, så märkte jag dock att han undvek mig.

Otvifvelaktigt märkte äfven min far detta, ty jag var icke i något honom till lags. Än var det min toilette och än var det mitt sätt, som misshagade honom, än var jag för glad, än för allvarsam; och jag kände mig slutligen i dubbelt afseende lättad, då min far och Olof på en vecka reste till Kristiania.

Denne vecka blef mindre angenäm än jag föreställt mig. Löjtnant Even var visserligen hemma och uppvaktade mig men snarare så-88

som på en sorts kommendering; ty det tycktes icke ligga mycken naturlig entusiasm häruti.

Konsulinnan roade mig mindre än förut; ty hennes ständiga försök att föra mig och Even tillsammans plågade mig, och äfven Margit, som alltid var till hands med sina spejande blickar och spända öron, förargade mig.

Den enda, som undergått en förändring till ett bättre, var Otta. Han nedstämnde under dessa dagar betydligt sin höga ton och behandlade mig med enkelhet och godhet. Hon bjöd mig ofta med på sina morgonpromenader i parken eller ut till underhafvande och försummade aldrig att under vägen tala något öfvertygande om, huruledes hennes brorsson stundade till och hennes bror stundade från denna verlden. För att så mycket som möjligt behålla denna behagliga ställning med värdinnan, ingick jag äfven gerna derpå.

Emellertid längtade jag efter de frånvarande, som väl på en hel veckas tid något så når borde kunnat ruska af sig sitt dåliga lynne.Sjrøaåe Kapitlet

Visst var det mycket närgånget att smyga sig bakom en ung, längtande dam, lägga sina stora händer öfver samma unga dams ögon och sedan låta henne gissa, om någon annan än Ole Björnstaad kunde djerfvas taga sig en sådan frihet, men å andra sidan var det en rätt angenäm öfverraskning, att återfå de begge resenärerna en dag tidigare, än de varit väntade.

Det var nog troligt att mitt välkommen röjde min hemliga förnöjelse deröfver och öfver att återse min värd i hans gamla trefliga lynne, åtminstone sqvallrade hans små lifliga ögon om en sådan upptäckt.

"Tack Agnes!" sade han och tog min hand i begge sina. "Jag har alltid tyckt om att komma hem, men aldrig så mycket som nu."

"Det är väl derföre, att här just nu är som vackrast."

"Alldeles ja!" svarade han och såg mig leende in i ögonen. "Jag har aldrig sett något så vackert här förr."90

Min far nalkades i detsamma och sedan jag med en hjertlig omfamning helsat äfVen honom välkommen, slogo vi oss alla tre ned under kastanjen.

"Berätta mig nu nyheter?" had jag.

"Vi få främmande nästa sommar", sade min far.

"Någon badgäst kan jag tro", svarade jag likgiltigt.

"Kanhända, ifall han annars får rum bland näckrosorna i din lilla elP — inföll vår värd.

"Du Olof? — är det sannt. Det var mycket, mycket roligt."

"Ja, var det ej", svarade han. "Det är dock ej så alldeles afgjordt än. Det beror på..."

"Det beror på" — afbröt min far — "om du, Agnes! kan ställa till riktigt trefligt för vår gäst. Du och Erik få flytta ned, så att han får ensam rå om öfra våningen."

Under försäkran att dylika arrangementer skulle göra resan omöjlig, frågade Olof om Erik var "den der kusinen."

Min far bejakade det och tillade att han också var den stående adoratören.

"Och han är således den tredje, ty Even, stackars gosse, ser tillräckligt olycklig ut, att kunna tagas med i räkningen."

Vårt samtal blef afbrutit af Otta; men det der lilla ordet: "den tredje" ljöd bela dagen i mina öron. O, min far! hvilka förtroliga91

meddelanden kan du hafva gifvit denne främling, ty vår bekantskap räknade för få dagar att tillåta mig anse honom annorlunda? — Den tredje, den tredje? — Detta ordet plågade mig så mycket mer, som jag sväfvade i okunnighet om huru långt min far utsträkt sitt förtroende. Jag kunde slutligen icke längre uthärda med denna ovisshet, utan beslöt att fråga min far.

"Hvad menade Olof med den tredje? Pappa kan väl aldrig hafva ...."

"Komprometterat dig?" — inföll min far skämtsamt. "Ånej! var icke rädd för det, mitt barn!"

Något annat besked' fick jag ej af min far och det hvarken upplyste eller behagade mig.

Det var vår värd förbehållet att sjelf skingra min ovisshet. Då vi på eftermiddagen en stund kommit att lemnas för oss sjelfva och jag började tala om hans besök hos oss nästa sommar, afbröt han tvärt och yttrade: "Såå, alt vi redan haft så många beundrare? Och jag, som hade så oskyldiga föreställningar om sippor i undangömd dal. Berätta mig något om den förste, Agnes!"

"Jag vet sannerligen icke af hvarken någon förste eller siste."

"Inte siste heller?" frågade han och flyttade sig närmare. "Icke någon siste heller, Agnes ?"

Om han önskade göra mig brydd lyckades92

han ej denna gång, ty jag svarade med bästa kontenans: "Nej, ty det är ett stort misstag, om du tror att Even hänger hufvudet för min skull."

"Hvem talar om Even? — Vi talade om den allrasiste beundraren — nå! honom tycks vi allsicke vilja erkänna. Låt oss då återgå till den förste. Hvad var den der kammar- -junkare von Zellsings för en herre?"

Kammarjunkare von Zellsings!. ..

Sedan jag kommit i denna omgifning hade jag ej hört detta namn uttaladt af någon annan och hade förbjudit mig sjelf att ens i tankarne uttala det. . Jag ville lemna honom och hade lemnat honom, men då jag så plötsligt hörde namnet uttalas, grep mig en obetvinglig rörelse. Allt mitt blod strömmade till hjertat och jag var urståndsalt att svara.

Äfven han iakttog tystnad med en grannlagenhet, som besvärade mig och hvars obe-höflighet jag önskade visa honom. Men hur skulle jag efter deuna långa tystnad enkelt kunna återtaga ämnet?

"Hvad var det, som vi sist talade om?" — började jag omsider.

"Det var något du icke ville tala om?" — svarade han med temligen kärf ton.

"Hvarföre skulle jag ej vilja det? Du ön-" skade ju att jag skulle tala om mina förmenta beundrare — frågade du ej serskildt efteréS

kammarjunkare Zellsings? Hur kan du veta något om hans tillvaro?"

Han såg länge och allvarligt på mig. Jag märkte att hvad jag nu yttrat icke höjt mig i hans ögon. Men jag försvarade mig nied den tanken, att jag borde gå igenom ämnet så modigt, som jag i sjelfva verket genast velat göra, om ej frågan kommit så plötsligt.

Jag upprepade: "Huru känner du till den mannen, Olof?"

Utan att besvara denna fråga, yttrade han endast: "Om du också haft ett litet tycke, finner jag icke att du for en sådan liten obetydlighet behöfver någon förställning. Du är för god till det, Agnes!"

Jag såg upp på honom. Hans blick var nu så mild, så god och så tillitsfull. Hans förut allvarsamma, nästan sträfva drag hade klarnat upp.

Jag blygdes för mig sjelf. Jag hade i denna stund gerna velat förtro all min barnslighet till honom, såsom jag till ingen annan skulle kunnat göra. Men något oförklarligt höll mig tillbaka. Jag tog endast hans hand. Jag såg med innerlig tillgifvenhet på honom och yttrade så varmt och djupt, som jag kände: "Ack Olof! så god, så god du är."

Hur förödmjukad jag kände mig, då han häftigt drog sin hand tillbaka och visade allt annat än belåtenhet med min oskyldiga yttring94

af tillgifvenhet! Efter en stund sade han med någon bitterhet i rösten:

"Jaså, du finner mig god, god och beskedlig — är det ej så?"

"Olof! förlåt mig om jag gjort dig missnöjd. Men god är ju det bästa Jag önskar du kunde hafva samma tankar om mig."

Han tycktes sinnad alt säga något, men hämmade plötsligt ett på läpparne sväfvande: "Agnes", böjde sig öfver mig, tog min hand i sin, tryckte den ett ögonblick, fäste en feberhet kyss derpå, — och var borta.

Anledningen, hvarför jag under återstoden af denna märkliga dag sökte ensamheten, kan hvarje sextonårig tärna upplysa om och jag vill endast nämna, att jag sökte den så envist, att jag lät alla menniskor fåfängt kalla mig, ehuru jag inifrån den djupaste vrån af en sällan besökt grotta i trädgården mycket väl hörde deras kallelser och till och med såg Otta sjelf nästan snudda förbi mig på sin upptäcktsfärd. Men hvad hjelpte det, att hon ej såg mig ? Bet gjorde endast sista villan värre. Efter en stund såg jag nemligen Otta i sällskap med sin bror åter nalkas grottan och till min stora ängslan slå sig ned på en bänk straxt utanför ingången. Min första tanke var att gå ut till dem; men så visste jag ej hur jag skulle förklara hvarför jag ej besvarat Ottas kallelse, då hon nyss förut sökt mig95

der. Jag satt derföre stilla i hopp att de snart skulle gå, men de gjorde det ej.

De hade varit tysta ett par minuter, då Olof tvärt yttrade:

"Jag är orolig för Agnes. Är du säker att hon följt Jakobina?"

"Det är troligt. Jag tycker hon följer henne alltid!"

"Hon har icke annat sällskap här att följa" — genmälde han — "Jag har för första gången behöft blygas för att en gäst i mitt hus ej blifvit på vanligt höfligt sätt emottagen. Och nu kan vara tid att säga dig det."

"Huru så?" — frågade hon med iskall ton, men dock så skälfvande, att jag tror hon varit urslåndsatt att yttra en stafvelse till.

"Det behöfver jag ej förklara. Jag anhåller endast, att du hädanefter vill förstå hvad jag menar och ställa dig derefter."

"Om du menar alt någon uraktlåtenhet egt rum från min sida" — svarade hon, efter en stunds tvslnad, med mycken foglighet, "Så kan du väl finna alt hon icke egentligen är ett sällskap för mig."

Utan alt bry sig om denna ursäkt, frågade han häftigt: "Otta, hvad har du emot henne? Jag vill veta det."

"Ingenting."

"Ingenting?"

"Naturligtvis! — Hvad kan man ha för eller emot ett barn? Hon ser rätt söt at el-jest, ehuru hon <lbck tillräckligt vuxit ur barnskorna, för alt med någon öfning ta' emot uppmärksamheter, det synes. Sådant vet du att jag ej riktigt gillar. Och tycker du ej sjelf, det ser löjligt ut, att se dem bete sig, som om det kunde bli allvar af saken nu genast? Dock tror jag ej, att Even blifvit så lätt fångad, utan Jakobinas ständiga bemedling."

"Du har rätt", sade hennes bror. "Du har rätt, Otta! Jag ämnar ock sätta en damm för dylika dårskaper."

Otta sade ingenting och en lång tystnad följde.

"Finner du ej" — sade han efter en stund — "att du är mer löjlig än sinnrik? Säg du mig rent ut hvad du har emot Agnes Tell, så skall jag sedan tala så öppet, som jag väl vet du önskar."

"Agnes Tell har jag emot allt", svarade hon passioueradt. "Hon var mig motbjudande från första stund. Hon påminner i dagen om sin mor, det välsignade våpet, som dock hade tillräcklig qvinnolist att sprida ve och elände omkring sig. Jag tålte henne aldrig i lifvet, o«h tål henne ej ännu i sin graf. Hon tog från mig första smekningen såsom barn och första hyllningen såsom qvinna. Alltid och allestädes skulle hon ta' försteget. Och aldrig blef bon nöjd ändå. Jag egde en skatt, en usel en, ty det var det falskaste som finns, en karls tro \ och före mig, som hen var i år97

och erfarenhet, röfvade hon från mig... Ja? del der allt vet du... Det kunde vara nog det, tycker jag, men så kommer hennes dotter och afbild, för att fullborda.... Men jag brukar ej tala så här mycket och häftigt. Vill du följa mig in?"

"För atl fullborda .... hvad vidare?"

"Jag behöfver gå in nu; det är kallt."

"Ja! det är kallt, Otta, iskallt; och det är du, som sprider iskylan, du som jag ansåg så högsinnad. Huru kan en qvinna nära ett sådant hat och det mot en varelse, så skuldfri och så älsk ...."

"Du talar, min bror, som om" ... meningen slöts ined ett hånskratt.

"Sådana utbrott nedsätta ett fruntimmer, om ock blott från det skönas synpunkt", yttrade han strängt. "Föröfrigt är allt hvad du sagt så pass oförsvarligt, att jag visst aldrig visat dig en större godhet, än nu, då jag haft tålamod alt lyssna till dig."

"Jag skall ej plåga dig längre. Låt oss gå in!"

"Sjung först rent ut den der halfqvädna visan!"

"Bry dig ej om hvad jag yttrade under utbrottet af en liten häftighet. Det var i alla fall endast ett opassande skämt"

"Det är så sällan du skämtar, att det väcker min nyfikenhet. Låt höra!"

Agne* Tell. 398

"Nej Ole! — Jag har aktning för dig i så hög grad, att jag ej kunde mena.. ."

"Ämnar du förklara hvad du menade ? Jag har bedt dig."

"Som du vill då! Det år ingenting annat än att du talade med en så passionerad ton, att man skulle kunna föreställa sig att du..."

"Att jag —"

"Alt du gjorde din brorsson hedern af ett rivalskap; vare det sagdt lika dumt, som kort !"

"Ja! det var ej mycket skarpsynt", genmälte han lugnt. "Even är icke så utan blick, fast han är barn, att han ej ser hvar han går fram. Det kan föröfrigt förvåna mig, att du tror dig böra fortsätta omslaget med den stackars gossen: Var du lugn för honom, min sysler! Min brorson ställer sig aldrig i min väg."

"Din väg?" — eftersade hon med låtsad förvåning; men tillade likgiltigt efter en stunds besinning, liksom om bon ändtligen funnit att inga trötlsamma omvägar längre kunde hjelpa: "Reser du till Elfdala nästa sommar?"

"Det är troligt."

"Hvarföre?"

"Derföre att det behagar mig"

"Mer fin din förut påtänkta resa till Italien?"

"Mer än allt annat."

"Är du kär?"

"O qvinna, qvinna!" sade Olof i upprymd ton. "Du måste ändå komma derhän."

"Nå hvem är hon?" frågade hon."Seså, börja nu ej igeh."

"Hvad i all verlden menar du? Flickan? Det är inte möjligt. Gud hjelpe dig, käre broder! Hvad skulle du göra med henne?"

"En originell fråga", yttrade han skrattande*.

"Nej, nej! Det är icke tänkbart. En gam-.mal man som du och hon bara barnet! — Har du friat?"

"Det är min hemlighet!"

Hon ville lemna honom. Men Olof tog hennes hand och hemställde till henne vid deras gamla vänskap, om hon ej på ett både huldare och värdigare sätt borde upptaga hans förtroende.

"Hvad vill du, käre?" svarade hon. "Jag kan ej ha' samma intresse som du. Jag älskar henne inte, det vet du Ole! Och vill du ha' mitt förtroende, sådant det är, så är min tanke, att icke heller du gör det. Hvarje menniska är någongång underkastad en förvillelse — förr eller senare. Tänk på det! Det år tänkvärdt — och jag upprepar: du är dessutom icke längre ung. Gift kan du bli med hvem du vill, men--

"Men" — afbröt han — "den jag vill ha', vill du icke ha' — det är slutet af meningen. Något annat känner ingen af oss ännu. Jag har ej erbjudit min hand — det må du veta. Men jag ämnar göra det. Om jag vinner hvad jag eftersträfvar står i försynens hand;400

men jag tror det; ty jag hoppas på min kärlek."

"Nej, nej, det är inte möjligt. Jag tror det inte. Du kår, verkligt kär? — Nej,nej! — Sådana äro raännerne, äfven de bästa. Du tycker för ögonblicket att hon är vacker, — det är saken. Låt henne resa först och en vecka efter ...."

"Otta!" — afbröt han strängt; men hon brydde sig ej derom.

"Jag vet väl" — sade hon och steg upp stolt, — "att du misstyder på ett förolämpande sätt miua ord och afsigter. Jag har dock uppfyllt min pligt."

"Går du?"

"Jag behöfver ingenting mer höra och har ej- mer att säga."

"Jo, du har mer att både höra och säga. Stanna! Det är icke så alldeles obetydligt, att jag gifvit dig del af mitt heligaste förtroende, och du vet bäst sjelf om du visat dig förtjent deraf. Allt kan ännu godtgöras och du känner det enda sätt, hvarpå vi åter kunna försonas. Du känner föröfrigt hvad mitt ord betyder." *

"Jag känner hvad som är och blir min pligt, Ole! och jag har alltid sökt fast och upprätt .beträda den vägen."

"Upprätt är mindre nödvändigt — saktmodigt är bättre. Blif mot henne sådan du varit mot mig! Du förlorar ingenting derpå."401

"Jag tror mig ej kunna ge bättre begrepp om hvad jag kommer att bli, än då jag säger att jag hädanefter såsom hitintills skall bli min pligt trogen. Du har förr satt förtroende till mig, Ole!"

"Och måtte det vara i en god stund jag gör det nu också!" — sade han och räckte henne handen.

Hon mottog den. Det föreföll mig, som om hon ett ögonblick fört handen öfver ögonen. Och det var ej alldeles med samma kalla röst som vanligt hon efter en lång tystnad åter frågade, om han således ej friat ännu.

"Litet förr eller senare — hvad betyder det för dig att veta?"

"Ingenting, blott vanlig nyfikenhet."

"Friat har jag ännu ej, det sade jag ju. Men jag reser i alla fall nästa sommar och du behöfver dessförinnan ingenting antaga såsom afgjordt. Detta är allt hvad jag för närvarande sjelf vet. Och låt oss nu nedlägga ämnet. Jag måste söka reda på henne. Låt oss gå ned i parken!"

De aflägsnade sig och jag blef ensam.

Och huru länge var jag sedan ensam? Huru långe salt jag här med hufvudet mot mitt bröst och mina händer hopknäppta. Jag vet det ej; men skuggorna lågo djupa och mörka, då jag slutligen spratt till vid den ängsliga ton, hvarmed man ånyo ropade mig. För att icke bli upptäckt på stället, måste jag102

uppenbara mig och efter en omväg genom parken, stod jag snart på öfversta terrassen bredvid min värd.

"Agnes, är du ändtligen här?" — utropade han och tycktes benägen att vilja bära mig in i huset för säkerhets skull.

"Nej, tack! jag går bra för mig sjelf. Hvad du ser förvånad ut, Olof!"

"Ja, jag är det också," — sade ban — "men Gudskelof att du är här igen. Du har kommit mig och oss alla nära döden af förskräckelse. Hvar bar du varit?"

Jag visste ban skulle fråga det och var beredd alt svara sanningsenligt: "I grottan."

"I grottan?"

"I grottan, ja! — Låt oss nu gå in."

"Har du länge varit i grottan ?"

"Åh ja! Jag har varit der länge nog — godnatt Olof! helsa de andra från mig. Jag går genast upp, ty jag fryser."

"Agnes, ett ögonblick! — Har..."

"Godnatt, Olof!" — Jag var redan på öfversta trappan.

"Jag ville endast fråga--"

"Hvad ville du fråga? — Jag fryser."

"Jaså! jag ville blott fråga, om jag ej fick skicka upp någon till din hjelp?"

"Nej tack!"

"Godnatt då! — Och du har så brådt, att du ej hinner räcka mig din hand som vanligt?"403

Jag gick elt par trappsteg ner för att göra det. Men då jag mötte hans blick, tyckte jag att det föreföll icke så alldeles som vanligt; och då Otto i detsamma visade sig i förstugan, skyndade jag upp igen, stängde hastigt dörren till milt rum, men öppnade omedelbart fönstret på vid gafvel. Jag behöfde den skarpa nattluflen för alt kunna andas.Att@snde Kapitlet.

Följande dagen måste jag hålla mig inne på mitt rum i anseende till en liudrig förkylning, hvilken jag, uppriktigt sagdt, icke ansåg komma olagligt, ty jag visste att jag hade mycket i min inre verld att ordna för mig sjelf, innan jag åter mötte Olof Björnstaad.

Huru skulle jag möta honom ? — Det var den stora frågan, med hvars besvarande jag fåfängt brydde mig. Endast så mycket fann jag nödvändigt, både för honom och mig, att hvarje öppen förklaring för det närvarande undveks; och derföre, ehuru jag redan förut var befriad från följden af den lilla förkylningen, dröjde jag qvar på mitt rum till en dag, som lofvade mer än vanlig förströelse, emedan Even skulle resa på förmiddagen och grannarne samlas till middagen.

Jag gick ned, då Evens karriol körde fram och ingen kunde finna underligt att i afskedets brådska helsningen på de qvarvarande blef litet knapphändig.

Jag måste göra den unga löjtnanten den105

1 rättvisan, att ban vid afskedet betedde sig som en ung löjtnant bör göra. Han ikläddde sig ett ganska rörande utseende, hans handtryckning var så öm, som man skäligt kunde fordra, och hans ögon gjorde sitt bästa, serdeles då man besinnar att han måste spara något för Margits räkning, hvars lilla figur jag såg skymta fram under alléens löfhvalf.

Och så reste löjtnant Even och så började middagsgästerne samlas och så var all fara för den dagen öfverstånden, tänkte jag; men jag tänkte i fåvitsko.

Den egentliga middagen var slut och herrarne hade lemnats ensamne qvar vid de djupa bålarne, under det att vi fruntimmer slagit oss ned under kastanjen.

Vi hade icke suttit der länge, innan en ganska egendomlig procession började från matsalen. Först var det Kristen, som leddes, om icke bars, af tvänne goda vänner ned till flygeln, och efter korta mellanstunder vandrade de fleste samma väg.

Af den ringa uppmärksamhet, Otta och Jakobina ägnade denna företeelse, fann jag att den måtte höra till den vanliga kalasordningen i huset. Men på mig, som icke var van dervid, gjorde det elt obehagligt intryck, och jag väntade med oro att snart få se äfven min far och värden sjelf i samma bedröfliga skick; men fann med glädje att jag i det fal-106

let intet hade att frukta; ty i detsamma nalkades de begge med vanlig säkerhet.

Olof Björnstaad tycktes dock hafva gissat till mina tankar, ty ban yttrade urskuldande:

"Du må besinna, Agnes, att man ej alla dagar har vänner från broderlandet hos sig och att när tjugu norrmän slå sig tillsammans att dricka de svenska damernas eller rättare den svenska damens skål, vill något storartadt blifva af."

Jag förklarade honom att jag fann ursäkten antaglig nog och att jag endast undrade på, att han sjelf sluppit för så godt köp från hyllningen för den svenska damen.

"Alls icke godt köp!" svarade ban. "Kom med på en liten promenad ned åt hafsbugten, så skall jag låta dig veta allt hvad den hyllningen kostat mig."

Jag hade nyss talt om att jag ämnade göra just den föreslagna promenaden och kunde således ej komma ifrån att antaga anbudet ; men jag passade dock på, under det min värd hämtade sin hatt, att underrätta Jakobina om promenaden och hemställa, om hon ej ville följa med. Hon skulle komma efter, sade hon, och med begagnande af en genväg genom parken möta oss vid stranden.

Jag tog Olof Björnstaads arm och lät honom under bortgången redogöra för alla middagsgästernas namn, ålder och karakter, derför jag för tillfället hade ett synnerligt in-107

tresse. Han sjelf syntes äfven böjd för dylika samtal, men jag märkte nog att han bar något annat inom sig, men hvilket han kanske ville spara tilldess vi hunno de romantiska nejderne nere vid hafsbugten. Det återstod oss nu endast en enda klippafsats, hvaröfver den smala gångvägen ledde i ringlande bugter. Plötsligt, då utsigten till strandvägen låg öppen, stannade han och yttrade med en ton, som kom mig att darra: "Hvad vill detta säga?"

Jag följde rigtningen af hans blickar ända till dess jag upplangade den lysande vimpel, som prydde konsulinnans turban, och svarade så modigt jag förmådde: "Det vill säga att Jakobina tyckes behöfva motion på den starka middagen, hon också."

"Ja, jag finner det. För min del träffar jag svägerskan en annan gång. Adjö!"

"Går du ifrån mig?"

"Ja visst!"

"Ånej! det gör du inte."

"Det vore kuriöst! Du hörde ju att jag ej gått ut för svägerskans skull."

"Ja, men för min skull går du nu med — Är det ej så?"

Med något liknande medlidande såg han ned på mig och yttrade: "Så litet du känner Ole Björnstaad!"

"Förlåt mig, Olof!" svarade jag med något humör'— "men jag trodde ej det var i108

sådana småsaker Ole Björnstaad ville briljera med karaktersfasthet."

"Adjö!" — yttrade han tvärt och gick tillbaka uppför klippan.

"Hvart tog Ole vägen, min söta?" —frågade Jakobina, då jag kom ned till henne, men besparade mig svaret genonr alt sjelf genast upplysa att han sannolikt hade några flere gäster att dricka under bordet, "ty ser ni! han är sådan alltid. Ingen får stå upprätt mer än han sjelf och lyd mitt råd: håll honom ifrån er från böljan, tv lar han vana på makten, så släpper han den inte, fastän Even, min söta! håller honom stången så mycket man kan begära."

Som hennes kära Even derefter blef den goda konsulinnans enda samtalsämne och jag ej var i lynne att såsom vanligt skratta åt hennes indirekta, men fullkomligt oförtäckta anspelningar på min blifvande förening med denna lofvande ungdom, ledsnade jag ganska snart vid hennes sällskap, och då hon sade sig ämna begagna tillfallet att besöka sin gamla amma, som bodde vid slutet af strandvägen, undskylldе jag mig med trötthet tfch skiljdes från henne vid början af parken för att ensam vandra hem. I min väg låg det lilla ljusröda lusthuset, som jag hitintills sett endast på afstånd. Dörren stod öppen och jag gick in, för att hvila mig en stund. Rummets enda möbler bestodo af en korgsoffa och109

2:ne höga blommande nerier. Jag slog mig ned på den förra och betraktade med förtjusning den leende och fridfulla taflan framför mig. Genom neriernas blomsterhvalf strålade purpurflammorne af den nedgående solen, och då ögat bländades af all denna glans, bjöd den fina sammetslika gräsmattan på sin saftiga och välgörande grönska.

Jag föll i vemodiga drömmar och kunde ej hindra minnet att flyga tillbaka till en annan solnedgång der hemma på Elfdala, som jag betraktat i sällskap med den jag ej vidare borde minnas och som just en sådan afton låtit mig för första gången lyssna till passionens språk.

Detta språk, uttaladt med de djupa klangfulla toner, som voro honom egna, återljöd ännu i milt öra, då jag plötsligt såg en mörk skugga i dörröppningen och hörde en annan stämma, så olik den förra, som någon kunde vara, uttala mitt namn.

I nästa ögonblick stod Olof Björnstaad vid min sida, höll min hand i sin, och såg mig djupt in i ögonen. "Agnes!" var aili hvad han yttrade; — det låg så mycket i det enda lilla ordet, en så öm hängifvenhet, en så rörande bön, en så tvingande fråga, att jag fann stunden kommen, den stund jag så omsorgsfullt sökt undvika.

I det enda ordet hade han sagt aili. Jag410

kände med mig att jag måste svara; men ack! hvad skulle jag svara?

Ën outsäglig ängslan kom öfver mig. Jag steg hastigt upp, ställde mig i dörrn för att låta vinden gvalka mina brinnande kinder, men det hjelpte ej. De stridiga sinnesrörelserne blefvo mig öfvermäktige och jag brast ut i flödande tårar.

"Stackars barn!" — yttrade ban och kom till mig. "Stackars barn! torka dina tårar och var glad igen. Du skall aldrig — aldrig mer behöfva gråta för min skull."

Det låg ett så djupt lidande i hans röst, att mitt hjerta sammanpressades vid de enkla orden, och då jag vågade en blick på hans ansigte och såg den dödsbleka smärta, som der afmålades, blef jag utom mig och kastade mig nästan medvetslöst i hans famn, slog armarne kring hans hals och lutade mig mot hans bröst.

"Hvad skall jag tänka om detta, barn?" sade han omsider och upplyfte mitt hufvud. - "Gifve Gud, Olof, att jag

sjelf visste det!"

"Agnes, vill du bli min?"

"Fråga mig ej, gode Olof!"

"Herre Gud!" — utropade han bestört. "Hvad vill du då?"

"Jag vet ej" — svarade jag, lutade mig mot hans bröst och grät så mitt hjerta kunde brista.

Han förde mig tyst till soflan, der jag141

nedsjönk, oförmögen till annat än tårar. Då jag något lugnat mig, bad jag honom tala mig till, ty det var något helt litet jag ville säga honom.

"Hvad skall jag tala?" sade han med någon bitterhet. "Jag har talat tillräckligt synes mig, mer än tillräckligt och du har svarat. Det svaret kan du ej taga tillbaka. Och tro mig, Agnes! Jag ville icke att du i en upprörd stund skulle säga något, som kunde komma mig att glömma det svar du redan gifvit. Jag har satt för mycken tillit till mia egen kärleks makt, men det är slut dermed. Dock nej! icke alldeles skit, ty fastän obesvarad här, lefver den och skall lefva. Min kärlek är icke en sådan, som man sjelf öfver-lefver. Mig skall den följa längre än lifvet; och om icke förr," — tillade han sakta, och såg upp mot det höga himlahvalfvet — "der skall du dock möta mig och älska mig."

O! huru djupt, huru evigt dessa ord åter-ljudat i mitt hjerta! Han såg på mig, han märkte kanske huru jag lifvades under hans blick, ty han uttalade ett hoppfullt "Agnes?"

Men jag mindes för väl hans allvarligt uttalade önskan, att jag ej i en upprörd stund skulle säga mer än jag alltid kunde säga. Jag drog mig undan hans blick och svarade med allt det lugn jag kunde samla: "Fråga ej nu mer, Olof! och låt mig bedja dig om något mycket enfaldigt. Du skall kanske icke förstå2

det och icke kan jag sjelf heller rätt förklara det, men — kom hem, kom till Elfdala nästa sommar och säg nu ingenting mer!"

Han teg länge. Jag kunde ingenting sluta al hans utseende. Jag andades ej, innan han svarade, men allvarlig var han, då han ändock liksom skämtsamt yttrade:

"Det der är icke litet begärdt, Agnes!"

"Olof! jag vet det sjelf, jag vet det är myckel!"

"Men ock huru mycket?" —frågade ban med ett eget leende, som framkallade en lindrig rodnad på min kind.

"Ack, säg nu inte något mer! Kom ihåg det, Olof!"

"Det torde dock vara nödvändigt," yttrade han liksom för sig sjelf. "Är det för att pröfva en tidigare —"

"Gode, dyre Olof! Jag ber dig — tala icke —"

"Agnes, Agnes!"

"Käre Olof," sade jag med liten vigt. "Vill du våga mycket, för att vinna litet, eller tvertom, hur du behagar... vill du det, så gör hvad jag så hjertligt bedt dig. Jag håller aili ganska mycket af dig, Olof! Åh ja! — det vet du nog förut" — tillade jag och sprang upp.

"Ja, ja, Agnes! men jag tar icke detta så lätt, som du."

"Jag försäkrar, att icke heller jag tagit det lätt, Olof! Jag har ju gråtit sa öfvergifvet."443

"Ja visst, en präktig borgen hos fruntimmer!"

"Jag är icke något fruntimmer — Olof, tro mig! — i den meningen."

"Du är hvad ingen annan är, det vet nög jag", sade han och kom till mig. "Hvem kan lemna en bön af dig ouppfylld? Så kommer jag väl, Agnes! Låt mig blott la se på dig ännu en gång." Han upplyfte mitt hufvud, slöt

mig till sig och tryckte en kyss på min panna, varmare än en fars, men icke mindre ärbar.

Det var aftonen före vår afresa från No-rehjem. Vädret var kulet, och fastän höstbrasan flammade sällskapsligt på kaminen inne i biblioteket, hade af en händelse OloT och jag lemnats ensamme, ty jag räknar ej Père Noble, af den anledning, att han, beqvämt utsträckt framför brasan, sof med det djupa allvar, som utmärkte alla denne aktningsvärde persons företag.

Jag kände, mera än såg, att Olofoafvändt betraktade mig och frågade, för att afbryta den långvariga tystnaden, hvad klockan var.

"Du har ju sjelf klocka vid sidan" — anmärkte han.

"Ja, men den har stannat efter gammal vana?"

"Hvarföre bär du den då?"4

"För prydnadens skull naturligtvis."

"När du har en för prydnads skull, bör du äfven hafva en för nyttans", sade han och hämtade från sin chiffonier ett litet gammalmodigt perlbeströdt fruntimmersur. "Detta har tillhört min mor och är en säker tidmätare. Hvilket nöje du gjorde mig, om du ville bära del!"

Jag räckte honom handen, gaf honom äfven en blick och yttrade med rörelse: "Din mors?"

"Ja, Agnes! Och tack för det du mottar den lilla gåfvan. Men du skall ge mig något i stället. Du skall låta mig skrifva till dig och få svar någon gång. Blif ej förskräckt! Jag skall ej mycket besvära dig; ty jag är ingen älskare af långa epistlar och skall lill bevis derpå låta milt första bref rymmas inom boelten af denna lilla klocka. Se sjelf efter i morgon, då du kommit på ångbåten, så skall du bli öfvertygad derom."

Jag visste ej hvad jag skulle svara på hans förslag och blef derföre rätt belåten när Otta i detsamma inkom, ehuru hennes uppsyn var allt annat än behaglig, då hon märkte yår téte à téte. Hon såg alldeles ut, som draken måste se ut, då han efter sin korta slummer vaknar och ser sin skatt bortröfvad.

"Sitten J här ensamne ?" — sade hon och kaslade förvånade ögon på den lilla klockan, hvilken Olof ännu höll i hand. "Hvad i all verlden är mors klocka framme för?"m

"För all ombyta egare" — sade hennes bror lugnt. "Agnes har varit så god och låf-vat hädanefter begagna henne."

Icke ett ord yttrade Otta efter den upplysningen; men den blick, hon gaf mig, glömde jag ej. Den gjorde mig nedstämd hela aftonen, den förföljde mig till och med i nattens drömmar och stod för mig ännu i sista afskedsstunden morgonen derpå, då vi, på förslag af Kristen, att kyssas "öfver lag", böjde oss emot hvarandra för att smaka gallan af en sådan smekning. Lyckligtvis voro Ottas kyssar i allmänhet luftiga som nordanvindens; ni en ändå var jag rätt glad att omedelbart efter ceremonien med henne få emottaga och återgälda Jakobinas eftertryckliga dubbèlkyss, ja till och med vidröringen af Kristens läppar behöfdes för att utplåna den dödskyla, Otta lemnat efter såg.

På en vink af min far nalkades jag till sist Olof, för att äfven i afseende på honom fullgöra mitt åliggande; men ban hade den grannlagenheten att afböja det, under yttrande att för honom, som skulle följa oss om bord, fanns det god lid ännu innan afskedet var inne, att få ut sin fordran.

Olof följde oss till Kristiania. Det tycktes honom en tung resa. Åtminstone var han tyst och fåordig; och vi voro så alla. Äng-416

båtshjulen hade redan börjat sqvalpa, innan han kom ned i min hytt, för att taga afsked af mig.

Han satte på bordet det lilla klock-etuiet, satte sig sjelf bredvid mig på soffan, slog armarne omkring mig, tog ut sin omtalta fordran och var borta.

Länge satt jag försänkt i djupa tankar och ångaren var redan långt ute på fjorden, innan jag öppnade boetten till

den gammalmodiga lilla klockan. Ett bref fanns der ganska riktigt, ett bref i miniatur. Med darrande hand och glödande kind öppnade jag det lilla tinget. Endast tvenne fina rader såg jag. "Så litet!" sade jag, innan jag läst dem. "Så mycket!" sade jag sedan de fa orden för evigt fästat sig i mitt hjerta.

"Mitt allt i detta lifvet, mitt hopp för det kommande/" — sådant var innehållet af Olof Björnstaads första bref och sådant måhända äfven innehållet af den känsla, hvarmed jag åter hopvek detsamma, i det jag derpå fastade en tår, en kyss och ett löfte.Nionde Kapitlet.

Faslän vi hemkommo i medlet af Oktober hade dock hösten långt framskridit, längre än på Norehjem. Åtminstone såg det så ut, ty vid Ëlfdala fanns ej i så rikt mått furuskogens eviga grönska, hvilken liksom en gördel omslöt det norrska herresätet. Delta, i förening med saknaden elter de höga fjällen och den gränslösa hafsbugten, gjorde att jag ej fann mitt kära barndomshem så oöfverlräffligt skönt som fordom. Icke heller inomhus och i min gamla omgifning fann jag mig rätt väl. Korrespondansen med Olof Björnstaad var visserligen i oafbruten gång, men den tröstade mig föga; ty belåtenheten med hans bref uppvägdes af obelåtenheten med mina egna. Det var också icke så godt att föra en sådan kor-respondans, der det låg så mycken makt uppå att säga hvarken för mycket eller för litet, att aldrig säga något, som kunde få två meningar, och än mindre något utan mening.

Det var derföre med uppriktig glädje jag en dag kort före jul emottog underrättelse418

om, att min kusin Erik, nyligen anländ till Götheborg med skeppet Fortuna, der han var anställd såsom styrman, skulle tillbringa vintern hos oss.

Erik var son af min fars balibroder, sjöman äfven han, och hade af fadren på dödssängen blifvit testamenterad till mina föräldrar. Jag var sex och han åtta år, då den lille faderlöse gossen, med sin runda slitna mössa, sin fattiga lilla kapprock och med sitt öfvergifna men ärliga utseende, för första gången steg in genom salsdörren. Jag glömmer aldrig, aldrig den lille grå gossen med det hvita håret och huru han icke kunde förmås att flytta 6ig ur stället och taga af sig kapprocken, förr än min goda mor sjelf gick bort för att knäppa upp det gamla' spännet, som höll den rocken, hvilken knappt var något att hålla på.

Aldrig, aldrig skall jag heller glömma, hurusom min mor på intet sätt fick upp det der spännet, sägande att hon inte kunde begripa det, under det jag såg att tvenne stora tårar jemt återfyllde och skymde hennes ögon, då hon förde sin hand öfver dem.

"Gertru!" — sade min mor till slut och bjöd till alt se Gertru så modigt som möjligt i ansigtet — "Äan du ta upp detta?"

Gertru hade, ett godt hjerta, men var dock aldrig vek för någon annan än mig.

"Snyt dig först parfvel!" var hennes upp-4!t

muntrande inledning. "Bort med luggen ur ansigtet och se inte hängfördig ut!" Allt detta under det hon vände gossen i alla dagrar.

"Gertru!" — sade då min mor — "hur kan du vara 6å hjertlös! — Hör du hvad jag sagt: skinka, thé och så mycket kringlor, han behagar I"

Erik tog snart upp sig efter sådane ordres för hans fysiska välbefinnande. Och eller en tid började man att tänka på, att han väl borde skickas någonstädes att odla sina för-slåndsgåfvor.

Min far var till en början ganska bekymrad öfver sin brors disposition, ty Erik föreföll bra- nog trög och förslöad, stackars gosse, för att kunna komma fort i studier. Han skickades ändå till skolan, på del man skulle ha gjort hvad man kunde, och det gick lyckligare ån man hoppats. Han fick komma liem under ferierne, återvände igen och höll jemn takt i framåtgåendet, hvarken mer eller mindre än vanligt, till sitt femtonde år, då Erik med mycken energi förklarade sig för sitt yrke — det och inget annat. Han skulle bli sjöman.

Min far gjorde, som alla, till en början sina invändningar deremot — "det hade icke visat sig lyckligt för andra

medlemmar af slägten" — men insåg i en klok stund, att det i dylika fall ofta icke har mycket godt med sig att tvinga någons böjelse och anlag.430

Han hade nu slutat sin tredje långresa, hade denna gång varit ända till Ostindien och hemkom mer än någonsin belåten med sitt val.

Hans utseende och sätt voro oklanderliga. Stark och satt till växten, med frisk hy, brynt af sjöluften, företedde han, oaktadt det hvita håret och de ljusblå ögonen, något ganska manligt. Sjömansdrägten klädde honom väl och medvetandet, att hafva med heder inträdt i det praktiska lifvet, hade betydligt bortnött hans förut tafatta och otympliga fasoner. Dessa fördelar, i förening med en viss torrolighet i sättet att berätta alla de äfventyr, han genomlefvat, gjorde ett behagligt intryck och jag höll af honom så mycket en bror någonsin kunnat begära.

Men nu. var olyckan den, att Erik, som alltsedan barndomen egnat mig mycken beundran, icke var nöjd med denna systerliga känsla, utan visade allvarsamma tecken till ett vådligt flammande. I början låtsade jag ingenting om, men det hjelpte ej.

Jag satt en afton i mitt kabinett, inbegripen i läsningen af en nyutkommen, mycket berömd roman, då Ërik i det mest kritiska ögonblicket — första raden på sista sidan — störde mig med den fatala frågan, om jag tyckte om boken.

"Om du ville vänta ett ögonblick" — sva-12 i

råde jag någof snäsigt — det är blott en sida qvar — jag skall svara genast."

"Jaså, man stör nådig fröken."

"Tyst, så länge. Ack, att det nu är slut! Huru var det du sa', Erik? — eller sa' du kanske ingenting alls?"

"Jag frågade dig om boken, jag haft äran skaffa dig, kunde bereda dig något nöje," sade Erik ined hållning.

"Ja, kära Erik, det kan du glädja dig med att den riktigt gjorde."

"Då har jag lust att läsa den sjelf. Apropos — för den händelsen — var det ett godt slut?"

"Jag har ju sagt en gång att boken var bra."

"Jag menar om de fingo hvarandra — jag tycker icke om att läsa historier, utan att det går naturligt till."

"Det vore högst onaturligt, Erik, om alla, som ville, skulle få hvarandra. Och så är det inte här heller — då vore icke en kärlek mycket intressant."

"Det händer likvisst ibland, Agnes, både i verkligheten och romanen."

"Verkligheten är alltid tråkig, Erik. Låt oss intet tala om den. Men om det händer i romaner, så föregås det åtminstone af oerhörda intriger och missförstånd."

"Tror du man kan komma målet när-

Agne* TM. 612 i

mare genom sådant? Det har jag lust att

försöka."

"Så ja, Erik! grubbla nu inte längre på det. Hvad var det du kom hit för?"

"Jag har då alltid en sådan otur all bli missförstådd af dig, Agnes!"

"Det vore besynnerligt! Jag tycker jag förstår dig rätt väl. Du talar minsann ingenting inveckladt."

"Du skall dock tillåta mig, Agnes, att en gång tala mer utveckladt, än nu", sade Erik, stöttade fram och fattade min hand. "Jag skulle gerna vilja säga dig en gång, att. .

"Erik — hvad är det? Koin inte så nära; du skrynklar ju mina volanger — ser du inte? I detta här lilla rummet

måtte man väl vara inom hörhåll öfverallt."

"Jag ville endast säga dig, Agnes, del jag hoppades att en gång ..."

"Hoppas bara inga dumheter, Erik! Du vet jag aldrig lånar milt öra åt sådant... Det var väl något slädparti gissar jag... Nå säg ut då. Du skulle kanske köra för mig."

"Det var inte alldeles det, Agnes. — Jag upprepar, att det är en egenhet med oss att vi blott missförstå hvarandra. Men lika godt så länge. Jag skall köra för dig, men kuskkyssen skall jag ha."

"Du skall få två, bara du inte pratar några dumheter mer."

Faslän Erik nog visste, att han skulle fam

hvarken en eller två kyssar för besväret, körde han dock för mig på det omförmälda slädpartiet, hvilket skulle slutas med en bal på rådhussalen i vår lilla grannstad S.. .

Klockan var 7, då jag under skydd af assessorskan Ridderfeldt, en god vän till min aflidna mor, och i sällskap med hennes dotter Louise, inträdde i den vördnadsvärda domsalen, för tillfället upplåten åt Terpsicore och dekorerad med ganska mycken smak.

En krans af brokiga damer var så tätt som möjligt bunden kring väggarne. Herrarne höllo sig ännu i bakgrunden, men på ett förvirrande sätt hemsökande oss med sina lorgnerande blickar.

Först skulle vi njuta några sångnummer, exeqverarade af stadens amatörer, diverse bokhållare och skolgossar, icke förglömmandes att hela samlingen var något diverse. På venstra sidan hade jag frun, som höll förtäring på sista gästgifvarehållet, der vi rastat, och på den högra stadens vice borgmästare, som med det omutligaste intresse en halftimmas tid efterfrågade, om vi frusit under vägen. Jag svarade först, enligt sanningen, nekande; men då detta på intet sätt kunde tillfredsställa honom, lät jag förstå, att vi voro halfstelnade.

Delta hade till följd att borgmästaren, som var ungkarl, fick en ljus idé och bjöd på en glace. Då dansmusiken derefter spelade upp,m

bjöd ban på ännu bättre, nemligen första valsen.

Jag var med rätta smickrad. Ingen flicka af de femtio på balen kunde skryta med en kavaljer af denna framstående värdighet. Borgmästaren insåg det sjelf och öppnade balen. Han var icke af naturen dansör och satte sig öfver konsten -, men som ban höll sig tätt till golfvet, tog små steg och gick försigtigt tillväga, aflopp allt förträffligt. Om takten fick sitta något emellan, betydde mindre, ty borgmästaren och hans moitiè voro höjda öfver all kritik.

Men lyckans stjerna, som uppgått så lysande för mig, alt ännu ingen i S.. . kunnat minnas en sådan debut ^borgmästaren hade aldrig synts valsa förr), denna stjerna i ordets mening lyste och försvann.

Borgmästaren, som var en liten fet herre, badade i svett då valsen var slut och drog sig omedelbart undan med några rådmän till spelrummen och jag fick icke en skymt af honom mera hela aftonen. Ingen att tala om efterträdde honom, med undantag af Erik, som var en förträfflig sjöman, men misslyckad dansör och dessutom bela vägen plågat mig med sina ömma utgjutelser, dem jag haft all möda att hämma, innan de gingo så vida, att jag nödgades gifva honom etUordentligt afslag. Och äfven denna kavaljer mistade jag innan kort; tv då han bjöd upp mig för fjerde gången, tog jag125

mig dristighet att föreställa honom, att det skulle se alltför besynnerligt ut om vi dansade så ofta med hvarandra.

"Jag kan icke finna alls något besynnerligt deri?"—sade ban godmodigt och tillade med en brytning i rösten — "isynnerhet om du, Agnes! en enda gång ville allvarligt lyssna till hvad jag ändock en gång måste säga dig."

Upplröttad af de eviga reträtterna, beslöt jag att låta honom få sin vilja fram och svarade derföre ganska allvarsamt, beredd att få höra en smäktande kärleksförklaring: "Nåväl då Erik! jag vill höra dig, men på det vilkor att vi derefter förblifva lika goda vänner som förut."

"Bättre, Agnes! mycket, mycket bättre; ty ser du: nästa sömmar far jag eget fartyg och då vill jag gifta mig."

"Det gör du rätt i, Erik."

"Och jag vill gifta mig med den jag älskar."

"Äfven deri gör du rätt."

"Och det är dig jag älskar."

"Äfven det år i sin ordning" — svarade jag muntert, glad åt den hurtiga ton hvarmed den unge sjögasten framförde sitt frieri — "ty jag håller äfven hjertligen af dig."

"Herre Gud i himlarnes höjd! Hvad säger du, Agnes? Du vill således bli min hustru?"

"Nej, Erik!" — svarade jag, med innerligt deltagande betraktande det solljus, som nu för-126

klarade hans solbrända anlete. "Nej, gode, kåre Erik! Det vill jag icke, ty det kan jag ej. Som en bror älskar jag dig och skall alltid älska dig; men ..."

Jag behöfde ej fullborda meningen, ty Erik var försvunnen och jag såg honom ej åter förrän dagen derpå. Han hade för min far föreburit ett hastigt illamående och rest ensam hein.

Det smärtade mig outsägligt att hafva nödgats gifva den hederlige gossen detta afslag, och bela aftonen satt jag och grubblade vemodigt derpå. Jag såg väl de dansandes yra omkring uiig, hörde kavaljerernes fadda och meningslösa prat och deras moitièers tillgjorda repliker, fruarnes pladder och de gamla mamsellernas bitande anmärkningar; men jag var med min själ långt borta från verlden omkring mig, och jag blef icke i ringaste grad förvånad då jag hörde mig tilltalas af eti röst, hvars vackra tonfall just då sysselsatte mitt minne.

"Hvarom drömmer ni, fröken Tell?" yttrade denna välkäuda röst.

"Om er, kammarjunkare von Zellsings!" svarade jag skämtsamt.

"Jag nästan fruktade det, ty jag såg att ni drömde om något, som icke behagade er."

Jag hade emellertid hunnit alt samla mig och frågade albrylande, hur det kom sig alt ban ännu var på orten, då ban hade sin egent-127

liga verkningskrets i Stockholm. Han upplyste mig, att han nyligen fått förordnande at fe under några månader förvalta lagman X:s domsaga. "Vi unge rnän i verken — tillade han — lefva, som ni torde veta, endast af och för meriter. Och ehuru jag icke så alldeles saknar utsigter åt annat håll, mera lysande måhända i verldens ögon, är jag dock så djupt intagen af det höga och allvarliga kall, jag nu bekläder, att jag är på väg alt för alltid egna mig deråt."

Jag sade honom, efter jag något skulle säga, att jag fann ett sådant beslut bedra honom, men att jag föreställde mig att det for^ drades stora gåfvor för att kunna rätt förvalta en domares kall.

"Jag tar med glädje emot komplimangen åt min goda vilja och med undergifvenhet misstroendet till mina gåfvor. Men, som ni torde minnas, saknar jag ej alldeles gåfvan att kunna föra i en dans. Vill ni skänka mig den nästa ?"

"Gerna!" — svarade jag; men då i detsamma amatörs-flöjten med de falskaste och ömmaste löpningar började preludiera den gamla alltför välkända mazurkan, ångrade jag för sent milt bifall.

Han såg det, rodnade (det var hågot ovanligt att se den mannen rodna, åtminstone hade jag aldrig sett det förr), lade tyst sin arm omkring mitt lif och så voro vi inne i hvirfveln.128

Jag trodde aldrig han skulle sluta. Par efter par stannade; slutligen voro vi ensanine uppe på golfvet. Ännu då de andra började sina nya hvarf vore vi uppe. Jag började frukta hans mening vara att dansa lifvet ur mig, ty fastän jag många gånger försökte alt stanna» ryckte han mig med sig i nya hvirflar.

Slutligen stannade lian likväl. Då jag dervid betraktade honom, var hans ansigte, oaktadt den häftiga rörelsen, likblekt.

"Är ni sjuk?" — frågade jag förskräckt.

"Sedan vi sist träffades, fröken Tell! har jag glömt hvad helsa vill säga. Om min läkare visste, hur jag nu trotsat hans förbud, skulle han redan anse mig död. Och han har rätt; ty jag har tillbringat några stunder i himmelriket."

Han tryckte krampaktigt min hand och lemnade mig och med detsamma balen, med en blick, j>om trängde djupare, än den bort.

Hvad som vidare tilldrog sig på balen i S... vet jag ej. Men att hela natten det likbleka ansigtet stod för mina ögon och de matta afskedsorden susade för mina öron, det minnes jag ännu i dag.Tiøaåe Kapitlet

"Skynda sig, fröken! Jag hör redan posthornet uppe i backen och löjtnanten vill låsa postväskan" — yttrade Gertru, i det hon brådskande steg in i mitt rum morgonen derpå.

"Jag har intet bref att sända i dag, kära Gertru!"

"Hvad vill det säga? Fröken vet väl, 'att det är sista postdagen i denna månad och hon skall ju skrifva som hittills på den dagen."

"Nej, icke i dag!"

"Det går aldrig an" — menade Gertru.

Meu del fick gå an. Både den och Here postdagar fick Olof Björnstaad vänta på sitt bref.

Hela dagen höll jag mig inne på mill rum. För min far, som möjligen kunde ana orsaken till min sinnesrörelse, blygdes jag, och Eriks sorgsna blickar kunde jag ej uthärda.

I skymningen kom Gertru upp till mig för att se till brasan, som hön sade.

"Herre du milde! hvad går åt min fröken?" — utropade hon, då lågan från kakel-130

ugnen belyste mitt ansigte. "Hvit som en ny-blekt väf och blå under ögonen. Det måtte väl aldrig vara bleksoten?"

"Ånej, Gertru! bara trötthet efter balen i går."

"Och så kanske den otäcken, som höll på att dansa ihjäl fröken, efter hvad löjtnanten sade Han har inte gjort nog ondt förut, kantänka!"

"Hur kan du tala så, Gertru? Icke rår han lör att jag icke tål nattvak."

"Jag vånnar det varit någon annan — svarade Gertru vresigt — "men den svarte karlen unnar jag inlet godt. Han är inte en sniul bättre han, än Crevèr."

"Crevèr? hvem är det?" frågade jag i hopp alt få höra någon af Gertrus många lustiga historier och sålunda kunna skingra min tunga sinnesstämning.

I början ville Gertru, som tycktes ångra alt hon låtit detta namn undslippa sig, ingenting vidare derom meddela; men lät slutligen öfvertala sig alt berätta mig följande: Historia om Herr Crèner.

"Deri här ringen, som fröken ser — började hon och höll upp sitt tjocka finger, hvarpå blänkte en bred guldring — den var orsaken till alltihop."

"Fick du den af någon hjertevän?" frågade jag.

"Så väl fröken förstår allting och är sà151

ung. Precist så frågade Crevèr också. Nej! jag fick den af min förste husbonde, en klädeshandlare i Drammen, för det jag en gång vid en sjukdom gjorde hans fru en stor tjenst. Men olyckan blef att Crevèr aldrig trodde på det."

"Hvem var Crevèr? Jag tycker mig ha hört det namnet förut."

"Du store Gud, inte veta hvem Crevèr var! — Jo! det var inspektören, som löjtnanten hade, nvss vi flyttat hit.

Och en vacker gosse var det. Han hade inga så'na der uppståndskragar, som kammarjunkare,^ utan slätt nedfälld krage, långhalsduk och bröstnål. Herre Gud, ja! en mins'et väl. Jag var ung deu tiden och vår Herre hade så tillsägandes ingen skam. Det var klart att vi skulle se hvarandra, men vi hade ingenting sagt ännu, fröken förstår?

"Åh ja, något ditåt!"

"Vi . hade ingenting sagt, fast så mycket mera sett. Men så kom den välsignade marknaden, då alla ska' skaffa sig fästmör. Jag hade väl mycket hört om en krukmakaredot-ter i S..., som Crevèr också sett på; men jag trodde ingen karl om, att kunna vara gentil för två på en gång och derföre tänkte jag det var slut med'et. Han kom från markna'n. Jag satt i min kammare och han gick in med någonting under armen.

"Får man stiga på, jungfru Gertru ?" sa' han.132

"Var så go'. herr Crevèr" — sa' jag — "hur gick markDa'n?"

"Jag tackar, Gertru, som intresserar sig för mitt bästa. Markna'n gick inte, för Gertru' gick inte" — sa' lian, som alltid var qvick.

Fröken förstår jag kunde ingenting svara. Det blef så der tvärt före. Jag tog upp psalmboken, som låg i fönsterkarmen se'n sönda'n, och sa' att hon börjar bli sliten i ryggen — sa' jag.

"Det fägnar mig!" sa' Crevèr.

"Ja så, herr Crevèr står inte på mitt bästa — sa' jag. — Det tycktes han inte vilja svara på, utan tog ett litet papper ur västen och derur en slät ring, som ban höll fram i dagern och såg så der småslug ut.

"Vet Gertru hvad det är för ett finger, som inte får begagnas förr än en ä' förlofvad?" sa' Crevèr.

"Åh, det vet visst herr Crevèr sjelf" — sa' jag.

"Det vet jag inte, Gertru! Men kanske är det den Gertru redan har ring på?"

"Ja, den brukas i Norge."

"Då har hon kanske fålt den också der?"

"Ja, det har jag" — sa' jag och berättade historien, som fröken vet. Men Crevèr trodde inte, han. Ju mer jag försäkrade, ju rasnare blef ban, tills han till slut sa' att han ville fria till mig med ens, — ban hade i433

den tanken tagit med sig både bok, handskar och ring, om jag bara kastade den norrska ringen i elden på stund — sa' han.

Det var ett prof, som inte många varit ute för. Alltid var det ett kärlekstecken på Crevèr, men det var mer vildsint ändå. Jag svarade också: "Jag ger inte bort en norrsk gåfva lör en svensk" — sa' jag.

"Jag vill inte vara i kompani med den norrska klädeshandlaren" — sa' Crevèr.

"I en sådan ärbarhet?" — sa' jag.

"Tvärt i elden!" — sa' Crevèr.

Jag gjorde't inte ändå, fröken! Mitt öde ville väl inte. Crevèr steg upp, talte kärleksord, så jag aldrig maken hört, pekade på boken, pekade på ringen och bad så en kunde bli förgångeu. Jag försäkrade honom att jag ville bli sams med honom, men inte för ett så barnsligt pris.

Då reste han sig med en gång och talte så högtidligt soni presten i kyrkan: "I morgon skall du söka mig förgäfves öfverallt, Gertru, utom i Nordsjöns böljor."

Jag blef förskräckt, kan fröken förstå, och ville ta' tillbaka hvartenda ord, men det var försent. Han va' ute på dörren innan jag visste ordet af. Och nu blef ett sökande och ett undrande, lör han kom inte tillbaka den dagen och inte dagen derpå heller. Då gick jag till herrskapet ocli talte 0111 alltihop. De tröstade mej och sa', att en sådan galning in-454

genting var alt stå efter. Men jag trodde att jag skulle gå åt. Att ha' en medmenniskas död i hafsens djup på sitt samvete — det är inte godt må tro. Men så illa var det ändå inte. Efter fjorton dar var tjenstetiden ute och hvem kominer då tillbaka, frisk och kavat, och vill ha' sin lön, om inte lifslefvande Crevèr sjelf? Men att tala med mig, det nekade han tvärt.

Det gick mig till hjertat ällramest, för jag var ung och oförfaren den liden, just som fröken, och hade då inte vår Herre hjelpt mig till rätta, så hade jag snart gått under. Men jag tog styrka, der hon aldrig tryter och fick snart veta att den uslingen var ingenting att sörja. Han fick nå'n sorts plats i sta'n. Vi gick alltid ikring hvarandra, när vi möttes, och efter ett år blef Crevèr tvungen att gifta sig ined krukmakaredottern. Så mycket var del att lita på den kaminarjunkarn!"

Gertru slutade sin enkla historia. Jag märkte att dessa minnen gripit henne och att hennes hjerta, så gammalt det än var, ännu blödde för bedragaren. Efter en stunds tystnad steg min gamla vän upp, rörde om brasan, som nu var nedbrunnen, och lemnade mig åt mina egna betraktelser.

Är då den första känslan så oöfvervinner-135

Jig? — frågade jag mig och vågade knappt lyssna till mitt beklämda hjertas svar.

Jag stirrade in i den nyss så lifliga brasan. Den var nu förkolnad, endast flarn och aska. Men hastigt flammnde det till. Tvänne glödande köl afkastade sin blågrå svepning och lyste emot mig med uttrycket af ett par välbekanta brinnande ögon.

En sällsam rörelse genomför bela mint varelse. Jag vände mig bort med bäfvan, men åter drogos mina blickar med Oemotståndlig makt till de lysande punkterne, åter flammade de brinnande ögonen, men osäkert flämtande. Med en sista ansträngning glödde de upp, lifligare än någonsin, och slocknade En vindstöt jagade i detsamma förbi fönstret och bort-dog i fjerran med en sakta suck.

"Hvarifrån kom denna helsning?" sade jag förfärad, steg upp samt tände den lilla kinesiska lampan. I dess varma röda sken blickade emot mig från trymåen ett par andra ögon, brinnande äfven de. Jag visste knappt om det var mina egna eller hvem den qvinna var, som ur spegelglaset från rummets bakgrund trädde emot mig, med armarne utsträckta liksom för att afvärja en fara, snöblek, endast med en skarpt markerad mörkröd fläck på kinden.

I detsamma klappade det på dörren. Klapp-ningen förnyades och jag igenkände min kusins hand. Hvem soln helst skulle varit mig136

välkommen i denna stuud och jag skyndade mig att öppna.

"Förlåt om jag stör dig!" sade Erik, "men som jag reser tidigt i morgon, ville jag taga riktigt afsked af dig."

"Reser? — hvart och hvarföre?"

"Till Götheborg för att tala med min kapten; ban har skrifvit till mig derom."

"Det blir bra tomt efter dig Erik, min egen käre vän!"

"Vän ja!" — suckade han.

"Ja, Erik! skulle du försmå min vänskap?"

"Jag försmår intet af dig, Agnes; men ändå skulle jag känna mig lyckligare, om jag ännu en gång finge tala ett ord ur hjertat med dig."

Jag hade ej mod att neka, ehuru jag förutsåg att allt hans tal skulle tjena oss begge till obehag.

Då jag ingenting svarade återtog han: "Du har icke nekat mig tala, Agnes! och jag törs derföre ännu en gång säga dig tre ord: Jag älskar dig — jag älskar dig — jag älskar dig så, Agnes, som endast den och ingen annan än den kan göra, som så känner dig. Du är ännu ung och oerfaren, Agnes. Du tycker kanske det är förmätet att jag säger så, jag som iute sjelf är gammal. Men jag har varit i tillfälle att skilja kärna och skal åt. Jag vet väl att min yta icke är som137

vissa andra personers, men det är mycket, som du inte förstår. Du känner inte karlarne och kan inte se annat än skalet. Tror du ej det?"

"Jag har svårt att svara på detta, Erik! Det är väl möjligt, alt jag ej känner karlarne så väl som du, som varit ända in i Ostindien (Eriks svaga sida), men hvad inflytande det skulle ha' på den förklaring, du gjort mig, det kan jag ej finna. Och uppriktigt, käre, gode Erik! — upphör att, så väl i afseende på min ungdom som något annat, grunda några förhoppningar. Nu, se'n jag en gång på allvar sagt dig det och bedt dig härom, skall du nog finna att du tager det lugnare, i medvetande af att det är mitt sista ord, att jag håller så hjertligt af dig som någon syster kan göra, men just derföre aldrig på något annat sätt."

"Vill du" — sade ban — "uppfylla en enda liten bön, så vet Gud, jag skall bjuda till att förlika mig med mitt öde ända in i döden. Vill du, då jag reser, goda syster, (härinid trodde Erik sig vinna mest) lofva mig att icke förlofva dig innan jag kommer hem. Jag tänker icke på några förhoppningar för min egen del vidare — det vet Gud — utan endast på hur du skulle kunna bli bedragen. Ser du, Agnes! som du nyss sjelf sade, jag har varit litet ute i verlden och känner menniskorna, Du kan åtminstone omöj-438

ligen 6à bra känna karlarne. Del finns karlar så dåliga, så dåliga, alt du aldrig ens kan komma att begripa det. Tro mig, utan att kunna med dig tala något på saken, så försäkrar jag dig ändå, att kammarjunkaren just är en sådan karl. Jag har för alla möjligheter gjort mig så underrättad om hans forna lif och förhållande, som möjligt år. Jag skulle ej vilja tala vid din far härom, ty ban trodde det vara egennytta. Men du, Agnes, du vet hur din lycka ligger mig om hjertat och tror mig. Kamiuarjunkarens affärer äro dessutom icke alt lita på. Sådant blunda väl flickor för, men jag har ansett mig pligtig att säga dig allt, Agnes."

"Vill du jag skall svara något härpå, Erik ?"

"Jag ville gerna du skulle säga, att du tar mina ord i öfvervägande!"

"Nåväl då! Du kan vara förvissad alt jag skall taga dina ord i noggrannt öfvervägande och icke besluta något, innan jag ytterligare tar dig till råds. Nu gör jag ju bra mvcket för din skull, Erik?"

Att han äfven tyckte det, bevisades deraf, att han alldeles glömde sin kaptens ordres och ej vidare talade om sin resa förrän den förut bestämda liden i Mars månad. Både min far och jag följde honom då till Götheborg.

Det var sent på aftonen, fartyget låg se-439

gelfärdigt att afgå tidigt på morgonen. Vi hade vårt sista samtal ombord.

"Jag går ej hit i morgon bittida, Erik! — sade jag — det är bättre vi taga afsked med en gång nu."

"Gud välsigne dig, Agnes! Jag skall tänka på, för hvad minut som flyr, att det är en minut närmare tills vi träffas."

"Tack, Erik! och friskt mod nu! Det höfves en rask sjöman; och hör nu blott ett ord till, som jag tror skall glädja dig. Se'n lemna vi hvarandra i förhoppningen på ett gladt återseende och det der magnifika ungkarlshuset, som väl skall ligga någonstädes här vid hamnen."

"Tack, Agnes! Hvad var det du ville säga mig ?"

"Du vet, att du för någon tid sedan had mig taga diua ord i öfvervägande i en viss fråga. Jag vill nu lofva dig mera bestämdt, än då. Ja, du kun vara säker, Erik, att du behöfver intet frukta."

"Du säger väl inte detta för att du vet det är det käraste jag i denna stund kunde få höra?"

"Nej, Erik! jag säger det för att det är ett ord, du kan lita dig vid."

Jag skall aldrig glömma den hederliga gossens oförställda glädje, hvarvid jag såg att ban tusende gånger mer bade tankarne på min140

lycka, än på sin egen, hvilken aldrig kom på tapeten mer.

Just som jag skulle gå, frågade han med en förställd glädtighet, som skulle dölja hans sorgsna mod: "En kvss ger du mig väl med på min långa färd — en systerlig kyss, förstår du?"

Och han fick den och han besvarade den med tvänne. Jag tillät denna dubblering efter det var i sisla stund och efter jag i alla fall ej kunde hindra det. Ögonblicket derefter var jag ur hans åsyn.

Ensam i hotelel kände jag huru sannt och systerligt tillgifven jag var denne yngling; — ja! jag inbillade mig alt ban hade ett rum i mitt hjerta öfver hvilken annan af hans kön som helst. Men den inbillningen försvann med tåren på kinden; och vänskapens tår försvinner snart, som bekant är..lift© Kapitlet.

Det var en vacker Majdag. Solen hade ännu icke höjt sig öfver de träd, som lutade sina vajande kronor öfver den bugtande elfven, och dess strålar lekte i tusende olika skiftningar emellan det ännu späda löfverket. Morgonfoglarne qvittrade, hoppande under muntra sånger från qvist till qvist, och strömfåran såg ut som en flod af glittrande silfver. Den öppna hafsviken längre bort vältade efter en utkämpad storm med majestätiskt lugn sina tunga böljor och betecknade med en hvit skum-linie det ställe, der de bröto sig mot stranden. Jag gick ditåt. Jag satte mig på ett rundslipadt klippstycke och följde med mina blickar de små idoga flskärbåtarne och längst bort i fjärran de ilande skeppen på deras aflägsna stråt. Jag såg upp till den hvälfda, allt omslutande himlen, hvilken förlänade en känsla af begränsning midt i oändligheten, och tänkte, att den Gud, som betäcker djupen med detta hvalf, äfven täcker oss med sin barm-hertiga allmaktshand.Kkl

En ljuflig frid, sådan jag ej erfarit sedan den minnesrika balen i S..., kom öfver mig. Naturens vår göt sin friska anda i mitt sinne och jag glömde allt störande, som kommit emellan mig och den vän, jag lemnat på hinsidan hafvet och fjällen och som i dessa dagar väntades på sitt första besök till Elfdala.

Jag genomgick i minnet alla de bevis, jag redan erfarit på denne trohjertade vännens djupa och manligt starka känsla, och jag fann klart och lefvande, att han, han och ingen annan, var den, som beherrskade milt eget bättre väsende. Vore hän nu här — sade jag till mig sjelf — så skulle ban ej behöfva fråga längre.

Vore han nu här — hade jag sagt; och då jag hemkom närmare middagen, mötte mig — Olof Björnslaad.

"Välkommen Olof! af hjertat välkommen!" Jag räckte honom min hand.

"Tack, Agnes! af hjertat tack!" Han tryckte min hand och gaf mig en blick, en sådan som aldrig glömmes.

Efter middagen, under det min far, som förgäfves sökte förmå sin gäst att hvila »ig efter resan, tog sin siesta i sitt eget rum, hade jag, på Olofs hemställan, ledsagat honom genom de närmaste omgifningarne och vi sutto nu i albersån vid elfven. Lummiga trädgrupper på begge sidor öfverskuggade den och det sakta framglidande vattnet tycktes simmaKk%

emellan tvänne himlar, så lugn och spegel-blank var här dess yta.

"Ser du najaden nere i djupet?" — sade han; och då jag lutade mig fram, slog han armen omkring mitt lif och lät mig i böljan skåda mitt eget rodnande ansigte, lutadt mot hans hjerta, och jag kände mera än hörde hans hviskande fråga. Min mun öppnade sig till svar och just som det lilla ordet, blygt och varmt, trädde ut i verlden, uppfångade han det med sina läppar.

Och dermed var allt förklaradt och beségladt!

Jag hvilade en stund qvar vid det hjerta, som så slutit sig intill mitt, men jag uppsteg och bad honom att få sätta mig vid hans fötter, sitta der med mig sjelf och rått tacksamt öfverväga, att jag nu var hos honom, som jag med sådan tillförsigt kunde och ville blicka upp till.

Men ban förbjöd mig det och sade att jag för ingen del fick hängifva mig åt så ödmjuka känslor. Då jag vidhöll min begäran under försäkran att jag skulle känna mig så trygg och lycklig på den platsen, frågade han oroligt och allvarligt': "Agnes, har du pröfvat dig tillräckligt?"

"Du stora, stora barn!" — svarade jag, tog hans hand och kysste den.

"Det éer kunde varit på bättre plats" — smålog han.444

"Omöjligt!"

"Det skall jag visa dig!"

"Nej min herr fästman!" — svarade jag skämtsamt afslående, icke af tillgjordhet, men af en känsla, som jag ej kunde göra klar för mig sjelf.

Länge sutto vi under de gröna alarne och betraktade, huru våra spegelbilder i vattnet, i följd af böljornas krusning, understundom fördes ännu närmare tillsammans, och jag tänkte på huru vi genom bela lifvet och tiden skulle följas åt på detta sätt. Jag tänkte del och jag var lycklig för del jag kunde med lugn länka derpå, och för det jag kunde glömma att det fanns någonting, som hette fordom. Jag erfor endast stundens närvarande lycka och var lycklig äfven derföre, att jag jemväl glömde, att mäta styrkan och djupet af den känsla, jag gaf, med den, som jag fick.

Min lycka, hur stor den än var, kunde dock knappt täfia med min fars, då vi, hand i hand, inträdde till honom och Olof enkell men med djup känsla yttrade: "Vill du ge mig det bästa du eger, min bror, så bekräfta din dotters löfte med din välsignelse."

Han omfamnade oss med en hjertlighet och glädje, som djupt rörde öss båda, uppmanade mig att bedja Gud om hjelp, att kunna bli för min utkorade hvad min mor varit för honom. "Bättre kan jag ej önska dig?" tillade ban, vänd till min fästman.45

Jag har intet angenämare minne af min far, än från denna dag. Med en hos honom sällsynt finkänslig ömhet fyllde han, icke blott sin egen, utan äfven en mors plats, och då ban af grannlagenhet ville lemna ossensamna, bad jag honom stanna för att deltaga i våf stilla glädje.

Först på aftonen gjorde Olof och jag en-same ännu ett besök i albersåen. Der uppstod fråga när vår förlofning skulle eklateras.

"I morgon dag!" föreslog han.

"Det låter sig ej göra" — invände jag — "ty här i landet brukar man vexla ringar vid det tillfället."

"Nå än se'n?" — frågade han leende.

"Nå än se'n? — det är ja klart att då vi inga ringar ha', kan ingen eklatering bli utaf."

"Men om vi nu hade dem..."

"Ja men det ha' vi inte, som du vet."

"Låt se om den här lilla tingesten duger" — svarade han och upptog en liten rund sköldpaddsdosa, inom hvars genomskinliga lock tvänne ringar, en omåttligt stor och en ovanligt liten, blixtrade emot mig. "Det är väl emot bruket att beställa sin egenf ring; men det kunde ej hjelpas och du skall ärligt få betala den."

"Ack Olof, Olof! — Det var således der-

Agnes Tell 7146

före du en gång på Norehjem bad att få låna min ring. Men huru kunde du då veta . . ."

"Jag visste allt hvad jag behöfde veta. Jag visste att jag åtminstone var för evigt bunden; och om den lilla ringen förmenats en värdigare plats, skulle dess öde bli att hvila vid milt hjerta i lifvet och i döden."

Morgonen derpå vexlades trohetssymboler-ne i närvaro endast af min far och min gamla trogna Gertru, som log och grät ömsom, log då hon såg på mig och grät då hennes öga halkade ned till ringen på hennes eget finger, den skickelsedigra ring, som herr Crevèr velat kasta på elden.

Och nu följde en lid, som hvar och en känner till, en tid af soliga dagar och fridfulla nätter med rosenröda drömmar. En tid af heliga aftonstunder och tysta skymningar. En tid då någonting harmoniskt, förut aldrig anadt,

sänker sig ned öfver verlden med morgonrodnaden och dröjer qvar bland qvällens skuggor, en tid då både arla och serla sväfvade en sällhetens ande öfver Elfdala och dess löfhyddor. Den var allestädes med oss, den ledde våra steg, hviskade vid vår härd, vakade vid vårt läger. Den salt der, ej med brinnande kinder, begärliga blickar och bäfvande hjertan; den satt der med leende kinder, med förtroendefulla blickar och trygga hjertan.147

Men ack! det återstod oss att erfara att en sådan ostörd sällhet icke länge är den dödlige förunnad, att eller den första korta tiden kommer en annan, då forlroligheten tilltagit nog mycket, för att låta lynnena träda i dagen och, i förbund med passionerna, kämpa om herraväldet.

Vi hade icke varit förlofvade mera än en vecka, då min fästman en dag, i min fars Därvaro, belt plötsligt fattade mig om lifvet och flyttade mig, som om jag varit en Ijäder, från soffan direkte på sitt knä.

"Hvad tar du dig till, Olof!" — utropade jag högeligen förnärmad. "Släpp mig genast!"

Men fåfänga voro alla mina böner. Jag stretade som ett ostyrigt barn, men som fastvuxen måste jag sitta.

"Sitt du trygg, mitt barn!" — yttrade min far — "du kan aldrig tryggare sitta."

Nå, lika godt då! — tänkte jag och beslöt att sitta der så stel och spikrak, som om jag varit en vaxdocka på exposition.

"Jo jo! hon är litet tresk af sig?" — yttrade Olof.

"Det ger sig nog — har ingen fara" — svarade min far med ett uttrvck, som ännu i denna stund förargar mig, och lemnade oss för oss sjelfva.

Jag bad nu allvarsamt att få återtaga min plats på soffan och fick det äfven; men jag♦4»

sig att ett moln hvilade öfver min fästmans panna.

Vi sutto länge tysta och jag började redan något ångra min barnslighet, då ban helt tvärt frågade mig om jag återsett kammarjunkare Zellsings, sedan jag var på Norehjem.

"Hvarföre frågar du det, Olof?"

"Emedan jag vill ha' svar."

"Hvad kan del intressera dig? — Ja, det har jag gjort. Och jag tyckte hällre om honom då, än förut."

"Du har således förr tyckl om honom?"

Hvarlöre kunde jag icke ha' sagt det? Men jag gjorde det icke. Jag rodnade i stället, och i förvirringen var det. mer omedvetet, ä« medvetet, jag höll inne ett svar.

"Tack Agnes, för din tystnad", sade han och slöt mig varmt intill sig. "Jag finner att du ej kan få e» osanning öfver dina läppar. Tro mig, att jag tackar dig."

Mera af oppositionsanda, än för att fördölja sanningen, svarade jag med aågon häftighet, att jag en gång sagt det jag icke tyckt om den personen,, i den bemärkelse ban gaf åt ordet.

"Nedsätt dig icke sjelf,, älskade! sedair du en gång visat dig upphöjd", sade han. "Det är ej fråga om att du skulle egnat honom en känsla, liknande den du ger mig. Men derför bör ej ett så obefläckadt hjerta, som ditt, förneka, att du gaf honom så mycket som ett149

flickhjerta i allmänhet brukar ge, och så mycket som han säkerligen varit fullt belåten med, om han fått behålla det. Du gaf honom ditt tycke och din beundran för — kanske några mindre beundransvärda egenskaper."

"Sannerligen jag gaf honom någonting af allt det der."

"Jag tycker icke om, Agnes, alt du förnekar det, ty jag vet det. Du kan ju låta bli att neka, om ej för annat, så för att ej säga mig emot. Och låt oss nu lemna ämnet."

"Det är dock mycket delta, Olof! Del är mycket, att jag skall vara skyldig påtaga mig hvad som helst, endast för

ditt nöjes skull, för att du ej skall bli motsagd. Du kunde hitta på àtt säga rätt mycket, du!"

"Jag har ock sagt nu så mycket, som jag önskar. Låt mig blott tillägga, alt du genom ett fortsatl nekande kan komma mig alt tvifla på din nuvarande känsla." Hans röst hade höjt sig något för hvarje gång. Min bade sjunkit vid hvarje svar. Han rigtade på mig en blick, full af förebråelse. Det misshagade mig.

"Gud i himmelen, så besynnerlig du är! Det är således din önskan, all jag skall säga att jag var kär i kammarjunkare Zellsings? Nå, jag var således kär. Är du nöjd nu?"

"Det der är ej rigtiga sältet med mig, Agnes! men du skall väl lära dig det fram-450

deles. Tycker du ej vi skola gå litet. Solen bränner olidligt här."

"Olof! jag vet ej... men det här är temligen obehagligt. Om jag visste hvad du ville..."

"Jag vill ingenting!"

"Min Gud, huru rysligt!"

"Inga tårar, Agnes! Det vill jag säga dig är fullkomligt förspildt gods för mig. Tårar .... jag ber dig för Guds skull, inga sådana i vårt lif! Tårar betyda sorg, men de betyda ändå mer, de betyda brist på tro."

"Trolöshet — jaså! Jag har så ledes| äfven redan varit otrogen."

"Jag vet att du uppväxt ensam och sjelf-rådigt, utan att någon sökt lägga band på ditt lynne; men lägg dock af denna retlighet, Agnes! Jag har också uppväxt för mig sjelf, men vetat att tygla dylika frestelser."

"Jag tror icke att jag är den enda, som behöfver lägga band på mig. I alla fall låt mig flägta bort detta moln på din panna. Olof, kom vi skola gå ut. Huru obehagligt, om min far skulle märka något!

"Jag tycker det är obehagligare att vi sjelfva märkt det"

"Om jag visste hvad jag skulle göra. Säg, kanske du vill att jag skall be dig om förlåtelse? Ack! att jag bara kunde hitta på, hvarföre jag då gör det."

"Vänta då tills du gjort del. Jag skall151

nu gå upp och skrifva några bref. Farväl så länge!"

"Älskade Olof! säg, som du alltid brukar säga. Du brukar äfven bifoga något mera."

"Hvad är det? det mins jag ej."

"Det gör du nog. Du kommer nog ihåg det, om du tänker elter."

"Jag kan icke. Jag vet ej att jag brukat begagna något visst sätt, då jag tagit farväl."

"Hitta på något nytt då."

"Jag skall göra det en annan gång. Jag går nu upp och skrifver först."

"O du min Gud, ett fruntimmer har således bedt om hvad jag nu bedt om och fatt afslag. Farväl, Olof!" — och jag var ögonblickligen inne i mitt kabinett.

Och här grät jag ursinnigt, gräl konvulsiviskt och grät så det kunde höras, ty det

skadade icke om det hördes. Emellertid tvck-

«

tes ingen alls höra det, utan i fulla två timmar fick jag ostörd och inkognito hängifva mig åt denna angenäma sysselsättning.

Då solen var i sitt nedgående, gick jag ur mitt rum med röda ögon och färdig att börja gråta igen, när det påkallades. Jag gick omkring i trädgården. Jag gick till albersåen, jag gick till alla de platser vi gemensamt

brukade besöka, men ingen märkte delta heller. Slutligen hade jag lyckan träffa min far vid porlen, då jag skulle gå tillbaka.

"Har Pappa sett Olof?"152

"Nej, inte sedan den tiden posten for; då gick han ut att promenera."

Jag gick åter in, men nu bestämd att alls icke längre vara upprörd. Lugn och liknöjd skulle jag vara och log derföre "En läkares anteckningar" från bordet i salongen och läste så förtvifladt, att jag naturligtvis ej kunde märka då min fästman kom in.

"Läser du dylikt?" sade han och satte sig bredvid mig.

"Ja, jag läser, dylikt och med mycket intresse."

"Du har icke så långt kommit ännu."

"Ack förlåt — men jag är vid Mesmers balja. Stället är mycket intressant och kapitlet snart slut. .."

"Det skall jag visst förlåta. Jag önskar lika litet täfla med Mesmers balja, Dumas och den franska litteraturen i allmänhet, sou) med någon dess anhängare i synnerhet. .. Låt mig dock fråga om du företrädesvis älskar den genren?"

"Jag älskar Dumas!"

"En utbildad smak!"

"Jaså, du tycker det också.. . . Här är då öfvermenskligt varmt. Jag var i trädgården för en stund sedan, men der var knappast bättre."

"Jag såg det."

"Jaså!"

"Såg du icke mig?"453

"Nej, det gjorde jag icke. Förskräckligt varmt P

"Jag kan inte säga, Agnes. — Går du?"

"Ja det gör jag."

"Skall du inte ta' Dumas med dig?"

"Jo, det var sannt!"

"Kom hit barn! Tag mig i stället, så skall du äfven få" hvad du nyss begärde. Du kan ej undgå dig sjelf. Tack för detta mikla och glada leende. Var alltid mild och glad "

"Glad borde jag icke snart bli; och mild det stöter på små lam."

"Se så, inga protester! Låt oss utplåna dessa timmar ur vårt lif. Gif mig så försoningspanien !"

"Nej, ingen försoning, så despotisk, som du varit. Det är rysligt hvad undergifvenhet gör männerna tyranniska. Men om du dock ville erkänna att du haft orätt...."

"Det vill jag icke, men jag vill glömma att du i fyra timmar varit mig en sådan plär ga. Oeh kom nu hit."

"la, på det vilkor, att du aldrig vidare vill att jag skall sitta i ditt knä!"

"Hvarföre det?"

"Det vet du!"

"Är du rädd för mig?"

"Rädd? — Visst icke. Hvarföre skulle jag vara det? Men det behagar mig icke."

"Säg icke så, Agnes", sade han allvarsamt, oeh fettade mig em lifvet.454

"Men jag säger det och jag visar det, på det du må veta det" — svarade jag häftigt, slet mig ifrån honom och var nästa ögonblick, med förtrytelsens snabbhet i mina rörelser, vid dörren, der jag mötte min far.

"Hvad står på, Agnes?" frågade han förvånad.

"Ingenting!" — Jag ilade förbi.

"Hvad går det åt henne?" — hörde jag min far fråga, i detsamma dörren stängdes.

Ja, hvad gick det åt henne? hvad gick det väl åt den älskade och älskande trolofvade? Jo, hon fick mer, än hon gaf. Hon fick mer än hon ville hafva.

Jag älskade min trolofvade; jag älskade honom innerligt, men på mitt sätt, ett sätt, som alltför ofta började bli olikt hans.

Jag var hans första känsla, jag var hans första ideal, den som först kommit hans hjerta att klappa, som först bringat lif i hans pulsar. Han var olyckligtvis icke den,. som först haft ett sådant inflytande på mig eller som kanske någonsin skulle kunna få det. Jag älskade honom, jag upprepar det. Men det oaktadt var jag icke oerfaren om känslornas olika kraft. Jag hade tyvärr ett minne, som upplyste mig.

Jag grät mången gång häröfver. Jag afskydde, jag kände bela vederstyggligheten af all ega detta minne, men likafullt hade det sitt inflytande, äfven i mina nya förhållanden.i 55

O! att också den man, som eljest värden bäste och klokaste af män, äfven haft den klokheten att något stäfja sina fordringar på en känsla, som aldrig vinnes genom fordrande enträgenhet. Men han hade icke det, innan redan en söndring framkallats mellan oss.

Från den stund, jag mötte min far i dörren, beslöt jag iakttaga ett bestämdare undvikande — icke så mycket för att undvika honom, som icke mer, för alt kunna åt mig sjelf bevara ogrumlad den känsla, som jag väl visste utgöra grunden för min sanna lycka.

Men detta undvikande fordrade sin försigtighet, ty om jag ville hålla tillbaka i vissa fall, ville jag dock ej gå miste om den hängifvenhet, som utgjorde på en gång min stolthet och min varma innerliga sällhet. Och i sanning ville det icke litet till att iakttaga det nödvändiga lagom, att öfvervinna den oro, hans missnöje, hans smärtsamma öfverraskning ingåfvo mig, då jag drog mig undan. Del var icke lätt att sedan försona eller genom sken af nyckfullhet bemantla en brist, som oaktadt den bästa stridskonst dock blef honom mer och mer märkbar; och det sved i mitt, hjerta då han en gång sade mig, det ban funnit det vara hans kärlek, jag älskade, och icke honom sjelf.

Så småningom förändrades äfven han i samma rigtning. Det kändes till och med något kyligt i luften, och detta förbättrades in-156

gaknda af de stridiga intressen vi egde i ett annat ämne, som vi ännu mol slutet endast helt lösligt berört. Jag fruktade myckel derför, jag tänkte oupphörligt derpå.

Hurudan skulle väl min ställning i mitt blifvande hus och hem gestalla sig, om Otta, denna fiende till fridén och behaget, fortfarande skulle, måhända till och med med sina gamla rättigheter, finnas der?

Gerna skulle jag velat hafva visshet i saken, men som det led på tiden för hans hemresa, ville jag icke framkalta något obehagligt, utan beslöt att skrifva derom, hvilket för alla händelser kanske var det bästa.

Jag ängslades mycket vid tanken på vår skilsmessa och sökte att genom tusende kärleksbevis lyckliggöra slutet af vår sammanvaro. Men han upptog numera dessa bevis, såsom offer. Ingen kunde vara mer grannlaga och han förlorade ingenting derpå.

Det blef aftonen för vårt afsked och vi följdes åt till den plats, der vi beseglat vår förening.

"Min Gud, Olof!" sade jag och lade mitt hufvud mot hans skuldra. "Om vi kunde slippa denna skiljsmessa, om du

kunde vaja hos mig, eller jag hos dig alltid. Det blir mycket, mycket svårt!"

"Vi äro alltid hos hvarandra" — svarade ban — "så mycket, som du visst kan önska457

och behöfva; ty <lu älskar mig, åtminstoae min kärlek, och dea eger du, det vet du."

"Älskade Olof, var uppriktig! Det ligger någon serskild mening i dina ord. Låt oss tala uppriktigt om allt hvad du vill. Och om jag varit mer än vanligt barnslig, så vill jag erkänna det. Låt oss blott rätt innerligt utbyta våra tankar. Du har ej varit så lycklig på senare tider; erkänn det, Olof!"

"Min lycka ligger i din. Fråga dig sjelf oin denna varit fullständig. Och ditt svar blår äfven mitt."

Jag teg. Han teg äfven» men fortsatte efter en stund: "Nåväl; jag vill säga dig något. Vill du höra?"

"Ja, så gerna!" — sade jag med både bäfvan och hopp vid föreställningen, att det möjligen var Otta, som nu skulle komma å bane. Jag höjde mina ögon mot honom.

"Agnes! Jag frågat dig då ännu en gång: är (k rådd för mig?"

"O, nej, nej, Olof, långt derifrån."

"Var då lika uppriktig, som du nyss önskade. Hvarifrån har detta, som på senare tider funnits, kommit emellan oss?"

"Jag är naturligtvis icke rädd för dig, men jag är kanske något barnslig — jag är så ung..."

"Ja visst! men känslan brukar ej låta binda sig af för mycken ungdom. Är du väl rigtigt varmt lastad vid mig, Agnes? — Jag158

hade visst skäl, då jag frågade dig, om du var fullt säker på dig sjelf."

"Vid Gud, jag är varmt fästad vid dig, Olof!"

"Hvarföre har du då varit så undvikande ?"

"Emedan... jag vet sannerligen ingenting annat, än att jag är mycket ung."

"Du är icke så ung heller. Du har redan haft dina erfarenheter, genom andra, om ock ej af dig sjelf. Tala ej om din ungdom; du kan gerna yttra dig öppet, Agnes! Betrakta mig icke såsom älskare, utan som din vän, din far eller helst som om du skulle tala med dig sjelf."

"Allting har sina gränser, Olof. Det är dock omöjligt att tala med dig, som om det vore med mig sjelf. Begär icke det!"

"Det skall således finnas något oförklaradt emellan oss?"

"Det är ingenting att förklara, Olof! Det var ledsamt att vi skulle komma in på detta sista aftonen."

Jag fruktade ett ögonblick, att jag sårat honom, men till min outsägliga lättnad såg jag så småningom ett smålöje arbeta sig fram öfver hans läppar och huldt och vänligt förklarade han att han ej skulle plåga mig längre med ämnet.

Vi började tala om hans resa, men åter kom den der andra frågan för mig, som jag trott att han skulle börja med. Efter en159

stund bröt jag sjelf isen och sade: "Du skall helsa Otta från mig."

"Tack, tack! Det var så hjertligt sagdt! och det skall helt visst glädja henne; vill du ej bifoga något serskildt i afseende å din önskan för framtiden?"

"Hvad tror du sjelf?" sade jag.

"Jag har ogerna velat återkomma till detta, Agnes, sedan vi sist talade derom; och tror du ej äfven, att det är så pass problematiskt, om vi komma lyckligt öfver den punkten, att vi gjorde bäst i att utesluta den från afskedets

stund. Vi skola skrifva derom."

"Men jag tycker dock, det är så nödväu-digt att veta, om . .. om ... hon skall..."

"Naturligtvis skall hon — det är gifvet! Mitt hem är hennes hem, det ha' vi från vår tidigaste barndom lofvat hvarandra. Och hennes brors hustru blir alltid hennes syster, det är lika säkert. Vore det blott lika säkert, att min hustru.. .."

"Du har rätt" — afbröt jag — "det blir bättre att tala om detta längre fram. I alla fall, då ingenting tjenar till att tala, är det, bäst att tiga."

"Agnes! -vi skola ej känna tvånget af någons närvaro, då vi ega hvarandra. Och du, min älskling, skall ej få något enskildt obehag deraf, det lofvar jag. Hon skall bli medgörlig. Om du endast kände Otta!"

"Ja, om jag det gjorde, Olof! så vore det460

kanske ej så mycket hjeipt med det. Emellertid skall du ej försumma att helsa Kristen och Jakobina, som jag myckel fästade mig vid och hoppas vid bröllopet få återse. Jag hoppas då äfven på min rival, Räcka Fandrem. Det var ju henne den förträffliga konsulinnan ville ge dig i ersättning för sig sjelf."

"Det är rätt! låt oss tala något lätt och gladt. Del andra skall väl, likt mycket annat, ge sig med tiden."

"Och Even skall väl bli andra marskalken. Erik blir naturligtvis den första. Jag är verkligen glad, att vi snart få hem honom."

"Ja, det går ingen nöd på dig, Agnes! Då en älskare reser, lar du en annan i stället."

"Erik blir mig ingen ringa tröst, i det åtminstone, att vi oupphörligen skola tala om dig. Jag skall lära honom det. Du får lof att tycka om gossen."

"Det gör jag redan. Jag älskar dem du älskar."

"Icke med den tonen" — sade jag och räckte honom min hand.

Han mottog den och lät måg vela, att ban naturligtvis, så mycket som möjligt, ville göra afseende på min trefnad. "Det skall mg gå bra, Agnes!"

Jag hoppades detsamma, sade hon»m det-, ocb vi voro återigen lyckliga.

Vinden började ila skarpare omkring oss, månen gömde sig bakom en sky, qvällens161

dunkel omslöt oss, han drog mig närmare intill sig, värmde mig i sin famn och önskade att jag aldrig måtle frysa der.

"0! nej, nej, Olof! tro icke det"

"Säg att du gerna vill bli min" — hviskade han.

"Del är ju gifvet!"

"Men säg det på ett annat sätt!"

"Blunda då!" sade jag och lade min hand öfver hans ögon.

"Ett mycket behagligt sätt att få sina ögon slutna."

"Så här slutar jag äfven dina frågor", sade jag, och tillslöt hans läppar med en kyss.Tolfte Kapitlet.

Den unga fästmön säll vid skrifbordet, för alt författa sitt första bref till den trolofvade.

Hon satt så bekymmerfull. Hon var så litet nöjd med sig sjelf. Hon påminte sig så mången gång då hon varit annorlunda, än hon bort vara, och hon skref derföre i afsigt att godtgöra aili, skref allt hvad hon visste skulle behaga honom och skref, i öfverflödande försoningsanda, hvad hon dock snart önskade kunna återtaga, skref alt det i alla hänseenden vore bäst och derjemte öfverensstämmande med hennes egen önskan, att svägerskan alltid

delade hennes hem. Hon visste att hon gjort ett stort offer och kände tillfredsställelsen deraf.

Och ännu i denna stund ger jag full rättvisa åt min eftergifvenhet. Hvad kunde jag mera hafva gjort för honom, än att sätta på spel både vår varande och kommande lycka. Himlen skulle kanske bespara mig de vanliga resultaterne af elt sådant steg. Men då skulle det bli ett undantag, ty när bringades annat163

än tvedrägt och ofrid i det äktenskapliga lif, der svägerskor tillåtas att ingripa?

Jag hade emellertid afgjort mitt öde, sade mig sjelf alt jag var belåten med detla afgörande och kröp upp i soffhörnet, för att drömma om det lif, som väntade mig.

Och huru gestaltade sig drömmarne? Var det väl desamma oroliga feberaktiga drömmar, en ung flickas fantasi så mången gång förut upprullade på samma plats, drömmen om ett lysande lif med brokiga variationer, hänförande yrsel och berusande triumfer? Nej, nej! sådant kunde få finnas, om det ville, eller utebli, allt efter behag. Det var icke längre det bästa. Jag drömde i stället om ett stilla hem, om det husliga lifvets lugna frid, om vinterskymningen framför eldbrasan, om promenader i de svala sommaraftnarne, 0111 att alltid gå vid hans hand, sitta vid hans sida, vara föremål för hans varma känslor, lyssna till hans vackra tankar, och om evigheter, ulan afbrott så tillbringade under hans kärleks hägn.

Sådane voro nu mina drömmar ; och jag kände med tillfredsställelse att de icke voro mer fordrande, än att verkligheten kunde uppfylla dem. Jag var ju lycklig?... Ja! Jag var lycklig. Jag bäfvade visserligen för hvarje dag, som förde närmare. .. Det var ju naturligt. Men jag sade mig, att jag var mycket lycklig, och bad endast min Gud, att in-m

genting måtte slöra denna glada, undergifna stämning.

Under dessa lugna drömmar hade det hunnit att bli ållon och jag glömde tiden, ända till dess jag hörde min fars steg i salen. Han kom in till mig och, gladt öfverraskad, emedan annars vanligen jag fick söka upp honom, bjöd jag honom plats på soffan och frågade om ban ville alt jag skulle tända lampan i takel.

Då han ingenting svarade och stod orörlig qvar vid dörren, förskräcktes jag och undrade om jag verkligen icke såg rätt. Skulle det verkligen icke vara ban? I den bleka dagern voro konturerne så svaga. Kanske var det icke han? Kanske var del icke någon? En skuggbild kanhända? En ande? Jag höll på alt ropa, men hejdade mig, ty en röst frågade:

"Är ni ensam?"

Det var ingen vanlig röst, det fanns ingen, som jag på den skulle igenkännt. Ännu ett ögonblick tviflade jag om det var en mensklig varelse. Jag lade handen öfver det högt klappande hjertat, ansträngde mina ögon i det jag närmade mig dörren, och igenkände den jag sist af alla velat ännu en gång igenkänna i detta rum.

"Min herre, hvarför talar ni icke?"

"Jag talade nyss, men ni tycktes vara oviss, om ni skulle tro derpå."165

"Jag satt så ensam och blef skrämd, kammarjunkare Zellsings!"

"Ni är således ensam?"

"I detta rum, ja! men min far är inne hos sig. Jag skall genast underrätta honom om er ankomst." Och jag nalkades dörren för sådant ändamål.

Han stod qvafr i dörröppningen.

"Här är soffan, herr kammarjunkare! Försök att praktisera er hit, medan jag hämtar min far och låter tända ljus."

"Hvartill behöfs ljus, fröken Tell? Ni salt ju utan det förut? För min del, om jag också icke en gång förr varit i dètta rum, skulle jag ändå möjligen kunna leda mig dit. Och det var icke er far jag sökte. Det var endast er jag ville se ännu en gång, innan jag lemnar orten och ni Sverige."

I detsamma passerade framför fönstret någon som kom med ett ljus från flygeln och skenet deraf belyste tydligt den bleka skugga, som kom mig närmare och bjöd handen till afsked.

"Farväl, fröken Tell! — Agnes, farvälF

Det låg en underlig darrning i hans röst, en darrning, som måhända äfven meddelade sig åt mig, då jag ofrivilligt räckte honom min hand.

Han förde den till sina läppar och var borta.

Jag intogs af en stor beklämning — hvar-466

för visste jag ej. Icke af afskedet, ty jag hade aldrig velat återse honom. Icke af någon hjertats rörelse, ty det tillhörde uteslutande min fästman. Men kanhända af medlidande för det lärda, trölta, genomsjuka i hans utseende och hela väsende. Ännu i denna stund vet jag ej hvarifrån denna beklämning kom. Var det måhända en förkänsla af hvad vårt nästa möte skulle medföra? Min Gud, hvad den då var behörig!. ..

Länge nog följde mig denna beklämning, äfven sedan jag ej vidare tänkte på den tilldragelse, som framkallat den. Men lyckligtvis år tiden närmast före ett bröllop ej en tid för beklämning, och denna angenäma tid nalkades för mig. Om också någon tid bör vara angenäm skall väl den vara det, då man natt och dag arbetar på sin lycka, på hemmets prydliga ordnande för det stora tillfallet, på sin bruddrägt, på tärnornas pikanta utstyrsel, på den lilla annandagsmössan, på brudtäcket, hvars tyg skall hålla lika länge som kärleken, och i hvars hörn brudtärnorna sticka sina namn, under det de så innerligen trovärdigt sucka: "Gudskelof, att det icke är mitt!" Och framför allt på förfärdigande af myrten-kronan, under aningsfull undran, hvem som skall fa den kronan.

Och första tärnan hon ler, hon ser på sin ring, anser krouan redan tillhöra sig och ler467

om igen och säger i sin ordning till den andra: "då mitt blir skall du få den."

Men bruden hon ler icke. ... Hon går in en stund till sig sjelf; hon läser derefter sin brudgums sista bref; hon läser och begrundar. Hon ler väl icke; men hon säger dock: "Jag är ju nöjd!"

Och hvad hon säger, det tänker hon, ända tills hon en vacker vårmorgon vaknar och allt står färdigt och vinkar henne till inträdet i en ny verld — allt med undantag af förste marskalkens tal; tv det är icke färdigt ännu. Det kan dock ännu bli. Vi ha' en hel dag på oss och Erik har lofvat alt det endast skall innehålla så många ord, som brudens lefnadsår. Brudgummen är icke heller kommen och bruden begagnar denna lid, på sält hon länge tänkt sig, till etl besök vid sin mors graf. . ..

Och åter hör hon den kära sjunkande stämman hviska, liksom den gjorde i dödsminuten: "Agnes! min Agnes!" Hon hör månget mildt ord på det - språk, som från dessa läppar var henne så välbekant och hvilket nu skall bli hennes eget. Hon hör mången varning hvi-skas i det språk, som endast är en mors; och hon hör mången suck, som endast är en moders bön.

Hon förstår detta tungomål, som kommer med de milda vestanfläglarne omkring henne; och hon svarar. Han svarar så uppriktigt,468

så hängifvet, så brinnande i sitt allvar, att hon vill inviga sig åt det lif, dessa röster mana henne till, att de alltid skola återljuda i hennes hjerta och der bli hennes vakt, he»-nes tillflykt, hennes styrka, om framtideH skulle pröfva. Hon gör månget heligt löfte. Hon är viss, mer än hon någonsin varit, att hon vinner det hon hoppas; hon böjer sina knän vid den gröna kullen, beseglar med en varm bön sina löften och sitt hopp och hon uppstiger igen, vid del klockorna ringa, ty det är lördagsafton, och de ringa till frid öfver hvarje mensklig sträfvan.

Hon sitter der ännu länge. Hon är lyckligare än någonsin. Hon är så taeksam för hvad som beskärts henne. Hon känner att hon ej längre, såsom hitintills, skall sakna hvarken ett högre eller ett jordisk stöd. Hon känner, att hon ej längre är ett ensamt moderlöst barn, ulan en lycklig och älskad qvinna, ej längre ett föremål för tvifvel och oro, utan en ädel mans förtroendefulla följeslaga-rinna och hans hjertas utkorade brud.

Och åter böjer hon sig ned. Hon kysser den gröna torfvan och vänder tillbaka till det hem, som varit heimes

barndoms vänliga skydd, att der mottagas af den vän, hvilken så i allt sökt ersätta hennes plats, hvars hvilorum ho» lemnat. Hon bringar den trogna vännen en helsning från det heliga rnmmet och Gertru omfamnar henne och säger endast: "Guds469

frid! Det är så bra. Det kan inte båttre vara."

Och hon ser till och besöker alla i huset. De skola hvar och en ha' ett litet minne af heniie. Och sist går hon med en liten småsak till den vän, som ännu vid hennes återkomst svettas öfver sitt tal och ropar i dörren : "Det hjelper inte, Agnes! Du måste skrifva det sjelf."

Och hon sätter sig ned och hon gör så bra hon kan, och de le båda så hjertligt åt de vårdade ord, hon egnar sin egen personlighet, tills slutligen Erik utropar: "Agnes, se ut!"

Men hon hinner ej se. Hon ilar öfver gården. Ett par svarta hästar hållas plötsligt inne, för att hon ej må krossas under dem och — bruden hvilar vid brudgummens hjerta.

Agna Tell.

8Yrettoade Kapitlet.

Låtom oss omvrida nyckeln till brudtoi-letten.

Papiljolterna rullas upp. Mina arma fängslade lockar återfå sin frihet och Räcka Fan-drem har all möda alt tygla deras ostyrighet. Jag iklädes den snöhvila brudskruden. Mamsell Julie, min förra guvernant, frågar om den klämmer mig. Jag känner det ej. Jag kände visst icke om den klämde mig midt itu. Jag är såsom vore jag ej rält vaken.

Min moderliga vän, fru Ridderfeldt, håller myrtenkronan i sin hand, småler och [säger huldt och uppmuntrande: "Sätt dig, mitt barn! Vi skola fästa kronan på ditt hufvud — på din lycka."

Jag hör orden, men jag förslår dem knappt. Det blir allt oredigare omkring och inom mig.

Jag tycker hennes hand darrar, då hon fäster kronan, liksom den hand, som fäster kransen: det är konsulinnans. Och icke minst darrar den, som fullbordar toiletten och kastar öfver mig slöjan. Det är Gertru, somin

Uppenbarar sig i en ståt, som jag aldrig förr sett, med ßn stor bröstnål i barmen, föreställande ett gyllene hjerta genomskjutet af en silfverpil — Crevèrs första gåfva.

Jag är lärdig, men äunu en stund lar jag vänta. Sådant betyder lycka eller olycka, säger man omkring mig — jag hör ej hvilketdera.

Min lar kommer,, kysser mig och tar min hand. "Gud välsigne dig, mitt barn!" säger han rörd. "Jag har hela dagen tänkt på din älskade mor."

I festrummet, snart sagdt packadt af folk, är tyst som i grafven. Gästerne förefalla mig såsom skuggor, jag sjelf såsom en ande. Det blir allt mer och mer oredigt för mig. Jag ser dock alt någon af dem, som stå mig nära,» faller tårar. Det är första brudtärnan, som kanhända med öm rörelse tänker på att samma vigtiga stund snart förestår henne. Jag tycker alt ban, som står närmast min sida, darrar. Men sjelf står jag fast och uttalar mitt löfte med stadig röst. Men då ringen sättes på mitt finger, börjar mina knän vackla och då den heliga akten kommit derhän att presten yttrar med Fariseerna: "Är det en man lofligt att skilja sig vid sin hustru för hvad orsak det vara må?" — då vilja de ej längre bära mig och jag neddignar på knä, innan ceremonien fordrade det....

Åkten är slut; kyssarne, tårarne, hand-172

tryckningarne, lyckönskningarne likaså. I den l)öljande mängden trängas vi från hvarandra; men snart mötas vi igen på en aüskifjd plats och äro "för oss sjelfva. Och han tar min hand och säger, alt - det är så förunderligt, att den lilla handen nu ändteligen är hans med dess lilla evighetssymbol, och tillägger så Iwrnsligt, den allvarsamme mannen, att han ej längre känner igen den gamla verlden, knappt sig sjelf, endast mig. Han säger mycket mer och jag svarar endast med en fråga: "Är du lycklig nu, du gamla gosse? Tror du på lyckan?"

Han svarar med ett leende, så ljuft och förtroendefullt, att jag känner mig bedröfvad, utan att veta hvarföre.

Erik kommer till oss. Han har en lång stund sett huru lyckliga vi äro och han hemställer till min man om ban far med en hand-kyssning bringa madame Björnstaad sin hyllning.

Han får det gerna och han förklarar, att vi begge nu täfla om första rummet i hans hjerta, och han går derefter ifrån oss och slår sig med framgång ut för alla tärnorna på engång.

Äfven Even kommer till oss. Han trycker min hand, men vågar ej utbedja sig mera. Min man, som tror honom vara dödligt betagen, föreställer honom att han hädanefter skall kalla mig tant; men den unga löjtnanten skäm-
173

tar bort det med den goda kontenans, som visar att ban ej är alltför djupt träffad, Och kallar mig allting omhvartannat.

Och återigen äro vi ute i hvimlet, hvar på sitt håll. Fru Ridderfeldt ler så uppmuntrande mot mig, hvar gång jag möter henne. Jakobina kysser mig, när hon kan komma åt, första brudtärnan trycker aningsfullt min hand, Räcka Fandrem suckar och tänker måhända att någon annan skulle passat lika bra till madame Björnstaad, som jag.

Min man dväljes bland församlingens äldste och vigtigaste. I den krets, som omger honom, skramla penningar, så det höres vida omkring och kurs och agio afhandlas med sakkännedom af några köpmansfurstar från Götheborg.

Slutligen kom supén, Den gick trögt och tyst till dess löjtnant Even klingade i bålen. Han hade nemligen utan svårighet förmått Erik, som oaktadt mitt biträde aldrig hunnit bli färdig med sitt tal till brudparet, att till sig afstå den första skålen.

Even hade utan tvifvel på förhand beredt sig på denna skål och det skulle visst mycket grämt honom att se sin möda fåfängt använd. Den hade troligen icke heller varit ringa; ty talet var på vers, och jag svettas alltid endast jag tänker på allt det hufvudbry rimmen måste förorsaka. De voro likväl i löjtnant Evens sång hvarken sökta eller tvungna, det474

medger jag. Rätt klangfullt började föredraget sålunda:

Skön som dagen, Tvagen Uti östervåg, Den svenska tärnan kom och såg De norrska fjällen, Der mannamod och mannatro Från fordomtimma bo I skygd af hällen____

"Mannamod och mannatro", så hållfast förenade med de norrska fjällen, kunde naturligtvis ej annat än på det ömmaste anslå alla de närvarande norrmännen, och lika naturligt var att de med bravorop skulle ge sina sympatier tillkänna. Jag tror till och med att de patriotiska norrska damerna instämde deri; åtminstone hade den solostämma, som lät höra det aldrasista gälla bravoropet, mycken likhet med konsulinnans. Modershjertat förnekar sig aldrig.

Efter detta angenäma afbrott fortsatte Even med höjd röst:

Hon kom och såg och Beger vann;

Ty han, Den friaste bland frie män, En jätte ibland jättar än, Sin vanmakt röjde Och under bojan, blomstersirad, Af Amor virad, Sin nacke böjde....175

Äfven denna vers mottogs med stort bifall, jag tror störst bland de ogifta damerna, af hvilka måhända en och annan icke haft något emot att slå en dylik, af kärleksguden sjelf virad blomsterboja omkring den uniformerade Apollo-soneus egen guldsmidda nacke. Brudens bifall gick han dock miste om; tv så förströdd jag än var, kunde jag ej uudgå att lägga märke vid ormen under blommorna, representerad af den temligen oförtäckta insinuationen, att "den svenska tärnan" varit den eröfrande, i stället för att, såsom god ordniug fordrade, låta sig eröfras.

Det är möjligt att jag debiterade Even en tanke, som han aldrig hyst, och att endast mitt eget, plötsligt vaknande medvetande sade mig att jag, under mitt uppträdande på Norehjem, visat mig (afsigtslöst, det vet Gud) såsom en

på byte utdragen sköldmö, för alt tala i gammaldags stil, eller, för att tala i nutidsanda, helt simpelt såsom en kokett. Otla hade ju äfven häntydt derpå; och skall jag vara uppriktig, så hade jag jemväl af andra hört att mitt, för en så ung flicka, nog säkra sätt af mången så tolkades. Sjelf är jag naturligtvis böjd för alt bestrida en sådan tolkning och att tillskrifva det orädda, att icke säga djerfva, i mina repliker den omständigheten, att jag umgåtts mera med herrar, än fruntimmer, och att ingen qvinlig vän undervisat mig om det älskliga behaget i lammets men-176

löshet, som tyvärr icke hörde till min natur och, för att säga min tanke rent ut, knappt till någon adertonårig flickas i våra dagar.

Men för detta säkerligen gagnlösa sjelfförsvar har jag nu förgätit löjtnant Evens sång; och det är skada, tv hvarje ny vers framkallade nytt bifall, snart äfven af mig, som glömde det lilla ormbettet nästan lika hastigt, som orden förklingade. Slutversen påminner jag mig dock, emedan den omförmälda blomsterbojan der åter var framme och serdeles emedan sista raderna anslogo mig mest af hela poemet. Nämnde vers lydde så här:

Må blommorna, som bojan sira, Yira

Sig äfven in i Nornans spånad! Må huslig sällhet, utaf Hymen lånad,

Er följa städse lika visst Som kärleken er följer först och sist!

Att efter detta blomstrande föredrag den andra marskalkens tarfliga skålar ej skulle väcka någon furore år begripligt. Dock gjorde Erik stadigt och hederligt ifrån sig allt hvad honom ålåg, med undantag endast af skålen för brudtärnorna, hvilka han, både förnuftigt och poetiskt, velat likna vid väl tacklade skepp, som, ined undvikande af klippor och skär, förde sina passagerare, hvilket betydde detsamma som det manliga slågtet, in i lye-477

käns hamn. Han kom nemligen af sig just som han seglade in ibland skären och följden var att han der förlorade både de älskvärda farkosterne, passagerarne och till sist hela talet, hvars upplösning dock blef den aldrabäsla, ty del slutade med skallande skrattsalfvor, hvari Erik sjelf af hjertans lust instämde.

En stund efter detta Eriks mästerverk såg jag min far vinka åt borgmästaren i S. .. (min gamla valsör), som icke länge lät en dylik vink gå förlorad. Han klingade genast i bålen och såg noga efter att alla voro försedde med glas innan han började:

"Mitt herrskap! Det har vid några tillfällen af vigt, vid åtskillige epoker och vexlande öden fallit på min lott att utbringa en skål i och för det allmänna. Dess välgång — jag erkänner det fritt och öppet, hvarför skulle jag neka dertill? — har städse legat mig ömt om hjertat. Det har gjort så i fordomtima. Hvarföre då icke äfven nu, då vår ärade värd behagat öfverlemna ordet i min hand.

Den handen är svag: jag känner det; jag, har känt dejt äfven under andra omständigheter. Hvad måste jag då icke känna nu, då jag talar icke för ett folk allena, utan för tvänne, för tvänne och dock elt." (Bravorop serdeles från svenska åhörarne).

"Det smickrande bifall som kommit mig till del" — fortfor talaren, sedan han kastat178

én Napoleousblick omkring sig — "höjer mitt bröst med rättmätig stolthet, emedan det öfvertygar mig att jag ur rigtig synpunkt uppfattat tillfallets stora vigt och öfvervägande betydelse, såsom en förmälningsfest, icke allenast emellan tvänne individer, utan emellan tvänne nationer, (förnyade bravorop och en ny ännu ståtligare Napoleonsblick!) Redan länge förenade genom broderlighetens band, fasta som Se-vefjällels klippor, hafva nu Svea och Nore bundit sig äfven med kårlekens och hymens, af en föregående talare så ljuft skildrade rosenbojor. Såsom fria och friborna Skandinaver tillhör det oss, mitt herrskap! att ur hjertats och bålens djup önska, att det bandet aldrig må brista, så länge polens stjerna lyser öfver fädrens jord och så långe samma våg sköljer Sveas blomstrande barm och No-res klippfasta bröst. . . Skandinaver, friborne män! jag uppmanar eder derföre att tömma Nores och Sveas bröllopsskål."

Att skålen tömdes med entusiasm behöfver jag ej säga. ßravoropen ville aldrig tystna och borgmästaren öfverhöljdes af lyckönskningar. De täcka blommor, Even spridt omkring sig, förbleknade vid jemförelse med borgmästarens mera storartade produkt.479

I den upprymda sinnesstämning, som nu lifvade samlingen, lemnades ännu en gång. bruden och brudgummen för sig sjelfva.

"Min ljufva lilla blomma!" säger han ömt och fattar hennes hand. "Din kind är så blek, din hand darrar. Du ser så upprörd ut. Kan jag göra något för alt lugna dig?"

"Nej, Olof! stanna blolt hos mig. Jag älskar dig så outsägligt. Låt mig hålla din hand."

"Oüi denna hand blott kunde ligga något tryggare i min!"

Min far kommer ännu en gång till oss. Han är så lycklig i denna stund, kanske lyckligast af oss tre. Han talar glad och lifvad; inen jag hör ej hvad ban säger, ty jag är åter såsom vore jag icke fullt vaken.

Och sedan gästerna börjat skingras, det ena åkdonet efter det andra rullat bort och endast fränder och närmaste vänner återstå, har fru ltidderfeldt tagit mig afsides en stund för att moderligt tala till mig.

Hon talar också: jag vet ej rått hvad. Jag svarar äfven: jag vet ännu mindre hvad.

"Till slut tar hon så vänligt mitt hufvud i sina händer och kysser mig och säger:

"Gud vare med dig, mitt barn!" Men om hon sade något mer, vet jag ej. Jag hörde det ej; ty jag hörde några muntra röster från salongen ropa på bruden. Man vill dansa kronan af henne, och jag börjar vakna.180

Jag har följt med i dansen, jag var nära att svindla i den yrande hvirfveln. Jag liar dansat med alla, sist med Erik. Kronan har fallit, tårnorna omringa mig. Hvad betyder detta?

Att jag flr fullt Taken.Fjortonde Kapitlet.

Då jag öppnade dörren till brudgemaket strömmade en flod af ljus emot mig.

"Hvarför är ej lampan tänd?"

"Vill du det, älskade Agnes! så skall jag tända. Det var Julie, som ansåg att måndagerns bleka sken var nog, och trodde att du älskade det."

"Föremålen se så underliga ut i sådan dager. Jag vill se mig litet om i min brudkammare. Så snällt Julie! — jag ser att du låtit uppflytta mitt eget lilla bohag, min bokhylla, min chiffonier, mitt bord — jag hade icke sjelf tänkt derpå. Och dessa små näpna tofflor, från hvem äro de?"

"Från ingen, goda du!" svarade gifvarin-nan. "Låt oss ej tala om dem."

"Ack! ni har gjort er påminta alla här. Räcka Fandrem, hvilken liten mössa! Så mycket vackra arbeten! Jag skall tacka er ändå båttre i morgon. Det måtte vara sent?"

"Klockan är slagen half tre" — svarade Jttlie — "Få vi ej hjelpa dig innan vi gå?"182

"Nej lack!"

"Jo, älskade Agnes!" — säger Julie åter bedjande — "låt oss göra det!"

"Stackars liten," — hviskar den yngsta af tärnorna till sin syster — ^Wilhelm Palm är visst bra vacker, men så långt.. ."

"Tyst!" säger systern med den sanna uppfattning, som endast är hjertats — "tala ej om något tråkigt."

"Nå, snälla Agnes?"

"Tack flickor! — om ni hjelpen mig af med slöjan. Men sedan är jag alllid van att hjelpa mig sjelf."

"Men lilla kära!" Räcka Fandrem klappar mig kraftigt. "Ole kommer väl snart."

"Ja, ja! — det är sent."

"Kan ingen se, att vi böra gå ?" — hemställer hon, som har hjerta.

Man ser del och tar godnatl. Många handtryckningar, men inga ord.. .. Och jag är ensam....

Jag slår på samma plats der de lemnat mig. Jag ser en stund rakt framför mig, men ser endast in till mig- Sedan vänder jag mina ögon och ser äfven utom mig.

Men, min Gud, detta bländande himlaljus, om det kunde släckas. Det förtager sjelfva lampans sken, och dess strålar äro så underliga och så lekande.. . Jag älskar icke dessa lekar och hvarför falla de just der? ...

Hvarför? —- För att de skola visa mig,f 85

huru liten styrka jag eger, då jag bäst behöfde den, fast jag svurit att ega den och skall ega den — men hvarför kunna de dock ej sluta med sina dansande lekar ? Hvarföre skola de trotsa mig, pröfva mig? Nej! jag vänder mig ifrån dem.

Jag vänder mig hit. Jag möter min egen bild i fonden af rummet. Jag har icke sett den sådan förr ; och jag fängslas deraf.

Jag ser en smärt vek jungfru, med en gestalt böjlig som elfvens vass, med en. bländande hvit drägt, som täflar med snöfallet öfver axlar och kind. En lätt smidig schwal af samma färg smyger sig blygt omkring henne och söker fåfängt dölja, huru det ungdomliga bröstet håfves. Hennes rika hår nedfaller i trötta lockar under myrtenkransen. I den half-förvissnade bouquetten, som är fästad vid hennes venstra sida, utmärker sig en mossros, i hvars matt färgade kalk glindrar en perla, likt en daggdroppe. Det är en dyrbar brudgåfva af hennes make. Det lilla gammalmodiga uret blir ej heller glömdt. Det pickar stilla och jemnt vid brudens klappande hjerta.

Jag vågar ej se huru blek hennes kind är. Jag ser åt annat håll och milt öga fängslas vid draperierna, bakom hvilka det bleka ljuset strålar öfver ett fint spetsöfverdrag, på de med hvitt siden underklädda svandunskuddar ne. På en utbredd matta vid den med förgyllda ornamenter försedda paulunen stå väntande ett484

par små rosenröda tofflor. Och spetsarne på den hvita nattdrägten, som ligger ordnad, faller öfver hanten och genombryter den.

Jag ser detta, jag ser, att allt är väl ordnadt och jag vänder tnig åter bort.

Och hvart vänder jag mig? — Dit jag icke bordt.

Jag låser upp ett litet lås och yttrar: "Min Gud! du förlåter mig, som vet att jag ingen ond afsigt eger — men det bör dock icke finnas."

Jag låser upp låset till min chiffonier och trycker på en fjeder. En lönnlåda springer fram och der ligger ett papper.

Jag säger åter en gång, i det jag bemäktigar mig det: "Min afsigt är ju god, fast jag förr borde handlat annorlunda. Men nu kan jag icke." Jag ställer mig under lampan. Ett rödt sken faller på ett par ord, som jag för sista gången ser, de orden: "Agnes, det är början — och det är slutet."

Ja det är ju slut nu. Hvarföre skulle icke orden dö, då andan är död? Och jag går till kaminen.

Men bör jag väl?... O, hade jag förr omtalat att jag egt det! Jag kan ej nu. Och jag kan ännu mindre lida, ait det finnes i min ego. Nej, bort! bort från lifvet måste det. Han skall få veta allt sedan — han skall då förlåta mig och inse, att det är en finkänsla, att jag ej vill ega ens skymten af ett minne.485

Är jag då nöjd nu? ... Jag öppnar lilo korne . . . men om han kommer? ...

Jag lyss... nej! Huru snart försvinner också icke något så litet, så litet. Se, det krymper redan, det vrider sig liksom i dödsvånda, det flammar, det falnar — det är förbi.

Och jag hör steg i trappan.

Jag slår qvar vid kaminen. Jag hinner ej sätta eldskärmen för; och jag håller mig i en närstående karmslol, på det jag må kunna stå uppräll.

Dörren knarrar, den öppnas och faller igen, likasom af sig sjelf, och jag vet ej om jag är ensam inne.

"Agnes, min maka?" —Fortsättningen var endast en blick.

Jag stod stilla qvar. Mitt hufvud sänktes för hans blick. Men han upplyfte det, såg in i mina Ögon, såg in i min själ, gick ifrån mig och yttrade under ett slag i rummet: "Det fägnar mig, att du velat visa mig din vackra bruddrégt ännu en gång. Men det var mindre behöfligt. Har du haft något serskildl bestyr? Jag tycker här osar brändt papper."

Han måste förnya frågan.

O, huru jag blyges, att nedskrifva mitt svar, att nedskrifva det en lögn invigde en sådan afton I... Men då både blick och ton fordrade svar, yltrade jag darrande:

"Min älskade... mina papiljoller!"

"Dina papiljotter — det var besynnerligt486

att de legat framme i ett annars så väl ordnadt gemak — dina papilj otter ?"

"Olof?"

"Agnes — är det äfven för dina papiljot-ters skull jag finner dig i denna skrud?"

"Olof!"

"Agnes?"

"Gud, hvad vill du väl ?... Du ser så missnöjd ut, Olof!"

"Och det vore oförklarligt i ett så afundsvärdt läge."

"Att du kan vilja håna på denna afton!

"Agnes, Agnes!"

Han gick slag på slag öfver golfvet. Jag rörde mig icke ur stället.

Han gick — han kom — och han gick igen, — fram och åter — jag vet ej huru långe, men det syntes mig ganska länge, tills han slutligen stannade midt för mig och med samma genomträngande blick kort yttrade: "Huru länge tänker du vara brud?"

Jag såg ej egentligen upp, men jag rätade mig. Jag vände mig om, gick ett par steg, gick till toiletten, lossade min bukett — men stannade igen.

Äfven han hade stannat. Han betraktade mig oafvändt — betraktade mig, liksom fast-växl vid min gestalt, under växlande uttryck, från harm till sorg, från sorg till medlidande, från medlidande till ömhet, från ömhet till passion — men han stod ännu <jvar,487

Min blick var sänkt och jag sänkte den ändå djupare. Och jag önskade att jag kunnat begrafva mina ögon någonstädes, der de i denna stund ej behöft sänkas för hans.

"Agnes!" — Han kom till mig, han slöt mig till sin famn och jag trycktes ned bredvid honom på den snöhvita kanten. Han darrade, hans bröst häfde», han sänkte med makt sina blickar ned i mina, — ban talade afbrutet, men, kall som marmor, kände jag en öf-vermensklig styrka och slet mig ur hans armar och stod snabb som tanken i andra ändan af rummet.

"Olof!" — sade jag — "haf misskund med mig och hör mig!"

Han svarade ej och jag gick åter till honom och satte mig frivilligt vid hans sida.

"Olof, gode Olof! Låt mig återse dig sådan du alltid varit, mild och öfverseende, och om jag är barnslig, så —"

"Så" — upprepade han med iskall röst då jag ej fortsatte.

"Din ton är så besynnerlig, Olof! Jag mins nu ej hvad det var jag ville säga, men tala dock till mig med din gamla kära stämma."

"Jag har ingenting att säga", svarade han, s«eg upp och nalkades dörren.

"Min Gud, Olof! hvad ämnar du?"

"Jag ämnar lemna dig."

"Gode, gode Olof, länk på hvad menniskorna skola säga."488

"Hvad menniskorna säga ? . .. Agnes, Signes! är det det vigtiga nu? Är det att mrita mot en förspild lycka, en gäckad kärlek, ett upplöst äktenskap, som aldrig varit knutet? Och du kan tala om menniskorna (han gick åter ett par slag). Ännu har du kanske tillräckligt minne qvar af dina löften och af mina förhoppningar, för att kunna fatta det något så förkrossande kan inträfTa, alt man har rått att glömma menniskorna och deras dom. Eller äro de dig verkligen så allt?"

"Ack, nej! dem bryr jag mig i allmänhet ganska föga om. Men detta är dock ej så obetydligt. Jag ber dig, älskade Olof! Det är ej så obetydligt, att låta dem blicka in hit och — hvad värre är — hvad de i sin kortsynthet skola tro — i våra hjertan."

"Jag fruktar det ej vore så kortsynt. Det kan i alla fall ej förborgas hum vårt äktenskap blir ställdt."

"Jag förslår icke."

"Men jag förstår det, jag. I morgon tänker jag säga till om min egen sängkammare."

"Det skulle man anse modernt, Olof!"

"Jag skulle också tro, att det är skäligen modernt det här. Emellertid kan man hitta på mer passande ämnen till skämt och äfven båttre sinnesstämning derför. Jag går, Agnes! Laga att du får sofva, så ingen må tro — ja, god natt!"489

"Olof! jag vågar be dig ännu en gång — kon), låt oss sitta här på soffan!"

Denna bön nådde honom ej. Han var redan utom dörren.

Ett ögonblick, darrande af harm och förskräckelse, tänkte jag ännu en gång söka återkalla honom, men jag behöfde det ej. Stegen hade knappt hunnit slutet af trappan, förrän jag hörde dem komma uppför igen.

"Nåväl! jag skall göra söm du vill. Efter jag en gång kommit in på en sådan här mindre segerrik bana, skall jag väl hålla ut. Jag blir här då. Och sköt du dig sjelf. Jag lägger mig här på soffan och ser på väggen."

"Du ligger väl ej illa, älskade Olof?"

"Jag kunde ligga bättre."

Som jag ändå denna gång ej var så viss på min brudgums ögon, huru viss jag än eljest var på hans ord, utvecklade jag min brudslöja och kastade den varligt öfver hans hufvud, så snart han sof eller låtsade sofva — jag var just ej så säker på hvilketdera.

Jag gick derpå till toiletten, jag såg än en gång min egen bild i spegeln och jag undrade en half undran, om alla brudar se ut så snöhvita, som jag — och jag började plocka af mina småsaker.

Den lilla daggperlan i rosen kysste jag, men tyst, att intet ljud hördes. Dock tyckte jag del rörde sig under slöjan. Jag var ej490

säker derpå, men låtsade icke märka det, utan fortfor.

Jag drog upp den lilla klockan, lade med tillbörlig långsamhet allt i ordning — utbytte min sköna bruddrägl mot den hvita blusen och instack mina fötter på prof i de små rosenröda tofflorna.

Då detta var gjordt, lyddes jag än en stund, gick ett par steg närmare, stod stilla, lyddes åter, gick tillbaka, lyddes än en gång — och lade mig.

Att jag såg samvetsgrannt i väggen — det är hvad jag vet, huru då min man gjorde. Månen lekte så förunderligt: den skapade de märkvärdigaste skuggor. Och huru jag låg der och betraktade dessa fantastiska skuggbilder, glömdf jag både mig sjelf och allt annat omkring mig. Hulda drömmar gåfvo niig sina vingar. Jag flög vida omkring verlden och hamnade slutligen på ett ställe, som jag äfven vaken ofta drömt om, det tjusande Ahlambra, som nu låg framför mig i den skönaste månskens-belysning. Jag vandrade vid Olofs sida under dess arkader, jag såg vattenkonsterna stänka — såg en vattenperla, hvilken alltid kastades upp på mina läppar och som var alldeles lika den jag kysst, och jag sade till Olof: "Det var således här du fick min klara perla?"

Han bejakade det och upplyste att del var den enda äkta af alla perlor.494

Jag sträckte ut min band för alt fånga den klara perlan; ocb jag vaknade.

Lampan i taket hade slocknadt och det är endast månskenet som leker — och leker i ännu sällsammare former. Och jag undrar, om jag skall ha' mod alt se mig om. Men det hade jag ej. Jag ville i stället lyssna till hans andedrägt och jag lyss, men hör ingenting.

Min Gud .. . andas ban ej ? Skulle han vara utgången ? Om jag kunde... nej! jag måste lyss en gång till. Men ingenting hör jag.

Och jag vänder mig om, och jag ser... Herre Jesus! är det han?

På soffan sitter min make, likblek och som en marmorbild orörlig. Han andas ej, hans öga är öppet men glanslöst. Barmherti-ge himmel! det är dödens pregel.

Jag sjelf hade upphört att andas. Mina pulsar stå stilla. En förlamande iskyla smyger sig öfver mig. Min kropp är maktids, endast min själ arbetar med olidlig kraft för att inför mitt medvetande frammana hemska vålnader af hopplös kärlek och bruten tro. Alla dessa försäkringar af oinskränkt hängifvenhet, som gjorde honom så lycklig, löftena vid min moders graf och rösten derur, så full af tillit och välsignelse, ljödo nu till fruktansvärd anklagelse. Jag öfverväldigades deraf. Skälfvande ber jag en bön om tillintetgörelse, men sekunden efter bäfvar min själ tillbaka192

för en sådan hädelse, lag kan ej lefva och jag vågar ej dö.

Men åter fängslas min blick vid den stela likbleka gestalten af min make. Om... Jesus min frälsare 1... om ändå ... men nej! den pregeln hedrager ej. Jag gömmer mitt hufvud i olidlig smärta — men jag har ingen ro. Ännu en gång ser jag upp. . . Är det en synvilla, framgycklad af afgrundens makter? Nej, nej! Han rör sig, lian andas, han lefver....

Snabbare än ljuset är jag vid hans sida. O Gud, stor i nåd och förbarmandel Han lefver. Jag hvilar i hans varma famn, jag känner hans hjertas ädla slag. Det var endast en grym lek af månen. Hans kind hade sin vanliga friska färg och hans öga sitt gamla kära — ack, så kära och beskyddande uttryck.

Jag föll ned på mina knän, jag kysste hans hand och jag bad honom tro på mm kärlek, som kunde mätas med ingen annan, än hans.

"Min Agnes !" säger han och jag har aldrig hört en skönare musik. "Min Agnes l Vore också din känsla ny, så är den sann. Jag känner på ditt hjertas slag, att du nu är min."

"Min känsla är icke ny, Olof! Det är blott tron derpå, som är ny. Var viss derom."

"Jag vill söka bekräftelsen i dina ögon. Låt mig se rätt djupt i dem."193

"Gerna, gerna Olof! men du får ej se i dem, sedan jag börjat tala med dig, såsom jag behöfver; ty de kunna ej

uthärda din blick."

"Hvad du än skulle kunna säga, Agnes! — jag kan tänka mig det värsta — så med blicken i delta öga, som nu så huldt möter mitt, behöfver du ingenting befara."

"Olof, förlåt mig, först att jag varit sådan jag varit! men det är ej allt. Om jag kunde .... o! att jag kunde... ."

"Försök!"

"Du har varit så god emot mig. Du har gjort så myckel för mig, Olof! Jag har eljest en bön till dig: fråga mig, jag kan eljest ej tala."

"Skall jag kanske fråga dig, hvarföre du var så rädd i afton?"

"Åh, det vet du, — det är en vanlig sak. Fråga mig något annat?"

"Det är ej godt att fråga. Du vill att jag af mig sjelf skall inse, det du kanske ej haft tankar för mig allenast?"

"Det var icke alldeles så, min älskade, ty du, endast du, har varit i mitt hjertas tankar. Men nu kan jag dock omtala för dig, att det fanns ett minne från en tid — du vet — som jag icke berättat dig."

"Gör del nu, och var ej orolig. Jag vet

att det blir det sista såväl som det första, du dolt för mig."

"Ja, det bör du tro på! Och det minnet, som jag icke förmått mig meddela, emedan det föreföll mig, som hade det varit en annans förtroende och icke mitt — det var ett bref."

"Ett bref?"

"Gud, hvad skall du tänka om mig? Jag kan icke ... jo, jag måste! Nåväl: det brefvet. .."

"Jag förstår, milt stackars barn! Jag vill hjelpa dig — del var då dina papiljotter?"

"Ack, se icke på mig!"

"Mitt eget lilla kärleksbarn? Du har aldrig varit mer att se på än i denna stund. Jag hör dig vidare."

"Var det icke nog, Olof?"

"Åh jo! det var det visst. Men jag tänkte du ville låta mig vela dess lydelse. Dock det är sannt, det är icke möjligt?"

"Nej, nej, ingenting skall hädanefter döljas för dig. Det är ej omöjligt. Jag kan det utantill."

"Verkligen?"

"Ack så god du är. Nu både ler ocli skämtar du; men det förefaller mig dock profane-rande, att omtala det nu. Om du ej har något deremot, så vänta vi dermed till en annan gång."195

"Jag håller med derom. Och vi äro nöjda med vår lott nu, Agnes?"

"Ack, såsom du icke ens kan förslå. Om du visste så sällsamt jag drömt. Det var om din sista sköna gåfva, den lilla förtjusande perlan. Vill du höra hur jag dpömde förföriskt?"

"Det var väl då du såg så förförisk ut?"

"Olof! du har då också något att afbedja. Du lofvade att se i väggen. Hvar har du gjort af min slöja?"

"Det vet Gud, min älskadè! Om slöjan finnes i denna verlden, eller ej, vet sannerligen icke jag. Men gerna ville jag vela om soffan ytterligare skall. ..."

"Åh, det var icke fråga derom nu, älskade Olof! Jag drömde, ser du. ..."

"Och jag drömde" — afbröt ban leende — "alt jag bar min brud på mina armar oeh jag drömde att drömmen var

en verklighet."

Jag svarade ej och han tyckles ej heller behöfva ett svar.

Och snart var bruden försänkt tillbaka ned i Ahlambras mystiska salar. Och med dagningen sänkte sig nattens frid och gömde under sin dunkla slöja alla hågkomster från denna tid.Femttøaåe Kapitlet.

En smekmånadstur, en irrande sällhet, extra trainer, hoteller, table d'hote och långa räkningar! Se der en rätt egen ersättning för behaget att såsom nygift komma in i eget konfortabelt hem. Men som man skall följa med sin tid, med eller mot sin vilja, stälde äfven min make och jag denna sällhetstid på resande fot.

Vi reste — hvem önskar ej resa? Frågan är blott om lämpliga tidpunkten derför. Hvem längtar ej annars att resa och att låta, liksom i en laterna magica, nva scener vexla snabbt som stundens infall. Hvem önskar ej se, liksom de lefvande skuggorne i en dröm, sväfva förbi sig främmande nationer med deras främmande tungomål, se främmande land med främmande seder, se en annan himmel och en annan jord, se lifvet än i söder och än i norr, än i öster och än i vester blixtsnabbt uppenbara sig i ständigt nya former allestädes olika och dock så lika?

Och jag njöt detta lif. Jag såg med sti-197

gande förtjusning månget blånande haf, många aflägsna stränder, många glada städer, der yran och prakten slagit upp sina boningar, många ilande floder och lugna hamnar, med röda segel, med hvita segel, med äflande handelslif och med majestätiska örlogsdepoter. Jag såg äfven de stilla dalarne i hvilkas djup elfvarne tysta framgledo. Jag såg solbelysta slätter med vaggande skördar, brunbrända qvinnor i brokiga drägter. Jag såg de mörka djupen stilla slumra i skygdet af höga berg. Jag såg bergens fot evigt grön och hjessan evigt snöklädd. Jag såg länder glödande under södersolen, skälfvande i dess strålar, poesiens och skönhetens länder, med tempel i grus och palatser i ruiner bredvid tjusande villor, byggda i går. Och liksom i fortsättning af min brud-nattsdröm fann jag mig sjelf till sluts i Bc-abdils stad — i det underbara Alhambra. Der var målet för vår resa söderut.

Återfärden ordnades så att nya sidor fram-stodo och scenerne alltid vexlade. Och bela denna tid blef en enda lång angenäm sommardag.

Jernvägar och romantik äro visserligen något oförenliga, men det gafs äfven uppehåll, då man på längre tid valde de skönaste platser att hvila ut på och njuta lifvet i stillhetens och fridens skydd. Ole Björnstaad älskade att föra an sig och sin maka med en viss ståt, som väckte erkännande icke blott i498

värdshusvärdarnes långa räkningar, utan ock i mången annan smickrande uppmärksamhet, som egnades de stenrika hyperboreerne. Och kanhända är det sannt, om ock ej blygsamt sagdt — hvad min man påstod — att min obetydliga person hade någon del i denna hyllning. Detta trodde han åtminstone och tycktes er-fora en känsla af nöje deröfver, hvilket högeligen förundrade mig, som oj hoppats derpå. Han var kanske något hög till modet af naturen, och hade han varit det förut, så var han det dubbelt nu, emedah hans egodelar ökats med en skatt, som han inbillade sig att en hvar afundades honom. Och jag fruktade nästan all han började sätta sin skatt högre än både sanningen och klokheten rättfördigade ; ty hvad jag med klarhet erinrar mig från denna tid var elt visst inflytande öfver min man, som åtminstone syntes större, än hans öfver mig. Jag eftersträfvade visst icke detta välde, om jag skall kalla det så, men måhäuda egde jag det dock — ehuru kort dess bestånd var.

I hvarje förhållande är det nästan alltid fallet alt fullkomlig jemlikhet sällan existerar emellan Ivänne lika berättigade. Så snart den ena öfvergifver herraväldet, tillegnar sig den andra det genast och inslinktmessigt. Att alltid bibehålla sig såsom den myndigaste, förutsätter att man tänker derpå, och sådant bevisar måhända i viss grad något mindre af199

lycka och sällhet, än Ole Björnstaad för närvarande syntes erfara. Jag skulle ej varit qvinna om jag ej begagnat mig af denna fördel. Jag gjorde det omedvetet. Jag älskade honom lika mycket som förut, men jag oroades ej såsom fordom eller i en senare tid vid en ogillande blick eller ett bestämdt ord. Men jag upprepar: min tid var kort.

Så obestridt var dock icke mitt välde, att ej små tvister uppkommo, hvilka kunde räcka så långe en tunnel räckte.

Men en och annan gång kunde han dock taga dessa små orolig-heter allvarsammare och frågade mig då om jag ej kände ett behof af hans gillande. Och då jag kunde svara litet sväfvande härpå, förklarade ban det såsom ett uppenbart bevis på att jag ej älskade med en hustrus sanna hän- . gifvenhet. Han kunde aldrig säga mig något svårare, kanhända emedau han ej var så långt från sanningen, ehuru jag då ej ens för mig sjelf tillstod det.

En gång försökte jag genom skämt vänja honom af med denna klagan öfver min brist på hängifvenhet. Hur väl jag minnes det samtal, som deraf följde. Det förändrade alldeles våra roler och jag kan nästan säga att det lade grund till hela vårt blifvande äktenskapliga lif.

"Det finnes endast ett sätt hvarpå denna brist hos - mig kan hjelpas" — sade jag — "och det är att du försöker att sjelf bli en200

smula mindre kär. Du kan i alla fall ej stå ut med din nuvarande kärlek i längden."

"Skämta ej i ett sådant ämne, Agnes!" svarade han i en lon, som ej behagade mig.

"Jag skämlar ej", återtog jag.

"Hvad är då din tanka om kärlekens tidsförlopp?"

"Jag vet ej så noga. Det vore visst väl om den kunde räcka alltid, men man ser ju på alla omkring sig, att förhållandet ej är sådant."

"Och du vill döma vår kärlek på grund deraf?"

"Icke kan jag väl antaga, älskade Olof! att vi skola vara något undantag."

"Agnes, Agnes! Ehuru svag den känsla är, som i allmänhet förer personer tillsam-.mans, så är dock din i det fallet ändå svagare, alt du icke ens tror på ett undantag, hvilket belt säkert alla älskande före dig gjort."

"Det bevisar att de äro älskande, men kan då icke äfven sådane ha en gnista förnuft?"

"Är det verkligen möjligt, att du, efter få månaders giftermål och föremål för en sådan kärlek, som min, med allvar kan tala så ? Huru länge ämnar du då älska mig, stackars barn?"

"Så länge jag kan, Olof! Måtte del vara för alltid! och det tror jag."

"Det tror du, men du vet det icke?"

"Hur kan jag veta Guds råd och menni-skohjertats möjligheter? Det är ju omöjligt.201

Och det vore uppenbart att häda Gud, att säga sig veta det."

"Se till att du aldrig gör dig skyldig till svårare hädelse, Agnes! Kärlekens evighet är Guds afsigt, ty kärleken är det högsta af allt. Och så länge den aldrig kommer i strid med det rätta — och det kan aldrig en verklig kärlek — så kan du tryggt tillbedja denna känsla, såsom det högsta af allt, vi här kunna fatta och såsom det bästa och sannaste beviset på din eviga tillvaro — på din odödlighet."

"Jag skalle ej vilja anse detta vara rätt kristligt taladt."

"Sââ| skulle du ej? Men då är här just ett fall, der du kan sätta fullt förtroende till mig, som både längre lefvat, tänkt och tviflat, men blifvit väckt till en fast tro och önskade kunna äfven väcka dig. Det skulle smärta mig mer, än det gör Agnes! att höra dig tala så, om du «j vore så ung och tanklös, ty jag vet alt icke din natur är grund. Och du skall säkert en dag förslå mig."

"Jag kan ej låfva dig det."

"Det är hell naturligt, med en sådan uppfattning, som din. Lär dig först att tro och betvifla aldrig, att din kärlek är en känsla, som är ett högre väsende till behag. Allt, som höjer själen, som förbättrar hjertat och förmildrar sinnet, är godt. Ingenting kan i det hänseendet jemföras med kärleken; men få,202

högst få, erfara den i sin skönaste och högsta fulländning. Uteslutande tillhör det äktenskapet och sådane tinnes

icke många i dess sanna betydelse."

"Det bandet anses dock i allmänhet ej vara det starkaste, hvarmed Gud förenat menniskorna."

"Hvilket är då starkare?" frågade han lugnt. Men en färgskiftning flög öfver hans ansigte.

"Jag har ej sagt mig kunna afgöra det."

"Del är väl moderskänslan du menar, och äfven den är en god gåfva af Gud. Men såsom alla ofrivilliga instinkter är den ingen urbild för något fullkomnadt eller evigt. Den kan delas på flera och har således ingen fullständig enhet, ingen koncentrerad styrka och förutsätter icke någon fri eller naturlig själssympati. Saknas en sådan sympati, så innebär denna känsla intet löfte för evigheten, ty den är af försynen förlänad gemensamt till alla skapade varelser och icke ensamt till menniskan. Således kan den aldrig bli det högsta, aldrig mäta sig med den frivilliga själarnes hängifvenhet, den innerliga förening, hvars fortgång ingen död begränsar och hvars namn liksom väsende, betecknas med äktenskapet, emedan den är lika odelbar som oupplöslig."

"Men Olof! om det vore så, hvarför skulle då så få sanna äktenskap finnas?"

"För att menniskan är ofullkomlig, än i203

elt, än i ett annat, men oftast i det, att ingen är tillräckligt trogen emot sig sjelf, för att vara det emot en annan. Dessutom fordras äfven dertill en känslans djup, en själens kraft och en religiös lifsåskådning i högre grad, än en hvar är mäktig utaf. Och de, som äro det och ändå ej älska rätt, ha' genom någon Guds afsigt säkert denna lycka lillgodostående i ett annat lif. De ha' haft något annat uppdrag här att fullända, med hvilket denna känsla ej kunnat förenas."

"Du tror då att alla skola bli delaktiga af den äkta kärleken i en annan verld?"

"Jag vågar mig ej bedöma Guds underbara råd, dock synes det mig nödvändigt, för all naturens enhet, att kärlekens lycka måste bli allas bestämmelse, som äro den värda. Då. för den yttre existensen en full förening är nödvändig, huru mycket mer i fråga om själarne måste den då icke vara nödig. Ingen menniska är sig sjelf nog. Den öfverflödiga kraften längtar att med sig förena svagheten, den kalla visheten trånar efter godhetens värma. En lon bildar ingen harmoni. Tvänne fordras och det är kärleken som sammangjuter dem, det är kärleken, som skapar menniskan på nytt, derigenom att den gör ett oupplösligt helt af tvänne ofullständiga hälfter."

"Jag skulle vilja antaga allt detta, äfven jag, om det ej vore, som jag förut sagt, så få motsvarigheter i verkligheten, så få själar204

som oppgå i denna enhet. Tvertom ser nian ju ett ständigt utbyte af föremål. Enkmanna-sorgen har till och med blifvit ett ordspråk."

"Det må vara sannt, Agnes! att erfarenheten i den yttre verlden icke är egnad att bestyrka min sats ; och detta gjorde äfven mig i början tviflande på min egen känsla för dig; men sedan den slagit ut i blomma, fann jag, att dess rötter voro Éastväxta i hjertat, att den tillhör den odödliga delen äf min varelse och skall med den öfverlefva hvad detta lifvet tillhör."

"Ack, om du kunde föra äfven mig till denna höga tro, Olof!"

"Jag hoppas det; men först må din kärlek utvecklas, ty ännu är den ganska späd och svag, denna lilla känsla. Men vi skola låta tiden verka, min Agnes! och hoppas på den, på det goda och sanna och på Gud."

"0, att jag kunde det! jag ville så gerna tro som du, ty jag finner det så skönt, livad du säger. Men blif ej ledsen att jag ej ännu kan känna och tänka så. Isynnerhet synes mig din kärlek fordra för mycket, då den vill alldeles ensam herrska. Skulle man då aldrig kunna älska mer än en, med mer än en enda känsla, menar jag. Vänskap, syskonband, föräldrakärlek — finnas de ej till? Jag finner det otroligt. Hjertat måste kunna dela sig på flera."

"Dela sig? — Kan du dela lifvet eller döden, så kan du äfven dela kärleken; men305

annars ej. Dock förnekar jag ej andra ömma känslor. De må finnas och hafva sitt värde alla, du nyss uppräknat,

men de stà alldeles utom kärlekens sfer. De kunna aldrig komma i kollission dermed, äfven om de icke voro för ringa att kunna komma i någon slags jemförelse med en känsla af den högre eviga ordning, hvarom jag talat."

Jag svarade ej härpå, ehuru jag med ett barns bela envishet hade åtskilligt att invända. Men jag fann att det ej var godt att längre tala med min make i dessa ämnen, ty han syntes mig mer allvarlig, än jag någonsin sett hönom sedan vår bröllopsdag.

Det var en vacker afton och för att underlätta den något tunga stämningen, föreslog jag hvad han sjelf nyss föreslagit, alt göra en promenad. Solen var i sin nedgång och de sista strålarne kastade sitt sken på aflägsna snöklädda höjder. Vi gingo ned till en enslig däld på den smala slig, som slingrade sig utmed bergssluttningen Vi satte oss på den doftande gräsmattan. Herdarnes sång på afstånd var det enda ljud som hördes, och det föreföll mig såsom ett kärt besök af en gàm-mal länge försummad vän, då en känsla af ödmjukhet och saktmod trängde sig på mig. Jag slöt mig innerligt till min make, lade mitt hufvud mot hans hjerta och bad honom, alt en stund få ostörd lyssna till hvad det hade aU säga.206

Han böjde sig ned till mig med en lätt suck och kysste ömt min panna, och jag tyckte för ögonblicket alt äfven jag skulle kunna tro på kärlekens evighet och sade honom det.

Hans ansigte klarnade, del strålade ett leende i de djupa ögonen, men dock tankfullt. Och han smekte sin maka och drog närmare till sig hennes unga oerfarna hjerta och trodde en salig stund på detta hjerta, just för dess oerfarenhets skull. Men det var också endast en stund. Del skulle förgå långa tider och tunga tider, innan hans blick strålade såsom i den stunden.

Vi sutto länge qvar på denna plats. Qvällen omslöt oss, solen hade längesedan gått ned, men jag märkte det ej. Jag var alltför upptagen af min inre verld, som kanske aldrig mer skulle bli så solljus, som den denna tid varit. Ty jag hade varit lycklig. Jag älskade min man så mycket mitt hjerta förmådde, och sedan jag en gång förtroendefullt bundit mitt öde vid hans, hade jag haft dagar af lugn, frid och glädje, som vida öfvergå all berusande förtjusning. Jag satt nu lyst blickande på honom med den hängifvenhet, jag sjelf älskade att visa och framför allt visste att han älskade, och han blickade tillbaka på mig, med ett uttryck, som om han velat draga till sig och i sig försänka hela min tillvaro.

Under resan återkommo vi ej vidare till dessa ämnen; utan med friska sinnen, under207

lätta samtal och smått lifvande gnabb framlefde vi tiden, tills vi återvände till hemmet ocli med detsamma till så väl dessa som nya frågor och förhållanden. Fem månader hade gått förbi, sedan vi lemnade mitt barndomshem, då vi vid samma timma en tidig höstmorgon återsågo det.

"Tack!" — sade jag till min man — "skulle vi aldrig få så mycken glädje mer som denna leende tid skänkt, så kunde det dock Vara nog för ett menniskolif."

"Ja väl! men icke för ett evigt lif, svarade han och kysste mig.Sextoade Kapitlet.

Och huru jag blef återhelsad i del kära barndomshemmet ocb sjelf helsade del! Och hur jag sörjde y>ch tänkte att vi åter om tvänne dagar måste lemna det, emedan November hotade att stänga vår väg! Och hur jag ängslades af undran hurudant inträdet skulle bli i nästa hem!

Den sista aftonen voro vi bjudna till assessor Ridderfeldts; men jag föredrog att stanna "hemma hos Gertru.

Det talades mycket denna alton, och dock falides ännu flera tårar än ord. Gertru stickade och suckade, der vi sutto för brasan i salen, och jag kände mig mer nedslagen, än som kunde tyckas naturligt.

Våra herrar kommo snart hem, temligen upprymda. Min man såg dock mitt trötta utseende, men tillskref det godmodigt den första skiljsmessan ifrån honom. Jag frågade honom om ej äfven han längtat. "Visst hade han det gjort, det var naturligt, men han hade gjort en ny intressant, bekantskap, som syssel-209

satt honom så oafbrutet, att han icke mycket annat medhunnit. Det var en mycket elegant och belefvad ung man, för öfrigt en gammal bekant till mig, med ett ord det var — kammarjunkaren von Zellsings."

Jag borde väl hafva gladt mig att jag utan ringaste hjertklappning, utan tecken till rodnad kunde höra det namnet så oförväntadt, men jag gjorde det ej. Tverlom tänkte jag med sorg på allt hvad min man sagt om kärlekens evighet och var böjd att anklaga mig för trolöshet.

"Ja, madame!" fortfor Olof i glädtig ton. "Så har jag då sett ditt ideal och får erkänna att du haft rätt god smak; dock icke för att jag just fann något serdeles manligt hos honom — det tycks vara temligt förbi med karlen. Men en fulländad elegant i alla fall och ett vida mer blygsamt och värdigt väsende än jag föreställt mig. Seså, jag kunde ju aldrig fördelaktigare ha' yttrat mig om en rival?"

"Ånej ; men jag förstår ej hvarför han kom just nu. Hörde du händelsevis det?"

"Det var ej för din skull, det endast vet jag, ty vår hemkomst var för honom en surpris. Emellertid tyckes han icke vara obenägen att förnya bekantskapen, ty ban låfvade att besöka oss nästa sommar, då han i alla fall skall helsa på några slägtingar ban lärer ha' i Kristiania,"210

"Åh, det tror jag icke att han besvärar sig med", svarade jag likgiltigt och steg upp för all taga godnatt af min far. Men di jag besinnade att det var sista gången i hans och milt gemensamma hem, kom en darrning öfver mig. Jag stödde mig mot stolen och drog en djup suck.

Min far kunde icke fatta min känsla, han såg sillan förhållandena på samma sätt som jag; och då Olof lutade sig emot mig och kärleksfullt hviskade några ord om huru jag skulle få återse mitt gamla hem när jag önskade, förstod min far ännu mindre, utan, anmärkande alt jag ej såg kry ut, gjorde han min man afsides en fråga som ej skulle nå mig.

Min man såg i första ögonblicket bestört ut, men sedan han skickat en blick till mig, som jag med ett uppriktigt leende mötte, återfick han lugnet och gaf ett negativt svar.

Min far skakade sitt hufvud i alla fall, kysste mig på pannan och tog mitt godnatt, alldeles som vanligt.

Uppkommen på vår gamla brudkammare, kände jag mig ytterligt nedslagen, slog min arm om min man och yttrade:

"Jag undrar hur det år härnäst vi sitta här?"

"Nu skall ej min älskling bli sentimental eller jemmerlig", svarade han, knäppande mig med två finger, på kinden. "Hvarför skulle icke aili vara som det är? Vi ha' ju ungdo-m

men och lyckan för oss och ega icke ens rättighet att förutsätta något annat. Låt oss så-ledas vara lugna, så att jag känner igen min friska, glada, unga hustru, som jag sålänge med stolthet förevisat. Beundrarne skulle knappt, känna igen heune med den här lilla sorgeminen. Hvad går åt dig? Kan det verkligen synas dig så svårt att lemna hemmet medmigV

"Åh nej, naturligtvis icke! Men det faller öfver mig så många tankar."

"Dem ska vi jaga på flygten! Försök till en början att stoppa min pipa. Det vore en god gerning och torde distrahera."

"Röka? — Inte tänker du väl röka här?"

"Det tänker jag visst, ty du ser ut som m du tänkte sitta uppe och bli känslosam, och då röker jag och tänker på, huru mycket det skulle bekymra mig, att lemna hela verlden i sällskap med dig."

"Och du tänker röka i sängkammaren, Olof? Röka då åtminstone ej på okristligt sätt, så att jag slipper gå som i en dimma, så skall jag verkligen sitta uppe och du berätta mig hurudan du fenn kammarjunkaren."

"Kammarjunkaren! — Är du nu hos honom igen?"

"Jag har ju ej häint Irønom förr. Du är säkert rettig i afton, fast du velat synas glad. Du tager allt hvad jag säger besynnerligt."

"Är jag ett och vill synas ett annat? För hvem, Agnes, skulle jag behöfva vara nå-212

gon annan än jag sjelf? Men låt oss sluta det här. Ge mig, om du behagar, boken der och gör dina observationer i tysthet för dig sjelf."

"Min Gud! Skall du bli sådan? Och jag ensam med dig ..."

"Återigen tårar? Hör på Agnes! Icke kan detta vara ditt naturliga lynne. Jag kunde verkligen börja frukta att din far hade rätt."

"Frukta... säg icke så! Såg i stället: hoppas."

"Jag säger endast: att om du älskar så, som du sagt, och är älskad så, som du vet — borde din lyckas mått vara tillräckligt fullt, för att ej vidare kunna inrymma hvarken någon öfverflödig saknad, eller något öfverflödigt hopp."

"Jag har ju icke låtit förstå något annat, än att min lycka är fullständig."

"Du lät då förstå någonting, som du icke menade."

"Olof! Du är orimlig. Förlåt att jag uppriktigt säger det! Jag har tänkt på de åsigter du uttalade för en tid sedan. Du är mer än orimlig. Min lycka ligger visserligen i min kärlek; men jag upprepar: jag skulle naturligtvis icke älska dig mindre, om jag önskade ega ännu andra föremål att dela denna känsla på. Det kunde tverlom ännu bättre befästa den."

"Du behöfver ej vara fullt så uppriktig, Agnes! Jag behöfver heller ingenting ytterligare säga. Jag har talat tillräckligt med dig213

om kärlekens rått ocli betydelse, för att dn skulle haft de orden i ditt hjerta lörvarade, om du någonsin upptagit dem der. Men hur har jag också kunnat tro...."

"Men också Olof! hvilken qvinna skulle ej finna dig orimlig i detta fall? Hvad är väl annars bestämmelsen för henne ? Männerne ha' tusende andra mål."

"Du har rätt: den qvinna, som icke hvarje ögonblick gör sin make till sitt lifs mål, den kan visserligen ej hitta på något bättre."

"Men hvarföre skilja dem åt? Icke kan det ena taga något ifrån det andra? För min del tycker jag att de tvertom äro oskiljaktige, att det ena bandet befästar det andra. Och för en qvinna i vanliga fall är det alltid önskvärdt — hon må älska sin man aldrig så."

"Då en hustru älskar sin man, Agnes, kan jag icke anse det önskvärdt, liksom jag icke heller anser det vara motsatsen. I en äkta kärlek blir det bandet något, som icke gör1 hvarken till eller ifrån på makarnes enskilta förhållande. Det är endast en pligt till i lifvet, en kär pligt, om* du så vill, och bör såsom sådan och liksom allt hvad Gud skickaf mottagas såsom ett godt, men icke - såsom något, det der kan fullständiga en kän-. sia, som i sig sjelf är allt, som är oberoende af allt."

"Låt vara, Olof! men en kärlek, äfven en äkta kärlek, är dock ej en sysselsättning. EnU 4

qvinna, som ej är slaf af deena verlden, som ej är artist, ej en vitter. dam, lefvande i egna skapelser och sålunda utom hemmets verkningskrets — en qvinna, med ett ord, som är intet utom hemmet, hvad skall hon egna sin tid, sina tankar, sina idéer åt eljest och sina känslor äfven? Ty du kan ej hindra menniskorna att ega äfven andra instinkter till kä)> lek, än dem du något ensidigt känner till."

"Agnes, lemna den ensidighet i fred, som du ej förstår! Den gör dig intet förnär. Jag önskar icke att det svaga hand, som binder dig vid mig, må stärkas genom något annat, vore det ock ett, som vore oss lika gemensamt. Ulan förinätenhet hade jag dock Irott mig kunna hoppas att bli älskad för min egen skull och afsäger mig förmånen af all bemedling. Emellertid skola vi — efter du så önskar — hoppas att dina känslor få tillfälle utveckla sig i den riktning, de äro egnade för, och jag skall då äfven med undergifvenhet mottaga hvarje nytt

band, som skall lossa på vårt eget."

"Jag bar väl icke mycket erfarit af verlden, min älskade!" svarade jag, "det är sannt; men nog bar jag tillräcklig blick, att inse, det din passion är lika litet ädel och uppoffrande, som den är välsignelserik. Ty du är egoistisk, Olof! Allt för dig, aili genom dig!.. . Och aldrig, aldrig skulle du funnit en qvinna, som kunnat motsvara en sådan fordran."245

"Jag skalle icke vilja spilla ett ord till" — yttrade en röst, som jag knappt igenkände, så gripande strängt var dess allvar. "Jag skulle icke spilla ett ord till, om det icke vore, för att säga dig, huru du kastat dig in i en förbindelse, utan att bry dig om, huruvida du kunde motsvara, hvad som af dig fordrades; huru tanklöst du fästat dig vid en man, hvars kärlek och med detsamma värde — jag kan rätt fram säga det om mig sjelf -— du ej förmår uppskatta. Måtte du ej upplefva den dag, då du fördömer denna tanklöshet."

"Hvad jag åtminstone förmår uppfatta, Olof, det är att sjelfviskheten ligger till grund för det mesta af hvad du sagt."

"Stanna här, Agnes! lemna mina grundsatser i fred, liksom jag ger dig full frihet att öfverlemna dig åt dina uppfattningar och dina förhoppningar, om du har några. Deras realiserande skall ej annat än glädja mig, efter

som det nu är ställdt....."

Denna natt sof jag icke mycket. Jag satt qvar på soflian. Min make sof icke heller, feg såg att en iskyla, en kanske aldrig upptinande frost lagt sig öfver hans drag. Han talade icke många ord, men då han talade, var det lugnt och som om ingenting förefallit ; och jag kände betydelsen deraf.

Han frågade med sin vanliga röst om morgonen huru jag befann mig, hoppades artigt någonting om att jag skulle kt«aa motstå re-246

sans besvärligheter. Han upptog derefter ur den lilla minnesbok, ban alltid bar på sig, ett papper, som jag igenkände vara det bref, jag skrifvit efter vårt första afsked, och antände det för mina ögon under yttrande: "Jag har också några minnen att offra."

Min far stod vid fönstret i matsalen, då jag kom ned. I dag tycktes han dock ha' någon idé om hvad det var för en dag och mottog mig innerligt och hjertligt.

Alla mina väl beherrskade rörelser bröto löst härvid. Och min man stod vid ett annat fönster och såg lugnt på, dock för det mesta lagande att ban hade något bestyr med reseeffekterne.

Men alla afskedsscener äro ängsliga och jag förbigår derföre skiljsmessan från barndomshemmet. Då jag såg sista skymten deraf, uppslukades allt af denna gamla tanke: "Huru, huru i det nya hemmet?"

Om vi varit stumma, kunde min man och jag ej iakttagit en ihärdigare tystnad, än under början af vår färd.

Morgonen gick, förmiddagen gick, middagen äfven och först vid fyratiden började några underhandlingar, huruvida vi skulle dinera på nästa station. Jag yttrade min benägenhet dertill, ehuru jag ej kunnat äta om det gällt mitt lif. Vi satte oss, vi upp-stego från bordet, vi reste igeö, utan något vidare resultat.

Om aftonen beställdes en liten våning på tre rum och jag såg föga till min man, som gått ut att promenera, förr än mot midnattstiden, då han kom hem, undrande alt jag icke lagt mig, och lade sig sjelf. Jag tillbringade ännu en natt utan sömn.

På ångbåten visade han mig dock samma artiga omsorg i afseende å shawlar och kappor som alllid. Men jag hade icke sofvit på tvänne nätter, jag var sjuk* tröstlös och förtviflad, jag började känna något af en förfärande ensamhet. Vinden blåste skarpt, krängningarne ombord tilltogo och omsider föll jag bleknande, halft liflös, tillbaka på soffan.

Min man var genast vid min sida och förmådde mig följa sig ned. "Är du ej frisk?" sporde han.

"Nej!"-

"Här är en läkare ombord. Vill du tala med honom?"

"Nej!"

"Vill du lägga dig?"

"Nej!"

"Önskar du något annat?"

"Nej!"

"Farväl då! jag kommer neil om en stund och ser till dig."

"Hvarföre skulle du se till mig?"

Agnet Tell 10218

"För alt du ej är frisk — annars skulle jag ej besvära dig."

"Jag år icke sjuk!"

"Nå — då skall du slippa mig."

"Olof! — om jag vore sjuk — hvad gjorde det dig, hvad brydde du dig derom?"

"Det ser du väl! Jag skall nu gå upp och söka.. .."

"Olof! Gå icke ifrån mig! Jag är så ensam, så rysligt ensam. Jag har kanhända för tidigt gifvit mig ut i verlden. Jag är icke hysterisk, Olof! men nu måste jag gråta, så blir jag kanske båttre."

"Gråt gerna! Vill du jag skall sitta här?"

"Se blott icke så olycklig ut!"

"Plågar dig mitt utseende, är det ju bäst att jag går."

"Nej, gå icke! och se gerna ut som du behagar. Jag känner mig bättre nu."

"Det är svårt att se dig, Agnes, dig som nyss var så frisk och leende, nu så trött och lidande! Det vore hårdt om jag aldrig, ens i del yttre, skulle återfå dig sådan du var, då du, säll och glad, sväfvade vid min sida, förtjuste alla och saliggjorde mig."

"Skulle du älska mig mindre för det?"

"Hvem har sagt att jag älskar dig alls?"

"Du har sagt, alt du en gång gjort det. Och det fanns äfven någon, som sade, att i kärleken inga förändringar gifvas, ingenting upphör, som en gång varit."249

"Det var en person, Agnes, som hade en favoritfantasi och trodde på den. Det var ej dina bleka kinder, som förbleknade den illusionen."

"Ack, Olof!..."

"Vill du jag skall taga emot den der lilla handstackaren, efter du lägger den på min arm"?

"Ack ja! Tag den åtminstone under vägen, så att jag riktigt känner att jag ännu eger dig. Jag liar icke vetat det i dessa dagar. Var ej missnöjd längre, Olof! Nog kan du förlåta mig, som ofta förut."

"Det hör ej till min natur, alt byta åsigter i en handvändning. Men nog kan jag förlåta dig, stackars lilla barn! Och nu gå vi upp på däck i friska luften. Vill du ej det?"

"Jag är belt öfvergifven och vill allt hvad du vill."Sjuttonde Kapitlet.

Intet solljus, intet månljus, icke ens en liten stjerna upplyste vågen till milt nya hem. Kyrkan med den fridfulla familjegrafven, der han första gången låt mig blicka in i sitt hjerta, den hotande klippväggen vid böljan af allén,

den ståtliga parken passerade förbi mig, utan att jag visste det, och vi voro redan vid trappan, då min man med mildt våld tog min hand ifrån ögonen och bad att jag ej skulle låta tårarne skymma första anblicken af hemmet.

Jag sväljde dem också så godt jag kunde, och då Père Noble var den förste, som mötte mig, upparbetade jag mig till och med, i förhoppning att detta möte var ett godt förebud, till någonting liknande småleende.

"Välkommen svägerska i vårt hem!" var Ottas helsning. Om hon verkligen lade lon-vigt vid ordet vårt vet jag ej så noga, men visst är att jag gjorde del; och det smula leende, som den hederlige och trofaste Père Noble framkallat, försvann för hela aftonen igen.

Trött af resan gick jag snart till hvila och221

låtsade sofva, då Olof, som hade att emottaga Ottas redogörelse för hennes långvariga fögderi, kom in till mig. Jag kände att jag icke var i en sådan sinnesstämning, som höfdes första natten i mitt eget hem och skulle helst ha' tillbringat den ensam, men då det ej lät sig göra, ville jag åtminstone förebygga hvarje utbrott af min nedtryckta sinnesstämning.

Och föga sof jag under denna natt; men om den hufvudkudde, som jag vätte med mina tysta tårar, kunde tala, skulle jag kunna vädja till dess vitsord, att den unga makan, hur öfvergifven och pröfvad hon än kände sig, dock slutade med en brinnande bön, att kunna genomgå pröfningen med försonligt sinne emot svägerskan och kärleksfullt och undergifvet emot mannen.

Då jag dagen derpå vaknade, var del fullt solljus i rummet och jemväl i inin mans blick, der han stod lutad öfver mig.

"Gud välsigne dina leende ögon!" sade han och kysste dem. "Du såg lidande ut i sömnen, men nu är du glad och frisk igen. Du är ju det?"

"Ja, Olof, — och om jag icke varit det förut, skulle jag blifvit det, öfver att ha' återfått denna din blick, hvars ljus och värme äro mera nödvändiga för mitt lif än solljuset för mina blommor. Jag är så glad, jag vill skynda mig upp och följa dig öfverallt. Du skall222

visa mig aili, inviga mig i allt, ge mig allt. O! hvad jag är glad att iå del af dig."

Han gaf mig återigen denna blick, jag så mycket älskade, och sade alt allt skulle vara godt samt bad att jag skulle förlåta honom, om han någongång syntes mig hård, "ty den som mycket älskar, honom kan mycket förlåtas."

Jag visste väl, atl jag kunde lyda detta till så mycket, som att jag icke hade stor rätt till förlåtelse, men jag var i alla fall alltför lycklig att fästa mig dervid.

"Skynda dig nu, mitt barn," — sade han — "så skola vi uppsöka alla våra favorit-plat-ser, dem vi ha' så mycket skäl att älska tillsammans."

Inom några minuter var jag klädd och vid hans sida.

"Så friska och rosiga vi se ut i dag, alldeles som i forna dagar."

"Del är för att jag är det" — svarade jag förtjust och kände verkligen inom mig en belt ny känsla af friskhet och lif. Jag såg hans gamla blick af välbeheg följa hvarje min rörelse. Jag såg huru han gång efter annan glömde en viss antagen förbehållsamhet, deri han utan tvifvel ännu gerna velat bibehålla, om han kunnat Men han lät sig hänföras af den tjusning, hvarmed jag omgaf honom, då jag barnsligt följde honom öfverallt, frågade efter allt, tackade för allt, och kalla-223

de honom allt, som var houom kärt, dyrbart och löftesrikt.

Det var en dag af ostörd och stilla glädje. Vi voro mest ute och således för oss sjelfva. Vid måltiderne sällskapades med Otta, som tycktes ha' föreställning om att vi voro hemfallna åt någon slags sinnesförvirring. Föröfrigt behandlade hon mig fortfarande som "flickan" och — hvad som sårade mig ännu mer — som gäst.

Detta kunde dock ej passera i längden och efter en veckas förlopp steg jag en dag tidigt upp, för att möta henne

på hennes morgonpromenad, och var då bestämd alt reda vissa förhållanden och uppdraga en gräns för detta alltför legera behandlande. Jag ville dessutom taga notis om åtskilligt och beredde mig nu att, i kraft af en deciderad lon, taga tömmar-ne om hand.

På terrassen mötte jag svägerskan, då hon redan kom Irån sin rond all verlden omkring. Jag beklagade det och tillkännagaf det min afsigt varit, att få i hennes sällskap se mig om i bodar och visthus.

Hon låtsade ej om det senare, utan yttrade endast något om att taga tiden i akt och ej göra dag till natt eller tvärtom, men gaf mig ändå en nick, som skulle föreställa komplimang och tillade alt Ole säkert i alla fall ej skulle våga låta morgonsolen skina på mig.224

Detta afväpnade mig alldeles, men vid kaffebordet repade jag mod igen.

Innan Olta, som hitintills serverat både mig och min man, hunnit att fatta kaffekannan, tog jag den sjelf och lagade mig till att slå i åt Olof. Men olyckan var den att kannan var tyngre, än jag beräknat, så att den nära fallit ur min hand, om Otta ej passat på och med halft våld befriat mig derifrån under yttrande: "Du är alltför fin och ömtålig alt besvära dig med den eller någonting i allmänhet taladt Låt mig hjelpa dig och bry dig aldrig om något, som jag kan uträtta."

"Kära svägerska!" svarade jag rodnande, men dristigt. "Jag tackar för din uppmärksamhet, men hvad i allmänhet taladt angår, skall jag naturligtvis besvära mig med hvad som tillkommer mig."

Otta kastade härvid endast en bjick öfver till sin bror. Jag gjorde detsamma, men han tog på sig en min, som påtagligen uttryckte, att han förr skulle vilja låta stena sig, än förstå våra blickar. Jag steg upp, satte mig vid fönstret och kände hela bitterheten af en sådan början. Jag ogillade Olofs envisa lystnad och väntade ännu fruktlöst på ett välvilligt och medlande ord.

Otta, som uppenbarligen ansåg mig slagen ur brädet, var icke sen att fullfölja sin seger. Hon flyttade sin stol alldeles intill broderns och började en högljudd konversation, ingalun-225

da med afseende på de ord, som blifvit yttrade af mig, men tydligt med afseende på den unga oerfarna hustruns närvaro, allt under det hon låtsade som om hon ej kände till denna närvaro. Talet rörde nemligen hvarjehanda invecklade hushållsplaner och broderades med en mängd konsttermer-, som skulle låta mig erfara bela djupet af min okunnighet. Den praktiska vishet, hon på detta sätt slösade öfver mig, uppgick till ofantlig qvantité och var troligen af lika ofantlig qvalité; men på mig hade den mindre den önskade verkan, alt göra mig ödmjuk och nedslagen, än alt göra mig nervös och retlig. Jag beslöt att så godt först som sist framkalla elt afgörande om mitt eller hennes öfvervälde. Jag uppstod derföre och yttrade med fasthet, att jag ansåg mig först böra rådfrågas i dessa ämnen. "Det vore väl kuriöst" — sade jag — "om i mitt eget hus..."

Jag afbröt mig sjelf, ty jag kunde få fortsätta en evighet ulan uppmärksamhet. Otta hade nemligen en den retsammaste förmåga att icke höra. Hon tog lugnt en tidning, utbredde den som en serviette på sitt knä och fortfor, slätande tidningsbladet, sina orationer.

"Det vore väl kuriöst om i miU eget hus" — började jag ånyo, bestämd att vinna gehör.

"Ditt egei hus" — sade hon, blickande förvånad på mig.

"Om i min mans och mitt eget hus" — fortfor jag — "en tredje person skall ha' rät-226

tigbet att, o tan att rådfråga husfrun sjelf, afgöra så vigtiga saker rörande hushållningen. Jag hade annars föreställt mig att.. ."

"Ole," afbröt hon, vänd till sin bror, "når tänker du låta flickan sluta?"

"lei Père Noble! min gamle hund!" svarade hennes bror och klappade sin raggige vän på hufvudet.

"Hör då hvad jag säger, Ole, och gör slut på spektaklet."

Dessa ord gjorde också slut. Han blickade först under tystnad på henne så skarpt, att till och med jag började

darra, och yttrade sedan med en af vrede sammanpressad röst: "Nåväl då, Otta, efter du så vill, skall jag göra slut på spektaklet nu och för alltid. Bed genast min hustru och din värdinna om förlåtelse för ditt oskickliga uppförande."

"Hvad i all verlden säger du, Ole?" frågade hon med en häpnad, som om åskan slagit ner.

"Har jag ej talat begripligt?"

"Nej, min bror, det tål liten förklaring, innan jag begriper det."

"Och den skall du få. Om också icke hustrun sjelfskrifvet hade afgörande-rösten i sitt hus, så skall alltid den, som har första platsen i mitt hjerta, äfven hafva första platsen i mitt hem. Du vet att du ej innehar den platsen och bör se till, att du kan behålla den andra. Förstår du mig nu, så hoppas jag det227

är sista gången onda ord vexlas emellan oss; och ehuru jag ej har rätt alt i detta fall tala à min hustrus vägnar, tror jag dock att hon liksom jag, för denna gång vill glömma och förlåta."

"Af allt mitt hjerta!" — inföll jag försonligt och gick bort till min svägerska och räckte henne vänligt handen.

Men hon stötte mig bort med en blick af djupt bat och lemnade rummet utan ett enda ord.

Senare på dagen hade min man ett enskildt samtal med sin syster. Jag vet ej hvad som der afhandlades, men resultatet blef en slags afbön å Oltas sida, ehuru det låg nog mycket hån och hot deri, samt ett högtidligt tillkännagifvande å Olofs sida, att vi nu och för all framtid lefde i kärleksfull endrägt. Jag skulle gerna sett om förhållandet äfven i verkligheten motsvarat hans förhoppningar; ty sedan hon falt erfara bela lönlösheten af att strida med , mig om väldet öfver min man, ville jag henne icke vidare något ondt. Men all min vänlighet var bortkastad. Med lika mycken verkan kunde jag slösat den på bronsstatyn i trappan; och i det askgrå småleende, hvarmed hon numera helsade mig, läste jag tydligen alt hennes och min räkning ännu icke var afslutad.

Husliga misshälligheter hafva en ändlös fruktsamhet. Hvar och en har sin serskildta228

tillvaro, men så ofta den ena dör, skänker den alltid lifvet åt en annan, och så i obegränsad oändlighet. Det blef nu mera icke någon öppet visad, men en dess bittrare hemlig antipati emellan oss och förstucken äflan att vara främst i Olofs tankar. Jag afskydde henne, likasom hon mig, i denna täflan. Enda skillnaden tåg deri, att hon hatade mig, mer än hon älskade honom. Jag älskade honom naturligtvis mer, än jag kunde hysa någon annan känsla.

Emellertid voro Olof och hon åter försonade och jag fruktar att jag nog djupt ogillade min man derför. Jag stod visserligen i iutet afseende tillbaka för henne, men det plågade mig mer än det måhända bort, att han och jag kunde hysa så skiljda sympatier. Hon var idel uppmärksamhet mot honom, synbart ännu mer än tillförne, ocb det visade sig icke minst i den omständigheten, att hon i hans närvaro var besvärande förekommande mot mig.

Ja, bon var förekommande — och hade dermed ftinnit ett nvtt sätt alt plåga mig. Oaktadt jag efter det skildrade uppträdet ej hörde henne uttrycka några bestämda afgöranden, utan att först ha vädjat till mig, eller utan all hon på förhand känt mitt gillande i saken, lät hon mig dock nu, på ett annat vida förargligare sätt känna bela det bittra medvetandet af att endast vara aderton år.

Hon var artig. Jag var, oaktadt aili hvad Olof yttrat om motsatsen, alltid i hermes hus,229

en gäst, som man önskade behandla med all högtidlig uppmärksamhet från värdinnans sida. Det var hon, som tog tonen af att öfvertalande persvadera mig, servera mig, beklaga all ingenting anstod mig m. m.

Detta var något, 30m fullkomligt undgick min man. Och alla de skärmytslingar, som levererades under krus, beklaganden och komplimenter, ansågos af honom hederligt och okonst-ladt såsom lika många bevis på den artigaste välvilja.

"Gudskelof, att det blifvit etl så godt förhållande emellan dig och Otla," brukade han säga. "Jag sade dig alllid all det är en qvinna med hjertat på rätta stället och alt det endast behöfdes att ni lärde känna hvarandra."

Jag log. Hvad hade det tjenat till att beklaga mig för min man? O, nej! jag kände icke utan bitterhet, att här måste jag upprätthålla min värdighet ensam.

Men ack, hvad förslå aderton år mot tret-liosju? Hon pinade mig mången gång så att jag var nära förtvifla, men ändå sade jag intet till min man. Förrän hon direkt förolämpade mig, hade jag ju icke ens hopp om framgång.

Men det skulle ej dröja länge innan sådant inträffade, ty öfvermodig af min undfallenhet böljade hon så småningom höja tonen, och en afton kort före julen bröt stormen lös ineden styrka, som nära på kostat mig lifvet.

O! huru väl jag minnes denna afton. Min230

svägerska och jag sutto för oss sjelfva i salongen och arbetade på julklappar. Från en i allmänhet hållen diskussion om temperaturen, kommo vi in på frågan om serskilda lynnen och jag yttrade då alt af alla jag kände, hade Olof det bästa och traukilaste.

"Har haft." — rättade hon.

"Jag kan ej finna att det är förändradt" — svarade jag — "åtminstone har han ej gifvit mig anledning att antaga det."

"Det är möjligt, men förändrad är han. Hur skulle också annat vara möjligt."

Jag kände på mig, att om samtalet fortsattes, det ej skulle slutas väl, och teg derföre. Men hon var ej så försonligt stämd och återtog derföre inom kort med en suck: "Jaja, stackars Ole!"

"Hvad menar du med det der, Otta?"

"Jag menar alltid hvad jag säger."

"Du beklagar således din bror?"

"Nå, än se'n då?"

"Då man beklagar en man inför hans hustru, så förolämpar man den senare, bör du veta."

"Det är en sak jag ej kan hjelpa" — svarade hon med en så hånfull ton, att jag icke var mig sjelf längre mäktig.

"Du påstår således alt din bror är olycklig" — utbröt jag häftigt — "och gör mig ansvarig derför."

"Jag påstår ingenting. Jag endast talar om ett faktum" — sade hon kallblodigt.251

"Otta, öl ta, Gud förlåte dig" — snyftade jag, urståndsatt alt längre återhålla en hysterisk gråt. "Du gör mer ondt än du anar."

Men hon anade nog allt det onda hon kunde åstadkomma, ty fastän jag icke med en halfdragen anda låtit henne veta förhållandet, var det derpå hon syftade, då hon efter en stund halfhögt för sig sjelf yttrade: "Det blir just en värdig mor åt mina brorsbarn."

"Men tyst då förfärliga menniska!" utropade jag utom mig. "Hvem har sagt dig något sådant? icke jag."

"Alt du är ovärdig att vara mor åt min brors barn — det säger jag, Otta Björnstaad, efter du nödvändigt vill tvinga fram sanningen; och det kan jag svara för."

Hon hade knappt med en förfärande tydlighet hunnit uttala dessa ord, innan jag, dukande under för en olidlig kroppslig smärta, dignade ned på soffan med ett fåfängt återhållet skri.

Min man, som troligen från rummet bredvid hört detta skri, ryckte häftigt upp dörren och stod midt i rummet.

Han såg våldsamt upprörd ut, kastade en blick först på mig och se'n på Otta och frågade häftigt: "Hvad slår på?"

Jag hade emellertid hunnit samla nog kraft att resa mig upp och, kastande mig i hans famn, framsnyftade jag: "Hon säger att jag är ovärdig."232

"Ovärdig? hvad vill det säga?" — frågade han och betraktade Otta med högsta förvåning.

"Jag kan ej upprepa det högt" — skyn-däde jag att svara, för alt förekomma att ännu en gång få höra de förfärliga orden från Ottas läppar. "Luta dig ned, skall du £å höra..."

"Har du sagt det?" — frågade han med bleka läppar.

"Jag har sagt det" — svarade hon, icke trotsigt, icke heller ångerfullt, men ändå både trotsigt och afbedjande.

Han nedlade mig på soffan, tog ett steg emot sin syster, men hejdade sig och visade endast på dörren med en så befallande åtbörd, att hon i ögonblicket var ute.

"Herre Jesus, Olof," — snyftade jag — "det är ju ej sannt, det är ej din tanke. Jag är visserligen barnslig, men .. . Olof, hvart tar du vägen? .. . Jag ser dig ej....."

Och aili försvann i vanmaktens natt.Adertonde Kapitlet

Det var en lång natt och då morgonen kom, hade det hopp, som jag i tanken så länge omhuldat, vacklat på tröskelu till lifvet och, likt månget annat, flygtat för alltid.

Veckor hade förflutit och då jag åter för första gången med fullt medvetande slog upp mina matta ögon, tyckte jag mig skönja kon-turerne af en kår skugga, men ögonen slötos ofrivilligt igen, ty jag hörde nära bredvid en annans röst, som med fasa återkallade mig titi alla mina minnen. Jag ville icke se mer.

"Hon skall lefva," sade denna röst, kall och afgörande. "Hon skall lefva, ty du älskar henne ännu för mycket, för att hon skulle kunna dö."'

Jag vet ej hvarföre dessa ord föreföllo äfven mig afgörande. Och jag hörde en älskad röst svara i lägre ton: "Blå Gud i sin nåd tillräkna dig denna förutsägelse. Vi skola hoppas att han då förlåter dig, liksom hon och jag."

Den älskade rösten tystnade ocli den kära skuggan försvann. Jag hade så gerna velat234

qvarhålla honom, men saknade krafter dertill. Min svägerska stannade emelltid qvar och inväntade läkaren, som också snart anlände och på hennes fråga, hur han nu fann mig, ora-kelmessigt yttrade:

"Min bästa fröken! Vi äro urståndsatta att göra underverk. Jag bör icke ge för mycken förhoppning. Jag vill dermed icke säga att ej det unga fruntimret kan lefva; men det torde också slutas med allmän aftyning."

Efter dessa ord, som icke inneburo för mycken uppmuntran, gaf han några mindre sväfvande föreskrifter och aflägsnade sig.

Sedan Otta ledsagat honom ut, nalkades hon mig, seglande fram utefter det mattbe-lagda golfvet, lika tyst och blek som en andeskepnad. Hon drog undan förhänget och, ehuru jag i detsamma slöt mina ögonlock, kände jag dock hennes blick genomtränga mig under det hon yttrade: "Jag visste det — tiden var ännu icke inne."

Hon hade rätt — tiden var ännu icke inne.

Nästa gång den vigtiga personen återkom, hvilken förutsagt hvarjehanda möjligheter, fick ban bestämdare förklara alt jag var utan fara. Jag betviflar ej — fast Olof sagt mig att han ej ett ögonblick kunnat förena mig och döden i sina tankar — att ban dock blef så glad, som endast han kunde bli, öfver detta intyg. Jag tillfrisknade långsamt, och i synnerhet ville ej mitt lynue på länge återtaga sin jemnhet235

och jag erfor dessutom ett ståndigt aggande, lidelsefullt begär, att få en viss person aflägsnad. Tanken på, huru det skulle kunna ske, förföljde mig oafbrutet. Men skiljas måste vi på ett eller annat sätt. Jag erkände visserligen huru syndfullt det var, att nära dessa halfulla känslor. Hon hade varit nödvändig, hon hade varit mer än omvårdande för mig under denna tid, sade man. Jag borde ha' tålamod, men jag hade intet förråd deraf och tänkte endast på medel att få henne bort.

Olof var numera hos mig dagarne igenom. Endast mattimmarne var han aflägsnad från mig, emedan jag var för svag att gå ned till malsalen. Jag önskade då på skämt att han skulle bära mig upp och ned för trappan, och det gjorde ban äfven med all förnöjelse, samt visade i allt en beundransvärd eftergifvenhet, oaktadt jag emellanåt verkligen satte den på prof.

Men jag tvekade ändock att sätta honom på det högsta, att rent ut säga honom alt han måste uppoffra antingen min trefnad i hemmet eller ock sin systers dervaro. Jag finner nu att del varit mycket bättre för oss båda* om jag ej haft denna tvekan, ty aldrig sedermera återfann jag hos min man den undfallenhet för alla mina önskningar som under denna tid; och ju längre jag dröjde, dess ringare utsigt hade jag att lyckas, på samma gång som jag kände att Ottas inflytande på vår gemensamma trefnad, till och med på min känsla för256

min man, blef dag från dag alK mer olyeksbrin-gande. Ty festån hon numera ingen makt hade att aflägsna min make frän mig, hade hon dock — hvad kanske icke var mindre betänkligt -— stor makt att aflägsna mig från honom. Jag ogillade nemligen hans svaghet för systern såsom en brist på ömhet och omtanka för mig, och jag började att tänka på någon ersättning för de löften, hemmet sviket, och att söka denna ersättning utom dess helgade härd. Jag uppgjorde planer att få komma ut i den på afstånd lekande verlden och lemna, åtminstone till en tid, detta ställe, som aldrig bringat oss någon rått hemtrefnad.

Hur dåraktigt det var, så mycket mera, som hemmet aldrig förr erbjudit mig så mycken stilla fridfull trefnad, som just nu, då min man i bokstaflig mening bar mig på sina armar och gjorde allt för att muntra mig. Han gick till och med så långt att serskildt för sådant ändamål efterskrifva sin brorson och gifva honom i uppdrag att vara min roligbets-minister, hvilket kall den unga löjtnanten äfven fyllde på bästa sätt. Då jag nu i minnet genomgår den korta liden af min konvalescens, förstår jag ej huru jag kunde längta ifrån ett sådant lif, så fullt af frid och oskyldig glädtighet.

En enda afton innefattar skildringar af hela denna tid.

Vi ha1 slagit oss ned i biblioteket. Min237

man, liggande på soffan, låser tidningarne och röker sin pipa. Otta broderade sina manschetter i all tysthet och Even och jag sysselsatte oss officielt med storartade schackpjeser samt halfofficielt med små löjen, små despyter, små misstag, små förtretligheter och mycket annat smått och godt.

Min man lyfter då och då upp ett öga öfver tidningsbladet och säger: "Solstråle! nu har du glömt mig för länge." Han får den kyss, han påkallat, och varnar Éven, då jag återvänder till honom, alt ej för mycket taga sin tants uppmärksamhet i anspråk.

Den unga löjtnanten försäkrar med en suck att all hans möda är förspilld - men onkeln uppmanar honom då att hålla i sig och tillägger: "Jag skulle göra detsamma i ditt ställe."

I Evens panna bildas dervid likasom tillstymmelsen till -en liten rynka. Den röjer tydligt att onkelns inblandning i detta ämne misshagade honom, och ett öfverlägset småleende röjer ännu tydligare, att onkeln ingenting har alt lära honom i den vägen.

Och åter börjar han sitt outtröttliga- förråd af dagens små historier, lika rikt till mängd som till innehåll, det senare i synnerhet, då de röra honom sjelf. Ty han har haft många äfventyr, i hvilka han behöft all sin fyndighet att reda sig. Så hade hans chefs fru, trettio år gammal, med innerlighet sagt: "Unge man !S3Ö

Jag vill göra er lycka, er framtid .... lita på en vän." Madame H., hennes rival, hade likaledes yttrat: "Löjtnant Even! ni är för mig som en bror." Fru T. hviskade en gång i ett afsides: "Min Gud, min herre! visa er ej för mina ögon, min man är svartsjuk vid blotta skuggan" o. s. v.

Så fortgick pratet en stund. Men slutligen är förrådet för tillfället slut.

Betydelsefull tystnad, talande blickar, ömma suckar komma istället; och Otta slår härunder upp sina gripande ögon.

Och de betrakta oss dessa ögon med ett uttryck, som icke är aflägset från nöje, isynnerhet då de ifrån sin spejande förd slå ned på min man. Men han träffas aldrig af dessa blickar, kanske emedan de sänkas och studsa vid de på engång leende och beskyddande, sqm han sjelf skickar öfver bordet och säger: "Prata på bara."

Men jag är icke sinnad att prata mera för aftonen; jag har träffats af min svägerskas onda ögon. Det är ej första

gången de bundit min tunga och med detsamma befallt mig att genomdrifva min länge närda önskan. Och i morgon dag skall jag tala med min man; icke i afton, ty jag iakttog alltid hans en gång gifna råd, att så litet som möjligt komma med svårlösta frågor inom sängkammardörren. Och i sanning, de ha' der en rikhet i sin utveckling, som de sällan få annars.239

Morgonen derpå, då min man och hans Syster sutto vid kaffebordet och troligen glömt min närvaro i rummet innanför, blef jag icke litet förvånad, att det första min svägerska öppnade sina bitande läppar, la höra att det var för att gå mina egna planer tillmötes. Hon föreslog min man, att tillbringa återstoden af vintern i hufvudstaden,

"Du kan väl ha' nog af henne, du Ole!" sade uon med sin välvilliga ton, "du som ännu fortfar all vara kär som elt spektakel; men betänk att hon är ung och vill roa sig på annat sätt."

"Du har rätt" — svarade han. "Det var ock min idé för en tid sedan, fast icke egentligen af sammà anledning. Det skall behaga oss båda att inreda elt hem för oss sjelfva i vinter, tänker jag. Emellertid har jag icke nämnt något till Agnes derom, emedan jag glömt det, ända till dess du påminle mig."

"Det passar ju bra" — yttrade hon. "Del skall göra henne godt nu sedan hon hämtat sig och tycks fullt återställd, hvad helsan beträffar åtminstone."

"Jag kan icke finna annat hvad allt beträffar. Hon är Gudskelof! frisk som ett vinterny och vacker som en solstråle."

"Och lekfull, som en sådan" — inföll Olta.

"Jag vet ej om det just är något karakteriserande för Agnes" — svarade han. "Honi id

är lätt och glad till sinnes och det är det bästa."

"Hon har förmåga att finna sig med all* åldrar" — förklarade Otta — "och det är en stor gåfva. Hon är mycket god mot Even, som borde vara henne underlägsen både i erfarenhet och förstånd."

"Menar du det?"

"Ja! och jag hoppas att gossen icke gör sig hennes godhet mer till heders än den förtjenar ; men unga karlar se alltid gerna något annat under, allraheldst då de äro så utom sig.. .*

"Jag lyssnar, Otta, har du något, som trycker din tunga?"

"Nej, hvad skulle det vara?"

"Jag kan icke veta. Jag tyckte du sade att. Even var utom sig."

"Det må du väl ha' sett sjelf."

"Af kärlek?" — frågade han och tände en cigarr.

"Förmodligen! efter han bar sig så fjolligt till i förtjusningen öfver det der porträttet."

"Har du något mer att insinuera?"

"Insinuera? — Jag vill väl tro, att du sjelf är bekant med hvad jag sagt?"

"Med hvad, min kära syster? Du blir mer och mer fruntimmer på gamla dar. Mén inte kan du, en förnuftig menniska, intressera dig för kårfek ?"

"Nej l Mig intresserar det föga, Ole! menUi

nog hörde det intressera dig att din hustru låter en ung man få sitt porträtt."

"Är du så rasande och tror, alt Even är kärlekssjuk och ändå värre — att pojken är kär i min hustru?"

"Jag tror ingenting. Men jag skulle vilja råda dig, att föra Agnes från hemlifvets behag."

"Spara dig vidare besvär, Otta! Den dagen du lyckas göra din bror jaloux, kunde rivalen så godt vara du, som

någon annan. Se här ha' vi Agnes", — tillade han och mötte mig i dörren.

"Du är välmenande, Otta" — yttrade jag — "du har gifvit min man meddelanden, som jag just sjelf hade på läpparne. Hvad det gläder mig, Olof, att du är så god och tillåter en liten utflygt från hemmet. Jag har länge tänkt be1 dig derom."

"Och icke gjort det!" — sade han förebrående — "men jag tänker i stället att det skall bli' till hemmet, och det vet jag att äfven du tänker" — tillade ban och frågade i mina ögon.

"Det tänker jag icke" — svarade jag med en blick, som innebar motsatsen. "Vi skola roa oss — roa oss förtvifladt."

"Naturligtvis — ha' många beundrare; men ej för frikostigt utdela våra porträtter."

•'Det kan jag icke hjelpa, Olof! Hvem, som vill ur minnet rita af mig, får göra det.

Jag kan icke hindra det. Vill du såga, Otta, huru du fått veta att Even har mitt porträtt ?"

"Jag kom alt höra häromdagen då han begärde din tillåtelse alt bära del."

"Jaså, men jag tyckte du behagade uppgifva alt jag gifvit honom porträttet. .. ."

"Seså! — afbröt min man — "bry dig ej vidare derom, Agnes! Ge du Even allt hvad ban vill ha', så länge jag tillåter det. Du behöfver nu en riddare vid ditt första uppträdande i verlden, och din man skall bli dig allt, utom riddare. Det slår han ej ut med och duger i alla fall icke till."

Otta hade begagnat tillfället att smyga sig ut och då hon försvunnit, fortfor min man: . "Så bigta nu! huru ha' vi kunnat ha' två hemligheter på sinnet, ulan alt nedlägga dem der de skola förvaras? Huru har du kunnat ha' en önskan och ej gjort mig nöjet att få uppfylla den?"

"Måhända emedan jag yttrat önskningar förr" — var mitt obetänksamma svar.

"Jaså, — var det för det?"

"Förlåt mig, Olof? — Jag är så glad nu för att du gått denna till mötes och ännu mer för att du kommit fram dermed före mig. Så god du är. Hvar skola vi hyra eller skola vi kanske bo på hotell?" *

"Intetdera — hoppas jag. Hvarföre skulle vi ej bo i vårt eget hus?"243

"Åh! der ryms inte många" — menade jag.

"Fi rymmas der, Agnes!"

"Ja, det förstås."

"Du har en besynnerlig förmåga alt afkyla mig", — sade han — "när jag känner mig som hjertligast stämd; ocli efter jag kommit in på rättelser, så kan jag gerna anmärka, ehuru det är en barnslighet, alt du bör icke vara så der alltför obesvärad med min brorson. Icke för det att del i sjelfva verket belyder något; men, som Otta sade, en ung man är fallen för alt göra sig mindre än så till heders. Jag bryr mig ej om det, tv mig är verlden — och något annat är ej här fråga om — lik-giltigare än min stöfvel. Men för din egen skull kunde det bli obehagligt, att höra en nevö skryta af din ynnest."

"Verkligen, Olof? Jag finner att Olla hunnit längre än jag någonsin kunnat tro."

"Otta? — hvem bryr sig om hennes småsinne ? Det är likt andra fruntimmers, hvarken mer eller mindre. Nej! detta är något, som jag långt förut tänkt säga dig — icke alls för att det ligger mig om hjertat, men för

dttr • • • •

"Men, för att du är en gammal svartsjuk björn," — afbröt jag och slöt mina armar om honom, — "du har stora anlag derför. Medge det?"

"Svartsjuk blir jag icke lätt, Agnes. Men om jag blefve det en gång..."244

"Så blefve du en björn?" "Det gjorde jag." "Värre äo andra?" "Vida värre!" "Hvarföre det?"

"Hvarföre ?____För alt det endast finnes

en ros för min lustgård."littemdle Kapitiet.

Der såg hell varmt ut i rummet. Brasan var i sitt högsta stadium. Tvänne armstakar hrunno på hvar sida om toiletten. På pallen stodo de små hvita sidenskorna, otåliga att förena sig med ett par genombrutna silkesstrumpor, hvilka hängde öfver stolskarmen, sällskapande med ett fladdrande rosenrödt band. En dyrbar spetsklädning hängde öfver sängstammen. Den eleganta solfjädern konverserade med den friska bröstbuketten på athenien-nen. Franska essencer, handskar, smycken, perlor, blommor af alla färger och behag voro strödda i rummet.

Jag stadnade ett ögonblick och såg mig om på all denna lysande oreda med en förhoppningsfull undran, hvad som skulle bli re-rultatet af densamma när den väl blifvit ordnad.

Det var aftonen före första balen inom vår societé. Jag hade dessförinnan gjort de bekantskaper, som anstodo min ganska nogräknade man, och jag hade bland de äldre vun-246

nit några vänner af värde, bland de yngre några af vigt för framgång i en första debut.

Min man lät se sig i dörren.

"Du kom just lagom, Olof! Jag är färdig. Vill du se mig?"

"Är det någonting att se ?"

Jag smålog och undrade hvad aftonen skulle svara derpå.

En halftimma senare stadnade vårt ekipage framför grosshandlanden M—s hus. Det är rikt ekläreradt, trängseln i tamburen är af samma svettande beskaffenhet som alltid. När betjeningen hjelper mig af med diverse vet jag knappt huru mycket, ty jag börjar redan darra helt litet, men kommer händelsevis och lyckligtvis att kasta en blick i den stora spegeln på väggen och hemtar der all den styrka, som medvetandet att vara ung fru med en smula utseende, kan ingifva.

Jag inträder sålunda vid min mans arm i resignerad sinnesstämning och kan ej heller neka att alla de blickar, som jag har tid alt uppfånga, underlätta denna sinnesstämning. De första rummen se ut som alllid vid dylika tillfällen, innan dansen börjat. Herrarne i val och qval, damerna i väntan och qval ofch betjenter smygande med kattlika fjät och fyllda brickor. Men vi kryssa oss igenom förgården och komma slutligen in i del allraheligaste, elt kabinett af högsta elegans, hvad så väl möblemang som innevånare beträffar; och här mot-247

tages jag af värdinnan med en värdinnas alltid outsägliga älskvärdhet.

I mina tankar är hon dock en grad ännu

älskvärdare. Tv först och främst talar hon

«

mitt eget språk — jag fick sedan höra att hon var född och uppfostrad i Stockholm — och för det andra går hon ej omkring på det der ängsligt älskvärda viset och gör det till sin pligt att tala med alla och genera alla. Nej! hon har skaffat sällskap nog för sina gäster och talar med dem hon är road att tala med, och som derföre i sin ordning äro roade af alt lala med henne. Jag hör naturligtvis till dessas antal och inser fullkomligt att man aldrig blir behagligare, än då man sköter sig efter behag, hvilket jag i förbigående antecknade mig till egen framtida efterrättelse.

Fru M. var ej längre i sin ålders majmånad. Hon hade passerat den och nalkades midsommaren; men hon var täck att skåda och hade med sitt väsende förenat alla de af den goda tonens gracer, som ej hafva anseeu-de till åren.

Hennes ansigtsuttryck var fullt af lif. Hennes mörkbruna glänsande hår skuggade i vågor en låg, vacker panna, hennes mörkblå ögon smäktade i bruna kretsar, läpparne voro fina och purpurröda, växten liten, fyllig och smidig, drägten pikant och derjemte elegant.

Sådan var värdinnan — sådan den, som hittills varit första stjernan på balernas him-248

mel, sådan den, som bådanefter blef den andra. Detta anade dock icke värdinnan ännu, och till hennes heder må nämnas, att hon aldrig tillät sig ana del.

Bredvid värdinnan stod värden, grosshandlanden M., en förträfflig man utan allt tvifvel, men med en stor passion för resebeskrifningar, jernvägar, ångbåtar och allt annat prosaiskt och gagneligt.

Mitt hjerta klappade alltid med otåliga slag vid aningen om hans närhet, och då han började att tilltala mig, beredde jag mig på en jernvågstur verlden omkring. Lyckligtvis hade han denna gång knappt hunnit längre än till biljettluckan, då ett par af aftonens lejon uppenbarade sig och anhöllo oin förmånen alt bli mig förestållde, för atl föra mig i andra, vida behagligare turer. Dock slapp jag ej ifrån att börja balen vid värdens sida i en stillsam polonaise och att med detsamma expediera en Rehnresa och en extra förd emellan Köln och Paris.

Den färden gick emellertid hastigt nog öfver och Kristianias dansande unga lejon sörjde för att jag ej vidare hade något atl befara i den vägen.

Första valsën hade Even ulbedt sig redan dagen förut och vi hade icke dansal första hvarfvet om, innan jag var ganska förtjust deröfver ; ty han dansade charmant. Det är dessutom alltid ett nöje att dansa med en löjtnant.249

Naturen har ämnat honom dertill. Han dansar väl. Han tycker om dans. Han tycker om sin egen person. Han tycker äfven om sin moitié och, finnande behag i allt, förfelar han sällan att behaga sjelf.

Min löjtnant öfverträffade såtillvida sina yrkesbröder, att han under en paus förklarade mig, med den kraft endast en löjtnant kan ge åt sina förklaringar, att han ville ega en evighet att tillbringa på sådant sätt, eller med andra ord, dö i en vals. Det skulle emellertid icke bli hans lott, ty han gick lefvande derutur och äfven oförändrad, dock måhända med en lifligare hjertklappning och en högre färg.

Äfven mitt hjerta slog med dubbla slag, icke för denne eller någon viss dansör, utan för dansen i allmänhet, för lifvet och yran omkring mig. Ack! jag borde ha' misstrott denna yra, som jag kallade glädje. Jag borde insett alt den angrep mig våldsammare än tillbörligt var, och att den endast var sorgens förebud. Men jag gjorde det icke. Jag kände behof af att fritt utgjuta delta öfverflöd af lif, som uppsvallade inom mig, och jag tänkte endast på all tillfredsställa det.

Balen steg i glans. Hvart man vände sig hviskades komplimanger, vexlades ljufva ord, ljufvare blickar och de ljufvaste småleenden. Unga leende flickor med rodnande kinder och längtande fötter gungade sina smidiga former250

i smakfulla grupper, liknande brokiga blomsterbuketter. Kronorna göto floder af ljus, vällukter doftade, tonerne smekade, allt förtjusade; och icke minst förtjusade den allvarlige mannens unga hustru. Hon såg det sjelf på de blickar, som allestädes följde henne och hon hängaf sig med entusiasm åt det medvetandet. Jag vill dock icke beskrifva mina triumfer — det första tråkiga deraf vore att beskrifva dem. Det är nog att säga, det denna enda afton redan afgjorde att jag blef stjernan för vintern, att hvarhelst jag visade mig, detta var nog för vissa att äfven infinna sig, för andra alt icke infinna sig.

Balen led till ända, utan att jag en enda gång sett min man, som jag trodde hafva varit fängslad vid spelbordet. Men under kotil-jongen, den jag dansade med Even, såg jag honom i dörren. Jag fann genast af uttrycket i hans ansigte att hans blickar måtte följt mig förr än just då. Jag kunde ej hindra mig, att känna mig förvirrad deraf. Jag visste att jag med hela min själ öfverlemnat mig åt aftonens nöje och icke haft en tanke på honom. I hans blick såg jag alt han icke var okunnig derom, och sprang genast ur dansen bort till honom.

Det leende, hvarmed jag helsade honom — jag visste redan många, på hvilka delta leende icke skulle varit

förspildt — förändrade dock icke hans allvarsamma ansigtsuttryck.251

En lugn, kall blick och ett ointresseradt; "Så lifvad du ser ut!" afkylde mig också fullkomligt; och då min moitié i detsamma infann sig, började jag ånyo med honom den svindlande dansen och försökte alt åter glömma min man. Hans sätt då vi, efter balens slut, kommit för oss sjelfva, var också sådant, tyckte jag, att jag ingenting klokare kunde taga mig till, än alt framhärda i denna glömska.

Följande morgon lät min man underrätta 111ig att han var hindrad af sin post att deltaga i frukosten på vanlig tid.

"En långsam post" — tänkte jag, lekande med sockertången, ännu i half förväntan, då klockan slog elfva. "En långsam post, synnerligast som han näslan ingen sådan kan ha." Jag ringde; jag visste ej hvarföre. Jag ville ju ingenting.

"Ringde madame ?" — frågade Margit, som Otta välvilligt afståtl till mig.

"Nej!... Men vänta . .. sätt den der nykomna buketten i vallén." Det skedde och Margit aflägsnade sig.

Jag skulle således ännu längre bli ensam med min frukost och mina gårdagsminnen. Nå, det kunde icke hjelpas och var ej skäl att ängslas öfver. Jag kände till vissa svartsjuka anlag hos min man. Jag föreställde mig dessutom att svartsjuka hörde till alla äkta män och alt min man var en vaulig äkta man. Alla män bli förr eller senare det.252

Sedan jag hunnit till denna förnuftiga slutsats glömde jag ännu en gång min man och satt, för första gången efter milt giftermål, vaggande mig i ljufva hågkomster, med hvilka han hade intet att skaffa. Huru skulle hatt också kunnat hafva det? Han hade ej skänkt mig den glädje jag öfver allt annat velat skatta — den att få se honom med nöje och stolthet bevittna mina triumfer.

Jag tog buketten från bordet, inandades dess doft, betraktade den vackra camelian i midten, funderade litet och lade ned den igen. Efter ett par minuter föll den mig åter i ögonen. Utsökta blommor! ... Jag undrade, jag undrade i outsäglig landtlighet, om det var något djerft uti alt den kommit mig tillhanda, utan att jag visste från hvem af de många. Jag borde kanske fråga min man, men hvad brydde ban sig derom? Det var så godt att händelsevis glömma bela affären, såsom varande af ingen betydenhet. I stället återvände jag till balminnena och fann rik ersättning i dem. Klockan slog tolf. Det var ej värdt att längre vänta Olof. Jag skulle i stället uppfylla ett halft löfte till fru M., alt besöka henne på förmiddagen.

Fru M. helsade mig både ömt och lifligt, v i det hon ilade från den soffa, på hvilken hon halflåg i den mest eleganta morgondrägt och med det vackra håret vårdslöst uppfästadt under en kokelt spetsmössa. Både hon sjelf253

och hennes kabinett voro i dag ännu mera intagande än i går. Allt i rummet antydde den utsöktaste smak. De lätta hvita gardinerna fladdrade under de blå af siden. Hela rummet var monteradt i trohetens och oskuldens färger. Mattan var äfven blå med hvita arabesker och dörrdraperierna voro upplastade med kordonger i silfver och blått. Bokhyllan af rosenträd, med alla verldens romaner i rikt förgyllda baud, gjorde det enda afbrottet och fulländade behaget i denna verld, der herrskarinnan sjelf ändå utgjorde det behagfullaste.

Sedan vi tryckts i hvarandras armar, dock med all förlåtlig omtanka för garneringarne, fördes jag till soffan, och med min hand ännu sluten i sin sjönk den täcka värdinnan ned i en stor emma och började en rad af blixtrande frågor, hvarmed jag till en början endast var sysselsatt att svara.

Trenne halftimmar förflöto innan jag ännu trott den första hafva gått tillända; och då jag slutligen tvingade mig att stiga upp fullföljde hon det ämne, vi sist behandlat, på ett sätt, att jag ännu nödgades medge en qvart.

"Bestrid mig icke, ma belle!" — sade hon, lätt slående mig på axeln med en blomma. "Säga hvad man vill, så är baron L. en man af verld och talanger. Det tillkommer dig sist af alla att neka det. För din skull har han till och med uppträdt såsom stjerntydare.254

Då jag frågade honom i går afton, hvilken balens stjerna var, svarade han: den, som sist tändes."

"Jag är baron L. mycket förbunden för hans goda tanke, Marianne! men misstror hans blick för firmamentet."

"Deri gör du orätt. Men jag har ingen anledning att ta' hans försvar i dag. Jag har bönfallit hos honom om en camelia för i afton

— jag visste bestämdt att ban hade en qvar i går

— men hvad tycks? Den är död — död!" upprepade värdinnan, pauserande litet och fortfor vid en rörelse af mig: "Haf icke så brådt, ma belle! Jag har dödligt tråkigt. Berätta mig dina öden. Du har man, du har beundrare, du har en nevö, det har jag sett. Har du barn?"

"Nej! jag bar icke varit gift ett år ännu. Jag är helt nykommen i verlden, som du finner. Du har mer att omtala för mig. Har du barn?"

"Aja, två!" — svarade hon lätt gäspande och tillade lifligt: "Ja, lilla vän! Jag tror jag har lefvat, det vill säga: bortfladdrat nritt lif i allt som är onyttigt och fåfängligt, i hvad som kallas nöjen."

Den lilla melankoliska tystnad, som härpå följde, fann jag för godt att afbryta med att betrakta ett smakfullt tapisseri, som låg half-färdigt. Jag underlät icke att beundra det255

och att äfven, med förbindligt leende, beundra min värdinnas oändligt vackra morgondrägt.

Detta var ett uppslag, som icke gick förloradt på värdinnan. Hon smålog och tog dristighet till sig att högt uttala all deu beundran öfver min halt, som jag länge sett att hon hållit på, under förmodan att deu visst icke förskref sig från detta björnarnes land.

"Nej! den förskrifver sig från smekmånads-turen. Jag tog den med från Paris, men är numera sjelf föga belåten dermed. Den är något för kokett för en fru."

"För en fru?" — sade fru M. leende. "Du är nykommen i verlden, det är visst. Ack, Paris, det måste vara förtjusande. Berätta mig något derifrån. Jag trånar efter Paris och umgås med elt halft förslag att följa min bror nästa sommar, då han hoppas att få engage-ment der vid den svenska missionen."

"Du har således en bror?"

"Ja visst, och en, som du borde lära känna, om du icke redan gör det, ty det är annars icke många kretsar af den högre ordningen i Sverige, der ban är främmande."

"Jag har så litet varit med i de kretsarne, men hvem är då din bror?"

"Kammarjunkare Fritz von Zellsings, för närvarande attaché vid beskickningen i Köpenhamn. Jag väntar honom i dessa dagar."

"Det var min lycka, att i detsamma hör-256

des högljudda röster i angränsande ruin, bebådande nya visiter, ty — hur det nu kom sig — ljudet af det namn, min väninna så oförmodadt uttalade, lät nu helt annorlunda, än då min man lika oförväntadt uttalade det vid slutet af vår smekmånadstur.Tvfn?onde Kapitlet.

Klockan var half tre, då jag denna dag efter visiten hos fru M. återvände hem. Min man kom vänligt emot mig, men studsade då han fick se min lifliga färg.

"Hvar har du varit? Du ser så lifvad ut."

"Hos gårdagens värdinna. Jaså, du tycker om mitt utseende?"

"Jag bör väl det; det är mindre vanligt nu för tiden att se dig lifvad i hemmet. Men jag finner att det var af kort varaktighet" — tillade han, då jag vid hans anmärkning drog mig sårad tillbaka.

Då jag ej svarade frågade han efter en stund: "Du ser fundersam ut, Agnes! Hvad tänker du på?"

"På huru jag möjligtvis skall få min inan jaloux" — svarade jag med ett leende, föreställande mig att detta icke

skulle förfela att göra behaglig verkan.

"Att få mig jaloux är icke så lått, som att uttrötta mig med ytterligheter och öfverdrift,"258

"Jag förslår icke hvad du nu menar, Olof! Vill du ej längre tillåta mig att roa mig?"

"Roa dig så mycket dig lyster!" svarade han kort och gick ut.

Djupt sårad af hvad jag kallade min inans orättvisa, beslöt jag att taga rådet i akt och att grundligen roa mig.

Ja, jag roade mig. Han gaf mig ännu en och annan gång några vinkar om återhåll; men jag roade mig. Att roa mig och upp-länka förslag derför blef i milt nya hem lifvets mål, och allvarligare tankar fingo sällan kasta mer än en hastigt försvinnande skugga deröfver. De angenäma morgonpromenaderna med vanlig uppvaktning af stadens unga eleganter, lustvandringarne i butikerna eller förmiddags-visiterna hos min väninna efterföljdes och aflöstes af aftoncirkeln hemma eller borta, af societets-spektakler, baler och musik-underhållningar. Nästan barn Lill åren och helt och hållet barn i anseende till det nya i detta lefnadssätt, var det väl så underligt att jag hängaf mig deråt med ett barns tanklösa ysterhet? Aja, nog var det underligt, då jag visste att min make så högt ogillade det och led deraf; men jag var redan så sjelfvisk, att jag frågade mig med hvad rätt han gjorde sådant och hvad han bjöd mig i stället. Rösterna från milt bättre jag voro dock icke alldeles förstummade, ehuru det ville mycket till för att förmå mig att lyssna till dem.259

En dag, under en promenad med fru M. och baron L., hade jag kommit att fördröja mig — hvad ännu aldrig hade händt — utöfver den vanliga middagstimman ; och jag hade i trappan knappt tid att förvissa mig det klockan var en halftimma deröfver. Jag flög, mer än jag gick, och var direkte i min mans rum, emedan jag tyckte mig ha' något alt afbedja.

Hau var ej der, var icke i matsalen, var icke i mina rum. Hvar var han då? ... Jag ringde. Margit infann sig genast och lemnade mig en liten biljett. Jag slet upp förseglingen och läste följande korta rader:

"Oroa dig ej öfver att icke finna mig hemma. Jag väntade till en qvart öfver middagstiden, men nödgas nu resa. En vigtig affär fordrar min närvaro på Norehjem. I morgon middag är jag åter, senast klockan fyra. Skulle jag dröja något längre, är det för affärers skull. Var derföre utan oro.

Din O.

P. S. Försumma ej G:s bal! Den skall förströ din gräsenke-sorg."

Då jag med darrande hand sammanvek deu lilla biljetten droppade några heta tårar derpå. Det var så mycket i de få enkla orden, som trängde in i mitt hjerta. O, alt ban kunnal vara hos mig just nu, alt, han ki^nnat se de tårar jag fällde öfver hans ömma om-260

tanka för mitt lugn midt i sin bedröfvelse och öfver mig sjelf vid åtankan på de skrifvelser jag förr emottagit, så helt annorlunda till både form och anda. O, att du sett det, Ole Björnstaad! Du hade icke bättre velat se.

Huru missnöjd med mig sjelf betraktade

jag icke nu allt både utom och inom mig.

Huru mörk i det ensamma hemmet syntes icke

•i

nu skymningen! Huru dyster den antågande natten! Och hvilka goda föresatser gjorde jag ej! Dock huru flygtiga voro icke dessa intryck, huru rotlösa dessa föresatser.

Det blef sent på qvällen. Snön återspeglade i mildrad glans det af inga moln bortskymda himlaljuset. Lamporna i staden tändes. Bjellror klingade genom den tunna stilla luften och trafvare efter trafvare ilade förbi till det rikt skimrande hus, der aftonens fest gafs. Då jag lutade mig fram, kunde jag se några hastigt försvinnande figurer afteckna sina skuggor på den glittrande snön, tonerna återljödo i min inbillning och starkt frestad ett ögonblick var jag. Men min man skulle säkert komma hem redan denna natt. Han ville surprenera mig och då ville jag

äfven surpre-nera honom.

Emellertid kom ban icke. Jag satt ännu uppe, klockan slog tolf, men han var ännu osynlig. Min skrämda inbillning började framkalla tusen äfventyr och olyckshändelser. Klockan slog ett, tu, tre och jag blef ännu merUi

betryckt, men somnade slutligen ocli gladde mig i drömmen öfver hans befrielse ur alla dessa äfventyr.

Följande morgonen var han ändock icke hemma. Morgonstunden inger emellertid mod, och jag började nu smått förargas för mina barnsliga farhågor, samt dertill äfven, att min man haft hjerta att hindra mig att komma på en bal. Han hade säkert helt trefligt derhem-ma med sin dyra syster. Jag var derföre rätt glad att fa mottaga Even under förmiddagen för att få omständlig beskrifning på den förlast, jag gjort.

Det var naturligtvis ingen förlust, förklarade denne artige riddare. "Ingen var lifvad, alla gingo som sorgbundna skuggor, ty ingen stjerna illustrerade festen."

Emellertid höll jag mig inne hela dagen för att invänta min man. Men middagen kom och det bestämda fyraslaget, men icke min man. Och åter började min ängslan. Då klockan var fem kunde jag ej uthärda längre, ntan beslöt att resa honom till mötes, men mötte i trappan Olof Björnstaad sjelf.

Ett par timmar förut skulle jag kanske mottagit honom med mulen blick, men nu strålade den klarare ån någonsin. Jag visade mig glad, så glad, som jag verkligen var. Men det hjelpte ej, han var ansatt af det orubbliga lugn, som nu för tiden aldrig ville lemna honom. I samma lugn drucko vi kaffe; ochsedan jag låtit duka af, yttrade han med en ton, som om han talat om väderleken: "Jag reser kanske hem på allvar nästa vecka. Jag har inga sympatier för detta lif, och du inser troligen ...."

Jag afbröt honom med att lägga min hand på hans läppar. Mitt hjerta började klappa, jag rodnade och jag darrade, då han aktsamt drog min hand undan och i samma lon fortsatte:

"Om du fruktar att följa med mig hein, så skall du göra som du behagar. Jag fordrar inga uppoffringar och vill ej lägga något tvång på dina böjelser."

"Naturligtvis följer jag dig" — svarade jag knappt hörbart; och jag kunde icke hindra alt en stor tår föll på hans hand belt oförvarande, då jag närmade mig och tillade: "jag är icke så obenägen dertill, som du kanske tror, Olof."

"Ånej! jag ser det. Men spara dina tårar. Det har aldrig varit min mening att pröfva dig så hårdt. Dessutom flyttar jag väl ej belt och hållet. Jag skall resa hit emellanåt; ty uppriktigt sagdt, Agnes, jag tror mig icke böra lemna dig för mycket på egen hand, ehuru jag ej skall komma at l besvära dig."

Mitt hjerta sammanpressades. Det var förbi med min önskan att följa honom. Jag svarade icke, men jag gaf honom en blick till svar. Han gaf mig den tillbaka och så skiljdes vi.

Och skilj da blefvo vi på långa tider. Det263

var ej elt tomt hot hvad han sagt. Han vistades på Norehjem och jag i Kristiania. Knappt en gång i veckan var han inne på några timmars besök. Visst grät jag i början många bittra tårar öfver detta förhållande, men det var tårar af förödmjukelsens harm och de torka lätt i nöjenas solsken, hvilket nu friare än någonsin fick bestråla dagar och nätter.

Mot slutet af säsongen hade den krets, i hvilken jag lefde, blifvit gripen af en mani för sällskaps-spektakler, som var oemotståndlig. Min mans födelsedag tillstundade och jag hade redan kommit så långt i tanklöst förbiseende af hans smak, att jag beslutat fira den med en scenisk förevisning. För sådant ändamål hade Even och jag långa tider studerat den dramatiska litteraturen och slutligen stannat med vårt val på en pjes, som enkom tycktes skrifven för resurserna inom vår societé. Endast den ene af de tvänne älskarne fattades oss, och som mycket berodde just på honom, var min förlägenhet stor.

Jag gick till min väninna, fru M., för att klaga min nöd, och kan ej beskrifva min häpnad, då hon svarade mig: "Är det ej annat, ma belle! så är ingenting lättare hjelpt. Min bror kom hit i går, och som jag redan hört af honom

att han sedan gammalt känner och beundrar dig, skall han med förtjusning åtaga sig den rolen. Du blir ju hans älskarinna, om jag minnes rätt."264

Jag hade emellertid hunnit hemta mig tillräckligt för att göra invändningar mot förslaget; men som jag naturligtvis ej kunde före-bära något hinder från min sida och hon beredvilligt åtog sig att undanrödja dem, som möjligen kunde finnas hos honom, återstod ingen undflygt.

Redan samma dag på aftonen anmälde Margit fru M. och kammarjunkaren von Zellsings. Jag vet ej om jag rodnade eller bleknade då jag beredde mig att emottaga dem, ty jag glömde all min förlägenhet vid det på en gång aktningsfulla och enkelt hjertliga sätt, hvarpå han helsade mig. Att jag höll honom räkning derför, behöfver jag ej säga. Han hade äfven den grannlagenheten att undanbedja sig årån att deltaga i spektaklet annorlunda än såsom en intresserad åskådare; men det hjelpte ej. Hans syster hade fått i sitt hufvud att han nödvändigt skulle vara med och som jag, trygg af hans sätt, snarare tillhörande en barndomsvän än en f. d. passionerad älskare, icke vidare hade så mycken motvilja för förslaget, helst rollen just enkom passade honom, så lät han slutligen engagera sig såsom secundo amoroso i truppen. Visserligen tänkte jag med någon ängslan på hvad min man kunde tycka i saken; ty som hela tillställningen skulle bli en syrpris, hade jag ej på förhand inhemtat hans tanke; men så erinrade jag mig att han265

sjelf en gång bjudit den unge mannen till No-rehjem och hoppades derföre det bästa.

Och nu började ett bråk, som ingen menniska kan föreställa sig, utan alt sjelf ha arrangerat ett dylikt nöje. Men också lofvade allt, att det skulle aflöpa på allrabästa sätt. Med min secundo amoroso hade jag allt skäl alt vara i hög grad belåten. Han spelade un* der repetitionerna sin rol ined den sannaste uppfattning och utan allt anseende till personen, hvilket senare tyvärr ej kunde i lika hög grad sägas om förste älskaren löjtnant Even, som understundom glömde sig sjelf för älskarinnan, hvilket, högst aktningsvärdt på det verkliga lifvets skådebana, år mindre på sin plats pà teatertiljan, synnerligast då han derstädes i sjelfva verket ingen älskare var.

Den stora dagen var inne. Olof, som väl liade reda på att något för hans räkning arrangerades, men ej visste beskaffenheten deraf, hade sista veckan uppehållit sig på Norehjem och kom ej förr än på aftonen, men, o ve! i sällskap med sin syster. Nå ja! det kunde nu ej hjelpas. Jag mottog svägerskan med all den vänlighet jag i hast kunde fabneera, och lyckades sålunda åtminstone tillsvidare aflägsna alla disharmonier.

Klockan slog åtta. Alla gästerna voro sam-

Agnes T»U. 12lade på sina bänkar. Olof ledsagades tilt ett tron i fonden och på en domarestot vid hans sida tronade hans syster.

Räcka Fandrem utandades på pianot sista sucken för orchestern, suftörens klocka pinglade, oeh ridån, darrande konvulsiviskt, höjde sig långsamt oeh lemnade fri utsigt till et» landtlig natursccn med en nedgående sol och en uppgående måne, lysande öfver ett skummande vattenfall och omgifven af hotande sky-. ir. Tvänne purpurseflor och några förgyllda fåtöljer stodo strödda här ooh der, och hemska familjeporträtter nedblickade från sidakulisser-nes grönskande träd.

Jakobina Björnstaad, riksgvefvima, stryker öfver teatern med stora steg af oefterhärmligt majestät, hittar en kärleksbiljett från sip son, icke till den unga lysande borgfröken, utan till kastellanen ringa dotter, slår sig vid denna uppta okt med manlig styrka för sin moderliga barm, under högtidligt tillkännagifvande* att hon närt en orm vid samma olyckliga modersbarm.

Kammarjunkaren Zetlsings, riksgreMn-nans so», den sköna borgfrökens trolofvade alltsedan vaggan, har förälskat sig i den fattig» kastellanen» dotter, kämpar en heroisk kamp emellan äran och sin höga moder å ena sidan och kärleken å den andra, deklamerar un* (lei? förtviflans vilda åtbörder ooh sjuager tragiskt, men förtjusande.67

Fru M., borgfröken, lysande som en furstinna och smäktande som en herdinna, i hvitt gazir och gyllene tunick, år sammansatt af stolt-bet och dygd, trånar af kärlek till den fattige artisten, men år besluten att offra sitt hjerteblod

för sitt stånd och sitt löfte till riksgrefven och sjunger ljufva arier till försakelsens pris.

Löjtnant Even, fattig artist i grön röck och smånätt figur, uppfostrad tillsammans med sin kusin, kastellanens dotter, har, redan i kol-te ti och oskyldigheten, svurit henne kärlek, men, förbländad af borgfrökens glans, öfverflyttat sitt artist-tycke på henne, diktar nu sonnetter till frökens ära och har till åliggande att visa huruledes känslan för kusinen allt mer och mer förbleknar, men glömmer sig och är sin roll högst otrogen, i det han är ett lefvande bevis på den mot pjesen alldeles stridande gamla satsen: ön revient toujours å ses premiers amours.

Färdinnan sjelf kastellanens dotter, söt flicka, oskuld och natur, böjer sitt hufvud som en bruten lilja under ödets vindkast, håller af kusinen som en broder, men tillber riksgrefven.

Förvexlingar utan all ända! Strider mellan pligt och passion, svartsjuka och förtviflan, duetter, kupletter, tårar och famntag. Och under attt detta sticker Kristen emellanåt fram sitt hufvud ur surøörahickan, icke för att biträda vid replikerna, ty man kan sina roler som ratten, ntan för att tillkännagifva att han268

förlorat ett blad i manuskriptet och att glasögonen fallit i golfvet och gått i kras.

Slutligen, då jämren och eländet hunnit sin högsta höjd, framträder grosshandlaren M., en gammal grånad alpjägare, och uppdagar att han varit kastelianens hustru behjelplig att förbyta hennes och riksgrefvens barn, så att den fattige artisten helt hastigt och lustigt blir riksgrefve och, hvad ännu lustigare är, riks-grefven blir artist och alla de älskande få hvarandra, utan mehn för rang och rikedom; hvar-uppå allt upplöses i den ljufvaste harmoni och alla förenas i en kärleksfull grupp....

Oaktadt det ej är vanligt att applådera vid dylika tillfällen, var dock förtjusningen så mäktig, att vi knappt slutat, innan en orkan af handklappningar och bravorop utbröt och hela sällskapet inropades.

Såtillvida var allt godt, men dèt var något annat, som ej var godt.

Kammarjunkaren, som äfven nu, likasom vid repetitionerna, iakttagit ett oklanderligt lagom, glömde sig under en léte-à-téte med ka-stellanens dotter, just den ömmaste eller då han efter hårda strider ger vika för modrens böner och skulle för alltid taga afsked af sitt hjertas utkorade. Han yttrade nemligen med en öm handtryckning och med en alltför naturligt bruten röst: "Farväl, Agnes/" —ehuru jag för tillfället hette helt simpelt Anna.

Förskräckt kastade jag i detsamma blicken269

öfver till åskådarne och såg Otta luta sig mot min man och hviska något till honom; och ehuru Olof satt orörlig, föreföll det mig dock, som om en sky sväfvat öfver hans breda panna.

Hur dermed än var, så återsåg jag ej denna sky under aftonen. Tvertom gick han fryntligt omkring bland sina gäster och uppfyllde värdskapets pligter med den klaraste panna och förbindligare, än jag någonsin sett honom utöfva dessa pligter. Hvad jag i synnerhet lade märke till var, att han syntes serdeles förekommande mot kammarjunkaren. Mig deremot tycktes han undvika och ehuru ban, då vi händelsevis stötte tillsammans, icke visade någon brist på uppmärksamhet, låg dock i hans väsende en afvisande köld.

Att jag sjelf deraf smittades var naturligt, synnerligast som jag väl tyckte, att allt det besvär jag gjort mig att fira hans hedersdag, förtjenat något erkännande. Jag blef derföre ä min sida tillbakadragen och sökte min ersättning i den hyllning, som egnades mig af mina beundrare, till hvilka nu äfven kammarjunkaren Zellsings, lugnad af min mans trankila väsende, slöt sig mera öppet än han gjort under min mans frånvaro. Att denna hyllning gick längre än tillbörligt var, märkte jag ej sjelf; men jag anade det, då fru M. vid ett tillfälligt téte-à-téte skrattande had mig afstyra den hotande duellen mellan hennes bror och min mans nevö. "Du kan säkrast göra270

det genom att genast välja, ma belle!" — sade hon — "och valet mellan den svenske eleganten och den lille norske björnungen bör icke vara svårt."

"Hvilket dåraktigt gyckel!" —svarade jag, äfven skrattande,,men jag skrattade ej längre då jag såg min svägerska, som i detsamma gick förbi, le emot mig med ett leende fullt af försåtligt bifall.

Instinktlikt förstod jag hvad det leendet betydde och derföre, när fru M. vid afskedsia-gandet bad mig vara

välkommen till deu bal, hon dagen derpå skulle ge till sin brors ära, tackade jag väl, men beslöt inom mig att stanna hemma. Hur det gick med det beslutet skall jag omtala i nästa kapitel.fjtafevfSm* Kapitlet,

VM kaffebordet morgonen derpå uppstod tal om fru M:s bal. Olof och Otta hade utan förbehåll lofvat ätt komma. Jäg förklarade ätt jag ämnftde bli hemma. Man Ville naturligtvis veta mina skäl och jag hade ej andra att uppge, än trötthet efter gårdagens bestyr och alt det ej roade mig.

Min man såg forskafcde på mig och tillkännagaf att äfven han i sådant fall stannade hemcüa. Men detta ingick ej i min svägerskas planer. Hon sökte på allt sätt öfvertala mig, och då det ej lyckades, utbrast hon, med tolkadt humör men sannolikt under hign beräkning: "Nåja! då får väl jag också försaka nöjet. Jag gissar att Agnes har sina goda skäl att undvika sin älskare från gårdagen."

"Jag är öfvervunnen" — svarade jag skämtsamt, men med glödande haml inom mig. "Jag följer alltså med på balen."

Vi kommo mycket sent dit. Jag hade ej haft håg att skynda. En dyster aning gjorde Jftig tveksam i sista stund, men nu Vår det272

försent att ändra sig. Jag inträdde i balsalongen i feberaktig sinnesstämning. Äfven i min blod brann feber, mina ögon brunno och kinden var glödande het. Vanligen blek, var nu mitt utseende lysande varmt och mitt uppträdande blef i följd deraf äfven mer lysande än någonsin. Jag bestormades af uppbjudningar, öfverhöljdes af komplimanger, döfvades af smicker.

Och jag lät döfva mig. Föremål för min mans sorgset förebrående blick och för min svägerskas försåtliga leende, fann jag en njutning i att trotsa begge, lät mig hänföras af

den svindlande dansen och lvssnade med en

«

känsla af triumf till de täflande kavaljerernas i början blygsamma, sedan ömma och till slut djerfva hyllning. Lorgnetter följde mig i dansen, grupper samlades omkring mig under hvi-lostunderna, afunden sände mig sina brinnande pilar från de unga damernas krets och medlidandet sina suckar från mödrarnes. Jag märkte detta mycket väl, men jag kan ej säga alt jag erfor något obehag deraf. Det hade tverl-om något tjusande med sig.

"Låt oss hvila här en stund!" sade min väninna och förde mig in i sitt kabinett. "Hvad denna afton är skön! Medge alt delta lif är hänförande."

"Jag har aldrig älskat del mer" — svarade jag varmt.

"Du blir ock skönare för hvarje ögonblick,273

ma beile! Du är solen, hvaromkring alla andra röra sig såsom drabanter på balhimlen. De lysa i den mån de äro dig nära. Du vet om det är smicker, om du hört något sådant förut i dag. Fråga annars min bror!"

Fråga min bror . .. tonen hvarmed dessa enkla ord yttrades kom mig att rodna och då värdinnan utkallades i detsamma, stannade jag qvar i orofulla betraktelser. Jag stördes dock snart af Even, som kom för att uppbjuda mig till nästa mazurka. Jag var dock redan uppbjuden af kammarjunkare Zellsings och underrättade Even derom.

"Kammarjunkaren?" — sade han förvånad. "Det är ej möjligt?"

"Hvad menar du, Even? Hvarföre skulle det ej vara möjligt."

"Han har ju förut dansat tvänne mazurkor med er, Agnes!"

"Nå ja, om också så vore?"

"Så vore det — förlåt Agnes! — för mycket på en afton."

"Är du tokig, Even? Hvad ger dig rätt att lära mig hvad som är för mycket eller för litet?"

"Endast min vördnàd och tillgifvenhet" — svarade han med rörelse — "men jag finner att ni ej tycker så. Förlåt

mig derföre! Ni gör ju del?"

Det låg så mycken ödmjukhet i hans ton, att jag ej kunde vara längre förargad på den74

hetsige ynglingen ©ch räckte baaorø derföre min hand till försoning. Han fattade den lif* ligt, tryckte en kyss derpå och skyndade ut i halsalongen.

Då. Even gått stormade de orofulla betraktelser, ban afbrulit, med anan större kraft på mig och jag började önska mig långt borta från den förpestade luft jag hår inandades. Nia man visade sig i detsamma i dörröppningen.

"Ack! är det du, Olof! Så läogese'n jag t-kg djgt Jag är trött och vill gerna hem."

"Sitt stilla ett ögonblick! EfUr dea lilja sceniska föreställning, som nyss föregick, kaa del uiåiända roa dig alt höra spektatörernas omdöme."

Jag såg förvånad upp. Hans röst förfärade mig och i samma ögonblick träffade mig från angränsande rum följande ord:

"På min ära en retande varelse, hvem ook den lycklige är 1 Jag vore gerna både löjtnant och nevö, om jag derigenom kunde få inträde på vädjobanan, ja till och med en utlefvad kammarjunkare."'

Døfvad af häprød och barm kunde jag ej höra mera, utan bad häftigt inin man aAlföra mig hem.

"Trankilisera dig" — svarade ban med igan|e köld. "Kritiken har tystnat. Du kaa här i lugn behjerta dess lärdomar" — ocih has lemnade mig.

Det var väl entlasi »träng rütvif», du øf-275

våde don gången, Ole Bjjftriistaad| Jag måste antaga det. Men det hade kanhända varit bättre för oss båda, om du, liksom mången annan gång, i stället varit barmhertig ocli öfverseende.

Då min man lemnade mig, kände jag mig hardt nära förkrossad. Men han var knappt försvunnen, förrän känslan af den i min tanke orättvisa förödmjukelse jag lidit, stålsalte både krepp och själ. Nå väl! — sade jag för mig sjelf — ske eder som J viljen!

Oeb jag störtade mig åter in i den svindlande kretsen och förvärfvade ånyo den allmänna uppmärksamhet, som jag straxt från början af aftonen sett mig vara mål för, något väl mycket försigtig hos damerna, något väl mycket oförställd bos herrarne. Men jag märkte ej vidare detta, förrän till sluts mina fysiska krafter började mattas. Då först såg jag med afsky de föraktliga blickar, som förföljde mig, och jag började rysa för mig sjelf och allt omkring mig. Sälen rörde sig i vågor, hvimlet, ljuset, musiken, värmen, febern, hatet, oron, allt bestormade mig med tusende olika intryck och jag erfor för första gången en ursinnig loda för allt detta samma, som så nyss ursinnigt tjusat mig.

F.n bal — hvilkeu spegelbild af lifvet, hvilken besynnerlig kretsgång omkring morgonfri-ska löjen och vissnade leenden, rosiga aningar och bleknade förhoppningar, stolta triumfer och förödmjukande nederlag, beundran och afund,276

kärlek och hat! Jag kände den djupaste leda dervid; men ändå hängaf jag mig ännu med passion åt den vilda vran med leende öga, skämtande läppar och gråtande hjerta, då min blick plötsligt mötte en annan, en djup och allvarlig blick, som talade blott om en enda känsla: en outsäglig smärta. Jag långslädes oemotståndligt af den blicken och djupt in i hela mitt väsende trängde min mans röst: "Agnes! du har alltid en vän, då du icke eger något mer. Kom, mitt barn, kom! du bar varit här länge nog."

"Aja, Olof!" sade jag, då vi kort derefter sutto i vår ensamhet. "Jag har varit der länge nog, jag vet det ; och dock förefaller det mig i en sorts fasa, som om jag nu knappt kunde lefva det förutan. O, min Gud, att jag aldrig kommit dit — att jag icke behöft det, att jag icke tvungits dit."

"Ja, ja! och isynnerhet hade det varit godt om du gifyit din man och ditt hem hvad du i stället gifvit verlden. Den lar girigt emot sådana gåfvor, men den har ännu aldrig haft någon gengåfva af värde att erbjuda."

"Tala icke hårdt till mig, Olof, nu! — jag är upprörd och uppgifven. Tala till mig huldt, som du brukar. Förebrå mig ingenting. Ser du, jag vill så gerna lyda dig i allt. Hvad fordrar du af mig?"

"Hvad jag fordrar? Det vet Gud! Jag har endast ett svagt minne af hvad jag en gång277

fordrade. Det var makten att återföra dig någon god välsignad dag till ett fridsamt och skyddande hem ifrån denna infernaliska verld, hvars tjusande sirénsång för till afgrunden. Men det är ännu tid. Förtro dig till mig som till en äldre vän! Mer kan jag nu icke bli, men jag skall bli dig en trofast vän, ett pålitligt stöd. Förtro dig endast till mig med allvarlig förtröstan och jag skall måhända ännu vara i stånd att kunna bereda dig någon smula ren och sann glädje af lifvet."

"O, min älskade! Jag vet du har rätt. Jag har varit förtrollad. Jag har förts långt från dig af onda makter. Men, vid Gud, det var ursprungligen icke mitt, — det var en annans fel. Henne förutan hade vi aldrig lemnat vårt hem."

"Kanhända, emedan du då icke blifvit frestad. Ge henne dock icke större skuld än hon har — den kan vara stor nog ändå. Jag erkänner att hon varit en olycka mer i vårt lif, men hon kan dock aldrig jemföras med det, som utgjort dess största och enda verkliga förbannelse."

"Skall du alltid bedraga dig med afseende å henne? Hon är din syster, se der allt för dig!"

"Tala icke så, Agnes! Icke tusendedelen af allt innefattas i någonting så obetydligt. Allt är det olycksaliga öde, som ville att två så olika naturer, som din och min, drogos till hvarandra utan att kunna sammangjutas, som278

tvingade mig att begära, och nekade éig ait gifva den sanna och eviga kärleken."

"Det èr doek icke »betydligt jag ger dig, Olof! Förakta det ej, om det också ej är allt hvad du begär."

"Jag föraktar det ej, har aldrig föraktat det. Jag har till och med trott alt det in pater fröet till det stora. Ty ända tiM sista tir derna har jag väntat på den stund, då du skulle säga mig, att 4u tänkte, trodde, hoppa? des och älskade, som jag. Men den stämde» kom aldrig. Och en grym fråga ligger öfver hela mitt lif, barn! den frågan om du någonsin, någonslädes, dit ingen Miek ännu trängt,^ skal 1 möta mig så, som jag önskar.9

"Git mig det stöd och den vänskap, At bjudit mig, Olof! och jag vill försöka att renr sa bort allt tillfälligt ogräs ur njin natur. Kanske den sedan kan bli dig värdigare.9

"Om du hade mod och kraft att försöka detta! Jag skall skydda dig under föraëføt. Jag skall sätta dig så högt, att ingen profan tanke kan nå dig, ingen oren blick våga be» fläcka dig. Om du vill, så låt oss hädanefter lefva långt från menniskorna, fly till det hem, kärleken skulle helgat, afbryta all gemenskap med den verld, hvars anda är förgiftad, och om det vore möjligt o Gud, om det vore möjligt! r begynna ett nytt lif, dkiljdt från det längst förflutna, glömmande hvarje skymt af eU framfaret."87t

"Det är hårdt taladt, Olof! Det bar dp<* fttturcits mången »tand du sjelf välsignat, Jag tror mig icke bellesr kunna det son» du fordrar."

"Säg icke det," bad ban liksom hänförd, "Agnes, tro, tro äfven du! Ett plötslig), hopp lifvar mig. Kom Hill mig, kom till mitt hjerta, stanna der. Låt oss böja oss inför vår Gud och anropa honom om hjelp- Kom, kom genast .ocb lyft ditt hjerta i samma kärlek, som klappar i jnitt,"

"Olof, jag kan det ej nu. Men måhända kommer jag frivilligt någon gång, någon liten fredlig stund som icke är lik denna. Och skulle det äfven bli långt, långt till — så vänta mig duf

"Den stunden kommer aldrig, om icke nu. Kanske dröjer det äfven innan jag åter kan erbjuda dig hvad jag nu gjort.*

"Du ser hvad jag lider, Olof! både mitt och ditt lidande ; men sanningen är heligare. Jag kan ännu ej dela 4in uppfattning ocb bed mig ej bedraga dig med ett falskt hopp. Tro dock att jag ger så mycket någon qvinna gifvit."

"Ja, ja! jag mins: du kan icke, o nej i du kan icke hvarken na eller någonsin."

"Säg icke så, älskade Olof! framtiden står i Guds hand. Förkasta ej hvad jag nu kan ge och blif mitt stöd och min

vän. Men kan*-hända... ack! jag har en fråga att göra dig,280

som tynger mitt sinne och som du öppet och innerligt skall besvara, om du ock vet att det smärtar mig. Har jag i ringaste mån sjunkit i din tanke på samma sätt som i verldens ? Du vet ju hur grym och orättvis denna verld varit."

"Du borde ej gjort den frågan nu, men jag skall svara uppriktigt. Verlden bar måhända varit grym mot dig, men orättvisare kan den vara. Du har gifvit den stora rättigheter att döma, vi kunna ej dölja det."

"Jag har således sjunkit i din aktning liksom i din kärlek?"

"Envisas icke med att fråga mig" — sade han med någon häftighet. "Begär icke at» den make, som hör sin hustrus namn föraktligt upprepas af de lumpnaste vcrldsmenniskor, skall döma, huruvida sådant kan vara möjligt utan all skuld å hennes sida."

"Jo, Olof! den som aktade och ärade sin hustru kunde både döma och frikänna."

"Den som aktade och ärade sin hustru, sedan hon, lik andra verldsslafvinnor, gifvit sig under männernas djerfva blickar, oskärats af deras orena tankar, fläckats af deras tvetydiga leenden, kränkts af deras smicker — den, ja den, men ingen annan, kan uttala en ovilkorlig frikännelse; den, men ingen annan, kan hos sin maka ännu återßnna den moraliska jungfrulighet, hvarförutan ingen skuldfrihet finnes."281

"Låt mig tro att du ej kan mena allt hvad du nu sagt mig."

"Tro då hellre att jag icke sagt det och låt ditt eget medvetande tala i stället. Kanhända till och med den bild, du möter i din spegel, liksom den, du återfinner i beundrarnes blickar, äfven kan hafva något att säga derom."

"Mig återstår således i din tanke intet, Olof?" Min röst darrade och jag kände min beherrskning börja öfverge mig.

"Icke mycket, Agnes! då du kan fråga med denna ton, som om du ansåge dig lik ett offerlam, som menlöst och oskyldigt sargas af orättvisan."

"Du är grym, Olof! Tro ej allt hvad din syster bär på sin tunga; tv det är hennes ande, som lifvar dig. Huru mycken sanning det innebär vet du, mindre än jag sjelf."

"Men kanhända du sjelf vet att vältaliga blomsterbuketter hvarje morgon blifvit insmug-lade i din sängkammare och att din egen kammarjungfru haft all möda ospard att dölja det för din man; att du på dina dagliga promenader varit uppvaktad af ständigt samma kavaljerer, hvilka aldrig tagit miste om den väg du för dagen valde; att din mans brorson vakat nätterna igenom utanför ditt fönster, utan att du ansett lägligt att underrätta din man derom; alt föremålet för dina ungdomsdrömmar till och med på skådebanan ansett sig kunna glömma alla lyssnande öron och tilltalam

Öig n¥ei m förtröllghfet, söm vön&gfcn tj tillåtes andra ån nära anförvandter ellfer älskarè; ftU den ärbara hustrun, så snart hön inträdde i toateatongen, glömde alt något sådant fenas, stan en äkta fti&n, och rnfed glödande kinder öcti brinnande pulsar kaStàde sig i äftnafttø på dèn förstkoiiimande, fast gamla frfinnfen alltid lågit ut sin rätt till föratèn för den, som Sist af alto bort gynnas, — kanhända, om da antager dig veta allt detta och mycke* mera, — ka»h&fida du då skulle finrø för godt att fceträfeta dig mindre søm ett bffferlam, än så-fiom ett vilsekommet sådant, hvilket bör söka atl återfinna rätta vägen."

Jag satt alldeles förstenad under delta passionerade utbrott äf min ma». Det var Så myr,ket derttti jag -ej genast Mtade; men skäligen klarnade allt och jag såg i eldskrift tecknad aM den infernaliska förföljelse, hvarför jag vartt föremål. Det var således derföre Ott* varit så angelägen att stnda mig ut i verldens frestelser, att jag skulle duka ander derför. Döt var således derföre hön så välvilligt erbjöd m*g sitt egei skötebarn, den instftllsattima üfer-git, för att Spionera Och vara till hands att, med hemlighetskrämeri för naift man, till och med i afseende på de oskyldiga buketterna, väcka hans svartsjuka. Det var således för àtt mod sakkännedom samla oeh fraftilàgga alto bevis emot mig, «ota hon sjelf faftinnnit sig, éà hen ansåg måttet r&gadt..fia käftfifa trf bitter harm intog mig.

Eftèr en ling tystnad svåraste jag min man på hans li?telsøfiiH& tal med en ton så kall, att jag sjelf frös dervid' "Jag föraktar alt svara annat på éitt tai, fin ött jag aldrig vidare beträder den , *«g, du vMdrw med din syster vid handen."

"Hvad menar du?*

"Jag menar, att ditt hem felir icke mitt hem, så länge det äfven $f "Sn •sylters."

^Förhasta dig ej, Agnes! Du vtl ätt jag år bunden &f mitt ord. Jag kan ej utvisa henne. Mn henties fädernehem."

^StaiH» då hår?"

"Nej, i evighet nej* Der Hu nu Sr, tan hvarken jag eller du stanna. Du måste följa såvida ..." "

"Låt icke din systers anda leda dig för »ngt, Otof," afbröt jag lugnt. "Och upphör att fala till mig, som em jag vore förlorad, lag varftar dig derför. Återstår det mig således intet?"

wDet återstår dig" — svarade han och tog min hand i sift — "det återstår dig, att åter-férvärfva din makes aktning, hans välvitS^ skydd, hans för 4ig ständigt offrande hjerta «c& en god tanke af de menniskor, blawà hvilka to nödgas lefva. Det återstår dig först och sist, att vinna förlåtelse af den, utan hvart hjelp de bästa beslut ingen framgång ega."

"Du dömer käckt, min ffiàkef återtog j&g. wÄr du tørtfcs&d att du äfven dömer rätt och284 -

framförallt — efter mogen pröfuing ? Tror du dig ej böra återtaga något, då du blir lugn?"

Han teg en stund. Jag mötte mina egna brinnande ögon i spegeln midtemot. De lyste bredvid smyckena i min skrud med öfvervägande glans och med ett uttryck, som jag tyckte bort hejda svaret på hans läppar, detta obevekliga svar: "Jag har sagt hvad jag tänker och skall tänka."

"Nåväl! det är således din tanke och en rättvis tanke" — sade jag och steg upp. "Jag har i afton bedt dig, Olof, hålla dina tankar inue, äfven om de varit rättvisa, men de skulle fram och således äfveu mina. Min make! den hustru, du nu under en limmas lid haft stående inför din domstol, har ett förslag att göra dig."

"Gör det icke!" — sade han och omfattade mig. "Gör det icke, Agnes! Icke för att jag vet hvad det är, men gör det icke nu!"

"Du ber mig derom för din egen skull?"

"För bådas vår skull ber jag dig derom."

"Må det då hvila," — sade jag och satte mig igen — "men tala till dig i alla fall måste jag så, som jag för längesedan bort. Du nämnde för en stund sedan: ditt ständigtupp-offrande hjerta. Hvad ditt hjerta är mäktigt till, Olof! .... men det är sannerligen icke mäktigt till offer. Du har strängt utfordrat ditt, mer än dill. Gud, jag sjelf och bela verlden måste finna det ocli du måste det sjelf285

en gång. Det var dina stränga fordringar, som förde mig hit på den branten, der du anser jnig stå och der du ställde mig utan betänkande, endast du fick behålla din syster i fred."

"Agnes, reta mig icke!"

"Hvad jag säger har en alltför allvarlig afsigt alt kunna hafva en sådan verkan. Reta dig icke sjelf! Ditt var felet — jag upprepar det — ditt, om möjligt ännu högre än den afgrundslika menniskans. Ditt var det; ty — hvad du än tal|r om kärlek och kärlek af det underbaraste slag — den mans kärlek, som icke ett ögonblick velat ofira systern för makan — den mannens kärlek kan försakas."

"Agnes, milt barn! Vakta dig, vakta dig sjelf, om intet annat är dig heligt!"

"Hvarken du, Olof, eller jag sjelf skall behöfva vakta mig, oin du här i denna stund ville erkänna äfven din skuld, din stora skuld att behålla qvar i ditt hus den qvinna, som kränkt din maka, dödat ditt barn, och jemväl dödat aili hvad heligt och bättre fanns hos mig, från början till slut, ty hon är det, som hos mig uppväckt stormen,

passionen, hatet, raseriet. Erkänn Olof, att kon var vårt lifs olycka, vår kärleks graf och milt moraliska förderf. Och är icke det nog för att fördöma henne? Gör det, hör du! Jag bönfaller att du gör det. Jag skulle i detta ögonblick njuta, tjusas, frossa af att höra det från dina läppar.m

FöréVm henae,. Olof, och jag akall väteigna, jag skall — ëiska dig!"

"Agnes!" — sade min man och en tår skymde lians bfcck. "Jag vill la' dig i mina annar. Må Gud bevara milt barn!"

Jag drog mig från Honom och utropade: "Gör hvad jag bedt dig om- Förkasta henne, som hon förtjenar!"

"Agaes, Agnea!" bad han med djup sinnesrörelse — "förkasta du mig, förkasta min kärlek, nw lycka, allting;, me» i ett högra vär sendes namn besvär jag (% : bortkasta icke dig sjelf, såsom du är nära alt göra!"

"Du lofvar icke» Olaf?"

"Lugna dig, jag skall tala med dig eu au-nan gång. Kom nu till mig. Nej» nej l Gå icke ifrån mig. Skiljas vi nu, så aaser jag mig icke inför någon ansvarig för kvad som häwter."

"Godnatt!" svarade jag, tog ett ljus och steg upp,

"Agaes* min dörr lUir riglad i natt, da slipper icke ie, om några nattens andar skulle au&kta dig."

"Godnatt PTjuguandra Kapitlet.

Jag hade äuau icke stigit upp morgoatR derpå, di Margit tonade mig en biljett firà» min man. Deu lydde så:

"i dag Moekan 12 reser jag titi Nore» bjein. Min bustru följer med, i fall hon än-no inför veviden vill anses för min hustru.

<9.

Jag. kåatpade en hård kamp. Mm medel svek mig i sista stund. Jag följde min man och så blefvo vi åtet samlade i det gamla tøoinet.

Alla tycktes taga för gifvet att förhållandet var endast provisoriskt, men äfven under sida» förutsättning var det nästan outhärdligt. Då jag numera icke hade den ringaste lus* att befatta mig med lutsets angelägenheter, förde Otta huahåùsspiran alldeles enväldigt liksom i forna dagar. Min man och jag samman-trallade sältan, nästan endast under måltiderna. Frid och endrägt bodde på yta». Inga tvistigheter, ieke ens olika tankar förspordes» Me» d*t tar en ftredsluàniBg utan slägtskap med för»288

soning, en endrägt hvari hjertat saknade all del ; och som man vet finnes ingen söndring djupare, än en endrägt af sådan natur. Hvarje den aflägsnaste häntydning på vårt sisla samtal undveks äugsligt; men hvarje ord grodde och växte i våra hjertan.

Då en enda hemlighållen tanke hos den ena makan är tillräcklig att splittra hela äktenskapet, är lätt att finna hvart denna sinnesstämning skulle leda. Samma känsla af förfärlig ensamhet, som beherrskade mig på vår lard till hemmet efter vårt första samtal om kärlekens" natifr och makt, öfverväldigade mig åter, endast med den skillnad att denna ensamhet föreföll nu ändå mera graflik. Och att äfven min man led var lätt att finna. Icke ett leende upplifvade hela denna tid det stränga allvaret, som likt en frostdimma var läg rådt öfver hans drag. Och natten, den långa natten — hvem täljde derunder hans tunga steg? Endast Gud och han sjelf, ehuru äfven jag, kastande mig af och an på mitt ensamma läger, ofta lyssnade till detta enformiga tramp af hans dödstunga Qät. Jag sökte till-rigla mina öron derför, men lyckades sällan. De tunga Qäten genljödo i mitt hjerta understundom långt efter sedan de i verkligheten tystnat, och när mitt öra sade mig att detta skett, intogs jag af en nervös bäfvan öfver denna tystnad; ty oaktadt all den smärta det en-289

foriniga trampet förorsakade mig, var det ändå ett bevis på alt ban ännu fanns till.

Flera veckor hade förflutit på detta sätt, då den lid kom, som våra Kristiania-bekanta redan för långt tillbaka utsatt till ett besök på Norehjem. Trött till själ och kropp, hade jag mången gång önskat all besöket kunnat

förekommas; men då dagen nalkades, flammade något af min gamla lefnadslust upp igen och en leberaklig åtrå efter all få andas nå-, gon lifsluft i glada menniskors sällskap grep mig. Med en liflighet, som kunde gälla för värma, mottog jag derföre de först anländande, fru M. med man och bror; och som min väninna medtagit sitt allra briljantaste lynne och hennes bror klädt sig i den mest vördnadsfulla ridderlighetsskrud, lyckades jag för stunden öfvertyga mig alt grafven ännu icke var öppnad för all lifvets glädje.

Äfven på min man tycktes de lrämmandes ankomst hafva en lifvande verkan och dagen förflöt lätt och angenämt. Efter supén gick kammarjunkaren, som förut endast sysselsatt sig med värden, fram till mig och ledde, med en jemförelse mellan mitt nuvarande och förra hem, samtalet till det senare. Han hade aldrig kunnat välja elt mig behagligare ämne. Han märkte del sjelf och uppbjöd också allt för alt förhöja behaget, ty just mina favoritplatser hade äfven varit hans och hans omdö-

Affnei Till. 13290

me öfver min gamla kåra Gertru var så taget ur milt eget hjerta, att jag blef helt rörd-Fullständig seger vann ban, då han till slut lät min enkla och redbara barndomsvän Erik, den ban träffat i Köpenhamn, med sin rullande sjömansgång inträda på scenen, så alt inom dess ram inneslöts allt hvad mill kära Elfdala hade godt och minnesrikt för mig. Då vi stego upp, gaf jag honom hjertligt min hand till en varm tacksägelse för den angenäma färd, han låtit mig göra till det oförgätliga barndomshemmet, och jag fann denna känsloyttring så naturlig, att det icke ens föll mig in alt någon, som endast såg densamma, utan att hafva hört föremålet för vårt samtal, möjligen kunde taga anstöt af dess värma.

Så var dock sannolikt förhållandet; ty då jag, upprymd och vänligare stämd mot all verlden, ån jag på länge känt mig, bjöd min man handen till etl hjertligt godnatt, vidrörde ban den icke ens, utan helsade mig mer främmande än någonsin.

Den som föreställer sig att detta min mans beteende skulle komma mig att ångra den vänlighet jag visat von Zellsings, kan föga bedöma qvinnohjerlat. Med en harmfull känsla mot min man, blandad nu till och med med en smula förakt, kände jag mig tvärtom benägen alt åt den förre upplåta en aktningsvärdare plats i min tillgifvenhet än han någonsin innehaft; och denna afton hörde jag ej de291

tunga fjåtes från min mann rum, ehuru de voro tyngre Sn någonsin. Gamla minnen, för hvilka han var främmande, förtogo deras ljud.

Andra dagen förde till oss mer främmande och hland dem Kristens familj. Delta och isynnerhet Evens efterhängsen het gjorde alt jag knappast utbytte elt ord med von Zellsings. Men under en allmän aftonpromenad i parken, då Even var uppfångad af en rosenklädd och rosenkindad ung dam från "Byen", passrule han på och gjorde sig till min kavaljer.

Då vi hunnit så långt från de andra, alt ingen kunde höra oss, afbröt ban del samtal i likgiltiga ämnen, vi ditintills fört, och yttrade med förändrad röst: "Således, min fru, har då ödet ändtligen beskärdt mig lyckan att träffa er."

Jag tyckte med skäl all det var ett besynnerligt tal, eftei-som han nu ett par dagar och icke längesedan under veckor nästan dagligen åtnjutit samma lycka; men jag teg dock, emedan jag icke ens skämtande ville låta honom förstå alt jag förstod honom. Hela denna promenad började förefalla mig besvärande.

Plötsligt stannade han, betraktade mig med en af sina mest talande blickar, som direkte tycktes forska i mitt ansigte, huruvida stunden ännu var inne, och yttrade med sin djupaste ton det enda ordet: "Agnes 1"

Det var, med undantag af den tillfälliga missägningeu på teatern, enda gången efter vårt29-2

återseende han kallade mig så. Harm och blygsel färgade mina kinder. Men han såg det ej, utan fortfor lifligt:

"Agnes!... Hvarföre skulle jag ej begagna mig af stunden ? Jag har länge längtat efter den. Jag har i mitt hjertas armod hoppats att om jag ännu blott en gång finge se er, finge sänka min blick i er. .."

"Herr kammarjunkare" — afbröt jag — "jag förstår ej med hvad rätt ni vågar tilltala mig i denna ton?"

"Hel är i ingen lon och i ingen anda, min fru, som icke såväl det närvarande som del förflutna kan rättfärdiga. Det är ingenting, som kan såra er i edra närvarande förhållanden. Jag begär ju icke nu något af allt det jag en gång så dåraktigt hoppades på. Jag begär ej mer, än hvad ni utan samvetsförebråelse kan ge den förste tiggare ni möler. Fattig och arm på lifvets högsta glädje, förskjuten af både verkligheten och hoppet, är en ädel själs deltagande den enda hugnad jag ännu kan vinna af lifvet. Om ni kan, ni, som så rikt för andra slösar med ert rena hjertas håfvor, om ni kan, så skänk äfven mig en gnista af den tillgifvenhet, ni egnar många andra af edra vänner. Det är allt hvad jag begär."

"Ni är alltför anspråkslös, kammarjunkare Zellsings!" yttrade jag i en ton, som utan Ivif-rel röjde huru föga jag trodde på hans anspråks-293

löshet, men också huru gerna jag skulle vilja tro derpå.

"Det var således för mycket, äfven det," återtog han bittert. "Ni har er gamla tanka om mig. Men tro mig, min fru, sedan jag lärde känna er, är myckel förändradt och hvem skulle också, ulan alt sjelf förädlas, kunna betrakta ett väsende, i hvars ljusa närhet allt förklaras i skönhet och harmoni. Oin verlds-slaggen ännu befläckar min själ, är det dess-niera skäl alt ni ej väuder cr ifrån mig, då ni vet att en enda af edra rena blickar skulle göra den cn grad mera fläck fr i. Låt mig be om en sådan blick! Låt mig hoppas alt min vänskap i minsta mån äfven kunde bli något för er."

Ehuru ung, var jag ej ovan vid passionens språk och saknade hvarken förmåga eller vana att motslå dess djerfva kraft; men emot delta blygsamma språk, så rikt i sin värma och så doftande af ridderlig hyllning, var jag vapenlös under närvarande förhållanden. Huru olika talade han icke med en annan! Hvilken tro hade han icke, hvilken gudom var jag ej i hans hjerta! Jag gjorde, som många qvinnor gjort i dylika fall, det farligaste af aili: jag jemförde. Jag återkallade i en olycklig slund alla de prof jag redan haft på bristande sympati med min man, både i kärlek och andra förhållanden. Jag längtade efter denna sympati och dåradcs, liksom mången både före och294

efter mig, med den inbillningen, att jag kunde finna den i en sådan vänskap, som nu er-böds mig och alt jag kunde rädda en själ från förtviflan, på samma gång jag räddade min egen från tomhet.

Jag lyssnade ännu till många ord i samma anda och jag kände milt hjerta vekna allt mer och mer.

"Jag vel att i edra ord" — sade jag slutligen — "ej kan ligga annat än sanning och uppriktighet; ty ni känner huru för mig den högsta känslan icke kan delas och att den tillhör den man, jag framför alla valt och som framför alla förtjenar del. Men kan en man med edra egenskaper och en qvinna i min ställning genom vänskapen" förenas i en lugn och aldrig sjelfvisk sympati, så ger jag er härmed min hand. Vi skola glömma mycket, minnas endast det bästa och aldrig önska att bli för hvarandra annat, än hvad vi kunna vara inför min man och hela verlden."

Han fattade min hand och tryckte den tiU bekräftelse på vårt vänskapsförbund häftigare än behöfligt var, sanit yttrade med en eld i ögat, som jag ej tyckte om: "Tack, Agnes! hädanefter finns ett löfte mellan våra själar."

Jag tyckte än mindre om dessa ord, som framkallade min rodnad.

"Rodna ej så!" — sade ban. "Känslor, de renaste jag någonsin erfarit, kunna på intet sätt besvära er."295

Jag var dock icke nog bedårad alt ej i den blick, som åtföljde orden, läsa en motsägelse, hvilket, då jag ålerkom till mig sjelf, hade den verkan all ingifva mig någon oro ölver förbundet, helst jag icke kunde dölja för mig, att do eteriska känslor, han skildrat, icke alldeles harmonierade med hans karakter. Dock anade jag icke annal, än att ban sjelf trodde derpå och menade ärligt med sitt vänskapsför-slag, och jag skulle ej varit qvinna, om jag icke funnit något tilldragande i delta för mig så nya, alt på samma gång dyrkas och beskydda,, tvänne saker som för vårt svagare och öma kön äro lika ljufva samt, förenade, det ljufvaste af allt.

Icke heller den natten lyssnade jag till ljudet af min mans tunga nattliga fjät, men ack! den slund nalkades, då jag skulle velat gifva mitt lif för att ännu en gång få höra dem...

På förslag af fru M., som huru mycket hon än älskade blommor, dock mera älskade dans och hvars kännareblick

genast uppskattade att blomstergalleriet uppfyllde alla fordringar på en balsalong, blef det beslutadt att för aftonen upplåta det till sådant ändamål. Otta ombestyrde blommornas utflyttning, men jag infann mig der äfven för att hemta några småsaker, som tillhörde mig. Då jag såg mig omkring på de toma väggarne, öfverfölls jag af en ängslan, liksom om jag stode i begrepp alt296

begå ett helgerån, icke blott emot mina blomstervänner utan ock emot miunet af min mor, hvars fot varit den sista, som sväfvat i dans öfver det bonade golfvet. Jag anställde en jemförelse emellan den unga friska känsla, hvarmed hon sannolikt här trädt dansen, och mitt eget sorgsna mod, och beslöt, som jag tyckte i en god stund, att sjelf icke dansa. Sedan jag fattat det beslutet, såg jag min man från strandvägen nalkas och ensam uppsöka sitt rum. Hans hufvud var djupt böjdt och -i ögonblicklig ingifvelse skyndade jag mig in till honom, för att gifva honom del af mill beslut, öfvertygad alt det skulle glädja honom.

"Hvad vill du?" — frågade han skarpt, då ban fick se mig i dörren.

"Ingenting, som bör framkalla din vrede"

— svarade jag obetänksamt, men utan någon retsam afsigt.

"Jaså — förebråelser! Låt mig då säga dig, att delta är mill rum, mitt enskilda rum

— förslår du?"

"Olof, min Gud, Olof!"

Jag kände en lindrig tryckning öfver min arm och i nästa ögonblick var jag ulanför hans dörr.

Hvad var del för slags känsla, som härvid intog mig, och hvarföre flydde jag ej iu i min kammares djupa enslighel all gråta blodstårar öfver aili det onda, jag samkal öfver mig? Jag kan ej svara derpå. Kanske var det en-297

dast det obevekliga ödet, som böd mig besin-ningslöst ila åstad till min olyckas bestämmelse.

I stället att gömma mig och min förödmjukelse i enslighetens djupaste vrå, skyndade jag ut i den meiiniskohvimlande parken. In-stinktmessigt valde jag dock den aflägsnaste gången och mötte ingen förr ån jag, snafvan-de på en utskjutande rot, vid en krökning af stigen nästan föll i armarne på kammarjunkare Zellsings.

"Gud vare lof att ni ej föll, min fru!" — sade ban. "Men ni ser så förskräckt ut? Stöd er på min arm och lita på den, liksom på min vänskap."

Med en smärtsam tanke på huru litet jag numera hade att lita mig till, svarade jag med omisskännelig erkänsla för hans deltagande: "Ja, jag vill lita på er."

"Gör det" — svarade han lifligt. "Det finns ingen ni tryggare kan lita er till. Och om allt annat skulle öfverge er . .."

"Jag förstår ej hvad ni menar" — afbröt jag, förfärad vid tanken derpå alt han möjligen blickat in i mina busliga förhållanden och ville göra sig till min förtrogne.

Han insåg ganska väl anledningen till min sinnesrörelse och svarade, med den misskända dygdens ädla stolthet: "Förlåt mig min fru! men jag inbillade mig att min vänskap var annat än en leksak i er hand. Jag inser milt misstag. Ni vill icke tillåta mig att egna er298

någon gärd af deltagande och jag är beredd att draga mig tillbaka, när ni befaller."

I mitt outsägliga betryck var jag oförmögen att stöta tillbaka den enda vän, jag ännu hade qvar, och räckande honom handen, sade jag med rörelse: "Ni missförstår mig. Jag hvarken kan eller vill försaka er vänskap."

J)et behöfdes ej mer, lör att förvissa den mest inhilsfce af alla skapade varelser, att ban endast hade alt sträcka ut handen, för att fånga den länge och försigtigt förberedda segrens byte.

"Vänskap?" — utropade ban med passion. "Hvarför längre kläda vår glödande känsla i denna kyliga skrud?

Länge nog ha' vi tömt försakelsens kalk. Nöjets bägare är bräddfull. Räck mig den, Agnes! och låt mig ändtligen höra från dina läppar den ljufva bekännelsen att du älskar mig?

Om blixten slagit mig, kunde jag ej känt mig mera döfvad, än af dessa vansinniga ord. Jag stod mållös af förvåning, blygsel och glödande harm, men alla dessa känslor upplöstes i en isande förfäran, då jag hörde en person, som i detsamma promenerade förbi, i hånfull lon yttra: "Lål icke mig afbryta! Lycka till god fortsättning, mill herrskap!"

Var det inin svägerska, som yttrade de orden? Det är möjligt, men jag brydde mig ej om alt forska derefter. Del enda jag brydde mig om var del skärande medvetandet, att299

jag nu ändteligen var fullt föitastad af Gud och menniskor, då jag nödgats lyssna till kärlekens språk från andra läppar, än min makes....

Om jag också kunnat, hann jag ej svara; ty en munter skara af mina gäster nalkades i detsamma, lockad af dansmusikens toner, som börjar strömma ut genom de öppna fönstren i balsalongen.TJragitreåje Kapitlet

Och det var en lysande fest och en yrande bal och del var sprittande lif och stormande glädje.

Alla, alla deltogo deri, alla utom värdinnan, som blott gjort en enda rond bland sina gäster och dervid sett ut som en sömngån-gerska.

Hon hade àler dragit sig undan i sitt eget aflägsna rum. Hon salt der med nedböjdt hufvud, vridande sina händer i outsägliga qval. Slutligen lyftade hon sin blick upp till sin makes bild på väggen midt emot. Hans ögon logo så vänligt mot henne. Hennes egna fylldes af tårar och knäböjande sjönk hon ned .. .

Dörren öppnades. Himlen gifve att det varit han! men det var en annan, hennes hjertas och hennes lifs fiende.

Jag skyndade mig att yttra något om ett tillfälligt illamående, men albröt då jag märkte det segrande småleënde, hvarmed han af-hörde mig.

"Agnes", — sade han, — "var ej längre ett501

bara, jag fattar fullkomligt allt det fina, som föregår i ditt hjerta. Nen sanningens timma år slagen. All tvekan, all bäfvan måste försvinna, sjelfva samvetet fordrar det. Den, som du i ett förvilladt ögonblick gaf din hand, vill säkert ej behålla den, då ej hjertat medföljer. Och sjelf skulle du fördunkla din fläckfria renhet, genom en förening, som ej helgades ander den delade kärlekens insegel."

Jag ville svara, men tungan var bunden af skräck. Hans mörka öga uppslök mig i sina förtärande flammor. I det ban nalkades mig, slog han sin arm om mitt lif med vild styrka och fortsatte med otyglad häftighet: "Ja, tjusande varelse, min är du, och min skall du blifva. Mig skall du tillhöra och mig skall du följa, följa till en början undan verldens vredgade blickar, till kärlekens hemland, der luften dallrar lik en skälfvande brud och jorden år klädd i evig brölloppsskrud. Der skall du, rusad af min kärlek, hviska svaren på mina böner."

Min kraft var förgäfves använd. Jag förmådde ej slita mig ur hans famn. Det skimrade för mina Ögon och en hittills återhållen kyss glödde på min af vamnäktigt motstånd purprade kind.

I samma stund var jag fri...

Hans armar öppnade sig. Jag såg honom icke längre. Det hade fallit en skugga emellan honom ocb mig, en mörk skugga var det,502

Ocb jag hörde ljudet af steg, som närmade sig. Det var samma ljud, jag så mången natt med bäfvan lyssnat till. Och då dörren föll igen liksom af sig sjelf, kom med luftdraget insmygande en flägt, som isade mitt blod.

Ole Björuslad stod inne! Han hade gått Jram. Han stod fast, tyst, kall, han var sig lik. Icke ens blodets rörelse skiftade på hans kind.

En lörolämpad qvinna, som j^g, en lidelsefullt förtviflad qvinna ådagalägger icke mycken sinnesnärvaro. Annars skulle jag af mig sjelf funnit gränsen för det beskydd, jag hade att vänta mig af min make, och undgått

förödmjukelsen att se mig kallt tillbakavisad, då jag ville kasta mig i hans armar.

Detta gaf äfven von Zellsings mod att ännu inför min lagliga make, min liksom hans stränge domare yfvas öfver sitt dåd. Han yttrade nemligen, då min man iakttog tystnad:

"Jag högaktar er tysta vältalighet, min herre! Ni tyckes sålunda erkänna alt en qvinnas lycka bättre befästas af den hon älskar, än af den som utan gensvar älskar henne."

Mitt hjerta stod stilla i afvaktan på svaret. Det susade snart, lugnt, allvarligt och värdigt, för mina öron.

"Hvarföre så otålig? Den qvinna ni vunnit, lär jag ej vilja bestrida er; men ni måste afvakta den lid, då hon lagligen kan tillhöra er. Ditintills slår hon under mill beskydd. Äfven mot hennes egen önskan måste jag utöfva det,303

Var god lemua oss, min fru!" — tillade han vänd till mig — "jag har något enskildt att säga herr von Zellsings."

Han förde mig artigt ut genom dörren och stängde deu. Utan förmåga till motstånd lät jag delta ske; men efter några minuter, der-uuder jag hörde min mans lugna röst ifrån rummet bredvid, fanu jag att jag måste i hans närvaro säga några ord till den man, som jag beslutat att derefter aldrig återse, och jag återvände derföre.

Denne man var dock försvunnen.

Min make stod ensam inne; men icke längre sig lik. Ett par stora perlor droppade, icke från hans ögon, men från hans panna, och ban gaf mig en lång blick, en djup och oförgätlig blick, och innan jag hann att öppna mina läppar, lemnade han rummet med osäkra steg.

Han var borta. Hans steg hade tystnat, men fortfarande upprepades deras ljud i mina öron, fortfarande var hans sista blick fästad på mig, och fortfarande stod jag qvar på den plats, der han gåtl förbi mig.

Hitintills hade mitt medvetande varit klart, min tanke ordnad, min vilja bestämd, men nu började det bli oredigt inom och utom mig. En tryckande förlamning smög sig öfver kropp och själ och jag neddignade på soffan. Då jag vaknade till sans, stod det nyss skildrade uppträdet för mig såsom en dröm och jag frågade mig hur min fantasi kunnat skapa något504

så vidrigt. Men ack, bura snabbt och förfärande kom ej svaret! Mina tinningar började att bulta, som om blodet ville spränga mina ådror, och lif och kraft strömmade öfver mig med en utomordentlig förmåga att inse sanningen och åter känna intrycket af hans sista blick och fatta hela vidden af den oåterkalleliga dom den uttalat. Liksom af en våldsam flod rycktes jag ned till förlviflans afgrund, der vilda furier upphofvo ett enda rop: "förbi, förbi P

Detta "förbi" trängde sig på mig med en sådan styrka och sanning, födde en sådan vansinnig smärta, att det fordrades all min kraft att qvarhålla förnuftet, som ville öfverge mig.

Hur jag lefde, om jag ens lefde de näst. följande timmarne har jag aldrig kunnat erinra mig, men bland menniskorna var jag, det har jag hört.

Då jag återkom till mig sjelf, den stund, hvarifrån mitt minne vaknar, befann jag mig i min sängkammare. Det var tyst i huset. Genom tråden, som kastade sina sknggor öfver fönstret, såg jag morgonens ännu matta strimma genombryta hattens dunkla slöja. Jag upphörde att kämpa mot strömmen, som ryckte mig med sig. Det hade säkerligen äfven varit fåfängt, ty i denna våldsamma sinnesstämning låg en hänförelse, som var mig Öfvermäk-tig. Jag följde derföre den mäktiga ström-305

men ända tilldess den at' sig sjelf började flyta lugnare.

Jag ställde mig i det öppna fönstret. Jag säg östern småningom purpras. I)et låg någonting heligt och stilla i stunden och jag böjde mill hufvud och önskade att få dö. Neil snart kommo andra önskningar, i och med detsamma jag med lugn kunde skåda in i min själ och se den underbara omstörtning dessa timmar frambragt. Min känsla var ej längre det gömda fröet, som osynligt gror i jordens mull, var icke längre det omedvetna barnet,

som hemtar sin näring vid moderns bröst. Kärlekens frö hade slagit rot i full blomma, barnet hade växt ut till mandom. I del ögonblick jag var på väg att förlora hvad jag hitintills ansett såsom ringa, fann jag att detta ringa var allt. Kärleken, den sanna, eviga, hans kärlek hade vaknat inom mig och ge-nombäfvade hela min varelse. Det var förfårande otroligt, men lika förfärande sannt.

Jag hade sett den man, som förgiftat min ungdom, som kommit mitt hjerta alt klappa af sinnenas villa, som kommit mina kinder alt brinna af blygselns glöd; jag hade sett honom i hans lägsta lidelser, stegrade till ursinnig passion. Jag hade skådat randen af det farliga haf, der jag, ännu på afstånd, trott passionernas vindar leka så berusande; och jag hade funnit dem förgiftade. De hade sjelfva drifyit mig med storm tillbaka in i min rätta506

hamn. Mes i deu hamnen fanns lör mig ingen ankarplats qvar.

Framtiden låg för mig som en oändlig natt. Om det ock var sannt, att jag aldrig kunde (örlora hvad jag en gång egt, hvad jag en gång fått, om — af barmhertighet — äfven i det yttre ingen förändring skulle ske, om ban förlät, så —• dessmera ban förlät, dess-mera skulle hau dock förakta. Och när jag betänkte huru det kunnat vara och huru det till och med hade varit, då jag den långa leende sommardagen glad sväfvade genom en verld vid hans sida, då han den långa natten vakade vid mitt läger och fällde ångestens och förtviflans tårar vid tanken på min bortgång, då ban, när jag återställdes till lifvet, log soin om han återfunnit en förlorad himmel och bar mig på sina armar och lät mig somna vid hans hjerta, när jag betänkte allt detta, förenade sig ångren med alla andra plågoandar och jag tvekade ånyo i valet mellan lifvet och döden.

Men så kom hoppet igen bäfvande och ovisst; men jag omfattade det likväl, som den drunknande omfattar halmstrået; och jag beslöt att uppsöka honom.

Jag stannade vid tröskeln, drog häftigt undan förhänget, hade bela våningen framför mig och ilade andlös med en känsla af vidskeplig bäfvan att möta någon ond ande, som skulle307

hindra mig att rtå målet. Ännu ett fjät, och jag stod vid det lås, hvarigenom ett malt ljuf» sken framsilade från nyckelhålet. Jag tvekade ett ögonblick och andades elt långt, lifslåugt andedrag. Jag vred 0111 låset, glåutade på dörren, slog upp den fullkomligt. Jag stod inför min man.

Han lyftade långsamt upp si}t hufvud och betraktade mig med stadig blick. Blek var han öch blekare syntes ban, ju längre han betraktade mig. Och han gjorde del länge. Milt mod började svigta och älven mina knän. Jag arbetade långe emot; men jag vacklade.

Han var barmhertig. Han tog mig i sina armar och förde mig till soffan. Denna hans godhet ingaf mig en sådan känsla af välsignelse och uudergifven kraft, att jag tyckte mig i delta ögonblick kunna med tacksamhet bära allt, hvad han kunde döma mig till, blott jag fick höra hans slämma. Hans första ord voro: "Var lugn! frukta ingenting."

0, han visste icke hvad jag mest fruktade. Jag svarade ingenting. Men jag lyftade min blick upp till honom.

"Du har kommit — det är godl — ju förr dess bättre!"

Han räckte mig elt papper, der nyss en stadig hand nedskrifvit dornen.

Jag tog det. Mitt öde var deruti uttaladt. Jag visste det förut, men med elt fåfängt åler-508

håtiel skri kastade jag mig dock ned vid hans fötter.

"Jag hade icke väntat detta," sade han med osäker röst och lyftade mig upp igen. Derefter började ban vandra fram och åter i rummet.

Jag såg mig omkring och såg i minnet månget annat uppträde i delta samma rum. Jag skulle velal uppfordra hvarje litet föremål inom dessa väggar, att i detta ögonblick intyga, huru mången gång de sett hans kärlek, hans lyckliga leende då jag kommit, hans saknad då jag lemnat honom, och att vittna inför honom, huru omöjligt det var att del nu skulle ske för alltid.

Slutligen tog ban en stol och satte sig bredvid mig; men ännu under lystnad.

"Olof, jag hör dig. Och jag skall älska hvarje ord du säger mig. Del kommer dock från dig."

"Du skall icke behöfva mycket höra. Är du nöjd med vilkoren?"

"Jesus!... Huru är det möjligt? Tror du väl jag sett...."

"Se omigen då."

"Jag kan icke se!" — ropade jag darrande. "För Guds skull, för minnets skull, för min och din egen skull låt oss tala på elt annat sätt! Säg 111ig hellre i ord hvad du vill."

"Vinner ordet på alt uttalas? Nåväl då. Det är helt enkelt — äktenskaps-skillnad?SOS

Ordet var uttaladt. Jag satt stilla och lyddes. Väggarna, böckerna, alla liflösa ting i hela rummet upprepade samma ord. Jag lyddes tills del blef belt tyst och stilla omkring mig. Det gjorde icke så ondt, som jag trott. Jag tyckte nästan det gjorde godt att veta, alt del icke fanns någon dold lanke längre inom honom. Vi kunde tala om allt. Jag teg en stund, sedan had jag honom alt få säga ett lugnt ord, sannt och ur hjertat taladt.

"Hvad är det?"

TJag älskar dig!"

"Glömmer du tüi hvilken du talar?"

"Undergifvet vill jag höra hvarje hånande ord du kan gr mig och ej blygas för att upprepa, alt jag älskar dig och evigt "skall älska dig, om jag ock evigt förlorade dig. Jag säger nu ej detla för att verka på ditt beslut. Jag vill ej heller begagna andra rättigheter dertill. Jag har knäfallil för dig, jag vel du är orubblig. Men jag har sagt dessa ord, endast såsom en sanning, emedan sanningen måsle fram och emedan jag ingenting har att säga, som icke innefattas i dem. Tro mig denna enda gång."

"Jag tror, att du för tillfället sjelf tror hvad du sagt. Men endast Gud, icke du sjelf, kan mäta styrkan och varaktigheten af din känsla."

"Olof, jag frågar dig, tror du alt jag ält skar, att jag kan älska, älska på ditt säll?"540

"Nej, Ägnes! det kan du ej, skall aldrig kunna. Men denna fråga är i alla fall nedlagd emellan oss. För ingen af oss kan det var» godt alt tala mer än nödigt är."

"Nödigt är, att jag sjelf svarar på min egen fråga. Jag kan älska och jag gör del. Du sjelf har aldrig gjort det sannare. Ja, nu, nu då det är försent, känner jag kärleken. Renr\a natt har lärt mig känna den. Du måste vela det, jag anbefaller dig del. Icke såsom en bön, men såsom en sanning, hvilken skall ledsaga dig in i evigheten. Der, om ej förr, skall du tro derpå."

Han hade svårt att undgå sanningen, att undgå sig* sjelf, och dock gjorde ban det. Dock trodde han ej. Det arbetade inom honom. Jag såg det, ehuru icke ens en darr-ning öfverför hans person. Och hans ton var densamma som förut, då han svarade:

"Upphör att tala om kärlek! Jag har ett år talat med dig öfver den gåtan, utan att du kunnat lösa den. Du tvingar mig endast till en grymhet, ty jag måste säga dig, att jag älskat, alt jag lidit, att jag ännu älskar och ännu lider ; men att du dock utan återkallelse fèr denna verld är bannlyst från mig. Vill Gud, så skall jag kanske svara dig annorlunda om du en gång ropar mig på min graf. Nu kan jag det ejv"

"Du filskarl" — sade jag med en bäfvaniii

af vild glädje, liksom om jag icke vetat det förut. "Du älskar — och vi skulle skiljas?"

"Derföre att jag älskar!"

"Och — är — älskad!"

"Med en kärlek, som mitt hjerta ej vidkännes, min heder försmår. Den maka, som hrutit sitt löfte, är ej min maka längre."

Jag kände all mina kinder förlorat sin färg. För första gången förstod jag rätt hvad förnedring ville säga. Min sjelfkänsla, sårades djupt och dock — huru myckel djupare mitt hjerta! Han hade en dag älskat med en kårlek, för hvilken mannens stolla heder och allt skulle gifvit vika. Han älskade ej längre så ....

"Jag begår ej förlåtelse" — ytlrade jag efter en stund — "jag begär endast rättvisa. Jag hade icke frivilligt gifvit mig i den mannens makt, i hvars armar du fann mig. Fördömd vare den stunden! och äfven hvarje mensklig varelse, som vågar häri bestrida mitt ord!"

"Det blir icke heller jag" — svarade han. "Om frivilligt eller ofrivilligt, betyder föga. Den maka, som förföraren nalkas på sådant sått, har sjelf gifvit sig under hans välde, om hon ock icke kastat sig i hans armar. Förvillelser finnas till så väl i tankar som handling."

Jag teg, men jag sänkte ej fängre nrin blick. Lidandet var för djupt, för att blyg-seln skulle kunnat undertrycka det. Håns öga var med en besynnerlig glans girigt fästadt vid.H2

mitt. Han tycktes"ett ögonblick vänta; ock då intet svar undföll mig, genomträngdes jag af det besynnerliga och exalterade uttrycket i den lon, hvarmed ban frågade mig om jag, vid den nya känsla jag nu erfor, kunde svära, all min tanke alltid varit obesmittad ocli att ingen stund funnits, då en annan man va-ril mig mer, än min make.

Jag ryste. Jag skulle kanhända med en lögn kunnat köpa ett belt lifs salighet. Men jag insåg att, om ock för den exalterade stunden, jag dock aldrig för längden skulle kunna bevara hans tro och icke heller mitt samvete. Hans blick hvilade i denna stund på mig. Välgörande kändes ännu en gång dess ljus, innan milt svar släckte det.

"Olof, jag talar till dig, som till min Gud. Våra tankar äro underkastade tvifvel. Vi kunna ej alltid tolka dem, innan hjertat funnit sitt råtta hem. Jag bjuder dig hvad jag eger. Det är för heligt, att jag skulle vilja bjuda dig hvad jag egt."

"Tack!" — sade han. "Du har köpt min aktning för ett högt pris. Låt oss nu för en stund gå hvar till sitt. Vi skola skiljas med detta minne, kanske det bästa du kunnat ge mig. Må Gud välsigna dig derför!" Han räckte mig sin hand.

Jag omfattade den med mina; jag tryckte den till milt hjerta, lade den öfver mina ögon, kysste den, tackade för hans välsignelse, ocb gick.Tjugufjerde lUpitlet.

Det var morgon. Allt var sig likt. Endast en person saknades. Jag hade anat det och var glad deröfver. Hur skulle jag kunnat se honom? En express — sades det — hade kallat honom att oförtöfvadl infinna sig vid sin diplomatiska post.

Jag hade svårt att sällskapa med mina gäster och jag smög mig derföre på förmiddagen obefnärkt undan, gick ned till stranden, der jag hade månget kärt minne och der vågornas svall kunde förtaga ljudet af mitt hjertas slag. Det var så skönt alt sitta här. Hår var så lätt att glömma. Allt var ju sig likt. Hvarje älsklingsställe, der han med egen hand ordnat hviloplatser för mig, var ju qvar och talade ... Allt talade om honom och hans kärlek. Ingeoting var förändradt. "Nej, nej," — sade jag halfhögt — "det är en dröm."

"Det är en sanning," — sade en röst nära mig.

"Gud! finnes ni ännu till?"

"För er____"

Agne* Tell. 14344

En blixt af afsky slog mig; jag kunde knappt stiga upp, men min vilja befallde mig och jag gjorde det.

Han ställde sig i min väg.

"För er, Agnes! finnes jag. Jag har väntat er här och aningen bedrog ej. Jag ville medtaga ert farväl, jag ville

framförallt få höra af edra egna läppar, när vi härnäst träffas."

"I Guds verld finnes så många boningar" — sade jag — "att ban helt visst för alltid skall ha' ett serskildt rum för oss hvar. Jag blyges att ännu en gång tilltala er. Låt mig gå."

"Ja, vid min sida skall ni gå, Agnes!" — svarade han — "Det är ingen hotelse jag uttalar. Det är endast samma framtidstanke, som gömde sig under edra egna ord, då ni sade er lita på mig och på mig ensam, om jag annars rätt fattade er mening."

"Gå!" — sade jag — "ni kränker mig med att finnas på samma jordtorfva, som jag. Skall jag tvingas påkalla hjelp?"

"Jag kränker er icke, skulle icke heller kunna det; ty ni tillhör mig redan. Men jag respekterar er upprörda sinnesstämning. Jag trodde mig kunna lugna er, men jag finner att det är bättre att öfverlemna er åt ert eget hjerta. Låt det tala, Agnes! och jag lemnar er trygg på en kort tid. Farväl derföre! Jag vill ej ens trycka en kyss på edra läppar nu. Ni är mig redan helig, ni, jnin själ, mitt lif, mitt allt — min maka! — Farväl."345

Han var borta. Närvarande hade han varit skymfen och afskyn förkroppsligade, borta var han ingenting. Han var nu så död för mig, som om han aldrig funnits till. Men hvad han verkat — det lefde....

Dagen förgick och en annan kom. Då alla våra gäster rest, begärde min man ett samtal ined mig. Jag visste hvad mig förestod. Jag satt i min kammare och jag lyssnade med spänd uppmärksamhet efter hans steg. De läto ej vänta på sig, och då jag hörde dem, icke tunga och motvilliga numera, utan raska och bestämda, ville andedrägten öfverge mig. Ännu elt ögonblick, dörren öppnades och mitt hjerta ville kasta sig ned för hans fötter, för att ännu en gång trampas på, men jag bemannade mig, knäppte mina händer deröfver och mötte honom.

"Låt oss nu taga saken enkelt, Agnes! och öfverlägga om sättet."

"Hvad menar du?"

"Jag menar sättet för upplösningen och delningen af boet."

"Olof! Du återskänkte mig din aktning. Jag förtjenade den väl icke, men du gaf 111ig den dock och jag har en bön.. .f

"Med all aktning både för dig sjelf och ditt naturligt upprörda sinne, måste vi dock tala rent språk. Men vill du säga något dessförinnan, så tala kort."

"Jag skall ej länge uppehålla dig. Jagvå-346

gar endast bedja ön ett sista ord, som skall stilla min oroligt frågande själ, då jag icke har annai än minnet att tillgå. Såg mig — dn kan ju anse mig värd en förklaring — Sr det endast denna sista tids olycksaliga förvillelser, dem jag sjelf så djnpt hatar — säg mig: är det endast de, som göra ditt beslut oryggligt?"

"Om du kunde fatta den känsla, du redan sagt dig ega, så skulle du ej behöfva fråga-Grunden för den känslan är tron. En gång rubbad, blir den aldrig fa st igen; och fastän detta sista gaf min tro eller snarare mitt hopp det sista slaget, hade jag redan förut emottagit tillräckligt många, för att tillintetgöra det. Redan längesedan var det försent — jag inser det nu — att söka återvinna denna tro."

"Nej, Olof!" — ropade jag —- "det är ej försent, det får ej vara det; ty vid lefvande Gud! jag älskar dig, som jag sagt, med en kärlek, som mätes med ingens, mer ån med din. Ja, Olof! nu, nu älskar jag dig med anda, som med sinne, med hvarje tanke i »hf själ, hvarje känsla i mitt bröst, med hvarje Wodsdroppe i mina ådror, med hvarje fiber i min varelse. Tro det, tro det! förkasta mig, men tro det blott."

"Fresta mig ej!... ön skulle sjelf en dag bittrast ångra, om jag gaf vika nu. Ett par nätters vakor och qval ha' ej kunnat komma dia själ att fatta hvad åratal ej förmått. Der-517

före, Agaes! och icke derföre att du q är mig lika kär — du är mig kärare än någonsin derföre måste vi skiljas. En förening i delta lifvet skulle tillintetgöra hoppet om en återförening i etl annat."

"Du vill icke låta beveka dig, Olof! Mina blodstårar, min gränslösa öfvergifvenhet, min brinnande bön, min heliga försäkran, allt är för dig intet? Men, vet du, Olof! man befriar sig icke från band, sådane som de, hvilka nu kunde förena oss, utan alt sjelf hafva erfarit kärlekens ombytlighet,..,"

"Må den synden bli dig sparad" —afbröt han strängt — "att uttala en så vanhelgande misstanke. Lemna min kärlek åsido och tala om dig sjelf, om det tröstar dig, men blanda inga förolämpningar i dina böner — de stål-sätta mig mot dig."

"Och det är till mig, du talar så? Hvad kunde för ett år tillbaka stålsatt dig mot mig? Jag skall säga dig det; endast min kärlek, om du då fått den, ty sådan är du, sådane ären J alla! Förbannad vare den stund då jag för dig blottade mitt hjerta. Hade jag ej gjort det, så hade jag längesedan åter hvilat i din famn, då jag nu icke ens lar ligga vid dina fötter såsom din slafvinna, lacksam om du ens tillåter mig det."

"Låt. icke stundens intryck lägga sådana förnedringens ord på dina läppar! Det tjenar318

i alla fall till intet. Guds dom är ej mer oåterkallelig än mitt beslut."

Jag vågade forska i hans blick, om den var mindre grym än hans ord, men jag läste der samma obeveklighet och det återstod mig endast att utplåna mitt sista vansinniga yttrande.

"Förlåt mig, Olof, de ord jag yttrade. De gingo ur ett sönderslitet hjerta och hade en skärande ton. Jag återtar dem. Förlåt mig."

"Jag har redan glömt dem, Agnes! men låt oss en gång komma till ^saken. Det var endast om sättet för den yttre skilsmessan vi skulle tala. Jag nämnde delningen af boet. Min önskan är i första rummet att du ensam beslutar i detta fall. Jag skulle lemna detta hem, mina fäders hem, gerna, om jag kunde tro att du trifdes der. Jag fruktar att du ej gör det. Men för dess värde i penningar. . ."

"Af nåd, Olof! blanda ej penningar bland mina tårar."

"Det kan ej hjelpas ... för dess värde i penningar kan du väl finna något herresäte i ditt eget land, mer ljust och leende än detta, framför allt mindre minnesrikt. Min advokat, skall, när du bestämmer, utbetala köpeskillingen till dig."

"Ännu en gång, Olof! var rättvis, var sträng, men icke grym."

"Jag vill åtminstone icke vara det. Lagen, endast lagen och dess rättvisa talar i denna319

fråga. Hälften i mitt bo tillhör dig och hvad dig tillhör, skall ditt vara."

"Nej, vid min Gud och min kärlek, vid hoppet att du i en annan verld ej skall förskjuta den, svär jag att intet, intet af hvad dig tillhör skall följa mig härifrån."

"Jag förstår dig, Agnes! Din grannlagenhet är likväl ej på sin plats. Jag kan ej här gifva vika."

"Jag besvär dig . .. af barmhertighet," — sade jag, under det mina ögon stodo fulla af förnärmelsens tårar.

Han tvekade länge, men då han mötte mina ängsliga blickar, svarade ban, med bitterhet i uttrycket: "Tro mig: det är ej jag, som blir gäldenären, om jag mottager en sådan gåfva.* I andras ögon, än mina, är det en rik gåfva. Men min stolthet är ej af det fattiga slaget, det vet du."

"O, ja! jag vet det. Hvad vill du säga dermed? Bifaller du?"

"Nåväl då: ja."

Jag tackade honom för denna uppoffring, ty att det var en stor, én oerhörd uppoffring af honom, det visste jag; men jag kunde ej annat än fordra den; ty en enda specie af hans millioner skulle, om möjligt, ännu mer hafva nedtyngt mig.

"Det finnes många sätt för äktenskapsskilnad" — återtog han efter en tystnad — "men320

hör kan väl endast elt ifrågakomma, om ock tiden skulle förefalla dig lång."

"Der är väl ingen rättegång, ingenting der jag personligen ..."

"Nej! den ena maken reser bort, för ätt ej återkomma, och den qvarvarande låter utfärda lysning efter den bortfarne. Då liden är ute, utfärdas skiljobrefvet på den qvarvarandes begäran. Vill du att jag skall resa?"

"Jag skulle då begära .. . ?"

"Det skulle du."

"Nej, i evigheters evigheter nej!"

"Men besinna att jag annars måste lysa efter dig. Ditt rykte ...

"Mitt rykte ... Olof, Olof, hvad är mitt rykte nu? Lika godt, hvad det och hela mitt \f är och blir, men säkert är, att aldrig, aldrig begär jag upplösningen."

"Nåväl, jag skall då begära den" — sade han blek, men lugn. "Då har du ej vidare att göra, än alt resa — jag förmodar till din far."

"Ej vidare att göra!" — Jag upprepade långsamt dessa ord. Min röst lånade måhända ett eko af mitt sönderslitna inre, ty lians knän darrade, då jag dignade ned till hans fötter. Skymd blef hans blick och han steg hastigt upp och gick emol dörren, med försök till fasta steg.

Men om några minuter — för mig oräkneliga — återvände ban och yttrade ånyo med521

lugn och jemn stämma: "då tiden blir, att du är redo, Agnes! så säg mig det något på förband. Jag skall ej vara hemma den dagen. Hemma!" — återtog han med en i hjertat gripande ton — "hemma .,. när skall jag väl vara hemma?"

Store Gud, tänkte han att vi skulle skiljas utan afsked? Det fick ej hända, om jag ock hvarje natt skulle ligga på vakt vid hans dörr.

Jag frågade honom om han ämnade stanna qvar på Norehjem.

"Nej, så snart jag ombestyrt lysningen, lemnar jag Norge och återkommer med visshet ej, förr än tiden är ute."

"Hvart reser du?"

"Hvart jag reser? Jag hoppas snart till ett långt aflägset land. Dessförinnan — innan Gud tillåter det —- reser jag till en annan verldsdel."

"Hvarföre reser du?" — sade jag — "jag vet att du ej gör det för att glömma, ty du älskar."

"Det var kärt sagdt, Agnes! Af allt hvad du sagt har intet så tillfredsställt mitt hjerta. Jag reser, på det något vänligt förflutet må ostördt uppsluka det närvarande, ej för att någonsin del närvarande kan uppsluka det förflutna. Af minnet och det tillkommande skall jag lefva, och den lilla ring, du bär, vill jag ha' med mig. Jag bestämde den en gång att följa mig i min graf,"322

"Nej, Olof! den blir min. Ocb så sannt icke vansinnet sliter den af mitt änger, icke ens döden skall afrycka den. Om ock lagen tusen gånger förklarade vårt äktenskap upplöst, så skall denna lilla talisman svärja att det finnes qvar. Välsignelse öfver det enda jag har qvar!.. .."

Han hade gått.

Men jag hade för första gången sett att ban ej var herre öfver sig sjelf. Han kom icke åter deh dagen. Han undvek mig och detta undvikande gaf mig ännu rättighet att lyssna till hoppets röst. Svag var den rösten, men då allt, allt är på väg att förloras, ljuder äfven det svagaste eko af hoppets svagaste hviskning med en välsignad styrka. Jag satt dagen öfver och väntade honom, och ehuru han ej kom, hviskade dock hoppet om qvällen: "i morgon." Om morgonen hviskade det i "i afton", och fastän dag på dag förrann, utan alt löftet uppfylldes, ville hoppet icke tystna. Alllid sade det: i morgon, eller: i afton.

Men ändtligen tystnade det och grafvens stillhet var omkring mig.

Dagen för min resa stundade. Allt var i ordning. Och ännu var han hemma. Han skulle aflägsna sig qvällen förut. Jag kunde nu ej längre säga: i morgon. Men med en sista ansträngning sade jag ännu: i afton. Och jag sade det ända tills aftonen kom.

Det var en dyster aflon. Förutom vindens323

klagande suckar mellan klipporna derute, förnams intet ljud, som kunde öfverrösta det olidliga bultandet i mina egna pulsar. Ena ögonr blicket satt jag i stilla begrundande, det andra steg jag upp med feberaktig otålighet. Ena stunden stod mitt hjerta stilla, den andra häf-des mitt bröst, lik det svallande hafvets våg.

Dystert ute, dystert inne.

Jag gick ut. Jag måste andas frisk luft. Vinden hade blåst upp till storm och molnen voro så täta, att det var mörkt som en höst-qväll. Men jag visste det knappt. Jag uppsökte den plats, der jag första gången fått en blomma, andra gången en kyss och nu.. .

Min man stod der förut. Han kom emot mig, tog mina bägge händer i sina, betraktade mig länge, länge under tystnad och innan jag sjelf hunnit öppna mina läppar — var han borta.

"Nej," — ropade jag — "detta var ej slutet. Vill Gud, ännu en gång skall jag se honom."

En annan nalkades i detsamma och kastade en lång skugga framför sig.

"Otta, är det du? Hvad vill du?"

Skuggan omslöt mig. Midt i stormens brus hörde jag liksom i en andehviskning dessa ord: "din mor tog ifrån mig allt. Jag har fråntagit dig mindre, men ändå nog. Vi äro qvitt, farväl!"

Jag kände något kallt vidröra min panna.334

Skuggan var försvunnen. Jag återsåg aldrig Olof Björnétaads syster. * Hemskare än någonsin till sinnes störtade jag in. Jag måste träffa honom ännu en gång. Ännu är det icke slut.... Kunde jag blott andas litet jemnare. Gud hjelpe mig! Han hjelper ju» då nöden är som störst, och min nöd är mycket stor.. . Allt vill jag offra: min andel i lifvets glädje, i dess fröjder och frid, min kropp, min själ, om jag eger någon, allt utan en suck af saknad ofirar jag för en enda minut lik fordom. En enda minut — och sedan stilla dö!

Och jag skall få den minuten, jag känner att jag skall få den. Jag skall ännu en gång höra honom säga: "mitt barn!" med den rösten, som han egt endast för mig, den rösten, smekande och ljuf, som skulle väcka mig, äfven om jag låge i grafvens sömn.

Men hyad är detta? Kan rullandet af hjul på den jemna gårdsplanen så härma åskans dunder? ... Bevingad ilar jag till hans dörr.

Han hör ej att jag öppnar den. Han sitter lutad öfver sitt skrifbord, hans hand darrar, hans ansigte är blekt, som dödens, han för då och då handen till pannan, för alt borttorka några perlor.. . Han läser hvad han skrifvit, granskar, rättar, rifver sönder. Han kastar slutligen pennan långt ifrån bordet och stiger upp.

Jag gick emot honom.325

"Du här?"

"Ja, jag är här — emedan jag skall vara här, skall vara der du är. Jag skall lägga mig vid dina fötter; du skall nödgas gä öfver min kropp innan du undkommer mig. Endast .döden skall skilja oss åt."

"Martera icke oss båda! Det var ju för att undvika en sådan stund...."

"Nåd för oss båda!" — afbröt jag. "Blif qvar, jag besvär dig -— eller låt mig följa dig utom verlden. Mins du ej att vi skulle lefva, skulle dö för hvarandra."

"Vi skulle det förra. Nu skola vi endast det senare."

"Olof — är det slut?"

"Det är slut."

"Olof, Olof, Olof! Jag ligger vid dina fötter, glömsk af allt, utom beroendet af din nåd, ditt ädelmod. Bryt alla band med mig, men låt mig finnas i din närhet. Låt mig se dig någongång gå förbi mig. Låt mig stå någongång der din skugga fallit. Jag skall aldrig göra anspråk på mera, förr än i en enda stund. Då skall du stå vid mitt läger, sluta mig som din brud till ditt hjerta och låta mig få dö der."

En sekund visste jag knappt hvad som föregick. Jag kände mig ännu en gång hvila så, som jag i forna dagar hvilat. Jag visste icke rätt hvar jag var. Jag visste blott att jag var honom så nära, att jag hörde hans326

hjertas slag. Och hvad skulle jag behöft att mera veta?

"Olof! säg icke att det är en dröm — säg att det är' och att det blir så, som nu."

"Mitt barn!"

"O Gud! din röst... säg mera, säg, säg att vi..."

"Vi skola bereda oss" — sade en hviskande, smekande röst, och några varma droppar föllo ned på min kind. "Vi skola T bereda oss att en gång kunna mötas. Det finnes endast ett sätt att nu kunna göra det: att förflytta detta ögonblick in i evigheten. Och vore det ej för ditt- stackars bäfvande hjerta och derför att vi ingen rätt ega öfver våra lif, skulle vi ej vidare bli skiljda. Det vore dock saligt att föreviga det närvarande i din själ, att nu få dö med dig. Men vi måste tåligt bida en liten tid... Mitt barn, min evigt älskade, farväl!"

Jag frågade ej längre om det var slut. Jag tviflade ej längre derpå, och ehuru det var den bittraste stunden i mitt lif, förunnade mig Gud i en sådan stund en sällsam kraft, att bära mitt kors, sådan jag ej kunnat hoppas på förr än jag så väl behöfde den.

"Gud vill ej öppna dina ögon" — sade jag och tog hans hand — "farväl derföre, Olof, min make! Tack för hvad du gifvit mig, tack för hvad du gifver! Det synes mig] väl strängt nu, men jag tror på dig och skall veta att i327

mitt hjertas tysta kammare begrunda de lårdomar jag fatt af dig. Och om mitt olyckliga öde lägger en hel lång lefnadsväg. framför mig, skall jag utan uppehåll tänka derpå och sålunda inviga mig åt din kärlek — åt din tro."

"Mitt barn, mitt älskade barn! välsignelse öfver dina ord! tiden skall ej bli lång. Och snart — hoppas jag — ropar jag dig med en röst, söm för dig till mig. Tilldess lefväl! Må kärlekens Gud vaka öfver mitt barn, Hans anda sänka sig ned i hennes hjerta, rena, styrka, stadfästa och bevara det!... Och nu, min älskade, min Agnes! farväl och ^förlåt om jag älskat förmycket."

Jag utsträckte mina armar. Jag mottog hans sista omfamning, hans sista kyss. Det monotona ljudet af en bortrullande vagn bort-dog i stormen ; och nattens djupaste mörker sänkte sig öfver den öfvergifna.. ..

Men äfven den natten hade ett slut. Jag hade påkallat döden atl sluta mitt lidande, jag hade anropat vansinnet att lindra mina qval, men hvarken död eller vansinne förbarmade sig öfver den arma qvinnan. Jag lefde och jag lefde med fullt och klart medvetande af mitt öde.

Annars hade jag medvetande om intet, hvarken om Eriks ankomst till Norehjem^eller om vår resa derifrån; och knappast visste jag att det gamla brutna taket, som vid resans slut syntes framme i alléen, var det tak, som håg-
338

Dat min barndom, att den grånande man, som lyfte mig ur vagnen och slöt mig till sitt hjerta, var min fader, att den gamla qvinnan i röda stickmössan, som kysste mina händer, sedan hon badat dem med sina ögons dagg, var min barndoms trogna vårdarinna.

Kroppens hälsa var obruten; men öfver min själ lade sig en dimma, så ogenomträngligt mörk, att jag tyckte mig lefva i skuggornas verld. Den verkliga verlden omkring mig fanns icke till. Den var ett tomt intet, ty det enda, som var mitt allt, fanns icke der.

Man har sedan berättat mig, att det enda tecken till medvetande af den sinliga verlden, som jag undeb denna tid röjde, var ett ängsligt lyssnande till alla ljud utifrån. Midt i natten kunde jag gå upp, om någoii körde på vägen, och ställa mig i fönstret, med ängsligt spejande blickar.

En dag, så har man sagt mig, lyssnade jag oroligare än någonsin; och ännu då solen sänkte sig, skuggorna samlades och qvällens landtliga tystnad blef så djup att man kunde höra slagen af en flugas vinge, lyssnade jag.

Plötsligt spratt jag till och frågade Gertru, om hon icke hörde att en vagn nalkades.

Men nej! allt var tyst. Gertru sade så, min far och Erik äfvenledes; men jag,jag visste det bättre. Ett leende, det första sedan jag kommit hem, spred sig som en morgon-rodnad öfver mitt ansigte. Jag hörde hjulensrattande, hästarnas frustning, innan ännu någon annan hört ett enda aflägset och otydligt ljud.

Men snart hörde äfven de. I ilande fart sprängde en kalesch fram genom alléen. Såsom buren på vingar flög jag ut på gården. Ett par svarta, frustande hästar höllos plötsligt inne, liksom en annan gång, och liksom den gången, ehuru tusen — tusenfallt säkrare nu, låg bruden vid brudgummens hjerta....

Ensam med sig sjelf hade Olof Björnstaad ej kunnat motstå sanningens ljus. Han såg deri, att ban i skilsmessan ögonblick vunnit allt, både för detta lifvet och för det kommande. Och han hade med stormvindens fart skyndat tillbaka till sin unga maka. —---

Hvem vågar måla himmelens fröjder? — Icke jag; och icke skulle jag heller kunna det, om jag också hade Miltons, Dantes och Sve-denborgs penslar förenade i min hand.

Med en enda blick var allt förklaradt och försonadt och våra själar för evigheters evigheter återförenade.

O denna återförening! — Har himlen något saligare än den, så fordras det en mer än odödlig odödlighet hos englarne, att kunna öf-verlefva det. Ett enda grand till i min sällhet och jag hade varit tillintetgjord.

"Min kärleks maka, ej blott min kärleks barn!" voro Olofs första, ljufva, stolta ord.330

"Mitt allt i detta lifvet, mitt hopp för det kommande/" — svarade jag med hans egna ord, genomträngd af den kärlek, inför hvilken detla lifvet, liksom det kommande, tillhör evigheten.

Agnes Tells äktenskaps-historia är slut och med detsamma hennes öden. Ty för den, som hunnit dit hon hunnit, finnes ej vidare något öde.

Sådant är äfven förhållandet med Olof Björnstaad och med ännu en tredje person i vår berättelse, nemligen Père Noble, hvars öde i sjelfva verket var fullbordadt redan då han första gången lät höra sitt norska murrande. Den trogna vännens bruna ragg må hafva grånat af ålder, hans syn försvagats, hans tänder förslöats; men ban är och förblir dock i all tid — hvem vet om icke äfven efter all tid ? — densamma i alla skiften. Några krämpor mer eller mindre, mätthet eller hunger, köld - eller värma — hvad betyder allt dylikt för en tillgifvenhet sådan som hans?

De öfriga, som uppträdt i denna berättelse, höra deremot till det slags folk, som alltid i mer eller mindre mån äro beroende af ödet, och ehuru de ännu äro i lifvet och således kunna komma i nya förhållanden, torde331

det intressera dig, min läsare! att höra huru deras öden hitintills gestaltat sig.

Löjtnant Tell, alt börja med, har flyttat till Götheborg, sedan han till Olof Björnstaad sålt Elfdala, Agnes Tells första och sista hem på jorden. Han bor i Eriks nya hus i Masthugget, men tillbringar alla somrar hos måg och dotter.

Erik är kapten på en Ostindiefararare, ogift, älskar fortfarande Agnes Tell, men älskar äfven hennes man, begge med en broderlig kärlek, gör les honneurs hvarje trettondags-helg för dessa vänner, som alltid fira den i hans hus och skänker den unga frun en ny ostindisk shawl hvarje år och hennes man en ny kinesisk tobaksask.

Gamla Gertru bär ännu den norska röda stick mössan på sitt hufvud, hvilket börjar både gråna och darra, talar numera ofta om herr Crevèr och fäster äfven i hvardagslag sin shaw-lett med hans stora bröstnål, guldhjertat med

silfverpilen.

Konsulinnan och Kristen bo på Norehjem hos sin dyre Even, som på särdeles förmånliga vilkor arrenderat det af sin onkel, och när det trefliga gamla paret helsar på vid Elfdala hvarje midsommar, prålar fru Jakobina med alltid nya turbaner, som år för år förkofras i färger och dimensioner; och ännu har ingen midsommarsdag passerat, utan att Kristen måst bäras , uppför trapporna efter middagen, hvilket533

dock ieke hindrar honom att på qvällen motionera sin lilla rotunda i en ringdans kring midsommarstången.

Löjtnant Even är ännu ej gift, ifall någon af mina läsarinnor skulle vilja försöka sin lycka, Doek lär hon, om ryktet annars spår sannt, komma att ega en farlig medtäflarinna i fru M., som, blifven enka, mer än någonsin är medelpunkten för det högre sällskapslifvet i Kristiania. Hon tar gerna fortfarande emot hyllningar, men endast af unga män, åtminstone tio år yngre än hon.

Otta har väl ej alldeles gått i kloster, eftersom inga sådana finnas i Norrige, men lefver som en eremit i en småstad, betjenad af Margit, som finner det "rigtigt märkvärdigt", att bland alla sina kurtisörer icke finna en enda friare. Otta är hvad vi i Sverige kalla läserska, lär utdela rika almosor till alla behöfvande, som höra till samma religiösa sekt, men delar aldrig med sig något af hvad hjertat tillhörer. Hennes hat till Agnes Tell har uppblossat igen och, då nu de tu objelpligen blifvit ett, får hennes egen bror, såsom billigt är, dela denna känsla med sin hustru.

Kammarjunkaren Fritz von Zellsings? — Jag vill endast berätta en anekdot:

En af verldens förnämsta målare var sysselsatt med en altartafla, föreställande frestelsen i öknen. Allt var färdigt. Endast satans hufvud fattades. Målaren hade vandrat länge335

från det ena af brottets och eländets nästen till det andra och granskat alla fängelsehålornas innevånare. Han hade varit i Brest och Toulon och studerat dervarande banditfysionomier; men ingen var värdig, ingen tillräckligt sataniskt fallen. Då möter han plötsligen på boulevarden i Paris en ung elegant. Han stannar, fixerar den unge eleganten och intages af en sådan förtjusning, som endast en artist kan känna. Bekantskapen blef snart gjord och inom några dagar var den unge elegantens hufvud kopieradt och, honom sjelf ovetande, öfverflyt-tadt på satans slingrande kropp. "Så" — utbrast artisten i högsta extas — "så, just så skall en fallen engel se ut!"

Digitaliserad av Projekt Runeberg och publicerad på http://runeberg.org/cragnes/.

Konverterad till .pdf, .epub, .mobi och .txt av Arkivkopia och publicerad på https://arkivkopia.se/sak/runeberg-cragnes.

Filen skapad 2018-12-16 20:25:52.000458